

Årsredovisning 2012

Produktion: Migrationsverket
www.migrationsverket.se
Omslagsfoto: Foto: Tomislav Stjepić
Diarienummer: 1.3.2-2013-7664

Foto: Säkerhetspolisen

När människor flyr för sina liv

Vi kan se tillbaka på ännu ett år som har präglats av oro och konflikter i omvärlden. När människor flyr för sina liv är det vår skyldighet att hålla dörren öppen och ge skydd åt dem som behöver det. Det är själva målet och meningen med de internationella konventioner som Sverige och andra stater har åtagit sig att följa. Det är livsnerven i Migrationsverkets uppdrag.

Under året har vi kunnat följa händelseutvecklingen i Syrien. De starka bilderna och vittnesmålen från de drabbade står i skarp kontrast till vår egen trygghet. Vi har sett hur striderna har trappats upp till en nivå där våldet drabbar vuxna, barn och gamla urskillningslöst. Antalet människor som tvingas på flykt växer för varje dag. FN:s flyktingorgan UNHCR räknar med att antalet flyktingar i regionen kommer att växa till en miljon inom det närmaste halvåret. Många övervintrar i provisoriska tältläger i något av grannländerna, en liten andel kan ta sig vidare till Europa i hopp om att få tillfälligt eller permanent skydd.

I Sverige tog Migrationsverket emot 7 814 asylsökande från Syrien under året. Det gör oss till det europeiska land som tillsammans med Tyskland har tagit emot flest människor från den flyktingkatastrof som utspelar sig strax utanför unionens gräns.

Samtidigt som flyktingströmmen från Syrien ökade kom det också fler till Sverige från andra länder som Somalia, Afghanistan och Eritrea. Totalt tog vi emot 43 887 asylsökande, en ökning med närmare 50 procent jämfört med 2011. Det är det största antalet asylsökande sedan Balkankriget för 20 år sedan.

Mot bakgrund av den kraftiga ökningen, som framför allt skedde under andra halvåret, blev det nödvändigt för Migrationsverket att så snabbt som möjligt utöka kapaciteten. Över 400 medarbetare har anställts i en av de största rekryteringarna i myndighetens historia. Nya asylenheter har bildats på en rad orter samtidigt som verket har prioriterat bland uppgifterna och förstärkt den operativa

samordningen för att klara verksamheten till dess att mer resurser tillförts och kapaciteten stärkts.

Stor kraft har lagts på att ge dem som söker en snabb prövning som svarar mot högt ställda krav på rättslig kvalitet. Genom att metodiskt prioritera bland ansökningarna har vi kunnat hålla korta väntetider trots det ökade antalet asylärenden. Antalet som väntar på besked har dock ökat kraftigt och väntetiderna kommer därför att bli längre efterhand.

Utvecklingen har inneburit att det har behövts fler platser i landets kommuner för dem som söker sig hit. Behoven har ökat i hela kedjan från ansökan till etablering och återvändande. Tillgången till bostäder är en kritisk faktor. Bristen på hyresrätter i landet har tvingat verket att hyra tillfälliga boenden på till exempel vandrarhem och campingplatser. Det har också varit svårt för Arbetsförmedlingen att hitta boende åt dem som fått uppehållstillstånd. Eftersom kommunernas kapacitet inte räcker till, blir allt fler kvar i Migrationsverkets mottagningssystem i väntan på kommunplats. Det behövs ytterligare insatser för att frigöra plats och påskynda etableringen.

Vi ser också att det behövs fortsatta insatser för att säkerställa ett väl fungerande mottagande av barn utan vårdnadshavare. Antalet barn och ungdomar ökade för sjunde året i rad och antalet väntas bli fortsatt stort 2014. Trots de insatser som har gjorts under senare år finns ett fortsatt stort behov av fler boendeplatser i kommunerna både under asyltiden och efter det att unga beviljats uppehållstillstånd.

Den ansträngda boendesituationen har också fått konsekvenser för arbetet med vidarebosättning av människor som är på flykt runt om i världen. Migrationsverkets mål var att i samarbete med FN:s flyktingorgan UNHCR överföra 1 900 kvotflyktingar till Sverige men antalet stannade vid cirka 1 700 eftersom boendeplatser saknades i kom-

munerna. Även i år var arbetet inriktat på att bistå människor som flytt från länder på eller omkring Afrikas horn. Varje kvotplats är värdefull för att förhindra och lindra mänskligt lidande.

En stor del av Migrationsverkets uppdrag rör människor som söker sig till Sverige av andra skäl än att de behöver skydd. En tillbakablick på året visar bland annat att det har skett en ökning av antalet ansökningar från anhöriga med etablerad anknytning till någon i Sverige. Ökningen beror framför allt på att det blev lättare för barnfamiljer från Somalia att återförenas efter ett vägledande beslut från Migrationsöverdomstolen i början av året. Antalet som efter domen har ansökt om familjeåterförening har dock blivit betydligt mindre än vad verket först räknade med.

Uppdraget att främja en behovsstyrd arbetskraftsinvandring har haft en fortsatt framskjuten plats i arbetet. Genom att införa ett permanent system för certifiering av företag har verket kunnat underlätta för seriösa företag att snabbt kunna fylla sina rekryteringsbehov. Vi har också vidtagit åtgärder för att skydda utländska arbetstagare från att bli utnyttjade genom att skärpa kraven för företag inom vissa utsatta branscher. Statistiken tyder på att åtgärderna har haft effekt. Vi följer noga utvecklingen för att kunna vidta eller uppmärksamma behov av ytterligare åtgärder. Allt för att främja en trygg, effektiv och flexibel arbetskraftsinvandring.

Trots en ansträngd arbetssituation har verket fortsatt att bedriva ett målmedvetet utvecklingsarbete. Syftet är bland annat att öka kvaliteten, tillgängligheten och servicenivån för våra kunder. Under året har vi bland annat fortsatt att utveckla Migrationsverkets e-tjänster för olika kategorier av sökande. Genom digitalisering utvecklar vi också handläggningsstöd för personalen och underlättar kommunikation med andra berörda aktörer. Under 2012 inledde vi bland annat försök med ett automatiserat system för bokning av offentliga biträden.

Ett annat exempel på hur den moderna teknikens möjligheter tas tillvara är att verket under året har satsat på en kraftig utbyggnad av asylutredningar via videolänk. Utbyggnaden innebär att utredningarna i högre grad blir geografiskt obundna. Verket kan därmed använda sina totala resurser på ett bättre sätt genom att ta tillvara handläggarkapacitet över hela landet.

Verket har också arbetat med att utveckla förmågan till flexibilitet på många andra sätt. Vi har bland annat förstärkt vår omvärldsanalys samt inrättat en funktion för operativ samordning på övergripande nivå. Förmågan att hantera variation är av avgörande betydelse för hur framgångsrikt verket kan möta de växande behov som präglar verksamheten. Vi kommer att fortsätta ägna stor uppmärksamhet åt den frågan.

Som ny generaldirektör har jag sedan jag tillträdde i april rest runt mycket till Migrationsverkets enheter på olika håll i landet. Ett starkt intryck från besöken är den kompetens och det engagemang som finns hos verkets nu över 3 700 anställda. Medarbetarnas insats har präglats av stor arbetsvilja och lojalitet i en tid av stor arbetsbelastning. Jag har också mötts av en stark vilja att driva utvecklingen framåt, vilket är en stor tillgång i det fortsatta arbetet.

Vi står inför mycket tuffa utmaningar under det år som ligger framför oss. Prognosen pekar på att antalet asylsökande ligger kvar på höga nivåer och vi räknar med att situationen i bland annat Syrien kommer att fortsätta att driva många på flykt. Det innebär att vi måste fortsätta att lägga stor kraft på att ge dem som söker sig hit ett bra mottagande och en så snabb prövning som möjligt. Samtidigt ska vi hantera den övriga migrationen på ett bra och ansvarsfullt sätt.

De allt längre vistelsetiderna i mottagningssystemet är en stor utmaning. Det krävs att alla berörda aktörer gör en gemensam kraftsamling för att öka kapaciteten för mottagande och etablering. Det arbetet måste grundas på en fördjudad insikt om att asylrätten är en mänsklig rättighet som aldrig kan sättas på undantag. Sverige och andra länder i Europa och världen har en skyldighet att ge en fristad åt dem som riskerar att berövas sitt liv och sin frihet. Det kräver ett ökat engagemang från hela samhället.

Jag vill också peka på betydelsen av att Migrationsverket fortsätter att vara en stark kraft i det praktiska samarbetet i Europa för att bland annat sätta solidariteten i fokus i tillämpningen av den gemensamma asylpolitiken.

Trots stora utmaningar ser jag med tillförsikt på framtiden. Det omfattande och framgångsrika utvecklingsarbete som Migrationsverket har bedrivit på senare år har stärkt myndighetens ställning. Det ger ett gott utgångsläge som det gäller att ta till vara och bygga vidare på. Under 2013 gör vi en bred analys av verksamhet och organisation i syfte att identifiera möjligheter till ytterligare förbättringar med avseende på bland annat flexibilitet och samordning. På så sätt lägger vi grunden för nästa steg i myndighetens utveckling.

Jag är övertygad om att vi med målmedvetenhet och gott samarbete med samhället i övrigt kan lösa uppgifterna på ett bra sätt. Vetskapen om den insats vi gör för att värna utsatta människors rättigheter ger oss kraft och motivation.

Anders Danielsson

Generaldirektör

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer vidare att en brist avseende den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten föreligger på följande punkt;

- Brist i efterlevnad av lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU).

Norrköping den 19 februari 2013

Anders Danielsson
Generaldirektör

Därutöver vill jag påpeka att systemet med Solidfonderna, med tre olika aktörer, gör att jag som myndighetschef för Migrationsverket endast kan ta begränsat ansvar för den interna styrningen och kontrollen av fonduppdraget. Se vidare hemställan till regeringen om ändring av Migrationsverkets uppdrag avseende hantering av EU-medel, diarienummer 112-2013-7267.

Innehållsförteckning

Resultatredovisning

Utgiftsområde Migrationspolitik.....	8
Verksamhetsområde Asyl.....	20
Verksamhetsområde Arbete, besök och bosättning.....	64
Verksamhetsområde Svenskt medborgarskap.....	80
Omprövning av beslut och processföring.....	84
Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete.....	90
Organisationsstyrning.....	96
Ekonomisk översikt.....	104
Väsentliga uppgifter.....	107
Resultaträkning.....	108
Balansräkning.....	109
Anslagsredovisning.....	110
Finansieringsanalys.....	113
Tilläggsupplysningar och noter.....	114
Bilagor.....	97
Förklaring till bilagorna.....	124
Bilaga 1 Asylansökningar 2012.....	125
Bilaga 2 Självmant återvändande (inkl Dublinärenden) 2010-2012, fördelat på medborgarskap.....	126
Bilaga 3 Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl. 2012.....	127
Bilaga 4 Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga 2012.....	128
Bilaga 5 Grunder för registrering av uppehållsrätt för EES-medborgare och beviljade uppehållskort 2012.....	129
Bilaga 6 Grunder för beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land och för medborgare i Schweiz 2012.....	130
Bilaga 7 Grunder för beviljade tillstånd avseende tidsbegränsade uppehållstillstånd 2012.....	131
Bilaga 8 Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende arbetsmarknadsärenden 2012.....	132
Bilaga 9 Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende gäststudier, doktorander och adoptivbarn 2012.....	133
Bilaga 10 Beviljade uppehållstillstånd avseende verkställighetshindersärenden 2012.....	134
Bilaga 11 Avgjorda medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2010-2012.....	135
Bilaga 12 Utbetalade statliga ersättningar till kommuner och landsting för flyktingmottagande 2010-2012.....	136
Bilaga 13 Dygnskostnad för asylsökande.....	137
Bilaga 14 Kommentarer till beräkningen av boendedygn för år 2012 i årsredovisningen.....	138

Foto: Tomislav Stjepić

Utgiftsområde Migrationspolitik

MÅL

Migrationsverket ska verka för en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverket skapar förutsättningar för att nå det långsiktiga målet genom att bygga en organisation som bättre kan möta förändringar i omvärlden. Myndigheten har under året arbetat utifrån en systemsyn och en förändrad styrning. Detta får framförallt effekter under 2013, bland annat genom ett förändrat regleringsbrev vilket utarbetats tillsammans med uppdragsgivaren. Under året har arbetet med kompetensutveckling fortlöpt och fokus har varit på lärande i arbete.

Under året som gått har myndigheten bidragit till en långsiktigt hållbar migrationspolitik på flera sätt. Genom mer träffsäkra prognoser säkerställer myndigheten bra beslutsunderlag utifrån vilka såväl uppdragsgivaren som myndigheten kan fatta långsiktiga beslut. Migrationsverket behöver dock arbeta med sin förmåga att i alla delar säkerställa att prognosen används som ett beslutsunderlag inom myndigheten. Under året har myndigheten prövat och stärkt sin förmåga till flexibilitet bland annat genom ett verksamhetsområdesöverskridande arbete där prioriterade frågor har lösts tillsammans. Ett annat exem-

pel är att flera medarbetare har övergått från att arbeta inom sitt ordinarie område till att arbeta inom andra områden där behovet av förstärkning har varit stort. I samband med det ökade antalet asylsökande har myndighetens förmåga till anpassning prövats. Den prioriteringsordning som beslutades har sin grund i att värna asylrätten eftersom den stipulerar att ärenden med uppenbart ogrundade ansökningar hanteras skyndsamt. Genom detta hinner inte den asylsökande etablera sig i samhället innan beslut fattats. Även barnfamiljer har prioriterats för att de snabbt ska få sin ansökan prövad och därigenom minska påfrestningarna för familjen.

Migrationsverket har under året arbetat mycket för att underlätta den reglerade invandringen. Försöken med certifiering av företag har övergått till ett permanent system. Det nya ärendehanteringssystemet har prioriterat arbetstillståndshandlingen och genom detta kan handläggningstiderna för kompletta ansökningar minskas. Genom projekt "Ny väg in" och ett samarbete med Arbetsförmedlingen samt Svenska institutet har Migrationsverket skapat kompetens kring incitament och faktorer som underlättar arbetskraftsinvandring. De skärpta beviskrav som myndigheten infört har haft effekter på antalet ansökningar. Missförhållanden inom bärplockarbranschen har i stort sett eliminerats och utnyttjandet av arbetskraft har minskat.

Migrationsverket har under ett flertal år varit mycket aktivt inom det europeiska och internationella samarbetet. Under året har framförallt arbetet inom EASO och GDISC bidragit till ett fördjupat samarbete och att sätta myndighetens frågor på agendan.

En långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten

Prognosarbetet

Förutsättningarna för Migrationsverkets verksamhet kan förändras mycket snabbt beroende på händelser i omvärlden. Effekterna av detta är särskilt påtagligt för asylverksamheten. Uppdaterade prognoser över antalet asylsökande har en stor betydelse för Migrationsverkets planering.

Myndigheten har under året ytterligare utvecklat arbetet med prognoser genom att implementera de goda resultaten från ett prognosutvecklingsprojekt. Projektet genomfördes mellan år 2010-2012 med stöd från Europeiska flyktingfonden.

För myndighetens planering har det inte bara betydelse hur många som söker asyl, utan även vilka huvudsakliga grupper det är, hur ansökningarna fördelas över året och vilka resurser som finns tillgängliga för myndigheten vid olika tillfällen. Datasimuleringar över den sammanhållna asylprocessen, från ansökan till bosättning eller återvändande, används nu som en etablerad metod i prognosarbetet för att göra bedömningar av verksamhetskonsekvenser och myndighetens resursbehov.

Prognoser över hur många som kan komma att söka asyl i Sverige görs för innevarande år och ett år framåt. Bedömningarna baseras på en strukturerad omvärldsbevakning och omvärldsanalys för att på ett så tidigt stadium som möjligt kunna identifiera händelser, faktorer och drivkrafter som är av stor betydelse för migrationen till Sverige. I bedömningarna hanteras även flera olika alternativ och möjliga utvecklingar.

Den under året hastiga utvecklingen av konflikten i Syrien har satt myndighetens förmåga att analysera och omsätta omvärldsanalyser till kvantifierade prognoser på prov. De första analyserna och bedömningarna om en snabb och kraftig ökning av antalet nya asylsökande till Sverige har visat sig stämma. Redan i februariprognosen lyftes osäkerheten kring utvecklingen i Syrien. Migrationsverkets oktoberprognos överensstämde i mycket hög grad med det verkliga utfallet, såväl vad gäller antalet nya asylsökande, verksamhetskonsekvenser som ekonomi. Det visar på nyttan av en aktiv omvärldsanalys och prognosverksamhet. Arbetet med att utveckla omvärldsanalys och prognoser kommer att fortsätta på den inslagna vägen. Under nästa år kommer bland annat ett arbete pågå för att på ett tydligare sätt omsätta prognosens resultat i verksamheten.

Ökat antal asylsökande

Under 2012 sökte cirka 44 000 personer asyl i Sverige, nästan femtio procent fler än 2011 och det största antalet sedan 1992. Prognosen för 2013 är fortsatt hög. Detta ställer stora krav på Migrationsverkets organisation, både vad gäller mottagningen av de asylsökande och prövningen av deras ärenden. Migrationsverket har därför inlett en kraftig omställning av organisationen som planeras vara genomförd under 2014.

Under inledningen av året utgick verksamhetsplaneringen från att cirka 31 000 personer skulle söka asyl i Sverige. Utifrån detta planerades verksamheten och bedömningen var att förmågan att klara uppdraget och arbete av balans var god. Framförallt på grund av konflikten i Syrien och det faktum att många personer därifrån sökte sig till Sverige ökade antalet asylsökande dramatiskt under andra halvåret. För att klara av den kraftiga ökningen som skedde under en relativt kort period prioriterade myndigheten den initiala delen av ansökningsprocessen tillsammans med boendefrågorna. Därutöver införde Migrationsverket en plan för i vilken ordning ärenden ska handläggas. Ett viktigt syfte med prioriteringsordningen var att säkerställa mottagningssystemets kapacitet att ta emot den stora ökningen av asylsökande. Asylansökningar från ensamkommande barn och medborgare i länder där erfarenhet visar en hög andel uppenbart ogrundade ansökningar samt medborgare i länder med en hög andel presumtiva bifall, till exempel Eritrea, Somalia och Syrien, var ärenden som skulle handläggas skyndsamt. Även Dublinärenden samt återtagande av asylansökan skulle handläggas skyndsamt. Det gällde även ansökningar från barnfamiljer från andra grupper än ovan nämnda. Denna plan fick givetvis effekter på handläggningstiderna. Under året påverkades dessa i positiv bemärkelse, det vill säga prioriteringarna gav kortare handläggningstider. Däremot förväntas effekten bli den motsatta när handläggning påbörjas av de ärenden som varit nedprioriterade.

Det ökade antalet asylsökande under året har ställt stora krav på Migrationsverkets förmåga att erbjuda boendeplatser under asyltiden. Det råder stor bostadsbrist på många platser i Sverige. Det innebär att personer med uppehållstillstånd ofta blir kvar alltför länge i de lägenheter som är avsedda för asylsökande. Dessutom konkurrerar Migrationsverket och Arbetsförmedlingen om tillgängliga bostäder eftersom Migrationsverket har behov av att utöka sitt bostadsbestånd samtidigt som Arbetsförmedlingen ska bosätta dem som får uppehållstillstånd. Ytterligare en orsak till Migrationsverkets brist på boendeplatser är att personer med lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut bor kvar i bostäderna i avvaktan på verkställighet.

Uppenbart ogrundade ansökningar

Den ekonomiska krisen i södra Europa bidrar till att vissa grupper fortsätter söka sig till Sverige av socioekonomiska skäl. Medborgare från västra Balkan har under året fortsatt att lämna regionen och söka asyl i Sverige. Denna grupp av asylsökande ökade markant under år 2010 i samband med att viseringsfriheten infördes i december 2009 för medborgare från Serbien, Montenegro och Makedonien. I december 2010 infördes viseringsfrihet även för Albanien och Bosnien-Hercegovina. Antalet asylsökande från västra Balkan har fortsatt att ligga på en hög nivå under år 2011 och 2012. Eftersom många i denna grupp saknar skäl för asyl är andelen bifall låg.

Återvändande

Att personer som fått avslag på sina asylansökningar återvänder är en viktig del av en långsiktig och hållbar asylpolitik. I återvändandearbetet handlar Migrationsverkets arbete med ständiga förbättringar om att förstärka och strukturera arbetet såväl nationellt som internationellt. Målet är att ett återvändande ska vara hållbart på lång sikt. Därför medverkar Migrationsverket i olika reintegreringsprogram tillsammans med andra nationella och internationella aktörer. Mot slutet av 2012 påbörjades framtagandet av en strategi för arbetet med reintegration. Strategin betonar vikten av att tillhandahålla långsiktigt hållbara stödinsatser till personer som återvänder efter avslag på sin asylansökan.

Vidare driver Migrationsverket tillsammans med Polisen och Kriminalvårdens transporttjänst projektet "REVA" för ett mer samordnat verkställighetsarbete. Projektet är medfinansierat av Europeiska återvändandefonden. Ett mål är att göra tiden från avslag på asylansökan till återvändande så kort som möjligt. Syftet är att öka effektiviteten och rättssäkerheten i arbetet med avvisning och utvisning.

Projektet "European Return Platform for Unaccompanied Minors", (ERPUM) var ett europeiskt samarbetsprojekt, initierat av Migrationsverket och medfinansierat av Europeiska återvändandefonden, som avslutades i december 2012. Syftet var att ta fram modeller för ett humant och ordnat återvändande för ensamkommande barn och ungdomar. Ett mål var att komma överens med hemländerna om samverkan i efterforskningen av anhöriga och i mottagandet när barnen återvänder.

Åtgärder 2012 vilka framförallt påverkar resultaten under år 2013

Förändrad styrning

Migrationsverket strävar efter en genomgripande förändring av styrningen i hela organisationen. Styrningen ska utgå från en systemsyn med fokus på lärande. Det handlar om en helhetssyn på det gemensamma uppdraget: migrantens väg genom processen, det vill säga att se processer i sitt sammanhang och utveckla dem utifrån ett kundperspektiv. Därför deltar Migrationsverket som en av fyra myndigheter i den del av det statliga Innovationsrådets arbete som syftar till att utveckla styrningen av statlig verksamhet. Försöksverksamhet bedrivs för att testa vad Lean utifrån en systemsyn kan innebära. Projektet går under namnet Intervention Team.

Ett annat viktigt utvecklingsområde är att koordinera arbetet över verksamhetsområdena för att med samordning, samarbete och rätt prioriteringar skapa utrymme inom mottagningssystemet med anledning av det ökade antalet asylsökande. En viktig styrprincip är att antalet inskrivna i Migrationsverkets anläggningsboende inte ska öka. Under året har en arbetsgrupp tagit fram och påbörjat genomförandet av en handlingsplan för samordning med ett stort antal förslag på åtgärder.

Flexibel organisation och helhetssyn

Migrationsmönstren skiftar ständigt i en föränderlig värld. Detta ställer krav på Migrationsverkets förmåga att anpassa verksamheten. Migrationsverket har därför gjort en bred satsning på ökad flexibilitet under året.

Det handlar bland annat om att ärenden ska kunna avgöras i en jämn takt trots variationer i inströmningen. Då behövs ett bra system för utjämning och fördelning av resurser inom och mellan olika verksamhetsområden. Därför har Migrationsverket under året samlat företrädare från olika verksamhetsområden till en central grupp för operativ samordning. För att möta de krav som den snabba uppgången i antalet asylsökande ställer på Migrationsverket har gruppen implementerat stora delar av den handlingsplan som togs fram av den tidigare arbetsgruppen. Bland annat har styrprinciper avseende anläggningsboendet för olika grupper av asylsökande tagits fram. Gruppen har också infört möjlighet till rotationstjänstgöring.

Migrationsverket har också satsat på flexibilitet och bred kompetens hos de anställda. Under året har ett pilotprojekt genomförts med utbyte av ärenden mellan olika verksamhetsområden i Malmö och Göteborg. Det har gett värdefulla erfarenheter för det fortsatta samarbetet. På grund av det ökade antalet asylsökande gjordes en särskild satsning för större effektivitet inom asylprövningen mot slutet av 2012. Det innebar att personal som tidigare handlagt ärenden rörande besök, bosättning och med-

Foto: Christer Svan

borgarskap övergick till att pröva asylansökningar. Denna överflytt möjliggjorde en snabb omställning av personal till att handlägga asylärenden. En extern rekrytering medför en längre upplärningsperiod.

Genom en bred satsning på videoteknik för asylutredningssamtal har Migrationsverket under året ökat förutsättningarna för att kunna fördela ärenden oavsett placeringsort. Det har också minskat de asylsökandes resande som varit rätt omfattande eftersom Migrationsverkets boenden ofta ligger långt från asylprövningsenheterna.

Under året har också ett program för flexibla kontorslösningar som ska klara snabba upp- och nedgångar i verksamheten utvecklats.

Ökad bemanning

Under 2012 har Migrationsverket vuxit med 440 anställda och vid utgången av året var det 3 797 anställda. Den största ökningen har skett inom asylprövning och mottagningens verksamhet med 198 respektive 183 anställda. Antalet anställda är det högsta sedan slutet av 1992 då 4 587 personer var anställda.

Den lärande organisationen

Migrationsverket fortsätter utvecklingen mot en verksamhet där man lär genom att göra och tar vara på medarbetarnas kompetens. Projektet "Den lärande organisationen" som påbörjades under året och medfinansieras av den Europeiska flyktingfonden handlar om att ta fram olika metoder för lärande inom asylprövningen. Bland annat genom att arbeta med fallstudier och olika metoder för uppföljning av kvalitet och enhetlighet i prövningen. Det ska ge medarbetarna möjlighet att höja den rättsliga kvaliteten i sitt arbete.

Migrationsverkets värdegrund

Migrationsverkets vision – ett Sverige som med öppenhet tar tillvara den globala migrationens möjligheter – pekar på de möjligheter som migrationen erbjuder samhället och individen.

Migrationsverkets synsätt bygger på två grundläggande principer:

- respekt för människan
- ständiga förbättringar

De mänskliga rättigheterna är grunden i verksamheten. Migrationsverket ska stödja personer att tillvarata sin rätt och ge likvärdig behandling till alla.

För att fördjupa och förtydliga vad respekt för människan betyder har Migrationsverket under året arbetat med den dialogkarta som togs fram redan 2011. Ur detta arbete har tre värdeord genererats som ska vara vägledande i medarbetarens vardag; empati, tydlighet och mod. De sammanfattar vad Migrationsverket strävar efter och hur myndigheten vill uppfattas.

Underlätta rörlighet, främja arbetskraftsinvandring och tillvarata migrationens utvecklingseffekter

Certifiering och kontroll

Sverige har ett effektivt och flexibelt system för arbetskraftsinvandring som syftar till att underlätta rekryteringen av arbetskraft från tredjeland. Som ett led i att underlätta rörligheten över gränserna och främja en behovsstyrd arbetskraftsinvandring införde Migrationsverket under året ett permanent och utvidgat certifieringssystem för företag. Detta har förenklat och effektiviserat processen från ansökan till beslut för de arbetsgivare som har ett återkommande behov av arbetskraft från länder utanför EU/EES-området. Dessutom får nu också mindre företag möjlighet att certifieras.

En hållbar arbetskraftsinvandring bygger på att regelsystemet inte missbrukas. Migrationsverket har i uppdrag att motverka och upptäcka missbruk av reglerna. Därför infördes i början av året särskilda utrednings- och beviskrav för anställningar inom vissa branscher samt för nystartade verksamheter inom alla branscher. Migrationsverket ställer dessa krav för att motverka skenanställningar eller anställningar hos arbetsgivare som saknar möjlighet att betala den lön de erbjudit. Under året har Migrationsverket genomfört utredningar och kontroller i detta syfte.

E-migration och andra utvecklingsinsatser

Migrationsverket har fortsatt sin digitala utveckling under året och vid årsskiftet 2012/2013 avslutas e-Migration, som har varit ett av Migrationsverkets stora utvecklingsområden under senare år.

Syftet med projektet, som pågått under ett antal år, har varit att förenkla både för den sökande och Migrationsverket och därigenom såväl öka tillgängligheten som korta handläggningstiden. Genom den elektroniska utvecklingen kan kunden kontakta myndigheten och hantera sina ärenden när det passar individen. Ett handläggningsstöd, som hanterar ansökningar elektroniskt, har tagits i bruk under året. Det långsiktiga målet är en successiv övergång från pappersdossierer till elektronisk hantering av handlingar i hela verksamheten för att på så sätt effektivisera handläggningen.

Migrationsverket driver och kommer fortsättningsvis att bedriva många utvecklingsprojekt, såväl inom IT som inom andra områden. För att kraftsamla och förstärka utvecklingsarbetet inom myndigheten har ett projektcenter bildats. Uppdraget är att utveckla projektverksamheten.

Underlätta arbetskraftsinvandring

Migrationsverket har tillsammans med Arbetsförmedlingen och Svenska Institutet utrett hur informationsinsatser skulle kunna underlätta arbetskraftsinvandringen från tredjeland till Sverige. Utredningen visar att det inte räcker med ökade informationsinsatser i traditionell mening för att underlätta sådan arbetskraftsinvandring. Istället är det viktigt med en helhetssyn på processen där marknadsföring, matchning och tillståndsgivning är viktiga delar som måste samverka. Kring dessa delar har man tagit fram ett antal strategier.

Förslag på strategier för att förbättra och förkorta tillståndshandläggningen är bland annat att underlätta kontakterna mellan Migrationsverket, arbetstagare och arbetsgivare. Till exempel föreslås webbplatsen indelas i undergrupper så att fackförbund, arbetsgivare och sökande får riktad information. Därutöver bör kundtjänsten öppna en särskild telefonlinje för arbetsgivare. Migrationsverket bör även marknadsföra möjligheten för fackförbund att använda e-post för att ställa frågor och själv använda e-post eller SMS för svar om att ett beslut är taget.

Ytterligare förslag på strategier är att ansökningsformuläret utökas med en fullmakt som ger arbetsgivaren rätt att företräda sökanden i tillståndprocessen, samt att Migrationsverket ges möjlighet att föra statistik över arbetsgivare.

Projektet "Ny väg in" ska bidra till att öka kunskapen om de drivkrafter och motiv som gör att människor väljer att migrera till Sverige. Projektet fokuserar på migranter från Irak, eftersom de är en av de enskilt största diasporagrupperna i Sverige. Projektet, som delfinansieras av Europeiska integrationsfonden, bedrivs tillsammans med tankesmedjan Global Utmaning och Arbetsförmedlingen. Målsättningen är att förenkla för personer som vill komma till Sverige på andra sätt än genom att söka asyl.

Ett viktigt resultat är att den främsta informationskällan för migranter är sociala nätverk och att officiella kanaler som Migrationsverkets hemsida används i mycket liten utsträckning. Många migranter vet inte var de ska vända sig för att få rätt information, utan litar på agenter och andra förmedlare av information samt betalar för information som finns tillgänglig gratis på Migrationsverkets hemsida. Vidare undersöker projektet om det går att omsätta denna kunskap till förbättrade serviceåtgärder och processer hos Migrationsverket för att främja arbetskraftsinvandring, vilket kan förenkla inresan och underlätta integrationen. Kunskapen har redan använts i ett kundperspektiv i arbetet med att bygga mer relevanta webbsidor under 2012. Projektet startade i oktober 2011 och pågår till och med juni 2013.

Kundnöjdhet

För att få en uppfattning om den service Migrationsverket erbjuder sökanden, deras anhöriga och samarbetspartners genomförs vartannat år mätningar för att få fram ett så kallat nöjd-kund-index (NKI). Den senaste mätningen genomfördes under 2011 och nöjd-kund-indexet presenterades i maj 2012.

Av mätningarna framgår det att NKI för sökanden och deras anhöriga har sänkts med 19 procent jämfört med mätningen från 2009. NKI för samarbetspartners, till exempel arbetsgivare, landsting och juridiska ombud, har höjts med närmare 6 procent. NKI-värdet för de båda målgrupperna innebär att de skattar servicenivån på Migrationsverket som låg.

Resultatet av undersökningen visar att det viktigaste för kunderna är att Migrationsverket kan besvara kundernas frågor, att svaret kommer snabbt och inom utlovad tid, att kunderna blir väl bemötta samt att webbplatsen har ett anpassat språkbruk som gör att informationen blir lätt att förstå.

För att öka kundernas nöjdhet har Migrationsverket genomfört en rad åtgärder. Bland annat har Migrationsverket genomfört dialogseminarier kring vad respekt för människan innebär. En omfattande översyn och utveckling av både den interna men framförallt den externa webbplatsen pågår med syfte att skapa en webbplats med bättre kundnytta.

Fördjupa det europeiska och internationella samarbetet

Eu-harmonisering

EU:s medlemsstater arbetar för en harmonisering av den europeiska migrations- och asylpolitiken. Målet är ett gemensamt asylförfarande med en högre gemensam skyddsnivå och ett mer likvärdigt skydd i hela EU samt en ökad solidaritet mellan EU:s medlemsländer. Migrationsverket är aktivt i det praktiska samarbetet och stödjer regeringen i förhandlingsarbetet genom experter i EU:s arbetsgrupper. De viktigaste rättsakterna i det gemensamma asylsystemet fanns klara redan 2005 och har därefter tillämpats i medlemsstaterna. Trots ett intensivt förhandlingsarbete kring revideringar under 2012 återstår ännu vissa delar att slutförhandla.

Fördjupat internationellt samarbete

Medlemsstaterna har också arbetat med praktiskt asylsamarbete i nätverket *General Directors' Immigration Services Conference* (GDISC), där Sverige genom Migrationsverket varit ordförande samt i det *Europeiska stödkontoret för asylfrågor* (EASO) där Migrationsverket medverkat med lärare och experter.

Dessutom har en stödfunktion inrättats på Migrationsverket för den nya *Panelen för Migration och asyl* som leds av EU-kommissionen. Detta är en del av Migrationsverkets stöd till Regeringskansliets arbete med *Global Approach to Migration and Mobility*, (GAMM).

Migrationsverket leder även ett delprojekt inom EU:s pilotprojekt för kvalitet och utbildning i asylprocessen. Det handlar bland annat om att implementera det europeiska asylutbildningssystemet EAC i länderna öster om EU. Därutöver bedrivs utvecklingsarbete österut genom det twinningprojekt för utveckling av statsförvaltningen som Migrationsverket leder i Armenien.

Rättslig kvalitet

Hög rättslig kvalitet ställer stora krav på handläggningen av ärenden. Migrationsverket har och ska ha höga krav på ärendehandläggningen. Kraven ska inte understiga förvaltningslagens krav utan snarare utveckla dessa ytterligare för att uppnå hög rättslig kvalitet.

Under året har Migrationsverket arbetat vidare med att utveckla och höja den rättsliga kvaliteten. Myndigheten har också fortsatt arbetet med att utveckla instrument för att mäta den rättsliga kvaliteten.

Granskningar

Migrationsverket har under året genomfört tolv centrala kvalitetsgranskningar och uppföljningar. Sammanlagt har cirka 650 ärenden granskats. I granskningarna fokuseras huvudsakligen på följande moment:

- formellt riktiga beslut,
- välmotiverade beslut,
- korrekt handläggning,
- handläggningstider, och
- handläggningens kvalitet totalt sett.

Granskningarna inom asylprövningen har bland annat gjorts av ärenden med ensamkommande barn och ärenden med hbtq-skäl. Vidare har tillämpning av identitetskravet och användningen av språkanalyser granskats. Inom tillståndsprövningen har granskningar gjorts av ärenden om besökstillstånd, arbetstillstånd och tillstånd för studier. Vidare har vissa förvaltningsrättsliga åtgärder granskats såsom kravet på ansvarig handläggare samt förordnandet av offentliga biträden.

Migrationsverkets handläggning håller generellt sett hög kvalitet, vilket visar sig vid granskningarna genom att merparten av ärendena har formellt riktiga, välmotiverade beslut som fattats efter korrekt handläggning. Det finns dock ett fåtal ärenden inom varje kategori som avviker från mängden. Det förekommer också att vissa handläggningsåtgärder missas eller inte dokumenteras på ett korrekt sätt och att handläggningstider är för långa.

Bland de ärenden som inte varit helt korrekta har ett flertal lett till rekommendationer om omarbetning av verksamhetsrutiner och verksamhetsinstruktioner samt utarbetande av checklistor och övrigt stödande material. I något fall har granskningen lett till att ett rättsligt ställningstagande omarbetats

Övriga åtgärder för att höja kvaliteten

Migrationsverket har under året genomfört fem utredningsresor för att få fram mer information om specifika länder och specifika frågor som är relevanta för asylprövningen. Den första utredningsresan gick till Moskva för att få mer information om situationen i Uzbekistan. Därefter besöktes Sudan för att få information om såväl Sudan som Eritrea. Detta besök gav bland annat underlag för ett rätts-

ligt ställningstagande om säkerhetsläget i Sudan. I juni genomfördes en utredningsresa till Kenya och Somalia för att få underlag för att bedöma bland annat säkerhetsläget. Även denna resa gav underlag till ett rättsligt ställningstagande om säkerhetsläget i Somalia. Dessutom har utredningsresor genomförts till Jemen och Västbanken för att få mer underlag om säkerhetsläget, myndigheterna och rättsväsendet.

Rättschefen har under året skrivit tjuugoått rättsliga ställningstaganden och instruktioner samt utgett åtta kommentarer för att bidra till lösningen av olika frågor inom organisationen. Både utredningsresorna och de rättsliga ställningstagandena är viktiga instrument för att göra beslutsfattandet inom myndigheten mer förutsägbart och enhetligt vilket är av stor vikt för att också höja den rättsliga kvaliteten.

Migrationsverkets handbok i migrationsärenden har i maj 2012 offentliggjorts på Migrationsverkets webbplats. Syftet med att publicera rutiner för handläggning av migrationsärenden är att få en offentlig granskning som kan bidra till ökad kvalitet i handläggningen.

Under året har Migrationsverket inlett ett projekt för att utöka informationen om internationella avgöranden genom att göra en rättsfallssamling som är lättillgänglig både för Migrationsverkets personal och för externa intressenter. Merparten av rättsfallssamlingen kommer att vara tillgänglig i början av nästa år. Även detta projekt bedöms vara ett viktigt steg för att höja den rättsliga kvaliteten.

Mäta rättslig kvalitet

Att mäta rättslig kvalitet är en komplex uppgift. Under året har myndigheten fortsatt arbetet med att utveckla formerna för att mäta den rättsliga kvaliteten genom projektet "Den lärande organisationen – en asylprövning med hög rättslig kvalitet". I projektet genomförs flera piloter som syftar till att ge mätbarhet för kvaliteten i asylprocessen. När projektet avslutas kommer erfarenheterna från projektet att kunna föras över till övriga verksamhetsområden.

Kvalitet kan också mätas i form av handläggningstider samt genom att studera domstolarnas ändringsfrekvens samt antalet återförvisade ärenden.

Handläggningstider

Asylprövningsverksamheten har under de senaste åren bland annat genom projektet "Kortare väntan 1" och införandet av lean arbetat med att förkorta handläggningstider från ansökan om asyl till beslut. Arbetet har gett resultat.

Inom verksamhetsområdet Besök, bosättning och medborgarskap har bland annat utveckling av webbansökningar samt pågående test av ett nytt ärendehanteringssystem minskat handläggningstiderna för kompletta ärenden. Certifiering av arbetsgivare har medfört att vissa arbetstillstånd idag handläggs snabbare än tidigare.

Domstolarna

Det är alltså mycket få ärenden som ändras efter domstolsprövning. Statistiken visar att endast sju procent av asylärendena ändras efter domstolsprövning och endast fyra procent av tillståndsärendena. Uppföljning av ändrade ärenden sker löpande för att särskilt granska anledningarna till ändring och för att åtgärder ska kunna vidtas om det framkommer behov av stöd eller styrning.

Ett antal vägledande domar har under året haft inflytande på Migrationsverkets övergripande åtgärder för att höja den rättsliga kvaliteten i beslutsfattandet. Några av de mest uppmärksammade är följande:

- Migrationsöverdomstolen beslutade i januari 2012 att sänka beviskravet för familjemedlemmar i etablerade familjer som inte kan styrka sin identitet genom att godta att DNA-tester kan göra identiteten sannolik. Detta beslut ledde till ett nytt rättsligt ställningstagande för att klargöra identitetsprövningen i framförallt somaliska tillståndsärenden.
- Europadomstolen fällde i maj 2012 Sverige för brott mot artikel 3 i ett sur place-ärende gällande iranska medborgare. Detta ärende ledde till en omarbetning av ett tidigare rättsligt ställningstagande och ett ökat skydd för iranska medborgare som blivit politiskt aktiva i Sverige.
- EU-domstolen uttalade sig i september om prövningen av religion som grund för asyl. Även detta ledde till en smärre omarbetning av ett tidigare rättsligt ställningstagande.

Migrationsverket ska anmäla till Rikspolisstyrelsen om det i ett ärende hos Migrationsverket framkommer misstankar om folkmord, brott mot mänskligheten eller krigsförbrytelser. Migrationsverket ska också bistå Säkerhetspolisen i dess verksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet och i frågor som rör terrorism.

Misstankar om folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser

Migrationsverket har en skyldighet att anmäla krigsbrott om det i ett ärende hos Migrationsverket framkommer misstankar om folkmord, brott mot mänskligheten eller krigsförbrytelser. Anmälan ska göras till Krigsbrottskommissionen vid Rikskriminalpolisen. Handläggaren eller beslutsfattaren ska omedelbart underrätta den som enligt

delegeringsordningen beslutar om anmälan till Rikspolisstyrelsen (RPS).

Under år 2012 anmälde Migrationsverket 12 ärenden till Krigsbrottskommissionen jämfört med 9 ärenden år 2011. Ingen statistik över antal anmälningar har förts innan dess.

Under året har man tangerat frågan om folkrättsbrott genom de utbildningar om tortyr och uteslutandegrunder som har hållits inom ramen för migrationsprogrammet.

Migrationsverkets samarbete med Säkerhetspolisen

Migrationsverket samarbetar med Säkerhetspolisen för att förhindra terrorism och olovlig underrättelseverksamhet. För hanteringen av säkerhetsärenden finns framför allt bestämmelser i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om säkerhetsskydd (RPSFS 2010:03). Bestämmelserna anger arbetsrutiner, förvaring, transporter m.m. och de gäller även för Migrationsverket. Myndigheter får i angivna fall och då genom särskilda föreskrifter besluta om undantag från RPS föreskrifter. Migrationsverket har meddelat föreskrifter men kallat dessa instruktioner.

Säkerhetsstaben har därutöver sammanställt gällande regler i *Säkerhetshandboken*. Vilka som är bemyndigade att handlägga och besluta i säkerhetsärenden framgår av verkets arbetsordning.

Sedan den 1 juli 2009 är Migrationsverket representerat i såväl Nationellt underrättelsescenter (NUC) som Regionala underrättelsecenter (RUC). NUC och RUC är två samverkansorgan mellan Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Rikspolisstyrelsen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och För- säkringskassan.

NUC består av en strategisk funktion för underrättelseanalys och en operativ funktion för underrättelsesamordning. NUCs uppgifter är bland annat att i samverkan med RUC ta fram metoder och förtydliga vilka underrättelsebehov som föreligger samt ser till att informationsflödet mellan RUC samordnas.

RUC består av en styrgrupp med chefer och en handläggargrupp med handläggare från ovanstående myndigheter. Centret finns på åtta platser i landet. RUC arbetar med myndighetsöverskridande ärenden inom ramen för den nationella inriktningen för bekämpning av den grova organiserade brottsligheten.

Foto: Tomislav Stjepić

Barnrättsperspektivet

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska särskilt redovisa hur myndigheten säkerställer att barns egna asylskäl utreds, bedöms och redovisas i besluten.

Enligt förordning med instruktion för Migrationsverket ska myndigheten inför beslut eller andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för barn.

RESULTAT

Under året har Migrationsverket fortsatt arbetet kring barnärenden i syfte att ytterligare förbättra och utveckla en enhetlig och rättssäker prövning av dessa ärenden. Barnkonsekvensanalyser används inför beslut och andra åtgärder som rör barn. Under året har myndigheten satsat på att höja barnkompetensen genom utbildningen "Barn i Migration" som nu är en del av Migrationsprogrammet.

Barn ska komma till tals

Barnkonsekvensanalyser

Alla barnärenden prövas individuellt och hänsyn till barnets bästa tas i alla delar av processen – val av offentligt biträde, tolk, handläggare och annat som kan vara viktigt för barnet såsom anpassning av lokaler, boende och tillgänglighet. Barnkonsekvensanalyser är den metod som myndigheten använder inför beslut och andra åtgärder som rör barn. Genom barnkonsekvensanalyser säkerställs att barns egna asylskäl, utreds, bedöms och redovisas i besluten. I år har arbetet fortsatt för att stärka kompetensen gällande barnkonsekvensanalyser både genom utbildningar och särskilda seminarier.

■ En barnkonsekvensanalys är ett sätt att systematiskt beakta barnets bästa i ärendet.

Under året har det tagits beslut om att införa och synliggöra barnkonsekvensanalyser i de rättsliga ställningstaganden som berör barn. Några exempel på detta finns i rättschefens instruktioner, om åldersbedömningar, om religion som asylskäl

inklusive konvertering och angående karaktären av säkerhetsläget i Somalia.

Migrationsverket har i ett pilotprojekt under hösten 2012 tagit fram anvisningar för barnkonsekvensanalyser i

barnfamiljsärenden. För ensamkommande barn finns sedan tidigare sådana anvisningar i Migrationshandboken och stödmaterial i IT-systemet.

Information till barn

Information direkt riktad till barn finns både på webbsidan och i form av tryckta foldrar. Informationen finns på de mest förekommande språken. Informationen till barn, både barn i familj och ensamkommande barn, är anpassad och riktad speciellt till barn och är skriven med ett enklare språk. Materialet är mycket efterfrågat och arbete pågår med revideringar inför tryckning av nya upplagor.

Barns egna skäl

Alla ärenden prövas individuellt. Migrationsverket utreder och bedömer barns egna asylskäl bland annat genom ett muntligt samtal med barnet och/eller dess ställföreträdare. Samtalet med barnet sker först efter ett medgivande från vårdnadshavare, särskild förordnad vårdnadshavare eller god man. Vid varje ansökan sker en bedömning om det är lämpligt att höra varje enskilt barn eller inte. Bedömningen sker exempelvis utifrån barnets ålder, mognad och psykiska hälsa. Är barnet för litet för att höras så kan i stället ett så kallat barnfokuserat föräldrasamtal genomföras.

Vid den muntliga utredningen med barn och föräldrar är samtalet fokuserat på barnens hälsa, sociala situation och utbildningsbakgrund. Både ensamkommande barns och barn i familjs egna asylskäl utreds, bedöms och redovisas i beslutet. Barn hörs också i ärenden som utmynnar i utvisningsbeslut med omedelbar verkställighet. Anvisningar för utredning och prövning av barns skäl finns i Migrationshandboken och är ett stöd för personalen som handlägger barns asylärenden.

Ett samarbete pågår med UNICEF och UNHCR om ett gemensamt material innehållande vägledning för asylsökningar rörande barn. Ett gemensamt seminarium om prövning av barns skäl planeras för asyl-enheterna i början av nästa år då vägledningen kommer att introduceras. Detta kommer att ytterligare stärka handläggarnas kompetens och kunskap om tillgänglig vägledning både intern och extern vad gäller barn.

Muntligt samtal:

Vid detta samtal med barnets föräldrar skall Migrationsverket utreda asylskälen och de synnerligen ömmande skälen vari ingår barnets fysiska och psykiska hälsotillstånd såväl före som efter inresan i Sverige, barnets situation i Sverige och barnets situation i hemlandet såväl före inresan som vid ett eventuellt återvändande.

Stöd till verksamheten

En uppföljning har skett under sommaren och hösten där två asylenheter utvärderat varandras asylärenden rörande ensamkommande barn. Genom återkoppling av utvärderingsresultatet har förbättringsområden identifierats på enheterna och arbete pågår för att omhänderta dessa. Kvalitetsprojektet "Den lärande organisationen" arbetar med att ta fram verktyg för utvärderingar av asylärenden inklusive ensamkommande barnärenden.

Under året har Migrationsverket påbörjat en översyn av processen för ensamkommande barn från asylansökan till beslut. Syftet med översynen är att förtydliga och vid behov komplettera standard.

God man och offentliga biträden

Enligt Regeringsbeslut II:2 2012-03-22 fick Migrationsverket i uppdrag att utarbeta informationsmaterial för överförmyndare och gode män om asylprocessen. Uppdraget redovisades till regeringen (Dnr 111-2012-9657) i augusti 2012. Materialet togs fram i samverkan med Sveriges kommuner och landsting (SKL) och berörda ideella organisationer. Informationsmaterialet är webbaserat och finns på Migrationsverkets externa webbsida. Materialet kan också användas som stöd vid utbildningsinsatser.

Åldersbedömning

Migrationsverket har haft ett fortgående samarbete med Socialstyrelsen om medicinska åldersbedömningar. Det utmynnade i Socialstyrelsens rekommendationer om åldersbedömning av barn i övre tonåren 2012-06-26, (Dnr 31156/2011 Socialstyrelsen). Bland annat utökades den medicinska bedömningen med rekommendationer att även använda sig av en pediatrik undersökning. Därefter har myndigheten beslutat i ett rättsligt ställningstagande om hur en åldersbedömning ska göras. Den största förändringen är att en åldersbedömning i normalfallet ska göras först i samband med beslut i asylärendet då ett tillräckligt beslutsunderlag finns, ett beslut som då går att överklaga. Endast i uppenbara fall av felaktig ålder eller i Dublinärenden kan en ålder ändras före beslut. Samarbetet med Socialstyrelsen fortsätter avseende frågan om kravspecifikationer på medicinska åldersbedömningar och en organisation för dessa, samt upphandling av tjänster.

Migrationsverket har under året deltagit i en mötesserie hållen av EASO (EU-kommissionens stödkontor för asylfrågor) angående åldersbedömningar för barn utan vårdnadshavare. Mötena är en del av Kommissionens handlingsplan för ensamkommande barn. EASO planerar att under nästa år ge ut riktlinjer eller rekommendationer för åldersbedömningar.

Barnkompetens

Under år 2011 tog en arbetsgrupp fram ett verksövergripande förslag rörande kompetensutveckling i barnfrågor. Utifrån detta förslag har pilotutbildningen "Barn i Migration" genomförts under våren 2012. Utbildningen består av en grundutbildning och en fördjupningsutbildning och är en del i ett långsiktigt arbete för att bygga upp barnkompetensen på Migrationsverket. Målet är att personalen ska ha relevant barnkompetens så som den står formulerad i barnpolicyn. Under hösten 2012 fördes utbildningen in i utbildningsprogrammet på Migrationsverket. Tre grundutbildningar och en fördjupningsutbildning har genomförts under hösten.

Under hösten 2012 fortsatte arbetet med att ta fram fler och andra former för kompetensutveckling. Målet med kommande arbete är att barnkompetensen ska utvecklas kontinuerligt på alla nivåer och områden genom effektiva former för kompetensutveckling. En kvalitativ metod för uppföljning och kompetensutveckling kring barn har också utformats genom utvecklandet av en modell för självvärdering för medarbetarna. Metoden började användas, i begränsad omfattning, under året.

Projektet "Ensamkommande barn – lokalt och regionalt utvecklingsstöd" är sista delen i SKL:s och Migrationsverkets arbete för ett förbättrat mottagande av ensamkommande barn, nu även i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna. Projektet medfinansieras av ERF (Europeiska flyktingfonden). Projektet utbildar och ger stöd till utvalda nyckelpersoner i deras utvecklingsarbete med ensamkommande barn.

Projektets uppgifter är att:

- stödja lokala samt regionala processer och samverkan främst i en pilotregion (Örebro län)
- sprida exempel på regionalt arbete/samverkan via fyra nationella konferenser
- ta fram en nationell utbildningsram för god man och lämna förslag på vilken organisation/myndighet som ska ta över utbildningsramen
- genomföra fyra nationella utbildningar för god man
- arbeta vidare med samverkan på nationellt nivå

Projektet startade i januari 2012 och pågår till juni 2014.

Säkerställa korrekta utbetalningar

Myndigheten har under året fortsatt arbetet med att stärka säkerheten inom betalningsverksamheten. Felaktigheter gällande utbetalningar följs upp och analyseras löpande. Resultatet av uppföljningen återrapporteras till de berörda verksamheterna samt till ekonomichefen. Som ett första steg i införandet av e-handel har Migrationsverket genomfört ett byte av systemet för elektronisk fakturahantering. Bytet har varit förenat med flera problem som tillfälligt påverkat säkerheten i betalningarna. Problemen har framförallt rört inläsningen av skannade fakturor, fel-

skannad information och felaktiga filöverföringar. Problemen har successivt åtgärdats allt eftersom de uppstått. Migrationsverket har iakttagit ett ökat antal felaktiga utbetalningar till följd av dessa problem som försvårat kontrollen av fakturor. I syfte att stärka fakturakontrollen har åtgärder vidtagits för att tydliggöra de olika funktionerna i fakturaflödet och innebörden av attestansvar. Tillfälligt gjordes också en utökning av betalningskontrollerna för att undvika betalning av dubletter i systemet.

I samband med årsskiftet 2012/2013 uppstod återigen problem med filöverföringar från fakturahanteringsystemet till ekonomisystemet. Dessutom förekom tekniska problem relaterade till bankfria dagar. Det medförde att utbetalningar som skulle verkställts de sista bankdagarna 2012 istället blev utförda de första dagarna i januari 2013.

En annan orsak till att felaktigheter uppstått under året har varit registreringsfel. Åtgärder har vidtagits för att säkerställa att registreringar av leverantörsuppgifter i ekonomisystemet blir korrekta. Vidare har åtgärder genomförts för att minska den manuella registreringen av utbetalningar och istället utnyttja automatiserad överföring av betalningsuppgifter rörande transfereringar till ekonomisystemet från verksamhetssystemen. Även kvaliteten i betalningskontrollerna har följts upp och förutsättningarna för att göra kvalitativt bra kontroller har diskuterats. Dessa diskussioner har resulterat i en anpassning av arbetsmiljön när kontrollerna utförs.

Intern styrning och kontroll

Migrationsverket lämnar följande redovisning av omständigheter som ligger till grund för brister i den interna styrningen och kontrollen.

Bristen i efterlevnad av lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) förklaras av ofullständig riskhantering.

Under 2012 har Migrationsverket fortsatt arbetet med att åtgärda de brister som tidigare år redovisats när det gäller efterlevnaden av LOU. Under 2012 har två upphandlingar av tillfälliga boenden inletts. Den första upphandlingen resulterade i 1200 platser, och den andra pågår fortfarande. Under hösten kom det asylsökande på kort tid vilket gav upphov till ett stort behov av boendeplatser. Ramavtal har därför saknats för tillräckligt många platser.

Under året har en central upphandlings- och inköpsorganisation införts. Migrationsverket går från att ha haft ett långtgående delegerat ansvar till ett mer centraliserat ansvar i inköpsfrågor. Roller och ansvar har definierats och tydliggjorts. I samband med detta har omfattande utbildnings- och informationsinsatser genomförts. Beslut om inköpspolicy och riktlinjer har fattats och bättre instrument för uppföljning har tagits fram.

Migrationsverket har i början av 2013 gjort en framställan till Justitiedepartementet om behov av möjlighet till undantag från lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU), Dnr 1.1.2-2013-4284.

Foto: Tomislav Stjepić

Verksamhetsområde Asyl

MÅL

Tiden från ansökan till bosättning i kommun ska uppgå till högst sex månader för asylsökande som beviljas uppehållstillstånd i första instans. Tiden från ansökan till återvändande eller bosättning ska uppgå till högst tolv månader i minst sjuttio procent av de ärenden i vilka asylsökande har fått avslag i första instans.

ÅTERRAPPORTERING

Åtterrapporeringen av tiden från ansökan till bosättning efter bifall i första instans ska göras uppdelad asylsökande i anläggningsboende respektive eget boende vid utflyttnings-tillfället. Migrationsverket ska redovisa vistelsetiden för asylsökande uppdelat på de olika momenten i asylprocessen och vilken myndighet eller domstol som varit ansvarig för respektive moment. Redovisningen ska inkludera en bedömning av kostnaderna för mottagandet för de olika momenten.

MÅLUPPFYLLELSE

Cirka 9 800 asylsökande som beviljats uppehållstillstånd i första instans bosattes under året. 62 procent av dessa ärenden bosattes inom sex månader och den genomsnittliga handläggningstiden var 191 dagar (6,3 månader). Av de asylsökande som har fått ett avslag i första instans har cirka 17 800 personer återvänts eller bosatts, varav 50 procent inom tolv månader. Den genomsnittliga handläggningstiden för dessa ärenden var 532 dagar.

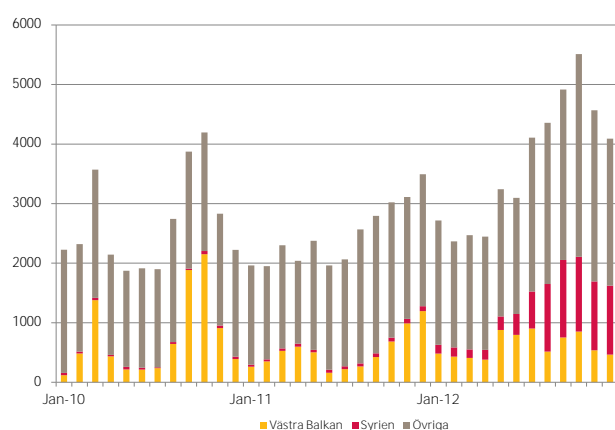
Inledning

Verksamhetsområde Asyl redovisas uppdelat på tre verksamhetsgrenar, Prövning av asylansökan, Prövning av hinder mot verkställighet samt Mottagning, bosättning och återvändande. Mer detaljerad information kring olika delar av asylprocessen finns närmare beskrivet under respektive verksamhetsgren. Asylprocessen börjar när en person lämnar in en asylansökan och avslutas när personen bosätter sig i en kommun, återvänder eller avviker.

Faktorer som påverkar måluppfyllelsen

Migrationsverket arbetar ständigt med att korta alla ledtider för att på så sätt minska den totala handläggningstiden. En betydande orsak till att Migrationsverket inte lyckats uppnå de uppsatta målen är att myndigheten inte ensam ansvarar för hela asylprocessen. När en asylsökande beviljats uppehållstillstånd överlämnas ärendet till Arbetsförmedlingen som ansvarar för att den sökande bosätts i en kommun. Om kommunplaceringen dröjer till exempel på grund av att det är svårt att hitta en lämplig bostad påverkas måluppfyllelsen för tiden i asylprocessen. Ett annat exempel på när Migrationsverket förlorar möjligheten att påverka tiden i asylprocessen är när ett ärende överlämnas till Polisen för verkställighet med tvång. Tiden när ett ärende ligger hos polisen kan dessutom ofta bli långvarig. De ärenden som Migrationsverket överlämnar till polisen är ärenden där den sökande inte medverkar till att verkställa sitt avvisnings- eller utvisningsbeslut. Trots att polisen kan utvisa- eller avvisa en sökande med tvång kan beslutet vara svårt att verkställa på grund av att den sökande saknar identitetshandlingar eller har avvikit och befinner sig på en okänd adress.

Figur 1
Nya asylsökande 2010-2012

Figur 2

Andel asylsökande med bifall i första instans som bosatts inom sex månader från ansökan

	Antal totalt	Andel bosatta inom 6 mån	Genomsnittlig tid i dagar
ABO	4 419	48 %	209
EBO	3 930	58 %	184
Totalt 2010	8 349	52 %	198
ABO	4 150	43 %	228
EBO	3 308	64 %	196
Totalt 2011	7 458	52 %	214
ABO	5 115	50 %	226
EBO	4 726	75 %	154
Totalt 2012	9 841	62 %	191

Figur 3

Andel asylsökande med bifall i annan instans som bosatts inom 12 månader från ansökan

	Antal totalt	Andel bosatta inom 12 mån	Genomsnittlig tid i dagar
Avskrivna	14	79 %	407
Avslag	1 866	7 %	767
Dublin	23	26 %	663
Övriga	8	22 %	267
Totalt 2010	1 911	8 %	761
Avskrivna	10	50 %	350
Avslag	1 415	11 %	855
Dublin	49	27 %	440
Övriga	11	45 %	394
Totalt 2011	1 485	12 %	834
Avskrivna	17	47 %	434
Avslag	1 991	13 %	876
Dublin	35	17 %	609
Övriga	17	82 %	199
Totalt 2012	2 060	13 %	862

Fler ärenden senare i processen

För att minska tiden i återvändande- och bosättningsprocessen är det viktigt att Migrationsverket har ett gott samarbete med de andra aktörerna i processen, till exempel Polisen, Arbetsförmedlingen och domstolarna. Vid årsskiftet fanns närmare 12 000 personer med ett beslut om att lämna landet inskrivna i Migrationsverkets mottagningsbeslut. Om fler personer befinner sig i den senare delen av asylprocessen så ökar handläggningstiderna. Dessutom leder det till att även antalet ärenden om verkställighets hinder ökar. En ytterligare orsak till att måluppfyllelsen inte uppnåtts är att antalet inskrivna personer med beviljat uppehållstillstånd har ökat dramatiskt.

Många i väntan på kommunplacering

Flera olika målgrupper konkurrerar om den begränsade tillgången på bostäder som råder i dagsläget. I ett läge där tillgången till bostäder är starkt begränsad ska bosättningsarbetet genomföras för personer med uppehållstillstånd från anläggningsboende, ensamkommande barn, kvotflyktingar, personer med uppehållstillstånd som på egen väg försöker finna bostad från anläggningsboendet. Migrationsverket har därtill beviljat fler personer uppehållstillstånd under året vilket har skapat ett större behov av boendeplatser än vad Arbetsförmedlingen kunnat förmedla. Vid årsskiftet var det cirka 6 000 personer med ett beviljat uppehållstillstånd som väntade på en kommunplacering. Detta är en kraftig ökning jämfört med föregående år då det fanns cirka 3 200 personer med beviljade uppehållstillstånd inskrivna i Migrationsverkets mottagningsystem. Cirka 4 500 av de inskrivna med uppehållstillstånd bodde på något av Migrationsverkets anläggningsboenden. Detta är en ökning med cirka 1 800 personer sedan 2011.

År- och säsongsvariationer

Även om antalet asylsökande som söker sig till Sverige varierar mellan olika år finns det vanligtvis återkommande säsongsvariationer. Oftast ökar antalet asylsökningar under andra halvåret. I år började antalet asylsökande stiga från och med maj för att sedan kraftigt öka från och med juli. Den största nationaliteten bland asylsökande var Syrien. Under året sökte cirka 8 000 syriska medborgare asyl i Sverige. Detta är en ökning med 1 121 procent jämfört med föregående år. De flesta syrier sökte asyl under andra halvåret i samband med att Migrationsverket införde en mer generös praxis för medborgare i Syrien. Antalet asylsökningar från västra Balkan ökade med cirka 1 200 ansökningar jämfört med föregående år. Den största nationaliteten i den gruppen är alltjämt Serbien som ligger kvar på samma nivå som föregående år. De största ökningarna skedde dock av medborgare från Albanien som ökade från cirka 300 ansökningar till cirka 1 500 ansökningar och från Bosnien och Hercegovina som ökade från cirka

1 000 ansökningar till cirka 1 500 ansökningar. En noterbar trend bland asylsökningar från västra Balkan är att antalet ansökningar ökar kraftigt en kort tid efter att länderna blivit viseringsfria. Efter en tid minskar antalet asylsökningar och lägger sig på en lägre nivå.

Variationer i handläggningstider

Handläggningstiderna inom asylprocessen varierar mellan olika individer och mellan olika nationaliteter. Migrationsverket gör alltid en individuell prövning i varje ärende och utredningsinsatserna anpassas till de olika behov som asylsökande har. Under året var Syrien, Somalia och Afghanistan de tre största nationaliteterna bland asylsökande. På femte plats kom Eritrea. De flesta asylsökande från dessa länder beviljas uppehållstillstånd och handläggningstiden i dessa ärenden är oftast relativt kort. Antalet beslut om omedelbar verkställighet har ökat något jämfört med föregående år och majoriteten av de som fått sådant beslut kommer från västra Balkan. Dessa ärenden avgörs snabbt och eftersom de flesta personer från västra Balkan uppvisar identitetshandlingar förkortas tiden i prövning och återvändande.

Fler inskrivna i Migrationsverkets mottagningsystem och som bor i anläggningsboende

Migrationsverket ska enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande med flera se till att de asylsökande som inte kan ordna sitt boende själva har någonstans att bo fram till kommunplacering eller återvändande. Därför hyr Migrationsverket lägenheter och andra boendeformer

Figur 4

Inskrivna i mottagningssystemet vid utgången av 2010-2012 efter handläggningsstatus och vistelsetid i dagar

Handläggningsstatus	År 2010		År 2011		År 2012	
	Antal	Genomsnittlig vistelsetid	Antal	Genomsnittlig vistelsetid	Antal	Genomsnittlig vistelsetid
Öppet asylärende hos Migrationsverket	11 110	170	10 398	113	17 281	147
Öppet överklagandeärende hos Migrationsverket	155	303	87	262	103	224
Öppet överklagandeärende hos migrationsdomstol	6 565	444	6 948	389	3 857	357
Avslagsbeslut i överklagandeärende hos migrationsdomstol som inte vunnit lagakraft	1 748	598	1 596	484	2 047	415
Avslagsbeslut i överklagandeärende hos migrationsdomstol som vunnit lagakraft	11 855	761	11 780	847	11 960	835
<i>därav med öppet återvändandeärende hos Migrationsverket</i>	5 014	616	4 614	641	4 894	557
<i>därav med överlämnat återvändandeärende till Polisen</i>	6 841	867	7 166	980	7 066	1 025
Med uppehållstillstånd	1 617	332	3 189	341	6 021	332
Övriga ¹⁾	2 435	538	2 779	520	1 952	562
TOTALT	35 485	473	36 777	467	43 221	411

¹⁾ I kategorin övriga ingår personer som fått annat beslut än bifall av Migrationsverket som sitt senaste beslut och som (ännu) ej överklagat. Personer med annat beslut än bifall eller avslag fattat av migrationsdomstol i överklagandeärende ingår också.

Figur 5

Andel asylsökande som inte fått bifall i första instans utresta inom 12 månader från ansökan

	Antal totalt	Andel utresta inom 12 mån	Genomsnittlig tid i dagar
Avskrivna	1 690	93 %	142
Avslag	10 075	42 %	546
Dublinärenden	2 105	88 %	199
Övriga	21	52 %	315
Totalt 2010	13 891	55 %	444
Avskrivna	1 529	91 %	153
Avslag	9 739	37 %	656
Dublinärenden	1 938	87 %	208
Övriga	28	54 %	346
Totalt 2011	13 234	50 %	531
Avskrivna	2 161	97 %	125
Avslag	10 965	38 %	612
Dublinärenden	2 611	92 %	200
Övriga	29	21 %	473
Totalt 2012	15 766	55 %	489

runt om i landet. Eftersom Migrationsverket inte har några boenden i egen regi tecknar myndigheten avtal med både privata och kommunala bostadsbolag. Hyran betalas av Migrationsverket.

Såväl antalet som andelen inskrivna i Migrationsverkets anläggningsboenden fortsätter att öka. Vid årsskiftet bodde cirka 27 000 asylsökande i något av Migrationsverkets anläggningsboenden, vilket motsvarade 62 procent av de inskrivna i mottagningssystemet. Föregående år bodde cirka 21 500 personer i något av Migrationsverkets boende vilket motsvarade 58 procent av de inskrivna i mottagningssystemet.

Även antalet inskrivna i mottagningssystemet fortsätter att öka. Jämfört med föregående år ökade antalet inskrivna från 37 000 till 43 000.

Hur många personer som finns inskrivna i mottagningssystemet beror inte enbart på hur många asylsökande som kommer till Sverige och vid vilken tidpunkt. Storleken beror även på hur lång tid den sökande är kvar i processen, från ansökan till bosättning i Sverige eller utresa. Långa väntetider någonstans i asylprocessen innebär att mottagningssystemet växer, vilket ger ökade kostnader för systemet. Generellt leder ett avslagsbeslut till en längre process då personen vid ett avslag i de allra flesta fall överklagar beslutet.

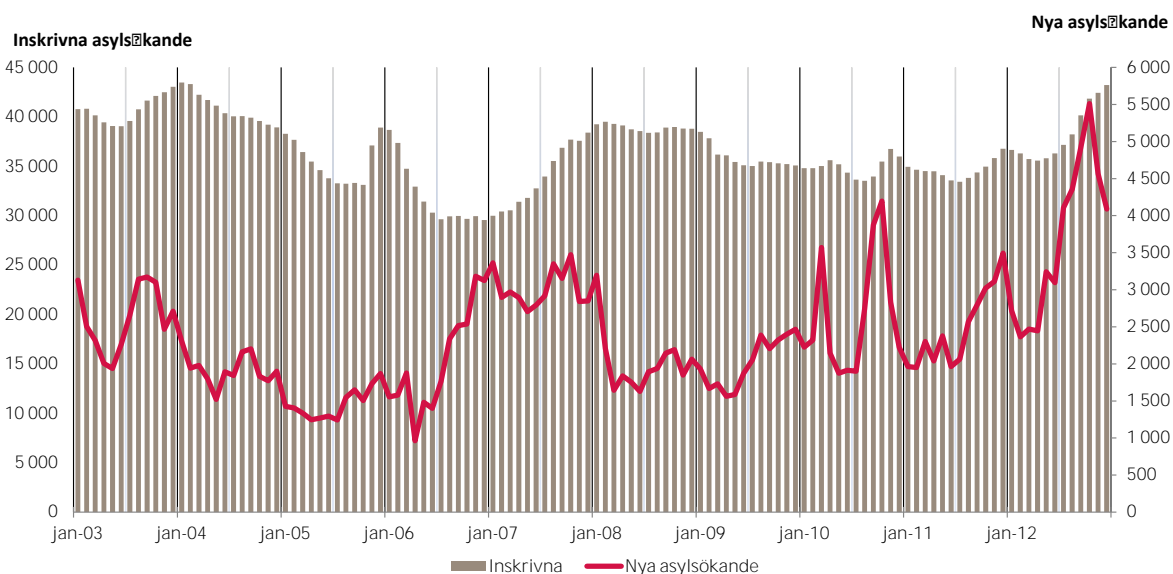
Tiden uppdelad på de olika momenten i processen

Fördelas tiden i systemet efter olika myndigheters ansvar i asylprocessen så framkommer att Migrationsverket, i kraft av sin asylprövning och sitt återvändandearbete, svarar för 47 procent av den totala tiden.

Migrationsverket och Arbetsförmedlingen har ett gemensamt ansvar för bosättning i kommun. Tiden från att uppehållstillstånd beviljats till mottagande i en kommun svarade för 9 procent av tiden i systemet 2012, vilket är lite mer än en fördubbling jämfört med föregående år. Migrationsverkets totala andel av systemtiden har minskat sedan 2010 när Arbetsförmedlingen övertog ansvaret för bosättningen av personer som beviljats uppehållstillstånd. Även tiden för grundprövningen av asylansökan hos Migrationsverket har minskat. År 2012 svarade grundprövningen för 32 procent av systemtiden. En förklaring till att tiden för grundprövningen hos Migrationsverket har minskat är att det skett en ökning av antalet ärenden med presumtion för beviljande av uppehållstillstånd och ärenden med uppenbart ogrundad ansökan. Därtill har Migrationsverket under hösten prioriterat att handlägga dessa ärenden för att undvika onödiga ökning av antalet öppna ärenden samt för att mottagningssystemet inte

Figur 6

Nya asylsökande och antal inskrivna personer i mottagningssystemet

skulle öka mer än nödvändigt. Polisen har en ökande andel av tiden i systemet från 13 procent år 2011 till 19 procent år 2012.

Den totala processtiden i asylsystemet för varje utskrivna har minskat 2012 jämfört med 2011 från 469 dagar till 414 dagar. Genomströmningen i asylsystemet har ökat främst beroende på att många positiva beslut i första instans har fattats för syrier och somalier samt att det också har hanterats ett stort antal ogrundade ansökningar från västra Balkan och en större andel Dublinöverföringar. Tiden från uppehållstillstånd till utflytt tilltar då svårigheterna att finna lämpliga kommunplatser ökat. Polisens tid för ärenden som överlämnas tenderar att öka i takt med att de personer man kunnat verkställa och personer som avviker funnits allt längre tid i systemet. Bland annat har verkställigheterna till Irak blivit mera komplicerade enligt polisen. Asylsystemets resultat, mätt med tid i systemet, har förbättrats år 2012 jämfört med föregående år.

Kostnaden för varje utskrivna bestäms av processtiden och av boendedygnskostnaden. Boendedygnskostnaden är högre år 2012 än år 2011 vilket ökar styckkostnaden per utflytt. Detta motverkar effekten av den kortare processtiden per utflytt. Sammantaget har dock den genomsnittliga mottagningskostnaden för varje utskrivna person minskat från 183 030 kronor för 2011 till 166 095 kronor för 2012.

Foto: UNHCR / L Foster

Figur 7

Tid i asylsystemet och en uppskattning av mottagningskostnaderna för personer som skrivits ut från Migrationsverkets mottagningssystem 2010-2012

Uppdelning på ansvarig myndighet efter moment i asylprocessen

Myndighet / År	2010			2011			2012		
	Processtid, dgr	Andel	Kostnad, kr	Processtid, dgr	Andel	Kostnad, kr	Processtid, dgr	Andel	Kostnad, kr
Migrationsverket	7 430 016	61 %	2 778 826 126	7 563 381	54 %	2 949 718 544	7 409 770	47 %	2 971 317 877
Domstolarna	3 207 011	26 %	1 199 422 158	3 928 454	28 %	1 532 097 150	3 760 657	24 %	1 508 023 282
Polisen	924 542	8 %	345 778 892	1 873 254	13 %	730 568 953	3 043 176	19 %	1 220 313 622
Migrationsverket o Arbetsförmedlingen	568 011	5 %	212 436 118	603 406	4 %	235 328 403	1 447 374	9 %	580 396 996
Total processtid	12 129 581	100 %	4 536 463 294	13 968 495	100 %	5 447 713 050	15 660 977	100 %	6 280 051 777
Processtid per utskrivna	400			469			414		
Kostnad per utskrivna			149 560			183 030			166 095

Identitetsuppgifter

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska redovisa hur myndigheten säkerställer att identitetsuppgifter finns tillgängliga så tidigt som möjligt för att underlätta de olika moment som genomförs i asylprocessen samt vilka effekter som uppnåtts av vidtagna åtgärder.

RESULTAT

Samtal kring den asylsökandes identitet genomförs vid det första mötet med Migrationsverket och fortgår sedan under hela processen. En något större andel, 10 procent av de asylsökande visade under året upp en godkänd identitetshandling. Föregående år var motsvarande siffra 9 procent.

Fortsatt fokus på identitetsuppgifter

Arbetet med att säkerställa identitetsuppgifter tidigt i asylprocessen har fortgått och utvecklats ytterligare under året. Asylsökande med oklar identitet uppmanas vid upprepade tillfällen under asylprocessen att lämna in identitetshandlingar. Migrationsverket informerar även om hur de kan gå till väga och vilka konsekvenserna blir om de inte medverkar till att klarlägga sin identitet. Migrationsverket arbetar med riktade identitetsfrågor, kunskapsfrågor, språkanalyser, direktanalyser samt ambassadförfrågningar och äkthetskontroller av identitetshandlingar.

Migrationsverket arbetar aktivt med frågan i nära samarbete med Polisen och Kriminalvården bland annat genom projektet "Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete" (REVA). I utvecklingsarbetet föregående år framkom att en nyckelfaktor till ett framgångsrikt id-arbete är att starta en identitetsutredning så tidigt som möjligt i processen, vilket också leder till kortare ledtider. Migrationsverket använder så kallade samtalsguider vid möten med asylsökande. Dessa innehåller frågor som medarbetarna använder som utgångspunkt vid den asylsökandes första möte med en ansökningsenhet, i mottagningsenhetens utredande samtal samt i förekommande fall, i återvändandeprocessen. Fler uppvisar identitetshandlingar än tidigare men det kan inte med säkerhet konstateras vara en effekt av införandet av samtalsguiderna, som hösten 2011 var i bruk i hela verksamheten.

Foto: Tomislav Stjepić

Större andel godkända identitetshandlingar

Under året visade tio procent av de asylsökande upp en av Migrationsverket godkänd identitetshandling. Det är en smärre förbättring mot föregående års nio procent. Men det är fortfarande få personer som visar upp en passhandling eller motsvarande i samband med att de lämnar in en asylansökan. Fler asylsökande lämnar in identitetshandlingar efter ansökningstillfället, till exempel vid mottagningens utredningsamtal eller vid återvändande eller spårbyte. Det är i dagsläget inte möjligt att göra en tillförlitlig mätning av exakt när i processen identitetshandlingarna lämnas in till Migrationsverket.

Hur många personer som har en godkänd identitetshandling är även kopplat till vilka nationaliteter som söker sig till Sverige. 13 procent av de asylsökande under året var somaliska medborgare. Somalia har för närvarande inte ett fungerande system för folkbokföring och därför godkänner inte Sverige somaliska identitetshandlingar. En del av ökningen kan hänföras till ett stort inflöde av personer från Albanien under 2012 och dessa har i jämförelsevis hög andel, 60 procent, visat pass vid ansökningstillfället. Samma sak gäller personer från Bosnien och Hercegovina om än inte i samma utsträckning.

Undantag från kravet på arbetstillstånd

Den som kan klargöra sin identitet eller som medverkar till att göra det kan få undantag från kravet på arbetstillstånd, så kallad AT-UND, och arbeta under tiden som deras ansökan handläggs. Migrationsverket kan se en ökning av antalet som beviljas AT-UND. Eftersom antalet beviljade AT-UND har ökat med nästan 25 procent så har det förmodligen haft en viss effekt på antalet som uppvisar identitetshandlingar senare i processen. Under 2012 beviljades 6 958 personer AT-UND, vilket kan jämföras med 5 641 under 2011.

■ **Med godkänd identitetshandling** avses som regel hemlandspass eller nationell identitetshandling. För att en identitetshandling ska godkännas för styrkande av identitet ska den

innehålla fullständiga personuppgifter och vara försedd med ett väl-liknande foto. Handlingen ska också vara utfärdad på ett behörigt sätt. Det får inte råda någon tvekan om

handlingens äkthet. Även andra handlingar kan tillsammans leda till att man kan bedöma en påstådd identitet som trovärdig.

Förbättrad teknik för fingeravtryck

Vid ansökan om asyl lämnar den asylsökande biometrisk information i form av fingeravtryck och foto. I syfte att bekräfta den asylsökandes identitet samt om han eller hon har befunnit sig inom den Europeiska unionen tidigare, registreras fingeravtrycken i Migrationsverkets nationella fingeravtrycksdatabas och i databasen Eurodac. En ny metod för fingeravtryck togs i bruk under 2010, så kallad djupskanning av fingeravtryck. Metoden har lett till att fingeravtryck som tidigare av olika anledningar var av sämre kvalitet, nu är användbara. Sedan start har över 2 600 upptagningar utförts. Under 2012 genomfördes cirka 1 500 djupskanningar varav cirka 95 procent resulterade i användbara fingeravtryck. Cirka 40 procent av dessa visade på träff i EURODAC. Den nya metoden sparar tid för Migrationsverket och för sökanden. Djupskannern ger ett godkänt resultat inom loppet av några minuter från det första misslyckade försöket. Med ordinarie utrustning måste sökanden kallas in för förnyad scanning några veckor senare.

Migrationsverket har under 2012 utvecklat nya fotostationer med inbyggd djupskanningsfunktion. De nya fotostationerna ska senast februari 2013 finnas på samtliga ansökningsfunktioner.

Figur 8

Antal beviljade personer med undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd (AT-UND)

	2010	2011	2012
Syrien	101	206	1 397
Iran	560	655	733
Statslös	224	282	463
Irak	458	659	434
Albanien	14	90	412
Övriga	2 404	3 749	3 519
Totalt	3 761	5 641	6 958

Utvecklad myndighetssamverkan

Under 2012 har Migrationsverket vidareutvecklat samarbetet med gränspoliserna vid flygplatserna i Skavsta, Landvetter och Sävje. Migrationsverket får bland annat ta del av information som kommer fram i samband med vissa kontroller av in- och utresande samt vid så kallade inre utlänningskontroller. Det nya samarbetet har inneburit att Migrationsverket fått ta del av kopior av resehandlingar som har kunnat användas för fastställande av identitet, medborgarskap och status, vilket bland annat underlättar vid återvändande.

Granskning av identitetshandlingar

Migrationsverket genomför kvalificerade äkthetsbedömningar av urkunder samt bildjämförelser av foton, id-analyser och verifiering av fingeravtryck. Av de urkunder som granskats under 2012 utfördes 1 400 äkthetsbedömningar. Av dessa bedömdes 74 procent vara äkta handlingar, 17 procent var oäkta handlingar och övriga urkunder kunde inte verifieras, i de allra flesta fall på grund av bristande referensmaterial.

Verifiering och förvaring av id-handlingar

För att korta ledtiderna kommer Migrationsverket i framtiden att hantera elektroniska dossierer. Elektroniska ansökningar kräver ett nytt sätt att hantera omhändertagna urkunder såsom identitets- och resehandlingar. Under året har pilotprojektet "Verkets enhet för verifiering och förvaring av handlingar", VEFÖ, genomförts. Det syftar till att alla handlingar som ges in i ett asylärende för att styrka identitet verifieras av experter vid Migrationsverkets ID-enhet. Genom att handlingarna förvaras hos ID-enheten minskar även risken att de förkommer under utredningstiden. Effekterna av projektet visade att en tidig äkthetsbedömning av åberopade urkunder minskade utredningstiden i asylärenden samt innebar en ökad rättssäkerhet vid prövningen av asylärendena. Arbets sättet kommer att utvecklas vidare under 2013.

Id-frågorna samordnas

Under 2012 har en id-samordnare utsetts vid myndigheten. Samordnaren har i uppdrag att ta initiativ till att frågan utvecklas inom hela myndigheten och se till att löpande operativa id-frågor samordnas. Till samordnaren har knutits ett id-råd med representanter från Migrationsverket samt Rikspolisstyrelsen. Rådet ska fungera som ett diskussionsforum och förankringsorgan för utveckling av id-frågan, såväl inom Migrationsverket som hos polisen. Rådets uppgift blir att säkerställa att id-frågor behandlas på ett enhetligt sätt inom de båda myndigheterna.

VIS enligt 3 § punkt 10 – 12 Migrationsverkets instruktion (2007:996)

Migrationsverket har utifrån sitt registeransvar för behandling av personuppgifter i EU:s gemensamma informationssystem för viseringar (VIS) under året bland annat varit föremål för en inspektion av nationell tillsynsmyndighet, det vill säga Datainspektionen. Datainspektionen fick bland annat klarlagt hur ansvarsfördelningen i VIS ser ut, hur kommunikationen mellan Migrationsverket och andra myndigheter sker, vilka säkerhetsåtgärder som vidtagits och att Migrationsverket uppfyller de krav på personuppgiftsbehandling som ställs enligt VIS förordningen (767/2008/EG).

Verksamhetsgren Prövning av ansökan

Inledning

Verksamhetsgrenen prövning av ansökan innefattar mottagande av asylansökningar, prövning av asylärenden i första instans, prövning av ärenden enligt Dublinförordningen, jourverksamheten vid enheten på Arlanda flygplats, vidarebosättning och frivillig återvandring.

MÅL

I asylärenden inkomna efter 2011 ska beslut fattas senast inom fyra månader från det ansökan kommit in.

Asylärenden inkomna före 2012 ska vara avslutade senast den 1 juli 2012.

Beslut om avvisning med omedelbar verkställighet, enligt 8 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716) ska fattas inom två månader.

MÅLUPPFYLLELSE

Antalet nya asylsökande var under året närmare 43 900.

Antalet avgjorda asylärenden var under året cirka 36 500. Migrationsverket har kunnat avgöra 70 procent av samtliga asylärenden inom fyra månader. Trots den höga andelen asylansökningar som förevarit under året har Migrationsverket lyckats avgöra fler ärenden inom fyra månader än föregående år (60 procent). För 2011 var målet att samtliga ärenden skulle avgöras inom fem månader, vilket skedde i 69 procent utav ärendena.

Den 1 juli 2012 fanns 660 öppna asylärenden som inkommit före 2012. Detta innebär att cirka 10 000 ärenden har avarbetats, vilket motsvarar en måluppfyllelse på 94 procent. Vid årsskiftet hade antalet öppna ärenden inkomna före 2012 minskat till 246.

Under året har Migrationsverket fattat cirka 3 100 beslut om avvisning med omedelbar verkställighet till hemlandet. 66 procent av dessa har fattats inom två månader. Detta är en ökning jämfört föregående år.

Arbetet med rättslig kvalitet inom asylprövning

En asylprövning med hög rättslig kvalitet är en garant för att mänskliga rättigheter tillgodoses. Den rättsliga kvaliteten är av yttersta vikt för både den enskilde asylsökande och för den som arbetar med att handlägga asylärenden.

Arbetet med rättslig kvalitet bedrivs på olika sätt. Rättsliga ställningstaganden är ett viktigt stöd och vägledning till medarbetarna.

Migrationsverket har även tagit fram ett särskilt handläggarstöd för ärenden som innefattar omedelbara avvisningar till västra Balkan. Detta dokument som kontinuer-

Figur 9

Nya asylsökande 2010-2012

Indelning	2010	Andel	2011	Andel	2012	Andel	Ökning/minskning 2011-2012
Afghanistan	2 393	8 %	4 122	14 %	4 755	11 %	15 %
Albanien	61	0 %	263	1 %	1 490	3 %	467 %
Bosnien och Hercegovina	123	0 %	981	3 %	1 549	4 %	58 %
Eritrea	1 443	5 %	1 647	6 %	2 356	5 %	43 %
Irak	1 977	6 %	1 633	6 %	1 322	3 %	-19 %
Iran	1 182	4 %	1 120	4 %	1 529	3 %	37 %
Serbien	6 335	20 %	2 705	9 %	2 697	6 %	0 %
Somalia	5 553	17 %	3 981	13 %	5 644	13 %	42 %
Statslös	1 033	3 %	1 109	4 %	2 289	5 %	106 %
Syrien	421	1 %	640	2 %	7 814	18 %	1121 %
ÖVRIGA	11 298	36 %	11 453	39 %	12 443	28 %	9 %
Totalt	31 819	100 %	29 648	100 %	43 887	100 %	48 %

ligt uppdateras understödjer en rättsäker och snabb handläggning av asylärendena från västra Balkan.

Andra viktiga komponenter är ärendegenomgångar och medsittningar vid asylutredningar. Medsittningar innebär att alla involverade i prövningen, även chefer på olika nivåer, sitter med på ett antal asylutredningar och får på så sätt konkret kunskap om vad som sker under en asylutredning. Syftet med ärendegenomgångar är bland annat att diskutera enhetlighet och kvalitet i ärendehantering genom coaching av medarbetarna. Teamledarna har även regelbundna medsittningar med medarbetarna vid muntliga utredningar. Syftet med medsittningarna är bland annat att få se hur medarbetarna uppträder och bemöter den asylsökande. En medsittning avslutas alltid med en coachande diskussion kring utredningen och vad som kan utvecklas.

Varje vecka har teamen möte då bland annat information om ny rättspraxis och nya rättsliga ställningstaganden ges. Enheterna har även regelbundna möten med processföreläsare och experter inom asylprövningen. Ärenden som återförvisats eller ändrats av migrationsdomstol samt domar från Migrationsöverdomstolen går då igenom. Individuell återkoppling sker vid behov med enskilda medarbetare.

Arbetet med rättslig kvalitet i Dublinärenden

Migrationsverket har fortsatt arbetet som påbörjades 2011 med stort fokus på rättsliga frågor. Bland annat har rättseminarium och praxismöten ägt rum avseende aktuella frågor. I augusti 2012 utökades expertgruppen med två personer med särskilt ansvar för Dublinfrågor. Expertgruppen är också involverad i framtagandet av nya styrdokument på rättsområdet.

De asylexperter som har ansvar för Dublinfrågor deltar tillsammans med processföreläsare i återkommande så kallade återkopplingsmöten där personalen går igenom och diskuterar återförvisade ärenden.

Arbetet med rättslig kvalitet i ärenden med ensamkommande barn

Både ensamkommande barns och barn i familjs egna asylskäl utreds, bedöms och redovisas i besluten. Om barn i familj inte kan höras, förs ett barnfokuserat samtal om barnets skäl med föräldrarna. Det genomförs även samtal med barn i ärenden som utmynnar i utvisningsbeslut med omedelbar verkställighet. Anvisningar för utredning och prövning av barns skäl finns i Migrationshandboken och är ett stöd för personalen som handlägger barns asylärenden. Vidare finns en intervjuguide med rutinbeskrivning som används vid barnutredningar.

Genom barnkonsekvensanalyser säkerställs att barns egna asylskäl utreds, bedöms och redovisas i besluten. Under året har nya rutiner och stödjande dokument för arbetet med barnkonsekvensanalyser i ärenden rörande

Figur 10

Asylprövning-ärendeutveckling

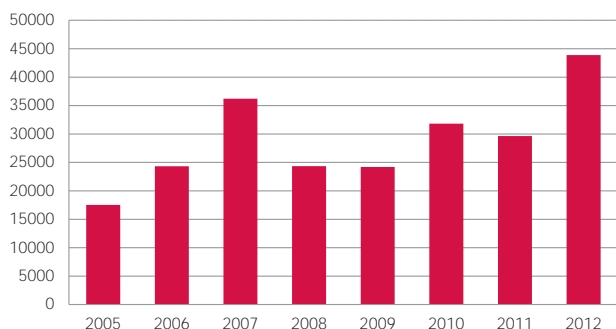
	2010	2011	2012
Nya asylsökande ¹⁾	31 819	29 648	43 887
Inkomna asylärenden	31 905	29 670	43 907
Avgjorda asylärenden	31 256	30 404	36 526
varav antal inom 4 månader	19 375	18 253	25 600
andel %	62 %	60 %	70 %
varav Dublinärenden	3 932	2 717	5 981
varav antal inom 3 månader	2 462	1 537	2 674
andel %	63 %	57 %	45 %
varav omedelbara verkställigheter	5 096	2 309	3 094
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	37	53	47
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	130	149	108
Öppna asylärenden vid årets slut ²⁾	11 417	10 647	18 014
varav äldre än 4 månader			
antal	4 156	1 898	4 263
andel	36 %	18 %	24 %
Avgjorda överklagandeärenden	13 476	14 290	13 111
Genomsnittligt handläggningstid, dagar	9	4	4
Barn utan vårdnadshavare			
	2010	2011	2012
Asylsökande	2 393	2 657	3 578
Avgjorda asylärenden	1 954	2 744	2 915
varav inom 3 månader			
antal	443	1 101	1 628
andel	23 %	40 %	56 %
Genomsnittlig handläggningstid, dgr	146	144	98
Öppna asylärenden vid årets slut ²⁾			
årets slut	1 243	924	1 388
varav äldre än 3 månader			
antal	601	164	443
andel	48 %	18 %	32 %

¹⁾ Omfattar ej personer som tidigare haft tillfälligt uppehållstillstånd.

²⁾ Med asylärenden menas de ärenden som handläggs i första instans. Om beslutet överklagas räknas inte överklagandeärendet här som ett asylärenden.

Figur 11

Antal nya asylsökande 2005-2012

ensamkommande barn tagits fram. Handboksavsnittet om att utreda barns asylärenden har också uppdaterats gällande delen som rör barnkonsekvensanalyser. Handboken har också uppdaterats efter att det nya rättsliga ställningstagandet från juli 2012 angående åldersbedömningar fastställdes. I ett pilotprojekt har Migrationsverket under hösten 2012 tagit fram anvisningar för barnkonsekvensanalyser i barnfamiljsärenden.

En uppföljning har skett under sommaren och hösten där fyra asylenheter utvärderat varandras asylärenden rörande ensamkommande barn. Uppföljningen visade enhetlighet mellan enheterna, både när det gällde handläggningen och bedömningarna. Bifallsfrekvens mellan enheterna skilde sig heller inte åt och både utredningar och beslut höll hög och jämn kvalitet. Genom återkoppling av utvärderingsresultatet har förbättringsområden uppmärksammats. Förbättringsområdena gällde bland annat ökad tydlighet i trovärdighetsbedömningar och barnkonsekvensanalyser samt utveckling av utredningsmetodik.

Ett samarbete pågår mellan Migrationsverket, UNICEF och UNHCR om ett gemensamt material med vägledning för asylsökningar rörande barn. Ett gemensamt seminarium om prövning av barns asylskäl planeras för asylenheterna i början av 2013 då materialet kommer att introduceras. Detta kommer att ytterligare stärka handläggarnas kompetens och kunskap om vägledning vad gäller barn.

DLO – Den lärande organisationen

Projektet "Den lärande organisationen – en asylprövning med hög rättslig kvalitet" (DLO) har drivits av Migrationsverket under 2012 och kommer att fortsätta 2013. Projektet finansieras till 75 procent av den Europeiska flyktingfonden (ERF).

Projektet syftar till att öka förutsättningarna att pröva asylärenden på ett enhetligt och rättsäkert sätt. Projektet ska utveckla och implementera nya metoder och verktyg som stöd i detta arbete. Arbetsmetoden bygger på leanfilosofin och teorier om en lärande organisation. Det är grundläggande att alla som arbetar inom asylprövningen har en gemensam syn på vad rättslig kvalitet är. Ett arbete är påbörjat för att fastställa den standard för rättslig kvalitet som ska genomsyra hela asylprövningen, från ledning till enskild handläggare. Utifrån denna standard, ska projektet utveckla stöd för den enskilda medarbetaren. Medarbetaren ska få verktyg för att själv kunna följa upp sitt arbete, så kallad självutvärdering. Team och enheter får verktyg i form av caselärande och olika metoder för uppföljningar av kvalitet och enhetlighet i prövningen.

Inom ramen för projektet får ledarna inom asylprövningen – från teamledare, enhets- och avdelningschefer och experter till chefen för verksamhetsområdet – möjlighet att tillsammans skapa samsyn kring sin roll och sitt

ansvar. Projektet ger även möjlighet att gemensamt träna detta ledarskap samt testa olika verktyg för att kunna praktisera dem i vardagen. Teamindelningen är en god grund för att skapa en trygg miljö och en öppenhet vilket krävs för att utveckla ett lärande i vardagen.

Att arbeta med case är en form för lärande i vardagen, som framför allt teamen kommer att arbeta med. Ett case kan vara att följa ett verkligt asylärende. Det kan också vara att arbeta med något som är skapat för att fokusera på ett visst problem. Casemetodiken ger utrymme för att gemensamt inhämta och utbyta kunskap samt till reflektion över den egna insatsen. Att genomföra uppföljning är i sig en form av lärande. Ovan nämnda kvalitetsuppföljningar genomförs i grupp med representanter för medarbetarna på enheterna. Det är centralt att dessa uppföljningar följs av återkoppling till berörd personal. Projektet samverkar med universitet, bland annat för att utforma en universitetskurs i migrationsrätt. Denna samverkan kommer att fördjupa den vetenskapliga förankringen av migrationsrätten på Migrationsverket. Personalen kommer att beredas platser på utbildningen. Nya studenter kommer att utgöra en kompetent rekryteringsbas i framtiden.

Förväntad effekt av projektet

Genomförandet av projektets samtliga aktiviteter förväntas, tillsammans med andra utvecklingsåtgärder, bidra till en genomgripande förändring i kultur och synsätt inom asylprövningen. Projektet ska lämna förslag till hur framtagna metoder och verktyg därefter ska förvaltas.

Huvudsakliga aktiviteter under 2012

Under året har en checklista och dess stödmaterial testats i två olika verktyg:

- Kvalitetsuppföljning inom en prövningsenhet
- Enhetlighetsuppföljning, där två prövningsenheter gemensamt granskar handläggningen av en viss ärendekategori

Varje verktyg har testats i tre omgångar om cirka fyra veckor, vilket innebär att nio prövningsenheter har varit involverade hittills. Verktygen förfinas och justeras efter varje test. En fjärde testomgång genomförs under våren 2013. Därefter bedöms dessa två verktyg vara klara att implementeras som standard inom asylprövningen.

Närmare hundra ledare med ansvar för asylprövning har vid tre olika tillfällen, under två dagar, arbetat med att utveckla ledarrollen så att den främjar lärande och rättsligt kvalitet.

Målet att avgöra ärenden inom fyra månader

Inkomna ärenden

Antalet asylsökanden ökade kraftigt från halvårsskiftet och antalet öppna ärenden hade vid årets slut ökat med cirka 8 000 jämfört med 2011. Inkomna asylärenden blev betydligt fler än vad asylprövningsenheterna hade möjlighet att utreda och handlägga. Mot denna bakgrund hann inte Migrationsverket handlägga och utreda alla asylansökningar. Eftersom Migrationsverket inte hade möjlighet att påbörja handläggningen i alla de inkomna ärendena, kommer ett antal asylsökande att bli kallade till utredning och få sin sak prövad först under 2013.

Migrationsverket har under året fått in cirka 43 900 asylärenden, varav cirka 3 600 är ärenden gällande ensamkommande barn. Detta är en ökning med 48 procent av det totala antalet asylansökningar jämfört med föregående år.

Det ökade antalet asylsökande kom till största delen från Syrien. Andelen asylsökande från Syrien steg i år med 1 121 procent jämfört med föregående år. Procentuellt har sökandantalet från samtliga länder av de 15 största nationaliteterna ökat under 2012 jämfört med föregående år, med undantag för Irak, Ryssland, Serbien, Kosovo och Makedonien.

Antalet ensamkommande barn ökade också jämfört med föregående år. Närmare 3 600 ensamkommande barn har sökt asyl i Sverige vilket är en ökning med cirka 35 procent jämfört med 2011. Den största procentuella ökningen har skett i barngruppen från Syrien, men även övriga länder såsom Afghanistan, Somalia, Algeriet och Marocko har ökat i antal och andel. Afghanistan och Somalia är fortfarande de länder som flest asylsökande ensamkommande barn kommer ifrån.

Många syriska ärenden

Under året sökte cirka 7 800 personer från Syrien asyl i Sverige. En trolig faktor som bidrog till att många asylsökande syrier sökte sig till Sverige var Migrationsverkets rättsliga ställningstagande som ger möjlighet till såväl permanenta uppehållstillstånd som tidsbegränsade uppehållstillstånd på tre år. Sverige var bland de första medlemsländerna i EU som tog ett sådant beslut.

Många ärenden från västra Balkan

Den socioekonomiska situationen är fortfarande en viktig orsak till att asylsökande från västra Balkan kommer till Sverige. Antalet asylsökande från Alba-

nien samt Bosnien och Hercegovina har fortsatt att öka, från 184 till 3 039 personer, sedan viseringsfriheten infördes i december 2010. För övriga asylsökande från västra Balkan har antalet ansökningar minskat med 12 procent sedan föregående år. Totalt har cirka 7 400 personer från västra Balkan ansökt om asyl i Sverige.

Figur 12

Antal ansökningar från västra Balkan

	År		
	2010	2011	2012
Medborgarskap			
Albanien	61	263	1 490
Bosnien och Hercegovina	123	981	1 549
Serbien	6 343	2 705	2 697
Makedonien	909	890	634
Kosovo	1 571	1 210	942
Montenegro	39	118	81
Kroatien	24	17	14
Totalt	9 070	6 184	7 407

Avgjorda ärenden

Migrationsverket har under 2012 avgjort fler asylärenden än föregående år. Totalt avgjordes cirka 36 500 asylärenden. Av dessa avgjordes 70 procent inom fyra månader. Föregående år avgjordes cirka 30 400 asylärenden varav 60 procent avgjordes inom fyra månader. Under 2011 var målet att samtliga ärenden skulle avgöras inom fem månader. 69 procent av asylärendena avgjordes inom fem månader.

Antalet bifall 2012 var cirka 12 500 och avslag cirka 13 000, vilket påvisar en ökning av bifallsandelen jämfört med föregående år.

Migrationsverket har under året haft en kraftig ökning av antalet asylsökande. Första halvan av året var antalet asylsökande nära prognosticerade nivåer. En märkbar topp i antalet ansökningar under första halvåret var i månadskiftet april-maj. De första veckorna i juni ökade antalet ansökningar för att därefter nå den medelnivå som kvarstod under andra halvan av 2012. Snittet för andelen inkomna asylansökningar under första halvan 2012 låg på strax över 600 asylsökande per vecka, medan andra halvan av 2012 hade ett snitt strax under 1 100 asylsökningar per vecka. Under första halvåret 2012 inkom drygt 16 000 asylansökningar och under andra halvåret steg antalet till väl över 27 000 ansökningar.

Inom prövningen rådde under första halvan av 2012 en relativt god balans mellan antalet inkomna ansökningar och antalet avgjorda ärenden samt en successiv avarbetning av äldre ärenden. Denna balans påverkades märkbart av den kraftiga ökningen av antalet asylansökningar som skedde under årets andra halva. Migrationsverket har

gjort stora ansträngningar för att hantera det ökade antalet ansökningar. Ärenden med omedelbar hemlandsavvisning och i viss mån syriska ärenden har bidragit till kortare genomsnittlig handläggningstid. I övriga ärendesegment kan dock en ökning av handläggningstid befaras. Under året avgjordes cirka 10 700 ärenden som inkommit före 2012.

Orsaker till fler avgöranden inom fyra månader och effekter av vidtagna åtgärder

Den höga andelen avgjorda asylärenden inom fyra månader och den något högre bifallsprocenten under året kan delvis förklaras av ärendesammansättningen av årets asylsökande och den prioriteringsordning som Migrationsverket införde i september.

En stor del asylsökande kom från Syrien, Somalia samt Afghanistan och ökningen från dessa länder har varit markant vid en jämförelse med föregående år. Praxis har varit tydlig och landinformation har funnits tillgänglig, vilket medfört att ärendena har kunnat handläggas snabbare och avgöras med en relativt sett mindre arbetsinsats än tidigare år.

Personer från ovan nämnda länder har en hög bifallsfrekvens. Detta förklarar uppgången i antalet beviljade tillstånd under perioden september till december. Som jämförelse var den genomsnittliga bifallsandelen, i relation till avslag under första halvåret, cirka 38 procent för samtliga ärenden. För syriska ärenden var bifallsandelen väl runt 90 procent första halvåret och i princip 100 procent andra halvåret. Den höga bifallsandelen i syriska ärenden påverkar genomsnittet av andelen bifall under år 2012.

Den genomsnittliga handläggningstiden för Syrien, Somalia och Afghanistan har successivt minskat sedan år 2010.

Vad gäller förändringen av inkomna asylansökningar från syriska medborgare har utöver en ökning också en tidsfördelning av ärendenas avgörande koncentrerats till andra halvåret. Första halvåret avgjordes drygt 500 syriska ärenden, medan det under andra halvåret avgjordes drygt 4 000 ärenden. Antalet avgöranden i syriska ärenden har därmed påverkat genomsnittet i handläggningen både avseende kortare tid och ökad bifallsandel.

Det ökande antalet asylsökande under året förde också med sig att Migrationsverket fastställde en handlingsplan för prioritering av handläggning och hantering av asylärenden under hösten 2012. De ansökningar om asyl som skulle prioriteras under hösten var bland annat ärenden med ensamkommande barn, ärenden som ofta resulterar i en hög andel beslut enligt 8 kap. 6 § utlänningslagen, ärenden som troligen resulterar i att sökanden beviljas uppehållstillstånd, ärenden som rörde barnfamiljer samt Dublinärenden.

Effekten av denna tidsbegränsade strategi har bidragit till det faktum att fler beslut kunnat avgöras inom fyra månader eftersom dessa ärenden i genomsnitt går snabbare att handlägga. En ökning av antalet avgjorda beslut kunde noteras under månaderna oktober, november och december 2012 och beslut om handlingsplanen fattades den 26 september 2012.

Under året har många nyanställningar ägt rum på grund av det höga antalet asylansökningar som inkommit. Asylprövningsverksamheten ökade med 198 anställda och hade vid årets slut totalt 881 anställda. Under året har två enheter och team (cirka 45 personer) överförts från att handlägga besöks- och bosättningsärenden till att handlägga asylärenden. Det totala antalet årsarbetskrfter, inom asylprövningen har varit 616 under året. De nyan-

Figur 13

Olika hushållstyper bland de asylsökande som fick sina ärenden avgjorda 2010-2012

Hushållstyp	År	Antal	Genomsnittlig handläggningstid i dagar
Ensamstående kvinnor	2010	4 104	140
	2011	3 742	151
	2012	3 111	115
Ensamstående män	2010	11 790	142
	2011	11 464	158
	2012	11 887	118
Barnhushåll	2010	13 432	117
	2011	13 735	143
	2012	18 377	101
Övriga *	2010	1 930	138
	2011	1 463	153
	2012	2 158	112
Totalt	2010	31 256	130
	2011	30 404	149
	2012	36 256	108

* Övriga hushållstyper t.ex. par utan barn, samt personer som saknar registrering av hushållstillhörighet.

Figur 14

Handläggningstider inom asylprövningen 2001-2012

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Genomsnittlig handläggningstid i dagar	226	221	224	291	244	201	218	267	203	130	149	108
Antal avgjorda asylärenden	16 860	27 157	31 334	35 308	21 325	18 838	32 492	33 845	27 394	31 256	30 404	36 526

ställningar som skett har till övervägande del skett under andra halvåret. Det bör dock beaktas att nyanställningar inte anses få fullt genomslag direkt vid anställningens påbörjan. Utbildning och handledning samt en successiv utveckling mot full förmåga under första halvåret påverkar produktionsnivåerna för den enskilde medarbetaren. En nyanställd handläggare beräknas vara fullt upplärd efter cirka sex månader. I samband med nyanställningar tas även tid i anspråk från övriga resurser. Det är dock troligt att nyanställningar till viss del bidragit till ökat antal beslut, men effekten av nyanställningarna syns först under 2013.

Öppna ärenden, avarbetning och effekten av ett högt antal inkomna asylansökningar

Vid årets slut fanns cirka 18 000 öppna asylärenden och cirka 1 400 av dessa var ensamkommande barn. De största nationaliteterna bland de öppna ärendena utgjordes av syrier, somalier och afghaner. I gruppen ensamkommande barn utgjordes den största gruppen av afghaner.

Vid årskiftet fanns 246 asylärenden som inkommit före 2012. Dessa ärenden bestod huvudsakligen av somaliska och syriska ärenden. De ärenden som är från Somalia har i de flesta fall varit Dublinärenden som ännu inte kunnat handläggas i enlighet med Dublinförordningen på grund av en tolkningstvist med en annan medlemsstat, eller så inväntas någon form av intyg, språkanalys eller annat dokument vilket medfört att ärendet inte har kunnat avslutas. Några av dessa ärenden har även bytt enhet eftersom den sökande bytt bostadsort, vilket också har fördröjt handläggningen. De syriska ärendena är i många fall näst intill klara för beslut, men några oklarheter, såsom exempelvis frågor om medborgarskap kvarstår. I de flesta av de 246 ärendena förväntas beslut fattas i början av 2013. I de ärenden där förfrågningar ställts till svenska beskickningar eller till andra myndigheter är det mer oklart när beslut kan tänkas komma.

Majoriteten av ärendena cirka 18 000, inkom under 2012. På grund av det stora antalet asylsökande, som inte prognosticerades förrän under andra halvåret har Migrationsverket inte haft möjlighet att påbörja handläggningen i alla ärenden. Detta har resulterat i en ökning av antalet öppna ärenden under september, oktober, november och december. Många av de grupper som fått vänta kommer att få sin sak prövad först under 2013.

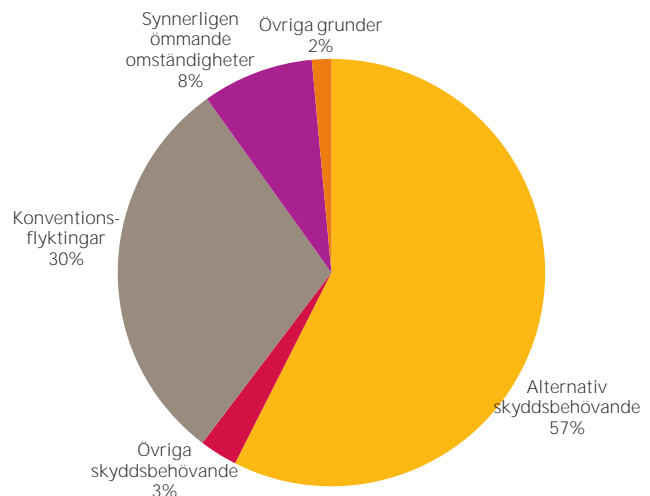
Figur 15

Utveckling av öppna asylärenden 2012

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal	10 940	10 322	9 692	9 728	10 025	9 976	11 359	13 014	15 012	16 780	17 525	18 014
Dagar	91 dgr	96 dgr	97 dgr	97 dgr	91 dgr	76 dgr	77 dgr	77 dgr	76 dgr	78 dgr	82 dgr	76 dgr
Andel äldre än 4 mån	20 %	24 %	26 %	27 %	25 %	19 %	20 %	20 %	19 %	18 %	21 %	24 %

Figur 16

Beviljade tillstånd i första instans 2012

Ålder samt mäns och kvinnors villkor

De flesta av de asylsökande var mellan 18-40 år, men även många barn fanns med bland de asylsökande från Afghanistan och Syrien. Barnen från Syrien kom oftast med sin familj, endast 1,5 procent var ensamkommande barn, medan drygt 40 procent av den totala andelen asylsökande från Afghanistan utgjordes av ensamkommande barn.

Det är fortfarande övervägande män som ansöker om asyl i Sverige och fördelningen mellan män och kvinnor ser likartad ut under de senaste tre åren.

Det mest utmärkande är könsfördelningen från personer som kommer från Afghanistan. Där är det mer än dubbelt så många män än kvinnor som ansökt om asyl. Likaså vad gäller de asylsökande från Somalia.

Ett av Migrationsverkets grundläggande uppdrag är att värna de mänskliga rättigheterna och alla människors lika värde. Det finns ett antal styrdokument och riktlinjer som syftar till att ge alla asylsökande oavsett kön lika förutsättningar och förhindra diskriminering. Myndighetens arbete med exempelvis kvinnors särskilda behov har också en framskjuten plats och jämställdhetsperspektivet ska genomsyra asylpolitiken. Arbetet med genusfrågor har pågått under många år på Migrationsverket.

Män och kvinnor i asylprocessen ges möjlighet att välja manlig eller kvinnlig handläggare, offentligt biträde och

tolk för att underlätta möjligheten att föra fram sina skäl under asylutredningen. Vägledning för utredning och bedömning av mäns och kvinnors asylskäl såsom förföljelse på grund av kön finns i handboken om migrationsärenden. Migrationsverket deltar i Myndighetssamverkan för kvinnofrid och i lokala samverkansgrupper med kommun, landsting och länsstyrelser på vissa av de orter där Migrationsverket har asylmottagningsenheter. Under året har styrande dokument, arbetsformer och intern samordning genomlysts, bland annat inom ett projekt med medfinansiering från Europeiska flyktingfonden. Ett målinriktat arbete att utveckla och förbättra hbtq- och genusområdet pågår. Ett styrdokument för standardisering av arbetssätt i hbtq- och genusfrågor har tagits fram under året.

Offentliga biträden

Migrationsverket har trots den stora ökningen av antalet asylsökande under året kunnat effektivisera förordnandet av offentliga biträden. Det ökade antalet sökande har inte slagit igenom fullt ut i antalet biträdesförordnanden. Det stora antalet sökande motsvarar en ökning med 44 procent, medan motsvarande ökning för den direkta kostnaden för offentliga biträden knappt ökat med 10 procent.

Under 2012 skedde en ökning av asylansökningar där presumtion för beviljande av uppehållstillstånd förelåg. Utvecklingen av läget i Syrien samt kontinuitet i exempelvis situationen i Somalia har bidragit till detta. Dessa ärenden har medfört en lägre grad av biträdesförordnanden. Även antalet ärenden med konstaterande av uppenbart ogrundad ansökan har påverkat och medfört en lägre förordnandegrad av biträdestillsättning. Då dessa typer av ärenden ökat under året medför den förändrade ärendesammansättning också att en delvis minskad biträdestillsättning har skett under 2012, vilket förklarar en lägre kostnadsökning.

Den totala handläggningstiden har i genomsnitt sänkts. De kortare handläggningstiderna slår dock inte fullt igenom i de ärenden där offentligt biträde förordnats. En förklaring till detta är att en stor del av de ärenden som Migrationsverket prioriterade att handlägga under hösten saknade offentligt biträde. En låg beräkning av kostnaden för varje ärende tyder på en genomsnittlig minskning om cirka 10 procent jämfört med föregående år.

Migrationsverket har under året aktivt försökt minska andelen öppna ärenden som är äldre än 90 dagar. Det ökade antalet asylsökande från juni fram till och med december 2012 medför att en större andel öppna ärenden finns vid årets utgång än föregående år, ärenden som inväntar såväl utredning som beslut under år 2013. Det större antalet öppna ärenden till följd av den kraftigt förhöjda inströmningen påverkar sannolikt utfallet för biträdeskostnader i dessa ärenden under året som kommer. Det är troligt att den relativa ärendesammansättning som gällt under år 2012 kommer att bestå under 2013. Om en

liknande ärendesammansättning sker under 2013 är det sannolikt att detta kan påverka de genomsnittliga biträdeskostnaderna ytterligare neråt. Till detta ska dock vägas in ärenden från 2012 som inväntar avgöranden med biträde förordnat. I dessa ärenden kan troligen en ökning av biträdeskostnaden förväntas.

Under år 2012 har Migrationsverket inlett försök med nytt system för tillsättande av offentliga biträden som bygger på ett gemensamt gränssnitt i IT-system mellan Migrationsverket och offentliga biträden. Försöksverksamheten sker i liten skala och några entydiga svar på hur ett sådant system kan påverka framtida biträdestillsättningar och kostnader under 2013 finns ännu inte.

Beslut om omedelbar verkställighet

Migrationsverket beslutar om avvisning med omedelbar verkställighet om det är uppenbart att den asylsökande inte har skyddsbehov eller andra skäl att få uppehållstillstånd i Sverige. En bedömning i varje enskilt fall måste göras. Så snart några mer ingående överväganden eller utredningsåtgärder måste göras eller vidtas är det utslutet att besluta om avvisning med omedelbar verkställighet.

Migrationsverket har under året fattat beslut om omedelbar verkställighet i totalt 3 100 ärenden, varav 66 procent inom två månader. Övriga 34 procent togs inom tre månader, vilket är den lagstadgade tiden.

År 2011 fattades 2 300 beslut om omedelbar verkställighet, varav 62 procent inom två månader. År 2010 fattades 5 100 beslut om omedelbar verkställighet, varav 82 procent inom två månader.

Andelen beslut om omedelbar verkställighet utgjorde 8,5 procent av samtliga beslut under 2012, jämfört med 7,6 procent 2011 och 16,3 procent 2010. Beslut om omedelbar verkställighet har under året fattats i ärenden från framförallt västra Balkan. Av det totala antalet beslut med omedelbar verkställighet avsåg 87 procent personer från västra Balkan. Trots att en övervägande majoritet av besluten om omedelbar verkställighet gäller ärenden från västra Balkan anses inte alla ansökningar från västra Balkan vara uppenbart ogrundade. Till exempel fick endast 6 procent av de asylsökande från Kosovo beslut om omedelbar verkställighet (58 ärenden). För Makedonien och Albanien var andelen beslut om omedelbar verkställighet 23 procent (148 ärenden) respektive 24 procent (359 ärenden). Flest antal beslut om omedelbar verkställighet, cirka 1 200 fattades i serbiska ärenden. Andelen beslut om omedelbar verkställighet i serbiska ärenden utgjorde därmed 45 procent.

Måluppfyllelsen vad gäller tvåmånadersgränsen har under året inte uppnåtts. Detta kan förklaras av det ökade antalet asylsökande som kommit till Sverige under 2012. Trots detta har Migrationsverket avgjort en större procent-

tuell andel beslut med omedelbar verkställighet än föregående år.

Vidtagna åtgärder för att säkerställa målpuffyllelsen

För att möta det ökade antalet asylsökande införde asylprövningen en tillfällig prioriteringsordning av ärendekategorier. En sådan kategori är uppenbart ogrundade ansökningar där avvisning med omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 6 § utlänningslagen, verkar trolig. Med anledning av att beslut om omedelbar verkställighet enligt lagen måste fattas inom tre månader har Migrationsverket prioriterat dessa ärenden. Migrationsverket är också i färd med att bygga ut kapaciteten att genomföra asylutredningar via videolänk som ett komplement till den traditionella utredningsformen.

Dublinhantering

MÅL

Beslut som rör Dublinärenden, dvs. där sakprövning ska ske i annat land enligt Dublinförordningen, ska fattas senast inom tre månader från det att ansökan kommit in.

MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverket har under året avgjort cirka 6 000 Dublinärenden varav 45 procent inom tre månader. Antalet avgjorda Dublinärenden inom tre månader är således lägre jämfört med tidigare år.

Prövning av Dublinärenden

Antalet ärenden som handlades enligt Dublinförordningen ökade kraftigt. Utöver att andelen ärenden har ökat har givetvis även den generella ökningen av asylsökande i Sverige även direkt påverkat antalet Dublinärenden.

Migrationsverket har försökt att genom olika lösningar under året hantera det ökade antalet Dublinärenden. Det har främst skett genom att resurser tillförts i omgångar i form av personal som vanligtvis arbetade med andra typer av asylärenden. Att hantera de stora förändringarna i antal har möjliggjorts genom tidigare organisationsförändring

och centralisering av arbetet. Genom att ärendehantering nu sker på samma ort och ger möjlighet till dagligt samarbete mellan teamen har snabba omprioriteringar och hjälp i brådskande ärenden mellan teamen varit möjligt.

Prioriteringar har skett för att så effektivt som möjligt hantera inkomna ärenden. Till exempel har Migrationsverkets sambandsman i Tyskland bistått med ett snabbt förfarande avseende asylsökande från västra Balkan för att snarast möjligt kunna fastställa om annan stat är ansvarig eller om prövning ska ske i Sverige.

Under året har Migrationsverket begärt att annan medlemsstat ska överta prövningen av drygt 8 600 asylärenden enligt Dublinförordningens bestämmelser. Överlägset flest personer begäranden skickades till Italien följt av Malta, Norge och Nederländerna. De flesta begäranden gällde somaliska medborgare.

Totalt har cirka 6 000 beslut om överföring fattats under året och cirka 1 000 Dublinärenden har avskrivits av olika skäl. Därutöver har ett flertal ärenden sänts för materiell prövning i Sverige, antingen på grund av att annan medlemsstat nekat Sveriges begäran eller genom att Sverige beslutat att åta sig ansvaret trots att annan medlemsstat egentligen är ansvarig stat. Bland annat har närmare 400 ärenden där Malta nekat sitt ansvar på grund av en tolkningstvist sänts för hemlandsprövning i år.

Trots den kraftiga ökningen av antalet inkomna ärenden har den genomsnittliga handläggningstiden kontinuerligt gått ner under året.

Detta är anmärkningsvärt då det är antalet ärenden där ansvaret är baserat på utfärdad visering som står för den största ökningen och i dessa ärenden är den tillåtna svarsfristen från den ansvariga staten längre. Förklaringen ligger sannolikt i att mycket arbete lagts ner på att använda resurserna optimalt i förhållande till de inkomna ärendena samt att Migrationsverket omfördelat resurser i förhållande till den ökade andelen ärenden inom Dublinhanteringen.

När VIS expanderar och inkluderar fler länder kommer även spårbarhet av beviljade viseringar att öka och därmed väntas även andelen Dublinärenden öka.

FAKTA

- **Hemlandsprövning:** Bedömning av den sökandes skäl för sin ansökan, mot hemlandet.
- **Materiell prövning:** prövning av sakfrågan i målet.

FAKTA

■ **Sambandsman:** Migrationsverket har en medarbetare stationerad på migrationsmyndigheten (BAMF) i Tyskland. Arbetsuppgifterna består främst i att vara behjälplig i samband med ärenden som handläggs eller som i framtiden kan tänkas

komma handläggas inom ramen för Dublinförordningen, men även praxisfrågor i andra aktuella ämnen avhandlas i båda geografiska riktningarna.

Begäran från annan medlemsstat:

För att fastställa vilken medlemsstat som enligt Dublinförordningen är ansvarig för prövningen av asylansökan sänds en formell begäran mellan berörda stater enligt en i särskild fastställd ordning

Inkommande begäran till Sverige

Sverige hade vid årsskiftet cirka 3 600 begäran om återtagande eller övertagande från annan medlemsstat. Tyskland ställer flest begäran till Sverige, följt av Norge, Danmark, Frankrike och Schweiz. Begäran gällde framförallt personer från Serbien, Afghanistan och Irak. I drygt 59 procent av fallen accepterade Sverige att pröva ansökan mot hemlandet. Cirka 2 100 av dessa har Sverige accepterat att återta eller överta. Tyvärr saknas tillgänglig statistik för hur många som överförs till Sverige, men detta kommer sannolikt kunna redovisas för nästkommande år efter förändringar i systemen.

■ **Återförvisade ärenden:** ärenden som ånyo hänskjuts till Migrationsverket för förnyad handläggning.

Barn utan vårdnadshavare

MÅL

Beslut som rör ensamkommande barn ska fattas senast inom tre månader från det att ansökan kommit in.

MÅLUPPFYLLELSE

Under året har närmare 3 600 ensamkommande barn ansökt om asyl i Sverige och cirka 2 900 ärenden har avgjorts under året. Detta är en ökning av antalet asylsökande ensamkommande barn från föregående år. Migrationsverket fattade beslut i 56 procent av de ensamkommande barnens ärenden inom tre månader, vilket är en ökning jämfört med tidigare år då endast 40 procent av besluten fattades inom tre månader.

Inkomna ärenden

Totalt har cirka 3 600 ärenden med ensamkommande barn inkommit under året, vilket motsvarar en ökning med 35 procent jämfört med 2011.

Afghanistan förblev det i särklass största ursprungsland-

det, följt av Somalia. Ett stort antal av de asylsökande barnen kom från länder som tidigare inte varit framträdande, däribland Algeriet, Marocko, Uganda och Syrien.

Avgjorda ärenden

Migrationsverket har avgjort totalt cirka 2 900 ansökningar från ensamkommande barn under året. 56 procent av dessa har avgjorts inom tre månader. Detta är en klar förbättring från tidigare år (40 procent år 2011 och 23 procent år 2010). Förbättringen är ännu tydligare om man jämför den totala handläggningstiden som i genomsnitt minskat från 144 dagar år 2011 till 98 dagar under 2012.

Migrationsverket beviljade uppehållstillstånd i 65 procent av de ensamkommande barnens ansökningar. Om man bara inkluderar de barn som fått sitt asylärende prövat i Sverige, (det vill säga exkluderar de barn som omfattas av Dublinförordningen och de vars ärende avskrivits) har 82 procent beviljats uppehållstillstånd i Sverige. 2011 var motsvarande siffror 74 procent respektive 82 procent.

Den viktigaste faktorn till att tidsmålet inte uppnåtts är det kraftigt ökade antalet asylsökande ensamkommande barn under 2012.

Behovet av boendeplatser har ökat i och med det ökade antalet sökande. Det har varit svårt för Migrationsverket att planera var de personella resurserna geografiskt behövs eftersom man inte kunnat förutse vilka kommuner som kan erbjuda nya boendeplatser. Det har blivit betydligt mer platser i mellersta Sverige jämfört med södra och norra delen av landet, vilket haft till följd att handläggningen inte helt kunnat följa den interna fördelningen av ärenden och resurser. Migrationsverket har då valt att delvis flytta ärenden mellan olika geografiska enheter. Ärenden med ensamkommande barn handläggs endast på ett antal utvalda ställen.

Arbetet med åldersbedömningar är tidskrävande och påverkar handläggningstiderna. Under året har även ändringar i arbetssättet gällande åldersbedömningar genomförts. Enligt Migrationsverkets nya riktlinjer för ålderbedömningar som fastställdes i ett rättsligt ställningstagande i juli, ska merparten av arbetet kring åldersbedömningar utföras på prövningsenheterna. Tidigare genomfördes åldersbedömningar i större utsträckning redan när barnet an-

Figur 17

Nya asylsökande ensamkommande barn 2010-2012

Medborgarskap	2010	Andel	2011	Andel	2012	Andel	Ökning/minskning i procent 2011-2012
Afghanistan	1 153	48 %	1 693	64 %	1 940	54 %	15 %
Algeriet	28	1 %	54	2 %	120	3 %	122 %
Marocko	14	1 %	30	1 %	145	4 %	383 %
Somalia	533	22 %	251	9 %	452	13 %	80 %
Syrien	11	0 %	18	1 %	120	3 %	567 %
Övriga	654	27 %	611	23 %	801	22 %	31 %
Totalt	2 393	100 %	2 657	100 %	3 578	100 %	35 %

sökte om asyl. I dag ska bedömningen av åldern göras först i samband med att beslut fattas i asylärendet, med undantag för helt uppenbara fall då ansökningsenheten kan skriva upp sökandens ålder. Eftersom ansökningsenheten idag gör åldersbedömning endast i ett fåtal ärenden har antalet ärenden med åldersbedömningar ökat på prövningsenheterna.

Öppna ärenden

Vid årets slut fanns cirka 1 400 öppna ärenden från ensamkommande barn. Genomsnittlig väntetid för dem var 76 dagar. För 2011 var siffrorna 900 öppna ärenden vid årets slut med en genomsnittlig väntetid på 63 dagar.

Effektivitet

Produktivitet

Mellan 2011 och 2010 minskade produktiviteten med 11 procent eftersom Migrationsverket prioriterade att avsluta mer komplicerade ärenden. Under året har det skett en produktivitetsökning med 11 procent. Första halvåret 2012 fortsatte avarbetningsbetinget av komplicerade och äldre ärenden. Till följd av det stora antalet asylsökande under andra halvåret ändrades fokus till de nyinkomna ärenden och resursförstärkning av medarbetare gjordes för att möta det ökade behovet. Migrationsverket fastställde en handlingsplan för prioritering av handläggning och hantering av asylärenden under hösten 2012. Prioriteringen av ärenden hade fokus på att snabbt handlägga sådana ärendekategorier som ofta resulterar i att personer också lämnar mottagningssystemet snabbt, dels på grund av snabb handläggning i prövningen, och senare antingen genom frivilligt återvändande eller bosättning i kommun, se sidan 32. Detta innebar att antal avgjorda ärende per årsarbetskraft ökade från 55 till 61 under året. Full effektivitet av de nyrekryterade beräknas inträffa under 2013.

Figur 18

Avgjorda ärenden per årsarbetare prövning av asylansökan 2010-2012

	2010	2011	2012
Avgjorda ärenden	31 256	30 404	36 526
Antal årsarbetare	505	556	603
Avgjorda/åa	62	55	61

Sättet att räkna antal årsarbetare har omvärderats och

jämförelsetalen har räknats om. I ovanstående mått ingår samtlig personal inom verksamhetsområdet. Migrationsverket anser att detta sätt är mer korrekt än tidigare år.

Figur 19

Avgjorda passärenden inom asylprövningen per årsarbetare 2010-2012

	2010	2011	2012
Avgjorda passärenden	7 987	9 258	12 920

Inom verksamhetsområdet avgörs även en del passärenden. Hanteringen av ett passärende står inte i paritet med hanteringen av ett asylärende varför dessa inte räknas med i produktivetsmåttet. Antalet avgjorda passärenden har ökat med nästan 40 procent.

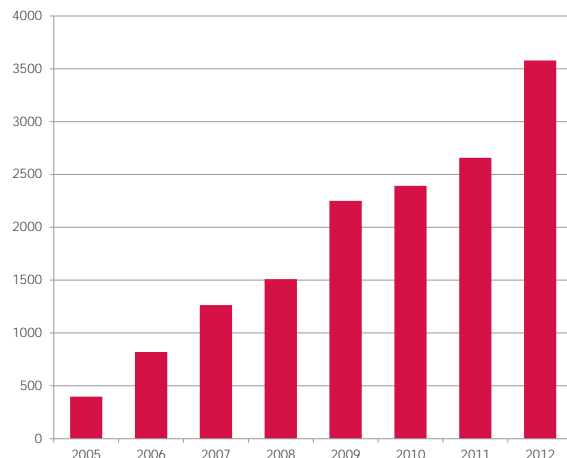
Kostnadsutveckling

Förvaltningskostnaderna för prövning av asylansökan har ökat med cirka 78 miljoner kronor. De ökade kostnaderna avser främst personal-, tolk-, språk- och översättningskostnader. Lönekostnaderna ökade med cirka 42,1 miljoner kronor. Lokalkostnaderna ökade med cirka 2,5 miljoner kronor. Vid ingången av år 2012 var antal årsarbetare 558 medan motsvarande siffra, i slutet av året, var 728. En successiv ökning med 30 procent. Även övriga kostnader relaterade till personalökningar steg under året med cirka 9 miljoner kronor. Resterande är ökning av verksgemensamma samkostnader.

Kostnaderna för tolk och översättningar ökade med cirka 14 miljoner kronor. Dessa kostnader är direkt beroende av hur många ärenden som prövas. Under året har Migrationsverket avgjort cirka 6 500 fler asylärenden jämfört med 2011.

Figur 20

Antal nya ensamkommande barn 2005-2012

Styckkostnader

Den ärendesammansättning som Migrationsverket arbetat med under 2012 har betydelse för ärendekostnaden. Fler enkla ärenden ger en lägre kostnad per ärende. Förvaltningskostnaden per avgjort ärende minskade under 2012 med 758 kronor till 16 555 kronor jämfört med 17 313 kronor 2011. Vilket motsvarar en minskning med 4,4 procent. Denna minskning kan till stor del förklaras av att de ärenden som handlagts under andra halvåret varit mindre resurskrävande än genomsnittsårendet. Rätts-hjälpskostnaderna har ökat med 5,4 procent jämfört med 2011. Orsaken är att fler ärenden har avgjorts 2012, vilket också har inneburit att fler offentliga biträden har förordnats. Övriga samkostnader, som till övervägande delen utgörs av från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar minskade med 74 procent, vilket motsvarar 24,7 miljoner kronor.

Vidarebosättning

Migrationsverket har till uppgift att svara för organiserad uttagning och överföring av flyktingar och skyddsbehövande i övrigt. Uppdraget avser vidarebosättning av 1 900 personer.

Resultat

Under året överförde Migrationsverket cirka 1 700 personer, vilket ger en måluppfyllelse på 91 procent. Den totala bifallsandelen har legat på 89 procent. Migrationsverket har även genomfört förberedande insatser för cirka 1 000 personer.

Svårigheter i bosättningsarbetet

Den stora ökningen av antalet asylsökande under året har medfört stora svårigheter att uppnå målet om överföring av 1 900 personer. Bosättningen av kvotärenden (som anvisas av Migrationsverket) sker i en miljö av allt mindre tillgång till boendekapacitet. Många kommuners avtalsnivåer är redan uppfyllda och det parallella behovet av platser för anläggningsboenden, boenden för ensamkommande barn samt anvisningsplatser för personer som fått uppehållstillstånd under året påverkade på ett negativt sätt möjligheterna att snabbt kunna ordna kommunplatser till kvotflyktingar.

Därutöver har Sverige en allmänt sett hög acceptans-

nivå av kvotflyktingar med särskilda behov, såsom medicinska behov eller behov rörande tillgänglighet och handikappanpassning, där bosättningen ytterligare försvåras när det totala antalet platser minskar.

Migrationsverket har genomfört ett antal åtgärder för att komma tillrätta med problemet och avser ytterligare söka olika lösningar på frågan. Migrationsverket har utökad sina personella resurser för att få mer tid till anvisningar av kvotärenden. Kvotfunktionen har anpassat uttagning och inresor för att på olika sätt förenkla för kommunerna. Diskussioner har också inletts med FN:s flyktingorgan UNHCR om hur kommande uttagningar kan komma att påverkas, främst genom att antalet fall med särskilda behov, större familjer och ensamkommande barn minskas i någon utsträckning. Detta görs med stor försiktighet, eftersom regeringens vidarebosättningsbeslut inte på något sätt fastlägger en sådan differentiering. Dock har UNHCR själva föreslagit justeringar – allt i syfte att kunna utnyttja samtliga platser inom det svenska programmet.

Ärendesammansättning

Av dem som tagits ut för vidarebosättning under året var 48 procent kvinnor och 52 procent män. 44 procent av dem som beviljades uppehållstillstånd inom ramen för vidarebosättning var under 18 år. De vanligaste nationaliteterna var somalier 27 procent, afghaner 24 procent och eritreaner 17 procent. De största uttagningarna gjordes från och Iran, cirka 400 personer, Kenya cirka 300 personer och Tunisien cirka 200 personer.

Effektivitet, trots hård konkurrens om kommunplatser

Migrationsverket har fortsatt att effektivisera vidarebosättningsverksamheten under året, bland annat genom att beställa uppehållstillståndskort och göra passhandlingar i direkt samband med uttagningarna. Arbetet testades under 2011 och har fortsatt med stor framgång, bland annat på grund av ökad erfarenhet hos personal och samarbetspartners och förbättrade tekniska förutsättningar som internetuppkoppling i fält. Förfarandet har lett till att en större andel av dem som beviljas uppehållstillstånd inom ramen för flyktingkvoten har haft giltiga uppehållstillståndskort vid ankomsten till Sverige. Detta har i sin tur underlättat deras fortsatta introduktion och etablering, och har uppfattats som positivt av mottagaraktörerna.

En stor utmaning har dock legat i möjligheterna att

■ **Ett Sverigeprogram** är en uppsättning "klasser" då svenska tjänstemän och de uttagna flyktingarna träffas och diskuterar det som väntar i och med vidarebosättningen till Sverige. Informationen och dialogen sker i grupp och brukar omfatta

cirka fem till tio timmar, gärna fördelade på två dagar för att möjliggöra reflektion och återkoppling. Syftet med ett Sverigeprogram är att främja flyktingarnas aktiva medverkan och delaktighet, kunna ge fördjupad och målgruppsanpassad informa-

tion och utrymme för gemensam reflektion kring vidarebosättningen till Sverige. Informationen förmedlas genom tjänstemän från Migrationsverket, tillsammans med representanter från mottagarkommunerna och Arbetsförmedlingen.

Foto: Jonas Säfwenberg, Migrationsverket

hitta lämpliga kommunplatser åt dem som ska vidarebosättas. Det stora antalet personer som beviljats asyl och/eller befinner sig i Migrationsverkets anläggningsboenden har förstärkt en redan ansträngd situation även för kvotflyktingar.

Samarbete ger förutsättningar för bättre etablering

I Migrationsverkets uppdrag ingår att förbereda flyktingar inför vidarebosättningen till Sverige. Under 2012 har Migrationsverket i samarbete med Arbetsförmedlingen och kommunerna genomfört två Sverigeprogram i Sudan och Iran för att diskutera förväntningar och informera om arbetsliv och etableringsarbetet i Sverige.

Vid två tillfällen, i Djibouti och i Kenya, har en kortare variant av Sverigeprogram genomförts. Detta har gjorts i samband med delegationsuttagningen av flyktingarna. Efter genomförda intervjuer och efter att beslut om uppehållstillstånd har fattats har flyktingarna fått se en film om familjer som vidarebosatts till Sverige samt en kortare information om vad det innebär att vidarebosättas till Sverige. Den kortare varianten har genomförts då de inte har varit möjligt att skicka ett helt team för att genomföra det mer omfattande Sverigeprogrammet.

■ **Delegationsuttagnig:** ett asylprövningsteam åker till det land där flyktingarna befinner sig för att göra utredning och fatta beslut om permanent uppehållstillstånd, statusförklaring och provisorisk passhandling.

Kostnadsutveckling

Kostnaderna och antal överförda kvotflyktingar för vidarebosättning har minskat 2012 jämfört med 2011. Detta beror på att den stora ökningen av antalet asylsökande under året har medfört stora svårigheter att uppnå målet om överföring av 1 900 personer.

Återvandring

Migrationsverket ska underlätta för personer i Sverige med permanent uppehållstillstånd som flykting, skyddsbehövande, av humanitära skäl eller som tagits ut på flyktingkvoten som önskar återvända eller tillfälligt återvända för deltagande i återuppbyggnad och utveckling av ursprungslandet. Målsättningen är att genom information och utbildningsinsatser ge stöd till den enskilde att själv kunna avgöra om och när personen vill återvända till sitt ursprungsland. Insatser för återvandring kan göras både i Sverige och i ursprungslandet.

Information, råd och vägledning har getts till enskilda personer och företrädare för grupper och intressenter som på olika sätt har kontakt med utländska medborgare i Sverige. Andra som informerats har varit företag, internationella och civila organisationer, invandrarnas egna organisationer och föreningar, kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter. Verksamheten har bistått med efterfrågat stöd till informations- och erfarenhetsutbyten med fokus på Afghanistan, Bosnien och Hercegovina, Burundi, Irak och Somalia.

På Migrationsverkets externa hemsida finns det bland annat faktablad om vad återvandrare bör tänka på i sin planering, information om projektstöd och resebidrag,

samt rapporter från verksamheten. Där finns också länkar till Migrationsverkets kontaktpersoner, andra organisationer och myndigheter. Projektverksamheten utgör en stor del av verkets arbete med frivillig återvandring.

Det finns möjlighet för kommuner, stiftelser, organisationer, företag och föreningar att ansöka om projektstöd för att underlätta frivillig återvandring. Under det gångna året har det varit två ansökningsomgångar.

Ett projektstöd om cirka 2 000 000 kronor har medfinansierat förstudier med fokus på Rwanda och Burundi och ett projekt inriktat på Burundi. Kvalitetssäkring görs fortlöpande under förstudiernas och projektens gång genom uppföljning och lägesrapporter. Dialog under pågående aktiviteter gör det möjligt att se om aktörerna följer syften, mål, aktiviteter och budget. I alla beviljade förstudier och projekt ingår en utvärdering i samband med redovisningen av

verksamheten. Förstudierna under 2012 som har slutredovisats har uppnått sina syften, mål och aktiviteter.

Det finns också en möjlighet att ansöka om bidrag till hemresa och ekonomiskt stöd för den första tiden i hemlandet. Under året har 18 ansökningar inkommit varav 7 har beviljats. Aktuella länder har varit Chile, Irak, Namibia och Somalia.

Effekter av beviljat stöd under 2012

Av de som kan beviljas resebidrag är förutsättningarna att den sökande inte har egna medel. Några anledningar till att endast 7 av 18 ansökningar har beviljats är att bidrag har beviljats tidigare, att den sökande inte har kommit in med begärda kompletteringar eller att den sökande inte fått uppehållstillstånd på de grunder som krävs för att söka bidraget.

Figur 21

5.1 Kostnad för prövning av ansökan ¹⁾³⁾

	2010	2011	2012
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	675 185	761 076	836 449
varav 1:1 (tkr)	476 366	526 375	604 700
varav rättshjälp (tkr)	170 033	201 484	212 338
varav övriga samkostnader (tkr) ²⁾	28 786	33 216	19 411
Kostnad per avgjort grundärende i första instans (kr)	21 602	25 032	22 900
1:1 kostnad per avgjort grundärende i första instans (kr)	15 241	17 313	16 555

¹⁾ Kostnader för processföring i domstol ingår ej.

²⁾ i övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

³⁾ Styckkostnaderna har räknats annorlunda 2011-2012 jämfört med 2010. Detta beror på att Migrationsverket tidigare år använt de kostnader som anslagsavräknats istället för totala kostnader. Skillnaden är till allra största del relaterad till andra anslag än förvaltningsanslaget, t ex Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting samt bostadskostnader (anslag 1:2), och till rättshjälp (anslag 1:6).

Figur 22

5.4 Vidarebosättning ¹⁾

	2010	2011	2012
Kostnad för vidarebosättning (tkr)	325 675	385 439	361 823
varav 1:1, Migrationsverket (tkr)	5 618	4 599	4 631
varav 1:3:6, Vidarebosättning	304 898	365 180	341 453
varav 1:3:7, Resor vid vidarebosättning m m	14 862	15 454	15 563
varav övriga samkostnader (tkr)	297	206	176
Antal överförda kvotflyktingar	1 799	1 900	1 728
Antal beviljade tillstånd	1 776	1 896	1 851
Kostnad per överförd kvotflykting (kr)	181 031	202 863	209 388
1:1 Kostnad per överförd kvotflykting (kr)	3 123	2 421	2 680

¹⁾ Styckkostnaderna har räknats annorlunda 2011-2012 jämfört med 2010. Detta beror på att Migrationsverket tidigare år använt de kostnader som anslagsavräknats istället för totala kostnader. Skillnaden är till allra största del relaterad till andra anslag än förvaltningsanslaget, t ex Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting samt bostadskostnader (anslag 1:2), och till rättshjälp (anslag 1:6).

Figur 23

Antal ärenden per år prövning av ansökan

	2010	2011	2012
Avgjorda ärenden	30 993	30 404	36 526
Årsarbetskrafter	505	556	603
Avgjorda ärenden per årsarbetskraft	61	55	61
Förändring i procent jämfört med tidigare år	7	-11	11

Prövning av hinder mot verkställighet

INLEDNING

Avsnittet redovisar arbetet med lagakraftvunna avslagsbeslut avseende uppehållstillstånd. Hinder mot verkställighet ska bland annat prövas när det kommit fram nya omständigheter av politisk natur eller när mottagarlandet inte tar emot utlänningen eller när det finns hinder av medicinsk karaktär.

MÅL

Beslut i verkställighetshinder enligt 12 kap. 18-19 §§ utlänningslagen ska fattas inom en månad.

Prövning av verkställighetshinder enligt 12 kap. 19 § ska ske så snabbt att planerad verkställighet inte fördröjs på grund av att Migrationsverket inte har hunnit ta ställning till om ny prövning ska beviljas. Beslut ska fattas inom en månad. Om Migrationsverket beviljar ny prövning enligt 12 kap. 19 § ska beslut i fråga om uppehållstillstånd fattas inom tre månader.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska särskilt redovisa hur myndigheten uppmärksammar när en prövning enligt 12 kap. 18 § utlänningslagen ska göras samt hur myndigheten säkerställer en enhetlig tillämpning av bestämmelsen.

MÅLUPPFYLLELSE

Antalet beslut i ärenden avseende verkställighetshinder under året var cirka 12 900. Av dessa avgjordes 63 procent inom en månad. Den genomsnittliga handläggningstiden var 1,4 månader.

Prövning av ärenden rörande verkställighetshinder enligt 12 kap. 19 § har skett utan att fördröjning av planerad verkställighet har inträffat.

Antalet avgjorda ärenden enligt 12 kap. 19 § var 6 796 varav 55 procent avgjordes inom en månad.

Beslut om ny prövning har fattats i 222 ärenden. Efter att ny prövning beviljats har beslut om uppehållstillstånd fattats i 170 ärenden. Andelen avgjorda inom 3 månader var 25 procent och den genomsnittliga handläggningstiden var 5,3 månader.

Inkomna ärenden

Antalet inkomna ärenden år 2012 var drygt 13 000. Det är fler ärenden än någonsin. Flest ärenden har inlämnats avseende medborgare från Irak, Iran, Syrien, Serbien, Afghanistan, Kosovo och statslösa. Dessa utgjorde drygt 52 procent av samtliga inlämnade ärenden. Fördelning var 53

FAKTA

■ **12 kap 18 §** Efter att ett beslut om avvísning eller utvisning vunnit laga kraft kan det uppstå hinder som talar för att personen inte kan återvända. Migrationsverket kan exempelvis väcka frågan om verkställighetshinder när hinder uppmärksammas till följd av utvecklingen i personens hemland, nya vägledande avgöranden från Migrationsöverdomstolen eller praktiska och medicinska hinder. Om det kommer fram hinder mot att verkställa beslutet, kan Migrationsverket besluta att ta upp ärendet till prövning. Detta kan ske genom att myndigheten eller den som fått avslagsbeslutet väcker frågan om verkställighetshinder. För att förhindra att ett beslut om avvísning eller utvisning verkställs krävs ett beslut om inhibition.

12 kap 19 § Ny prövning innebär att Migrationsverket först beslutar om ny prövning i verkställighetshindersärendet (tidsmål en månad). Därefter sker sedan en ny prövning (tidsmål tre månader) utifrån de omständigheter beträffande sökandes skyddsbehov som återopats. EU:s skyddsgrundsdirektiv infördes i svensk lagstiftning den 1 januari 2010. I och med detta fick 12 kap. 19 § en ny lydelse. I korthet innebär det att verkställighet av ett beslut om avvísning eller utvisning inte får ske förrän myndigheten tagit ställning till frågan om en ny prövning ska beviljas.

Figur 24

Ärenden om verkställighetshinder (V-UT) – avgjorda 2010 - 2012

	2010	2011	2012
Inkomna V-UT totalt	12 493	11 731	13 112
Prövade V-UT totalt	12 488	11 653	12 943
varav inom en månad, andel	57 %	72 %	63 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	42	34	42
Öppna V-UT 31/12	996	1 001	1 154

procent med nya asylskäl enligt 12 kap. 19 § och resterande andel hade andra hinder mot verkställighet än nya asylskäl enligt 12 kap. 18 §.

Avgjorda ärenden

Antalet avgjorda ärenden om verkställighetshinder var knappt 13 000, också det den högsta siffran jämfört med tidigare år. Den genomsnittliga handläggningstiden var 1,4 månader och 63 procent avgjordes inom en månad.

Jämfört med föregående år var det en försämring från 72 procent. Den sämre måluppfyllelsen beror framförallt på att syriska ärenden var inhiherade under ett antal månader under första halvåret 2012.

En uppdelning mellan ansökningsskäl visar att Migrationsverket nådde målet för 55 procent av ärendena enligt 19 § och för 72 procent enligt 18 §. Bland de avgjorda ärendena utgjordes 53 procent av nationaliteter från Irak, Iran, Syrien, Serbien, Kosovo, statslösa och Afghanistan.

Öppna ärenden

Antalet öppna ärenden var vid slutet av året cirka 1 200 och den genomsnittliga liggtiden 2,5 månader. Av de öppna ärendena var drygt 60 procent inom kategorin nya asylskäl, 12 kap. 19 §. Resterande del var ärenden med andra hinder enligt 12 kap. 18 §.

Faktorer som påverkat måluppfyllelsen

Vistelsetiden i Sverige för personer som anfört hinder mot verkställighet är oftast lång. Den genomsnittliga totala vistelsetiden för personer med lagakraftvunna avslagsbeslut, vilket är den kategori som lämnar in verkställighetshindersärenden, var 820 dagar. Totalt fanns cirka 12 000 personer med lagakraftvunna avslagsbeslut inskrivna i mottagningssystemet den 31 december 2012.

Det är relativt vanligt att personer med lång vistelsetid i landet åberopar medicinska skäl som hinder för att kunna återvända. De medicinska symptomen varierar men har ofta sitt utgångsläge i komplicerade familjeförhållanden där en eller flera personer uppvisar olika grader av uppgivenhetssymptom och psykosomatiska tillstånd. Läkarintyg som kan vara av varierande kvalitet åberopas och i flera fall måste det vidtas kompletterande utredningar med syfte att få ytterligare information. Under 2012 har det varit en ökning av ärenden där barn med apatiska symptom ingår.

Under året har det skett en ökning av ärenden avseende ensamkommande barn där Dublinkonventionen har tillämpats. I ett antal fall har det bland annat framförts suicidala hot, som försvårat och/eller förhindrat verkställighet. En del ärenden har upplevts som mycket komplicerade bland annat genom att tillämpningen av Dublinförordningen har ifrågasatts avseende vissa länder. Ytterligare komplicerade

Figur 25

Verkställighetshinder, beviljade tillstånd 2010 -2012

Grund för tillstånd	2010	2011	2012
Skyddsskäl, totalt	209	313	1 066
Mottagarlandet inte villigta emot utlännningen, totalt	18	74	20
Medicinska hinder eller annan särskild anledning, totalt	283	321	448
Totalt	510	708	1 534

ärenden har varit äldre kvinnor med åldersrelaterade sjukdomstillstånd med vuxna barn bosatta i Sverige.

Situationen i Syrien har påverkat måluppfyllelsen. Migrationsverket beslutade via ett rättsligt ställningstagande den 30 januari 2012 att beslut om avvisning och utvisning för närvarande inte skulle verkställas till Syrien. Det föranledde att samtliga syriska verkställighetshindersärenden inhiherades fram till den 15 juni då myndigheten beslutade om ett nytt rättsligt ställningstagande med innebörden att syrier kunde få minst ett treårigt uppehållstillstånd eller under vissa omständigheter permanent uppehållstillstånd, bland annat barnfamiljer. I de fall där tidsbegränsat uppehållstillstånd var aktuellt krävdes en giltig passhandling för att utfärda uppehållstillstånd. När passhandling saknades eller var ogiltig uppmanade Migrationsverket den sökande att ansöka om passhandling. Detta förlängde handläggningstiden ytterligare. I flera fall omfattades också statslösa med hemvist i Syrien.

Beträffande ett antal medborgare framförallt från Iran och Afghanistan har det åberopats verkställighetshinder som har att göra med att personerna ifråga har konverterat från islam till kristendom under sin vistelse i Sverige (sur place). Dessa ärenden har till sin karaktär varit komplicerade och ofta krävt kompletterande utredningar.

Av de avgjorda verkställighetshindersärendena beviljades cirka 12 procent tillstånd motsvarande cirka 1 500 personer. Medborgare från Syrien var den nationalitet som beviljats flest tillstånd, cirka 700. Statslösa kom därefter och följdes av medborgare från Iran och Irak.

Hur myndigheten uppmärksammar när prövning enligt 12 kap 18 § ska göras

Migrationsverket har utformat riktlinjer för handläggning av verkställighetshinder. Syftet har bland annat varit att åstadkomma enhetliga former för handläggningen. Migrationsverket ska beakta nya omständigheter ex officio.

Om en sakprövning ska göras enligt 12 kap 18 § får den avgöras utifrån omständigheter i det enskilda fallet. Om det är den sökande eller ett ombud som agerar på uppdrag av den sökande eller när nära anhörig agerar registreras regelmässigt ett verkställighetshindersärende. Om information kommer fram på annat sätt än via den sökande eller ombud ska en bedömning göras från fall till fall. Vissa tumregler finns som vägledning. Verkställighetshindersärende bör registreras när en person med personlig kännedom om den sökande och som har kompetens att uttala sig i ärendet inkommer med uppgifter. Det kan vara intyg från läkare eller uppgifter från frivilligorganisationer. Uppgifter från personer som inte har närmare kunskaper om den sökande eller det enskilda fallet bör inte medföra att ett verkställighetshindersärende registreras. Exempel på sådana fall kan vara vädjanden från enskilda eller skolklasser med mera. Migrationsverket ska också på

eget initiativ bedöma om hinder mot verkställighet föreligger. Detta ska ske fortlöpande fram till dess personen lämnat landet. Verkställighetshindersärenden kan aktualiseras vid politiska förändringar i den sökandes hemland eller av ny praxis utan att frågan tagits upp av den sökande. Hinder i sådana fall dokumenteras i form av tjänsteanteckning.

■ **Ex officio** innebär att en myndighet som till exempel upptäcker ett fel eller ett missförhållande kan börja arbeta för att rätta till det, utan att någon utomstående har gjort en anmälan eller en ansökan.

Ny prövning

Myndigheten har totalt beviljat 222 nya prövningar under året och därefter handlagt och avslutat 170 nya prövningar, varav 25 procent avgjordes inom tre månader. I många ärenden krävs nya utredningar till följd av att nya omständigheter åberopats, vilket medfört längre handläggningstider.

Knappt 80 procent av dem som beviljades ny prövning fick uppehållstillstånd under året. Av dessa utgjordes de största grupperna av medborgare i Iran (80), Irak (15) och statslösa (10).

Effektivitet

Produktivitet

Under 2012 har antalet inkomna ärenden rörande verkställigheter ökat med 12 procent jämfört med föregående år. Antalet prövade verkställighetshinder ökade totalt med 11 procent medan antalet avgjorda ärenden per årsarbetare var 258 vilket är samma antal avgjorda ärenden per årsarbetare som 2011.

Till viss del beror ökningen på att det under sista åren skett genomgripande förändringar i flera av de länder vari-

från asylsökande kommer, främst Syrien. Det har medfört merarbete i form av inhibitioner och nya ställningstaganden i överklagade ärenden. Ökningen måste också ses mot bakgrund av att flera av Migrationsverkets traditionellt stora asylgrupper finns kvar i mottagningssystemet med lagakraftvunna beslut. Det kan konstateras att prövningen av verkställighetshinder tar allt större resurser i anspråk. Det som ursprungligen var tänkt som ett extraordinärt prövningsförfarande tenderar alltmer att framstå som en allt mer omfattande prövning.

Volymökning såväl som ökad komplexitet i ärendena har medfört behov av att öka resursinsatsen i verkställighetshindersärenden. Resursinsatsen för handläggningen av ärenden rörande verkställighetshinder ökade från 45 årsarbetskrafter 2011 till 50 årsarbetskrafter 2012.

Kostnadsutveckling

Kostnaden per ärende ökade under 2012 med 222 kronor, eller 5 procent, till 4 756 kronor per ärende jämfört med 4 534 kronor per ärende 2011. Totalt ökade kostnaderna för verkställighetshinder med cirka 16 procent. De ökade kostnaderna är framförallt personalkostnaderna med anledning av den ökade resursinsatsen för handläggningen av verkställighetshindersärenden. De direkta lönekostnaderna ökade med cirka 18 procent motsvarande knappt 4,8 miljoner kronor. Totalt ökade personalkostnaderna för verksamhetsgrenen med nästan 7,4 miljoner kronor. Där emot minskade övriga samkostnader, som till övervägande delen utgörs av från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar.

Figur 27

Avgjorda VUT per årsarbetare

	2010	2011	2012
	361	258	258

Figur 26

5.3 Prövning av verkställighetshinder ²⁾

	2010	2011	2012
Kostnad för prövning av verkställighetshinder (tkr)	42 350	52 840	61 556
varav 1:1, Migrationsverket (tkr), prövning av verkställighetshinder	39 588	50 145	59 109
varav 1:6:2, Offentligt biträde i utlänningsärenden	292	427	366
varav övriga samkostnader ¹⁾	2 469	2 268	2 081
Kostnad per avgjort grundärende, verkställighetshinder (kr)	3 391	4 534	4 756
1:1 kostnad per avgjort grundärende, verkställighetshinder (kr)	3 170	4 303	4 567

¹⁾ I övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

²⁾ Styckkostnaderna har räknats annorlunda 2011-2012 jämfört med 2010. Detta beror på att Migrationsverket tidigare år använt de kostnader som anslagsavräknats istället för totala kostnader. Skillnaden är till allra största del relaterad till andra anslag än förvaltningsanslaget, t ex Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting samt bostadskostnader (anslag 1:2), och till rättshjälp (anslag 1:6).

Foto: Tomislav Stjepić

Verksamhetsgren Mottagande, bosättning, återvändande m.m.

Inledning

Inom verksamhetsgrenen ingår att tillhandahålla boende till asylsökande, ge olika former av stöd och introduktion samt hantera ansökningar om bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande. Migrationsverket ska även stödja personer som får avslag på sin asylansökan att själva återvända så snart som möjligt samt bidra till bosättning i kommun när ett uppehållstillstånd har beviljats.

Kvalitetsarbetet

Ett omfattande utvecklingsarbete har genomförts under 2012. Utöver det genomgripande utvecklingsarbetet som pågått genom "Kortare väntan 2" har ett antal kvalitetsuppföljningar gjorts, bland annat ett antal serviceenkäter som genomförts bland kunderna för att säkerställa kvaliteten i servicen och bemötandet. Verksamheten har även kontinuerligt arbetat med att följa upp och säkerställa god kvalitet när det gäller handböcker och manualer inom mottagningsområdet. Under 2012 fortsatte arbetet med att utveckla handbok, it-stöd, mallar och praxis gällande statliga ersättningar till kommuner och landsting.

I januari 2012 inledde Migrationsverket projektet "Tolka

mig rätt". Huvudsyftet med projektet är att mötet med den sökande ska ges bättre förutsättningar att hålla en hög kvalitet, främst med fokus på hur de tolkar som anlitas kan öka sina kunskaper och därigenom bättre hantera sitt uppdrag.

"Kortare väntan 2" var ett utvecklingsprojekt som inleddes i början av 2010. Dessförinnan hade projekt "Kortare väntan 1" genomfört ett utvecklingsarbete för att korta handläggningstiden från ansökan till beslut inom asylprövningen. Syftet med "Kortare väntan 2" var att implementera ett enhetligt arbetssätt inom Migrationsverkets mottagningsverksamhet.

FAKTA

■ Eget boende, EBO:

Den sökande har ordnat boende på egen hand, exempelvis hos en släkting.

■ Anläggningsboende,

ABO: Migrationsverkets ordinarie boendeplatser, normalt en vanlig lägenhet som delas med andra sökande. Då ordinarie platser inte räcker till hyr Migrationsverket tillfälliga boendeplatser. Det kan exempelvis vara hotellbyggnader, vandrarhem eller stugbyar.

Målet för projektet, som pågick från juli 2010 till och med september 2012, var att öka enhetligheten, effektiviteten och rättssäkerheten i migrantprocessens delar som rör mottagning, introduktion, bosättning och återvändande. För att uppnå målen arbetade projektet tillsammans med Migrationsverkets mottagningsenheter inom tre områden: verksamhetsprocesser, ledning och system samt kultur och beteende. Det har införts nya former för kvantitativ och kvalitativ

uppföljning som tillsammans med enhetliga processer syftar till att bidra till en ökad rättsäkerhet.

Av projektets utvärdering och slutrapport framgår bland annat att andelen avgjorda återvändandeärenden inom två månader ökat, från 47 procent under andra kvartalet 2010 till 55 procent under andra kvartalet 2012. Detta är beräknat enbart på återvändandeärenden i normalprocessen, det vill säga Dublinärenden och ärenden med omedelbar verkställighet är inte medräknade (se faktaruta sidan 55).

Vidare framgår att en stor majoritet av samtalen följer samma struktur vilket ökat enhetligheten och förutsägbarheten i handläggningen. Däremot minskade de genomsnittliga inskrivningstiderna i mottagningssystemet under projekttiden inte i den takt som kortare handläggningstider i både prövningen av ansökan och i återvändandearbetet förväntades resultera i. Det kan dels förklaras av att det vid projektets start fanns personer med långa handläggningstider som redan var inskrivna och hade fått sitt ärende prövat men där en bosättnings- eller återvändandeprocess inte påbörjats. Ledtider och ett ökat antal ärenden hos Migrationsverkets samarbetsmyndigheter är också en orsak till att Migrationsverkets handläggningstider inte haft förväntad effekt på inskrivningstiderna.

Mottagande

MÅL

Personer som ansöker om uppehållstillstånd enligt 4 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen, från och med den 1 juli 2010, ska få sin yrkes- och utbildningsnivå samt övrig relevant information kartlagd.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska redovisa:

- *introduktionens omfattning och innehåll,*
- *antal och andel asylsökande som har deltagit i en introduktion,*
- *antal och andel asylsökande som har praktiserat eller deltagit i en annan organiserad sysselsättning, samt kartläggningsverksamhetens omfattning och kvalitet.*

MÅLUPPFYLLELSE

Kartläggningen av utbildnings- och yrkesbakgrund har skett i samband med mottagningsutredningen och ligger till grund för Arbetsförmedlingens etableringsarbete. Mottagningsutredning, där kartläggning av utbildnings- och yrkesbakgrund ska ingå, har genomförts för 12 140 vuxna.

Resultat

Migrationsverket har under 2012 strävat efter att alla asylsökande ska erbjudas introduktion inom en månad. Introduktionen ges huvudsakligen genom en gruppintroduktion. Antalet som genomgår gruppinformation har ökat under året till uppskattningsvis 11 600 personer. Under året sökte drygt 29 000 personer mellan 18 och 64 år asyl i Sverige. Av dessa kallade Migrationsverket uppskattningsvis 14 700, eller 50 procent till gruppinformation. Drygt 1 200 asylsökande har under året haft en praktikplats vilket är en viss minskning mot föregående år.

Under tiden som en persons asylansökan handläggs omfattas han eller hon av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande med flera, LMA. Det betyder att dagsättning och andra kostnader som hänger samman med den dagliga livsföringen betalas av Migrationsverket. Ett barn som är asylsökande har rätt till utbildning på samma villkor som svenska barn. Kommunerna har därför ansvar för att erbjuda skolgång och Migrationsverket ersätter kommunerna enligt fastlagda schablonbelopp. Alla vuxna som ansöker om asyl har rätt till akut sjuk- och tandvård och läkemedel medan de asylsökande barnen har rätt till vård på samma villkor som barn som är bosatta i Sverige. Migrationsverket betalar varje kvartal ut ersättningar till de landsting där de asylsökande bor.

Anläggningsboende

Från och med augusti ökade antalet personer som ansökte om asyl och låg på en nivå av cirka 1 000 – 1 300 personer i veckan. Vidare har andelen sökande som väljer anläggningsboende fortsatt öka under året. Situationen blev mycket ansträngd och Migrationsverket hade under hösten fokus på att hinna med att ta emot och registrera ansökningar, hitta inkvartering och identifiera samt prioritera ärenden som kan förväntas avslutas snabbt. Detta för att kunna frigöra platser i mottagningssystemet. Arbete pågick även med att bygga ut antalet platser i boendet så att det skulle motsvara det aktuella behovet, något som fortsätter under 2013.

Det ökade behovet av lägenheter konkurrerar med det ökade behovet av kommunplatser för de asylsökande som beviljas uppehållstillstånd och anvisas boende men också med andra grupper nyanlända såsom ensamkommande barn som får uppehållstillstånd samt direktinresta anhöriga. Det största hindret för ökad tillgång till platser är den generella bristen på bostäder i många kommuner och särskilt bristen på hyresrätter och mindre bostäder.

Svårigheten under året har varit att hitta tillräckligt med lägenheter när mottagningssystemet växer så kraftigt. Detta har inneburit att Migrationsverket räknar med att endast cirka 65 procent av platsbeståndet består av lägenheter vid slutet av 2013. Det innebär en högst väsentlig

kostnadsökning då platser i tillfälliga boenden i genomsnitt är fem gånger dyrare än en lägenhet.

Belägningsgraden i boendet bör inte överskrida 90 procent om logistiken med in- och utflyttningar ska kunna fungera smidigt. Belägningsgraden har under året varierat mellan 89 – 95 procent. En hög belägningsgrad försvårar en snabb och smidig asylprocess. Det är svårt att hitta lediga boendeplatser på ett lämpligt avstånd för dem som väntar på utredning, utresa eller bosättning. Platsplaneringen har under hösten skett dag för dag för att klara den uppkomna situationen.

Den beslutade uppbyggnaden av videosystem för att kunna genomföra utredningar via videolänk kommer när den är genomförd att underlätta processen under perioder då det krävs extra boendeplatser. Behovet av fler platser med transitfunktion är fortfarande stort, särskilt när antalet personer som ansöker om asyl ökar eller varierar kraftigt.

Boende med transitfunktion: Boende med möjlighet till en kort vistelse vid in- och utresa i närheten av utredningsorter och utreseorter.

Läget för anskaffandet av nya boendeplatser

Under 2011 gjordes en kartläggning av var i landet det finns ett överskott på hyreslägenheter. Få orter har idag ett sådant överskott, men två län med ett stort antal lediga hyreslägenheter är Jämtlands och Västernorrlands län, där Migrationsverket under 2012 – 2013 genomför en nyetablering. Efter ett omfattande förankringsarbete och ett nära samarbete med länsstyrelsen och samtliga kommuner i Jämtlands län fanns vid årsskiftet 2012/2013 cirka 300 lägenhetsplatser, cirka 100 korridorboendeplatser samt 350 tillfälliga boendeplatser. Boendet är fördelat över fyra kommuner; Östersund, Krokom, Strömsund och Härjedalen. Processen har inte kommit lika långt i Väster-

norrlands län där ett intensivt arbete och en dialog fortsätter med kommuner, bostadsföretag och länsstyrelse.

Samtliga mottagningsenheter inom myndigheten arbetar fortlöpande med att utöka antalet lägenhetsplatser. Bostadsmarknaden med den stadigt minskande tillgången på lediga hyreslägenheter gör det dock svårt.

Två upphandlingar av tillfälliga boenden har inletts under 2012. Den första upphandlingen resulterade i 1 200 platser och den andra pågår. I början av 2012 anmärkte Riksrevisionen i sin löpande granskning av Migrationsverket att det fanns kvarstående brister i den interna styrningen och kontrollen av tillfälliga anläggningsboenden. Migrationsverket genomförde då en rad åtgärder, bland annat förbättrades kontrollen av fakturor samtidigt som hanteringen av avtal om tillfälliga boenden centraliserades, vilket redovisades i ett svar till Riksrevisionen i mars 2012. Migrationsverket har under 2012 även tagit kontakt med Fortifikationsverket, Kriminalvården, Specialfastigheter och Försvaret för att undersöka om de har lämpliga objekt för myndighetens verksamhet under rådande situation. Det har främst handlat om objekt av större omfattning, dock har ännu inga beslut fattats.

Migrationsverket får in ett stort antal tips från privatpersoner, företag och organisationer som äger fastigheter och som erbjuder myndigheten olika typer av boenden att hyra. Ny information på Migrationsverkets hemsida har tagits fram för att underlätta för såväl tipslämnare som för att styra inkommande boendetips till ett administrativt sammanhang.

Organiserad sysselsättning

Migrationsverket erbjuder alla vuxna asylsökande en introduktion bestående av två gruppstillfällen. Introduktionen utgår från ett nationellt material som har anpassats genom ett utvecklingsarbete som påbörjades under 2011 och avslutades under våren 2012. I samband med beslutet om den standardiserade introduktionen ändrade Mig-

Figur 28

Belägningsgrad anläggningsboende under 2012, procent

	Jan	Feb	Mars	Apr	Maj	Jun	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Totalt antal platser*	21 252	20 822	20 628	20 628	20 114	20 606	21 876	22 020	23 314	24 798	25 729	27 315
Belägningsgrad	92	93	91	90	95	94	92	94	93	91	91	89

*Antal lägenhetsplatser och tillfälliga boenden

Figur 29

Antal inskrivna personer i mottagningssystemet 2012 (vid utgången av månaden)

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
36 643	36 299	35 722	35 561	35 802	36 288	37 171	38 221	40 141	41 839	42 418	43 221

rationsverket sin uppföljning för att kunna följa upp bortfallet av asylsökande personer som kallats till ett introduktionstillfälle.

Under 2012 har Migrationsverket sett en ökning av antalet asylsökande som deltar i introduktionen, från cirka 8 400 till 11 600 personer. Samtidigt har antalet asylsökande ökat under 2012 jämfört med 2011 och under året har cirka 29 000 vuxna mellan 18 och 64 år sökt asyl. Migrationsverket har erbjudit uppskattningsvis 14 700 av dessa att delta i en gruppinformation. Orsaker till att andelen som kallas till gruppinformation bara ligger på drygt 50 procent är att Migrationsverket har svårt att lokalt sätta ihop grupper med asylsökande som talar mindre vanliga språk, att Migrationsverket i vissa fall hinner fatta beslut i asylärendet innan gruppinformation hinner erbjudas samt att det ökade antalet asylsökande inneburit utmaningar för Migrationsverket att utöka sin kapacitet för att kunna erbjuda alla gruppinformation. De som inte kallas till gruppinformation ska få relevant information i samband med mottagningsutredningen, alternativt i samband med bosättningssamtalet. Samtliga nya asylsökande får även en välkomstmapp med relevant skriftlig information på sitt eget språk eller engelska.

Migrationsverket har under 2012 strävat efter att alla asylsökande ska erbjudas introduktion inom en månad. Av de cirka 11 600 asylsökande som deltagit i gruppinformation har 43 procent genomgått introduktionen inom en månad. Ytterligare 37 procent genomförs inom en till två månader efter asylansökan. Att de genomförs senare än en månad beror på det ökade inflödet av antalet asylsökande och att det i vissa fall tar längre tid att samla ihop grupper med mindre vanliga språk.

Migrationsverket har under året arbetat med att minska bortfallet vid introduktionstillfällena. Efter en justering av upplägget för de två introduktionstillfällena har Migrationsverket sett en ökning av andelen som slutförde introduktionen. Hela 89 procent 2012 jämfört med 70 procent 2011, av dem som påbörjade introduktionen avslutade även introduktionen. Bortfallet mellan de två introduktionstillfällena får anses förhållandevis lågt. Sett över året har andelen asylsökande personer där det endast registrerats ett introduktionstillfälle ökat något under hösten i jämförelse med första halvåret. Ökningen sammanfaller med att Migrationsverket fattade beslut om en anpassad introduktion för medborgare från Syrien.

Uppföljning visar att bland medborgare från Syrien har en förhållandevis hög andel inte deltagit i två introduktionstillfällen. Detta kan till viss del förklaras av att ett antal enheter genomför de båda introduktionsblocken vid ett och samma tillfälle och därför registreras personen endast vid ett tillfälle.

Introduktionens omfattning och innehåll

Introduktionen innehåller information om asylprocessen, om lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande, hur den svenska arbetsmarknaden fungerar, vikten av att stycka sin identitet, hälso-, tand- och sjukvård, boende och bosättning, återvändande, att vara förälder i Sverige, mäns och kvinnors rättigheter respektive skyldigheter i Sverige samt relevant svensk lagstiftning. Introduktionen innehåller även viss lokal information samt brand- och säkerhetsinformation. Migrationsverket arbetar för att involvera lokala aktörer, exempelvis Arbetsförmedlingen eller landsting i introduktionen, vilket har skett vid flertalet tillfällen.

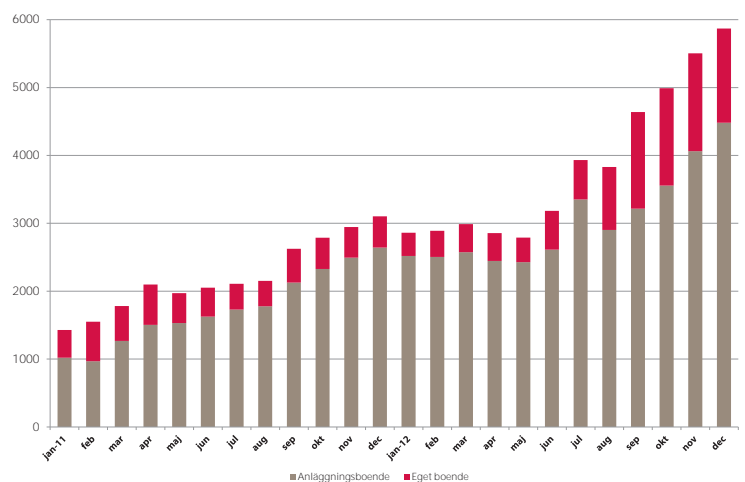
Tabell 30

Asylsökandes deltagande i organiserad sysselsättning 2010 – 2012

	2010	2011	2012
Svenskundervisning	1 010	2 832	
Praktik	368	1 602	1 191
Arbete	140	508	552
Introduktion	543	8 445	11 600
Kartläggning av yrkes- och utbildningsbakgrund	1 255	1 982	12 140
Övrigt	225		
Totalt	3 541	15 369	25 483

Figur 31

Antal inskrivna personer i mottagningsystemet med beviljade uppehållstillstånd vid utgången av varje månad 2011-2012

Arbete och praktik

Knappt 1 200 asylsökande har under året haft en praktikplats vilket är en viss minskning mot föregående år. I samband med introduktionen informerar Migrationsverket de sökande om möjligheterna att arbeta och delta i praktik under asylprocessen. Även om myndigheten arbetar med nätverksbyggande på lokal nivå ligger det grundläggande ansvaret att hitta ett arbete eller en praktikplats på den sökande. Migrationsverkets statistik visar att antalet asylsökande som genomgått praktik under 2012 har minskat något i jämförelse med 2011. I likhet med tidigare år tenderar asylsökande personer som bor i eget boende, EBO, att i större utsträckning praktisera än de som bor i anläggningsboende, ABO. En stor del av de som bor i eget boende gör det i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö där tillgången till arbets- och praktikplatser traditionellt varit större. Personer som bor i eget boende får i många fall tillgång till ett socialt nätverk via familj och vänner vilket underlättar möjligheten att hitta en praktikplats. Av Migrationsverkets statistik framgår att drygt 82 procent (935 personer) av de som gör praktik är män och att den stora majoriteten är mellan 20 och 59 år. Endast 213 kvinnor har genomgått praktik under 2012. Antalet registrerade sökande som arbetat under asylprocessen, 978 personer, ligger i nivå med föregående år.

Svenskundervisning

Fram till årsskiftet 2011/2012 erbjöd Migrationsverket asylsökande personer över 18 år svenskundervisning om cirka 15 timmar i veckan.

Under 2012 har Migrationsverket inte erbjudit någon svenskundervisning under handläggningstiden utan istället erbjudit enklare ordlistor i välkomstmappen samt informerat om möjligheten att få en första kontakt med det svenska språket via webbplatser och olika kanaler i närheten. Efter ett beviljat uppehållstillstånd genomför Arbetsförmedlingen etableringssamtal med personen och fastställer en etableringsplan där svenskundervisning ingår.

Orsaken till Migrationsverkets ställningstagande är framför allt de allt kortare handläggningstiderna som försvårat möjligheten att erbjuda en organiserad svenskundervisning för asylsökande. Riksrevisionen har i en rapport i november 2012 påpekat detta och rekommenderar Migrationsverket att ge asylsökande som inte har ett arbete eller praktikplats språkstöd och andra insatser utifrån den enskildes förutsättningar och tid i mottagningsystemet. Migrationsverket kommer att ta fram en åtgärdsplan under 2013.

Kartläggning av bakgrund

I samband med den så kallade mottagningsutredningen genomförs en kartläggning som fokuserar på den sökandes identitet, hälsotillstånd, familjesituation, sociala situation, läs- och skrivkunnet samt språkkunskaper. Då ut-

reds också utbildnings- och yrkesbakgrund. Kartläggningen ska ge Arbetsförmedlingen en grund för deras fortsatta arbete med de sökande som beviljas uppehållstillstånd. De frågor som ställs i samband med mottagningsutredningen togs fram i samarbete med Arbetsförmedlingen.

Utifrån Statskontorets delrapport *Myndigheternas genomförande av etableringsreformen* inledde Migrationsverket och Arbetsförmedlingen under 2011 en dialog om upplägget för kartläggningen. Statskontorets rapport lyfte bland annat fram att den kartläggning Migrationsverket genomför är alltför generell för Arbetsförmedlingens behov. I sin slutrapport 2012 *Etableringen av nyanlända. En uppföljning av myndigheternas genomförande av etableringsreformen* lämnar Statskontoret förslaget att kartläggningen av yrkes- och utbildningsbakgrund koncentreras till Arbetsförmedlingen. Migrationsverket har under tiden dialogen pågått följt de ordinarie rutiner som beslutats. Under året har även en översyn av mottagningsutredningen inletts för att se över de gällande rutinerna för olika delar av kartläggningen. Migrationsverket har under 2012 genomfört cirka 16 700 mottagningsutredningar, varav 12 140 för vuxna mellan 18 och 64 år. Hur många av dessa som innefattade kartläggning av yrkes- och utbildningsbakgrund är svårt att redovisa. Kartläggningen ska alltid göras i samband med mottagningsutredningen. Sedan mars 2012 redovisas dock inte kartläggningen separat och en jämförelse med tidigare år låter sig därför inte göras. 2011 genomfördes endast 1 982 kartläggningar enligt tillgänglig statistik.

Utifrån Rättschefens instruktion gällande situationen i Syrien och det ökade antalet asylsökande personer därifrån fattade Migrationsverket beslut under hösten 2012 om en tillfällig hantering av ärenden som rör syriska medborgare. Hanteringen innebär att mottagningsutredning inte genomförs i dessa ärenden utan ersätts med en anpassad introduktion.

Under våren 2012 inleddes en övergripande översyn av mottagningsutredningen och dess innehåll. Förslaget på ny hantering av mottagningsutredningen som presenterades under december innebär att kartläggningen av yrkes- och utbildningsbakgrund genomförs i samband med samtal om uppehållstillstånd. Översynen kommer under början av 2013 att sammanföras med den övergripande genomgången av initialprocessen som gjorts under 2012. Sammanläggningen ska resultera i en handlingsplan för genomförandet av de föreslagna förändringarna.

Andel som deltagit i organiserad sysselsättning

Det är svårt att få fram tillförlitliga siffror på andelen som deltagit i organiserad sysselsättning. En del av dem som deltog under 2012 kan ha ansökt om asyl under 2011. Dessutom får en del av dem som ansökte om asyl under slutet av 2012 sin introduktion med mera under 2013. En möjlighet är dock att beräkna andelen på de cirka 29 000

Foto: Tomislav Stjepić

vuxna mellan 18 och 64 år som sökt asyl under 2012. Då har 4 procent haft praktik, 2 procent har arbetat och 40 procent har deltagit i introduktionen. För 42 procent har mottagningsutredningssamtalet genomförts, men det är som tidigare nämnts oklart om kartläggning av yrkes- och utbildningsbakgrund genomförts för alla dessa.

Ensamkommande barn

Länsstyrelsen har i uppdrag att skapa beredskap och kapacitet för mottagande av ensamkommande barn samt att förhandla med kommuner om boendeplatser. Arbetet sker under Migrationsverkets ledning. En översiktlig delredovisning över samarbetet lämnades till regeringen den 3 maj 2012.

Kommunplatser

Kommunerna ansvarar för omhändertagandet av ensamkommande barn enligt socialtjänstlagen, vilket gäller både barn som är asylsökande och barn som har beviljats uppehållstillstånd. Länsstyrelserna ansvarar för att förhandla om platser för mottagande av ensamkommande barn. Migrationsverket lämnade i början av 2011 en beräkning till länsstyrelserna av platsbehovet för asylsökande ensamkommande barn och ungdomar fram till 2015. Denna beräkning uppdaterades i början av 2012 och se-

nast i samband med verkets prognos i oktober 2012. Av den nuvarande beräkningen framgår att det behövs cirka 2 100 asylplatser totalt under 2013 för att klara mottagandet av de ensamkommande asylsökande barnen. Vid årsskiftet 2010/11 saknades det 550 platser och vid årsskiftet 2011/2012 saknades det 815 platser för asylsökande barn och ungdomar. Antalet asylplatser under 2012 ökade endast med 19 platser. Med beaktande av det beräknade behovet om 2 100 asylplatser saknas nästan 1 300 platser för anvisning av asylsökande ensamkommande barn.

Under året har Migrationsverket haft fortsatt relativt korta handläggningstider, i genomsnitt 98 dagar under 2012 i ensamkommande barns asylärenden, vilket innebär att omsättningen på den genomsnittliga asylplatsen numera börjar närma sig de tänkta två till tre per år. Flera kommuner aviserar dock svårigheter med att hinna utöka antalet platser för de barn som beviljats uppehållstillstånd. Som en konsekvens har barn med uppehållstillstånd fått bo kvar på asylplatser i de anvisade kommunerna, vilket i sin tur har lett till att nyanlända asylsökande ensamkommande barn inte har kunnat anvisas till dessa asylplatser. De ensamkommande barn som inte omedelbart kan anvisas blir därmed kvar i de så kallade ankomst-kommunernas omhändertagande. Vid utgången av året var det cirka 700 ensamkommande barn som inte kunde

Figur 32

Ensamkommande barn och ungdomar

	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Överenskommelse om platser för ensamkommande barn och ungdomar i kommun	2 237	2 794	3 213
Varav platser för asylsökande barn	652	785	804
Behov totalt antal platser för asylsökande barn	1 200	1 600	2 100

anvisas. För att möta anvisningskommunernas problem med genomströmning har Migrationsverket tillsammans med länsstyrelserna fortsatt att erbjuda tillfälliga tidsbegränsade överenskommelser med ett lägre antal asylplatser i avvaktan på att kommunerna ska lösa mottagandet.

Kunskapsöverföring mellan myndigheterna

Under året har Migrationsverket i samverkan med länsstyrelserna fortsatt kunskapsöverföringen kring uppdraget att förhandla med kommunerna om mottagande av ensamkommande barn, ett uppdrag som övergick från Migrationsverket till länsstyrelserna 2011. Migrationsverket har under året tillhandahållit stöd till länsstyrelserna för att utveckla mottagandet av ensamkommande barn bland annat genom att på olika sätt stödja länsstyrelserna vid förhandlingar med kommunerna samt bygga upp och upprätthålla regionala nätverk.

Förvar

Beslut om förvar kan fattas av Migrationsverket eller av polismyndighet. Migrationsverket ansvarar för att beslut om förvar ska kunna verkställas. Migrationsverkets kan verkställa sina egna beslut om förvar men kan också begära handräckning av polisen för detta. Det är Migrationsverket som ansvarar för förvarsverksamheten. Förvar används exempelvis för att säkerställa att en person är tillgänglig så att ett beslut om avvisning kan genomföras. Totalt hade Migrationsverket 235 förvarsplatser vid årets utgång fördelat på nio förvarsenheter på fem orter. Projektet "Rättsäkert och effektivt verkställighetsarbete", REVA projektet, har inlett arbetet med att öppna ett transitförvar inom ramen för projektets verksamhet. Detta förvar

kommer att ha ytterligare 20 platser och vara beläget i Märsta, i direkt anslutning till den befintliga förvarsverksamheten. Transitförvar är avsett för personer vars ärenden är i slutskedet av verkställighetsprocessen, för en kort vistelse inför utresa. Transitförvaret kommer alltså att fungera som ett korttidsboende.

- Syftet med ett transitförvar är att främst att
- minska antalet häktesplacerade av transporttekniska skäl
 - minska den genomsnittliga vistelsetiden i förvar
 - minimera risken för att förvarstagna utsätts för onödiga förflyttningar i samband med utresa
 - minska antalet transporter som genomförs av Kriminalvårdens transporttjänst.

Migrationsverket beräknar öppna transitförvaret under våren 2013.

Beläggningsgraden på förvaren har varit hög under året. Vid årets utgång fanns 169 personer inskrivna på förvaren. Beläggningsgraden varierar mellan orterna. Förvaret i Märsta har oftast en mycket hög beläggningsgrad på nästan 90 procent och över, vilket beror på närheten till Arlanda flygplats där de flesta utresorna sker från Sverige, både för polisens och för Migrationsverkets räkning. Även förvaren i Flen och Gävle har i normalfallet hög beläggningsgrad och är i det flesta fall andrahandsalternativet om förvaret i Märsta är fullbelagt. De genomsnittliga vistelsetiderna på förvaren har minskat något under 2012 från 15 dagar till 11 dagar. Antalet förvarstagna har ökat under 2012 från 2 244 till 2 550 personer.

Migrationsverket fick 2009 kritik på ett antal punkter när det gäller förvarsverksamheten av Justitieombudsmannen, JO. Bland annat pekade JO på att möjligheten till förvar av transporttekniska skäl överutnyttjas. Som en

Figur 33

Förvarsvistelser 2012 för personer som förvarstagnats under 2012

		0-7 DGR	8-30 DGR	>30 DGR	Totalt	Genomsnittlig vistelsetid
BARN	K	10	5		15	6,7
	M	24	1	2	27	15,4
BARN	Delsumma	34	6	2	42	12,3
	<i>varav ensamkommande</i>	<i>15</i>		<i>1</i>	16	<i>3,9</i>
VUXNA	K	193	63	20	276	8,3
	M	1405	586	241	2232	11,5
VUXNA	Delsumma	1598	649	261	2508	11,2
	<i>varav ensamkommande</i>					
Totalt		1632	655	263	2550	11,2

följd av den kritiken har myndigheten under året beslutat om hur verksamheten ska förhålla sig till placeringar av förvarstagna av transporttekniska skäl. Processkartor och samtalsmallar med tillhörande guider för inskrivnings- och utskrivningssamtal har också arbetats fram under året för att möjliggöra en standardiserad förvarsprocess. En uppföljning av effekterna av vidtagna åtgärder kommer att ske under 2013.

Kvinnor i förvar

Orsaken till att många förvarstagna kvinnor upplever otrygghet på myndighetens förvarsenheter är en kombination av oro för ärendet, frihetsberövandet, den manligt dominerande miljön och i enskilda fall tidigare upplevelser av utsatthet. Detta redovisar Migrationsverkets projekt "Kvinnor i förvar" som har avslutats under året. Projektet föreslår i sin slutrapport bland annat att myndigheten genomför riktade insatser för att motverka kvinnornas otrygghet, både på ett generellt plan – inrättandet av ett särskilt kvinnoförvar – och på individnivå, exempelvis genom anpassade aktiviteter och hälsoplaner till kvinnorna. Samtliga förvarsenheter har under projektets gång arbetat med att förbättra miljön för kvinnor utifrån de förutsättningar som finns på förvaren och utifrån vad som framkommit i projektet. Den långsiktiga rekommendationen om ett särskilt förvar för kvinnor har inte behandlats under året. Samtliga slutsatser som dras i projektet kommer att övervägas som en grund för en långsiktig strategi för förvarsverksamheten.

Felaktiga utbetalningar

Varje år betalar Migrationsverket ut stora summor i dagsättning, särskilda bidrag och återetableringsstöd till asylsökande. Utbetalningarna ska göras till rätt person, vid rätt tidpunkt och med rätt belopp. Utöver det kontinuerliga arbetet med att säkerställa detta fattade Migrationsverket i början av april beslut om en gemensam handlingsplan för att motverka felaktiga utbetalningar. Planen inkluderar:

- en webbaserad utbildning om lagen om underrättelseskyldighet och bidragsbrottslagen
- införandet av tvåpersonsbeslut under introduktion av nyanställda
- utökad och förtydligad information till de sökande både skriftligt och inom ramen för gruppinformationen
- ett förtydligat uppdrag till enheter och team om hur de ska arbeta i frågan

Även handboken för migrationsärenden och det interna IT-systemet Skapa förtydligas för att ge bättre stöd i arbetet.

Syftet med åtgärdsprogrammet är att minska omfattningen av felaktiga utbetalningar och att förebygga

regelrätta bidragsbrott. I november 2012 genomgick verksamhetsområdets medarbetare den webbaserade utbildningen.

För att ytterligare förtydliga informationen till de sökande och ge Migrationsverket möjlighet att tillämpa bidragsbrottslagen har en sanningsförsäkran på bidragsansökningsblanketterna införts där det framgår att sökanden är skyldig att lämna riktiga och fullständiga uppgifter samt anmäla förändringar. Det är dock för tidigt att dra några slutsatser av vilka effekter denna förändring gett.

De registrerade felaktiga utbetalningarna under året inbegriper:

- 236 260 kronor angivna som för stor utbetalning på grund av oavsiktliga fel orsakade av myndigheten (omfattar 207 individuella ärenden).
- 5 822 kronor angivna som för liten utbetalning på grund av oavsiktliga fel orsakade av myndigheten (omfattar 12 individuella ärenden).
- 32 220 kronor angivna som för stor utbetalning på grund av oavsiktliga fel orsakade av asylsökande (omfattar 8 ärenden).
- 3 500 kronor angivna som för liten utbetalning på grund av oavsiktliga fel orsakade av asylsökande (omfattar 1 ärende).
- 62 911 kronor angivna som för stor utbetalning på grund av avsiktliga fel orsakade av asylsökande (omfattar 8 ärenden).
- 11 135 kronor angivna som för stor utbetalning på grund av nya omständigheter (omfattar 12 ärenden).

Under året har Migrationsverket beslutat om återkrav av utbetalat återetableringsstöd med 1 070 000 kronor.

Fortsatt låg andel felaktiga utbetalningar

Under 2012 har drygt 346 000 kronor registrerats som felaktigt utbetalade i Migrationsverkets datasystem. Det är en minskning med cirka 1,9 miljoner kronor sedan föregående år och utgör 0,05 procent av det totala beloppet utbetalat ekonomiskt bistånd på cirka 703 miljoner kronor. Antalet registrerade ärenden där felaktig utbetalning skett har minskat till 248 från 1 681 år 2011. Antalet registrerade anmälda bidragsbrott var sju stycken 2012 och fyra stycken 2011. Det går inte att avgöra orsaken till minskningen utifrån existerande uppgifter, det kan handla om en nedgång i antalet felaktiga utbetalningar likväl som i antalet registreringar. I början av 2013 införs en tydligare registreringsrutin i Migrationsverkets datasystem för att underlätta korrekta registreringar.

Bosättning

MÅL

Migrationsverket ska anvisa plats för bosättning i en kommun snarast möjligt efter att det framkommit att den nyanlände har behov av plats och senast inom fyra veckor från beslut om uppehållstillstånd.

Bosättningsprocessen bör uppgå till högst åtta veckor.

I bosättningsarbetet ska Migrationsverket ta hänsyn till personens förutsättningar för en ändamålsenlig etablering.

Migrationsverket ska skyndsamt överlämna relevant underlag till kommunen.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska särskilt redovisa:

- antalet personer som Migrationsverket har bosatt, och
- tiden från uppehållstillstånd till anvisning respektive bosättning för personer som beviljas uppehållstillstånd och vistas på anläggningsboende.

MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverket har totalt bosatt cirka 1 700 personer under året, varav cirka 1 600 personer var kvotflyktingar och cirka 70 var personer från anläggningsboende som inte har rätt till någon etableringsplan.

Tiden från uppehållstillstånd till anvisning för de cirka 70 personer som vistats i anläggningsboende och som Migrationsverket anvisat var i genomsnitt cirka 200 dagar och från anvisning till bosättning cirka 40 dagar. Total tid från uppehållstillstånd till bosättning bedöms därmed uppgå till cirka 240 dagar. Cirka 7 procent anvisades inom fyra veckor. Myndigheten har inte uppnått målet under året men ligger på en bättre nivå jämfört med förra året.

För de 1 600 kvotflyktingarna var tiden från uppehållstillstånd till anvisning i genomsnitt 55 dagar och 55 procent anvisades inom fyra veckor. Tiden från anvisning till bosättning var 69 dagar och därmed tog bosättningsprocessen 124 dagar i genomsnitt för kvotflyktingar.

För de personer som inte har rätt till en etableringsplan är utgångspunkten i bosättningsarbetet de individuella särskilda behov som föreligger. För kvotflyktingar utgår bosättningsarbetet i möjligaste mån från personens förutsättningar för etablering i Sverige. Släkt eller annan anhörig, speciell sjukvård samt skola och omsorg är viktiga faktorer men hänsyn tas även till utbildnings- och arbetsbakgrund.

Migrationsverket överlämnar relevant underlag till kommunen omedelbart i samband med en anvisning.

Bosättningsarbetet

Cirka 90 procent av alla bosättningsärenden avseende personer som vistas i anläggningsboende handläggs av Arbetsförmedlingen. Den totala tiden i Migrationsverkets mottagningssystem för personer med uppehållstillstånd påverkas av Arbetsförmedlingens möjlighet att anvisa den nyanlände en kommunplats. Den genomsnittliga handläggningstiden från uppehållstillstånd till bosättning har uppgått till 124 dagar, vilket innebär cirka 10 procent inom åtta veckor.

De ärenden där Arbetsförmedlingen bedömt att personen har en prestationsförmåga som understiger 25 procent av en heltid, det vill säga under 10 timmar i veckan, överlämnas till Migrationsverket för fortsatt handläggning. Väntetiden för den målgruppen blir ofta mycket lång vilket beror på Arbetsförmedlingens bedömningstid men också på svårigheter för Migrationsverket att finna lämplig kommun som har möjlighet att ta emot personen. Dessa personer har olika hälsorelaterade problem som förhindrar deltagandet i etableringsinsatser, även rehabiliterande insatser, minst 10 timmar i veckan.

Under 2012 har 88 personer med en prestationsförmåga under 25 procent aktualiserats för behov av bosättning. Dessa har inte rätt till en etableringsplan och de ingick inte heller i en familjegemenskap där någon har rätt till en etableringsplan. Av dessa har ett antal personer avbrutit sina bosättningsärenden, lämnat Migrationsverket och bosatt sig på egen hand, och en handfull bosättningsärenden har också lämnats över till Arbetsförmedlingen för fortsatt handläggning. Under året har Migrationsverket anvisat 54 personer en kommunplats, men det är möjligt att alla inte flyttade ut innan årets slut. Av de 74 personer som har bosatts under 2012 anvisades ett antal redan under 2011.

I bosättningsarbetet ska Migrationsverket, i så stor utsträckning som möjligt, ta hänsyn till personens förutsättningar för en ändamålsenlig etablering. Avgörande faktorer kan till exempel vara närhet till lämplig sjukvård och utbildningsmöjligheter för ungdomar i gymnasieåldern. Det är i många fall både svårt och tidskrävande att anvisa en kommunplats till de personer i mottagningssystemet som omfattas av Migrationsverkets bosättningsansvar.

Särskild dagersättning

Migrationsverket betalar ut särskild dagersättning enligt förordningen (2010:1345) om särskild dagersättning till vissa nyanlända personer som vistats inom mottagningssystemet. Sådan ersättning betalas ut till nyanlända invandrare som deltar i aktiviteter enligt en etableringsplan enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och saknar egna medel för sin dagliga livsföring samt vistas vid en mottagningsenhet hos Migrationsverket. Ersättningen lämnas under högst 30

dagar från det att ersättning enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. inte längre betalas ut. Särskilda skäl kan dock tillåta att ersättningen lämnas under längre tid än 30 dagar.

Till knappt 1 500 personer har detta bidrag betalats ut för att täcka kostnader för försörjningen för tiden från det att dagersättning enligt lagen om mottagande av asylsökande med flera (1994:137) upphört, till det att utbetalning av etableringsersättning sker. Drygt 20 av dessa personer har fått beslut om förlängning av den särskilda dagersättningen.

Anvisning av kvotflyktingar

Migrationsverket har haft i uppdrag att genom anvisning för bosättning möjliggöra överföring av 1 900 kvotflyktingar under 2012. Under året har 1 851 kvotflyktingar beviljats uppehållstillstånd och därmed aktualiserats för bosättning. Till det kommer öppna ärenden från 2011 avseende 127 personer.

Cirka 1 600 kvotflyktingar har under året anvisats en kommunplats. Den genomsnittliga tiden från beslut om uppehållstillstånd till anvisning av en kommunplats har varit 55 dagar. Andelen som anvisats en kommunplats inom fyra veckor från beslut om uppehållstillstånd har varit 55 procent. Regeringens beslut att vidarebosätta 1 900 kvotflyktingar till Sverige har under året inte kunnat uppnås på grund av svårigheter att i tid kunna anvisa bosättning i en kommun för att inresan skulle möjliggöras under 2012. Den kapacitet kommunerna har haft för mottagande under tidigare år har minskat. Migrationsverket bedömer att vissa kommuner efter etableringsreformens ikraftträdande har skurit ner på personal, vilket bland annat innebär att det saknas resurser för det initiala arbete som krävs vid mottagandet av kvotflyktingar. Ytterligare faktorer som spelat in bedöms vara att flera av de uttagna kvotflyktingarna har sådana särskilda behov att mottagandet endast har kunnat ske i ett begränsat antal kommuner.

Samverkan och utvecklingsarbete

I samband med att Migrationsverket och länsstyrelserna övertog arbetsuppgifter från dåvarande Integrationsverket 2007 bildades Samverkansdelegation. I delegationen, som sedan etableringsreformen trädde i kraft 2010 leds av Arbetsförmedlingen, ingår även Migrationsverket, länsstyrelserna och Försäkringskassan samt, som adjungerad, Sveriges kommuner och landsting (SKL). Delegationen arbetar för att vidareutveckla och stärka samarbetet mellan aktörerna. Under året har särskilt de gemensamma uppdrag som funnits i myndigheternas regleringsbrev kring bosättning, folkbokföring, särskilda behov och ersättningar kunnat samordnas.

Ett gemensamt uppdrag var att Migrationsverket tillsammans med Arbetsförmedlingen, länsstyrelserna, För-

Foto: Tomislav Stjepić

säkringskassan och SKL under året skulle arbeta med ett åtgärdsförslag för att förbättra samverkan och samordning i etableringsprocessen för nyanlända. Detta resulterade i Arbetsförmedlingens delrapport till regeringen 15 juni 2012 *Etablering av vissa nyanlända – samverkan och samordning*.

Vidare lämnade Arbetsförmedlingen den 15 september rapporten *Etablering av vissa nyanlända – Bosättning* till regeringen. En rapport som togs fram i samråd med Migrationsverket, länsstyrelserna och SKL. Rapporten redovisar pågående arbete och förslag till åtgärder för att främja bosättningen av nyanlända. Den visar bland annat på den svåra bostadssituationen men också på kommunernas behov av stimulansersättningar för att kunna utöka mottagandet.

Dessutom har ett arbete pågått med att ta fram ett gemensamt förslag till regeländringar som kan förenkla systemet för ersättningar till nyanlända.

De överenskommelser om flyktingmottagande som länsstyrelserna tecknar med kommunerna ligger till grund för Migrationsverkets utbetalning av grundersättningar. Under året har utbetalning av grundersättning gjorts till 273 kommuner. För att säkra kvaliteten och innehållet i överenskommelserna finns en aktörsgemensam arbetsgrupp under Samverkansdelegationen som kontinuerligt samråder. Syftet är att nå en gemensam syn på vad över-

enskommelserna innebär. Gruppen har sett över innehållet i överenskommelserna och tagit fram ett gemensamt underlag för överenskommelser som kan användas av samtliga 21 länsstyrelser. Aviserade förändringar i regelverket gör att det finns fortsatt behov av arbetsgruppen under den närmaste framtiden.

Samordningsnummer tilldelas av Skatteverket på begäran av en myndighet och är en enhetlig identitetsbeteckning för personer som inte är folkbokförda i Sverige.

Mellan Skatteverket och Migrationsverket pågår ett samarbete i syfte att ta fram en lösning för snabbare folkbokföring av nyanlända invandrare, liksom för att Migrationsverket i framtiden ska kunna rekvidrera samordningsnummer för

asylsökande. Detta skulle underlätta såväl för den asylsökande som för inblandade myndigheter vid den asylsökandes kontakter med olika aktörer i samhället, till exempelvis hälso- och sjukvården, kontakter som försvåras när personnummer saknas.

Nyanländas etablering

Migrationsverket har under året betalat ut cirka 4 190 miljoner kronor i statliga ersättningar till kommuner och landsting avseende personer som är mottagna i en kommun efter beviljat uppehållstillstånd. Av detta belopp avser cirka 2 070 miljoner kronor ersättning för ensamkommande barn med uppehållstillstånd, vilket också är det ersättningsslag som ökat mest i volym. I övrigt ersätts kommunerna och landstingen bland annat för kostnader för vårdinsatser och försörjningsstöd, liksom för kostnader för utbildning i svenska för invandrare och samhällsorientering med mera genom en schabloniserad ersättning. Åtgärder har vidtagits för att minska ledtiderna i handläggningen av dessa ärenden, eftersom det för kommunerna och landstingen är av stor vikt att ersättningen betalas ut skyndsamt.

Den extra ersättning på 20 000 kronor per person som Migrationsverket betalat ut till kommunerna efter redovisning upphörde i december 2012. Ersättningen betalades för dem som togs emot januari till november 2010, som inom tolv månader uppfyllde särskilda krav om svenskundervisning, arbete eller praktik enligt Förordning

Foto: Tomislav Stjepić

om extra ersättning till kommuner för att påskynda utlännings etablering på arbetsmarknaden (2009:1561). Kommunerna hade tidigare motsvarande möjlighet till ersättning för de personer som togs emot under åren 2007-2009. Utifrån kommunernas redovisning är det endast omkring 15 procent av de personer i arbetsför ålder som togs emot under åren 2007-2009 och 8 procent av dem som togs emot under 2010 som inom tolv månader uppfyllt något av dessa krav som skulle påskynda en snabbe etablering på arbetsmarknaden. Migrationsverket har totalt, under perioden 2007- 2012 betalat ut knappt 117 miljoner kronor.

Kommunerna har tagit emot cirka 17 700 nyanlända under 2012, för vilka statlig ersättning har betalats ut. Från och med den 1 februari 2013 kommer en utökad målgrupp att omfattas av rätten till statlig ersättning som under våren 2013 betalas ut med retroaktiv verkan för mottagna under 2012. Mottagandet 2012 ökar därmed med ytterligare 800 personer. Ändringen kommer främst att omfatta de anknýtningar från Somalia som sökt uppehållstillstånd senare än två år efter att anknýtningsspersonen togs emot i en kommun. Anknýtningar från Somalia hann inte komma till Sverige under 2012 i så stor utsträckning som först väntades. Förväntningar på ett ökat mottagande påverkade dock till viss del kommunernas möjlighet och beredskap att ta emot de nyanlända som faktiskt skulle anvisas från Migrationsverket och Arbetsförmedlingen under 2012.

Figur 34

Extra ersättning till kommuner för att påskynda utlännings etablering

Mottagningsår	Mottagna i ålder 18-64 år	Antal personer som ersättning betalats ut för	Andel i procent	Utbetalad ersättning
2007-2009	34 843	5 082	14,59%	101 640 000
2010	9 135	761	8,33%	15 220 000
Totalt	43 978	5 843		116 860 000

Återvändande

MÅL

Tiden mellan lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut och utresa ska minska väsentligt i förhållande till verksamhetsåret 2011.

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska särskilt redovisa en bedömning av effekterna av användningen av de särskilda medel som tilldelats för återvändandeverksamheten, och samarbetet med andra berörda myndigheterna för att effektivisera verksamheten med återvändande.

Migrationsverket ska särskilt redovisa hur viktiga åtgärder har påverkat tiden i Migrationsverkets mottagande för personer med lagakraftvunna avvisnings- eller utvisningsbeslut. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2012 samt i samband med årsredovisningen.

MÅLUPPFYLLELSE

Tiden mellan avvisnings- och utvisningsbeslut och utresa har minskat med tre dagar jämfört med föregående år. Migrationsverket har därmed inte nått målet om att tiden ska minska väsentligt.

Arbetet med återvändande

Flera faktorer samverkar i arbetet med självmant återvändande. Målsättningen är att personer med avlägsnande-beslut övertygas om fördelen med att återvända självmant istället för att stanna kvar eller hålla sig undan. Motiveringsarbetet fokuserar på allt ifrån risken att få ett återreseförbud till tvångsverkställigheter som kan genomföras. Den enskildes egna initiativ och medverkan påverkar tiden mellan verkställbart beslut och att ärendet avslutas hos Migrationsverket.

Förutom att återvändandearbetet ställer stora krav på myndighetens medarbetare att strukturera arbetet krävs att Polisen genomför verkställighet när det är möjligt i de ärenden som lämnats över (se del av projektet REVA). Rikspolisstyrelsen, Migrationsverket och Kriminalvården ska i samverkan effektivisera arbetet med att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut med syfte att påtagligt öka antalet verkställda beslut avseende personer som är inskrivna i Migrationsverket mottagande i förhållande till 2011.

Utöver de mål som satts upp i regleringsbrevet 2012 har Migrationsverket haft ett internt mål om att 55 procent ska återvända självmant. Andelen personer som återvänt självmant, 47 procent, har inte ökat generellt under 2012, däremot antalet.

De senaste åren har större fokus lagts på arbetsmeto-

der, så som samtalsmetodik och motivationssamtal. Centrala uppföljningar av den öppna återvändandebalansen har genomförts i större utsträckning än tidigare vilket ger ett analys- och beslutsunderlag för både kortsiktiga åtgärder och framtida strategier. Men det som framförallt påverkar själva återvändandearbetet och utfallet är den enskilda individen. Incitamenten för ett självmant återvändande är fortfarande litet jämfört med möjlighet att få stanna kvar i Sverige

Vid en urskiljning av nya ärenden från gamla ärenden ser Migrationsverket en tydlig koppling mellan vistelsetiden i mottagningssystemet och handläggningstiden för avgjorda återvändandeärenden. Fokus har därför legat på att dela upp återvändandeärenden i olika processer. Dublinärenden och ärenden där personen medverkar alternativt där resan är möjlig handläggs med förtur. Till följd av de olika prioriteringarna blir handläggningstiderna i övriga ärenden i vissa fall lidande.

Processindelning

Årets resultat vad gäller återvändandearbetet visar i vissa delar positiva förändringar och i andra delar negativa. Målet om att tiden mellan lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut och utresa ska minska väsentligt i förhållande till verksamhetsåret 2011 har inte kunnat uppnås. Måluppfyllelsen för 2012 ser olika ut beroende på i vilken process ett återvändandeärende har handlagts. För att ge en mer rättvis bild av återvändandearbetet redovisas det utifrån fyra olika processer.

Ett återvändandeärende indelas i olika processer som styrs av hur ärendet har handlagts vid ansökan om uppehållstillstånd. Ett återvändandeärende kan fördelas på normalprocess, snabbprocess och Dublinprocess. Samtliga tre processer omfattar personer som har ansökt

FAKTA

■ Normalprocess:

grunden för ansökan är asyl och personen ska av- eller utvisas enligt 8 kap. 1-2 §§ Utlänningslagen eller 8 kap. 7 § samma lag. Även återinresta med gällande beslut om av- eller utvisning enligt 12 kap. 23 § Utlänningslagen ingår i denna process.

■ Snabbprocess:

grunden för ansökan är asyl och personen ska avvisas enligt 8 kap. 1-2 §§ Utlänningslagen och med anvisande om omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 6 § samma lag.

■ Dublinprocess:

grunden för ansökan är asyl och personen ska överföras till annan medlemsstat enligt artikel 20.1 d Dublinförordningen.

■ Tillståndprocess:

grunden för ansökan är uppehållstillstånd på annan grund än asyl och personen ska av- eller utvisas till hemlandet eller tredjeland enligt 8 kap. 1-2 §§, 8 kap. 7 § Utlänningslagen. Processen innefattar även ärenden där omedelbar verkställighet anvisas enligt 12 kap. 6 § utlänningslagen.

om asyl och fått avslag på sin ansökan. Utöver dessa processer särredovisas ett återvändandeärende ytterligare i en så kallad tillståndsprocess. Dessa återvändandeärenden omfattar personer som inte ansökt om asyl utan har kommit till Sverige med anledning av ett tidsbegränsat tillstånd, därefter erhållit avslag på en ansökan och fått besked om att lämna Sverige.

Processindelningen kan framförallt tydliggöras genom olika registreringskoder vilket har gjorts sedan september 2011 på Migrationsverket. Processindelningen är ett led av projektet "Kortare Väntan 2" som avslutades under 2012. Det nya arbetssättet har främst medfört att återvändandeprocessen påbörjas med samtal redan innan ett beslut om avlägsnande. Syftet med samtalet är att öka antalet personer som återvänder självmant och inom lagstadgad tid. Som stöd till verksamheten har processkartor för bland annat återvändandet tagits fram som en standard inom mottagningsverksamheten. Som ett komplement till processkartorna har även ledtider tagits fram i form av riktvärden som ska bidra till att korta tiderna i mottagningsystemet.

Fördelen med processindelningen av ett återvändandeärende är möjligheten att urskilja och analysera resultaten utifrån respektive process. Utöver processindelningen i återvändandeärenden särredovisas även ärenden som berör barn utan vårdnadshavare.

I syfte att lägga ett större fokus på identitetsarbete under asylprocessen har ett beslut om kategorisering av ärenden enligt särskild ordning fattats i november 2012. Kategoriseringen omfattar samtliga ärenden inom asylprocessen inklusive barn utan vårdnadshavare och ska genomföras i samband med underrättelse av Migrationsverkets avslagsbeslut. Kategoriseringen kan ändras under hela asylprocessen och görs utifrån följande tre kategorier:

Kategori 1

Personer som har inlämnat:

- ett hemlandspass,
- en tillfällig resehandling,
- en annan handling som möjliggör en utresa vid ett avlägsnandebeslut.

Ärenden som sorteras under Dublinprocessen.

Kategori 2

Personer som har inlämnat identitetshandlingar men som är otillräckliga för en utresa vid ett avlägsnandebeslut och där

- resehandlingar måste anskaffas via ambassadsamordningen,
- begäran enligt återtagandeavtal krävs.

Kategori 3

Identitetshandlingar saknas helt och fortsatt utredning av identitet krävs.

Kategoriseringen implementerades i december 2012 vilket innebär att det är för tidigt att redovisa något resultat av detta.

Återvändandearbetet rörande barn utan vårdnadshavare har intensifierats under 2012 och har lett till att handläggningstiderna kortats. I arbetet med barn utan vårdnadshavare är svårigheten framförallt att ett mottagande måste vara ordnat innan återvändande sker. Individens medverkan är i dessa ärenden ofta av mycket stor vikt. För att kunna ha ett ordnat mottagande innebär det i första hand att föräldrar eller andra anhöriga efterforskas. Projektet "European Return Platform for Unaccompanied Minors", ERPUM, är en del i utvecklingen av återvändandearbetet med barn utan vårdnadshavare. Projektets främsta uppdrag har varit att bygga upp ett samarbete med de länder dit barnen ska återvända. Främst har arbetet skett i Afghanistan och Irak.

Figur 35

Nya inkomna återvändandeärenden

	2010*	2011	2012
Normalprocess	19 497	16 482	15 821
varav ensamkommande barn	263	292	335
Snabbprocess		572	2 898
varav ensamkommande barn		8	14
Dublinprocess	3 962	2 760	6 028
varav ensamkommande barn	198	116	330
Tillståndsprocess		360	1 022
varav ensamkommande barn		0	4
Totalt	23 459	20 174	25 769

* Under 2010 fanns inga möjligheter att göra särredovisningen på samma sätt som under 2011 och 2012. Mätning av snabbprocessen påbörjades under september 2011.

Inkomna ärenden

Under 2012 har en ökning skett av antalet nya registrerade återvändandeärenden. Dryg 28 procent fler nya återvändandeärenden har registrerats jämfört med föregående år, totalt 25 769 varav 683 ensamkommande barn.

Fördelningen av nya inkomna återvändandeärenden enligt de olika processerna redovisas i figur 35.

En ökning har även skett av nya registrerade ärenden som gäller barn utan vårdnadshavare under 2012 jämfört med 2011. Totalt omfattar ökningen 64 procent. Den främsta ökningen har skett i Dublinprocessen från 116 nya registrerade ärenden 2011 till 330 nya registrerade ärenden under 2012. Den största procentuella ökningen av nya ärenden har skett i Dublinprocessen, en ökning om 184 procent.

Vid utgången av 2012 hade cirka 23 procent av den

Figur 36

Avslutade återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket

	2010			2011			2012		
	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	11 049	48 %	71	9 741	48 %	79	11 737	47 %	76
<i>varav ensamkommande barn</i>	101	27 %	80	103	30 %	92	164	30 %	89
Överlämnande till polis - avviken	5 802	25 %	97	4 851	24 %	88	6 949	28 %	86
<i>varav ensamkommande barn</i>	163	44 %	92	101	30 %	97	176	32 %	76
Överlämnande till polis - tvång	4 805	21 %	138	4 660	23 %	134	5 125	20 %	126
<i>varav ensamkommande barn</i>	64	17 %	174	81	24 %	194	144	27 %	110
Avskrivna m.m.	1 210	6 %	137	1 052	5 %	190	1 286	5 %	344
<i>varav ensamkommande barn</i>	42	12 %	134	53	16 %	297	58	11 %	408
Totalt	22 866	100 %	97	20 304	100 %	99	25 097	100 %	103
<i>varav ensamkommande barn</i>	370		111	338		150	542		124

Figur 37

Avslutade återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket Normalprocess

	2010*			2011			2012		
	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	9 731	51 %	73	8 213	49 %	84	7 438	46 %	93
<i>varav ensamkommande barn</i>	60	35 %	89	73	35 %	108	81	37 %	125
Överlämnande till polis - avviken	3 693	19 %	113	3 423	20 %	101	3 520	22 %	108
<i>varav ensamkommande barn</i>	42	24 %	146	42	20 %	123	52	24 %	114
Överlämnande till polis - tvång	4 578	24 %	143	4 338	26 %	141	4 141	26 %	143
<i>varav ensamkommande barn</i>	46	27 %	220	56	27 %	259	55	25 %	205
Avskrivna m.m.	975	6 %	188	854	5 %	210	929	6 %	438
<i>varav ensamkommande barn</i>	25	14 %	198	37	18 %	366	33	14 %	635
Totalt Normalprocess	18 977	100 %	104	16 828	100 %	108	16 028	100 %	129
<i>varav ensamkommande barn</i>	173		153	208		198	221		218

Figur 38

Avslutade återvändande-ärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket Dublinprocess

	2010			2011			2012		
	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	1 318	34%	56	1 219	40 %	59	1 805	33 %	45
<i>varav ensamkommande barn</i>	41	21%	68	27	21 %	54	70	24 %	51
Överlämnande till polis - avviken	2 109	54%	69	1 344	45 %	58	2 791	53 %	61
<i>varav ensamkommande barn</i>	121	61%	73	58	46 %	79	124	42 %	60
Överlämnande till polis - tvång	227	6%	56	271	9 %	39	518	10 %	42
<i>varav ensamkommande barn</i>	18	9%	58	25	20 %	49	89	30 %	51
Avskrivna m.m.	235	6%	90	185	6 %	109	192	4 %	105
<i>varav ensamkommande barn</i>	17	9%	106	16	13 %	137	22	4 %	110
Totalt Dublinprocess	3 889	100%	65	3 019	100 %	60	5 306	100 %	55
<i>varav ensamkommande barn</i>	197		73	126		75	305		59

öppna återvändandebalansen någon form av tidsbegränsat uppehållstillstånd. Föregående år var siffran något lägre, 20 procent. När ett sådant tillstånd beviljas upphävs inte avlägsnandebeslutet och återvändandeärendet avslutas inte. Detta beror på att tillståndet som beviljats är tillfälligt, exempelvis ett arbetstillstånd, en möjlighet som har funnits sedan december 2008. De tillfälliga tillstånden påverkar den statistiska redovisningen av handläggningstiderna då det idag inte finns någon tekniskt möjlighet att avräkna tillståndstiden.

Avslutade ärenden

Totalt har 25 097 återvändandeärenden avslutats under året, vilket är 24 procent fler ärenden än föregående år. Ett återvändandeärende är öppet fram tills att det antingen sker en utresa, ärendet lämnas över till polismyndigheten för verkställighet eller ärendet avskrivs.

Figur 39

Avslutade återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider på Migrationsverket Snabbprocess

	2012		
	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	1 896	67 %	41
varav ensamkommande barn	12	80 %	69
Överlämnande till polis - avviken	440	16 %	62
varav ensamkommande barn	0	0 %	0
Överlämnande till polis - tvång	396	14 %	67
varav ensamkommande barn	0	0 %	0
Avskrivna m.m.	90	3 %	77
varav ensamkommande barn	3	20 %	99
Totalt Snabbprocess	2 822	100%	49
varav ensamkommande barn	15		75

* Under 2010 och en stor del av 2011 fanns inga möjligheter att göra särredovisningen på samma sätt som under 2012. Mätning av snabbprocessen påbörjades under september 2011, vilket omöjliggör jämförelser mellan 2011 och 2012.

På vilket sätt ett ärende avslutas beror till stor del på i vilken process ärendet har handlagts. Utöver process påverkas resultaten av till vilket land avlägsnandebeslutet ska verkställas samt om det handlar om vuxen person, barn i familj eller ensamkommande barn. Den genomsnittliga handläggningstiden har ökat under 2012 jämfört med 2011, från 99 dagar till 103 dagar. En förklaring till ökad handläggningstid under 2012 var fler avskrivna ärenden under året vilket i sin tur påverkar handläggningstiden. Orsaken till att avskrivna ärenden tar längre tid är att de ofta gäller personer som först haft tidsbegränsade tillstånd och därefter erhållit permanent uppehållstillstånd eller vars avlägsnandebeslut preskriberas. Den genomsnittliga handläggningstiden på avskrivna ärenden var 344 dagar under 2012 jämfört med 190 dagar föregående år.

Under 2012 har färre ärenden avslutats i normalprocessen. Där har den genomsnittliga handläggningstiden ökat 21 dagar jämfört med år 2011.

Det är svårt att redovisa och jämföra snabbprocessen med föregående år då särskild mätning i ärenden i snabbprocessen påbörjades under september 2011. Det kan dock konstateras att dessa ärenden avslutas mycket snabbare jämfört med alla de andra processerna. Även andelen som återvände självmant var högre här jämfört med de andra processerna.

Antalet avslutade Dublinärenden har varit betydligt fler under 2012 än föregående år. Majoriteten av överföringarna till en Dublinstat har varit till Italien. Sverige har under en längre tid haft problem med dessa överföringar. Problematiken har framförallt varit att italienska myndigheter inte svarat med formell accept inom utsatt tid enligt Dublinförordningen. Det har lett till att i princip samtliga ärenden fått så kallad "tyst accept" – i praktiken inget svar alls. Det har i vissa fall föranlett att prövning av asylansökan övergått till Sverige, när ankomstarrangemang saknas och överföringstiden passerat. Under oktober 2012 förhandlade Migrationsverket fram en överenskommelse med Italien som omedelbart kunde tillämpas. Det resulterade

Figur 40

Antalet utresor från Sverige 2012 fördelat på medborgarskap och destination

Medborgarskap	Utresa med hjälp av Migrationsverket				Utresa med hjälp av polisen				Totalt
	Hemlandet	Dublinland	Övrigt	Totalt Migr	Hemlandet	Dublinland	Övrigt	Totalt polisen	
Serbien	2 808	137	67	3 012	262	7	31	300	3 312
Bosnien och Hercegovina	1 674	81	93	1 848	48	3	4	55	1 903
Irak	550	122	54	726	250	39	45	334	1 060
Kosovo	488	68	119	675	80	6	32	118	793
Albanien	600	86	3	689	60	6	8	74	763
Övriga	3 352	2 135	551	6 038	1 153	656	203	2 012	8 050
Totalt	9 472	2 629	887	12 988	1 853	717	323	2 893	15 881

rade i ett förbättrat samarbete vilket kommer att leda till kortare handläggningstider och fler utresor. En särskilt rutin har tagits fram för att verkställa överenskommelsen. Efter överenskommelsen har totalt 420 ärenden initierats ånyo till italienska myndigheter och Migrationsverket har erhållit svar i samtliga ärenden. En uppföljning av arbetet kommer att göras i början av 2013.

Figur 41

Avgjorda återvändande-ärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket Tillståndprocess

	2012		
	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	589	64%	67
varav ensamkommande barn	1	100%	38
Överlämnande till polis - avviken	198	21%	105
varav ensamkommande barn	0	0%	0
Överlämnande till polis - tvång	70	7%	78
varav ensamkommande barn	0	0%	0
Avskrivna m.m.	75	8%	110
varav ensamkommande barn	0	0%	0
Totalt Tillståndprocess	941	100%	79
varav ensamkommande barn	1		38

* Under 2010 och en stor del av 2011 fanns inga möjligheter att göra särredovisningen på samma sätt som under 2012.

I likhet med snabbprocessen var handläggningstiden kort och andelen självmant utresta hög i tillståndprocessen jämfört med de andra processerna. Många gånger beror det på att majoriteten har en giltig resehandling tillgänglig vilket påverkar utfallet i resultatet.

Självmant återvändande

Migrationsverket har ett internt mål om 55 procent självmant återvändande – ett mål som inte uppfylldes 2012. Totalt under 2012 återvände 47 procent självmant jämfört med 48 procent 2011. Andelen som återvände självmant till västra Balkan var hög både under 2011 och 2012, drygt 70 procent. Flera faktorer kan påverka ett självmant

Figur 42

Ärenden avseende utbetalning av återetableringsstöd för personer från vissa länder som återvänder självmant 2012

Medborgarskap	Inkomna	Avgjorda	varav bifall	varav avslag	varav avskrivna m.m.
Irak	294	284	210	68	6
Ryssland	106	106	85	15	6
Afghanistan	113	103	75	14	14
Statslös	68	60	45	13	2
Kirgizistan	74	69	44	22	3
Övriga	221	280	155	109	16
Totalt	876	902	614	241	47

återvändande, exempelvis den allmänna situationen i ursprungslandet eller situationen i närområdet. En annan faktor som kan påverka återvändandet är hur lång tid sökande har vistats i Sverige.

I Dublinprocessen återvände endast 34 procent självmant. I Dublinprocessen avviker majoriteten av personerna vilket har varit känt för Migrationsverket under en längre tid. Dublinärenden är generellt snabba ärenden eftersom verkställighet sker oavsett om personen överklagar beslutet eller inte. För att återvända krävs inte heller någon medverkan från personen vad gäller resehandling. Ett problem är dock att många avviker eftersom de inte vill återvända till det land som enligt förordning ansvarar för att utreda skyddsbehoven. Om den avviken håller sig undan tills tidsfristen för överföring har löpt ut är Sverige skyldig att överta ansökan och pröva sökanden mot dennes hemland. Tidsfristen förlängs dock för samtliga som avviker i Dublinärenden. Migrationsverkets förhoppning är att överenskommelsen med Italien med snabba svar från myndigheterna där kan bidra till ett högre självmant återvändande och lägre antal personer som avviker under kommande år.

Antalet barn utan vårdnadshavare som återvänder har ökat betydligt under 2012 jämfört med 2011. Detta kan ses som ett resultat av interna organisatoriska förändringar och förstärkningsinsatser, ett led i uppdraget i Regleringsbrevet om att Migrationsverket ska verka för ett väl fungerande mottagande i hemlandet för de ensamkommande barn som ska återvända enligt ett laga kraftvunnet beslut om avvisning eller utvisning. Under hösten 2012 har stora delar av arbetet med det ordnade mottagandet i ursprungsländerna flyttats från de enskilda mottagningsenheterna till en central funktion. Effekterna av centraliseringen väntas under nästkommande år. Likaledes har information gällande barn utan vårdnadshavare centraliserats. I informationsdatabasen finns förutom allmän landinformation även information om hur efterforskning av föräldrar går till, vilket har en avgörande roll vid handläggningen av barn utan vårdnadshavare. Där finns även information som berör ordnat mottagande, exempelvis om barnhem för vilka konkreta tillvägagångssätt och viktig kontaktinformation samlats. Det kommer också att leda till att barn och ungdomar i särskilt svåra och utsatta situationer uppmärksammas i ett tidigt skede, så att nödvändiga åtgärder kan vidtas.

Migrationsverket har också det senaste året arbetat mer koncentrerat och samordnat, genom att kon-

Tidsfristen för överföring:

En överföring till en annan stat ska ske inom sex månader från den dag som medlemsstaten lämnat accept. Under vissa omständigheter finns det möjlighet att förlänga tidsfristen för överföring. Om personen avviker kan tidsfristen förlängas till längst 18 månader från dagen för accepten.

takten med ambassader och myndigheter i hemlandet sköts av en särskilt enhet, istället för av varje enskild handläggare. Det har visserligen skett i enskilda ärenden, men att antalet barn och ungdomar som återvänder självmant har ökat under 2012 visar att det arbetssättet ökar möjligheterna att ordna ett välfungerande mottagande av barn utan vårdnadshavare. Detta har skett i bland annat Kosovo, Makedonien, Uganda och Azerbajdzjan. Genom utsända migrationsexperten på plats kan Migrationsverket bistå hemmastationerad personal med komplexa frågor och mottagningsarrangemang. Denna metod har särskilt visat sig ge framgång i arbetet med familjeåterförening, vilket demonstreras i enskilda ärenden.

Tiden ska minska väsentligt

Målpuppfyllelsen om att tiden ska minska väsentligt har inte uppfyllts. Det finns ett flertal olika faktorer som påverkar återvändandearbetet och dess resultat. Ett exempel är hög asylinströmning och ojämnt flöde av nya inkomna avlägsnandebeslut som gör att det är svårt för enheterna att planera återvändandearbetet. Den största orsaken under 2012 var att enheterna fick in 28 procent fler nya återvändandeärenden jämfört med föregående år. Antalet personer som arbetar med återvändandeärenden ökade inte i relation till detta vilket i sin tur påverkat utfallet.

En annan förklaring är att handläggningstiden påverkas av olika omständigheter som inträffar under handläggningen av ett återvändandeärende, som handläggaren inte har inflytande över. Ett exempel kan vara att en person får beslut om inhibition under en begränsad tid eller erhåller ett tidsbegränsat uppehållstillstånd där avlägsnandebeslutet kvarstår. När dessa situationer uppstår innebär det att återvändandeärendet inte är aktuellt för tillfället utan arbetet återupptas när inhibitionen upphävs eller när tillståndet löpt ut. I dessa fall är återvändandeärendet fortfarande öppet och handläggningstiden fortsätter att löpa vidare i statistiken.

En faktor som många gånger påverkar handläggningstiderna är tiden för anskaffandet av resehandlingar som möjliggör en utresa från Sverige. Den huvudsakliga principen är att en person accepterar avlägsnandebeslutet, själv organiserar resan och återvänder inom lagstadgad

tid. Men i en övervägande del av ärendena bistår Migrationsverket personen med att organisera den faktiska resan och vid behov anskaffa resehandlingar. Handläggningstiden på de enskilda hemlandsambassaderna varierar från några enstaka dagar upp till ett år. I vissa fall erhåller Migrationsverket inget svar över huvudtaget vilket påverkar den totala handläggningstiden av återvändandeärendet.

Under 2012 har ledtiderna börjat mätas i syfte att på lång sikt korta handläggningstiderna, ett komplement till de processkartor för återvändandearbetet som har tagits fram. Mätning av ledtider ger en överblick var i processen olika fördröjningar sker i ärendehantering. Att korta ledtiderna kan påverkas mycket mer av Migrationsverket än vad det hittills har gjort och är en utmaning för kommande år.

Införandet av återvändandedirektivet

EU:s återvändandedirektiv implementerades den 1 maj 2012 i svensk rätt genom att utlänningslagen (2005: 716) ändrades. Lagändringen innebär störst förändring när det gäller regler om återreseförbud och tidsfrist för frivillig avresa samt när det gäller reglerna om hur länge en person får sitta i förvar. Ett beslut om avvisning eller utvisning ska som huvudregel innehålla en tidsfrist för frivillig avresa. Tidsfristen ska vara två veckor vid avvisning och fyra veckor vid utvisning. Om det av olika skäl inte går att meddela personen tidsfristen, till exempel om det finns en risk för att utlänningen avviker, kan personen förbjudas att resa tillbaka till Sverige under en viss angiven tid som meddelas av Migrationsverket eller domstolen.

En omfattande utbildningsinsats genomfördes inom Migrationsverket för berörd personal innan lagändringarna trädde i kraft. Utöver interna utbildningar har särskilda faktablad på flera språk tagits fram för de asylsökande rörande direktivet.

Sedan implementeringen av återvändandedirektivet i maj 2012 har totalt 3 139 återreseförbud och totalt 6 826 beslut om tidsfrist meddelats. Det är idag för tidigt att dra några konkreta slutsatser om effekterna av direktivet, men vår förväntan är att de som återvänder självmant kommer att göra det inom kortare tid. De generella effekterna torde kunna märkas först under 2013.

Figur 43

Antal återetableringsstöd

År	Inkomna	Avgjorda	varav bifall	varav avslag	varav avskrivna	varav övriga	Genomsnittlig handläggningstid i dagar	Bifallsandel totalt
2007	85	42	15	27			31	36 %
2008	1 385	1 341	1 071	227	27	16	30	80 %
2009	2 125	2 046	1 735	257	37	17	27	85 %
2010	1 863	1 954	1 428	468	26	32	30	73 %
2011	1 401	1 365	923	391	33	18	23	68 %
2012	876	902	614	241	25	22	53	68 %

Effekterna av användningen av de särskilda medel som tilldelats för återvändandeverksamheten

Migrationsverket har tilldelats 40 miljoner kronor för att stärka arbetet med återvändande. Återvändandeverksamheten har bland annat förstärkts. Samarbetet med polisen och kriminalvården genom projektet REVA har också fått ytterligare stöd under året genom de extra medlen. Extra medel har också utgått till delprojektet "Kortare väntan 2". De satsningar som gjorts under året har bidragit till att även tolk- och översättningskostnaderna har ökat under året i samband med återvändandeinsatser vilket resulterat i att extra medel tilldelats även till detta.

De 40 miljonerna har bidragit till det goda resultatet i återvändandearbetet under 2012. Till exempel har 24 procent fler återvändandeärenden avgjorts än under 2011, vidare har 21 procent fler personer återvänt självmant det vill säga drygt 11 700 individer vilket är det högsta antal självmant återvända sedan år 2000. Medlen har också använts för en vidareutveckling av metoder och standardiseringar för återvändandearbetet främst inom ramen för "Kortare väntan 2". Migrationsverket har till exempel en tydlig standard på området sedan april 2012.

Samarbete med andra myndigheter (REVA)

Migrationsverket, Rikspolisstyrelsen och Kriminalvården ska gemensamt redovisa effektiviseringsarbetet i de utvecklingsområden som identifierats i projektet REVA, ett uppdrag som de tre myndigheterna drivit i projektform sedan 2010. Projektets fokus är att introducera en flödes-effektiv strategi. Genom att bygga upp verksamheter som kan eliminera, förutse och hantera variation blir också resurserna inom verksamheterna bättre använda.

Under 2012 har den nya arbetsmetodikerna införts inom 20 polismyndigheter, samtliga förvaltningsprocesser

ter jourverksamhet inom Migrationsverket samt vid Transporttjänsten inom Kriminalvården.

Förutom fokus på hela återvändandearbetet har även arbete med återvändande för barn utan vårdnadshavare intensifierats. Den största svårigheten i återvändandearbetet rörande barn utan vårdnadshavare är efterforskning av föräldrar. Migrationsverket strävan är att alltid ordna mottagandet genom barnets föräldrar i första hand, men då efterforskningar av föräldrar inte ger något resultat krävs det andra former för mottagande. Det är i dessa situationer som Migrationsverket har haft svårigheter att nå fram till en rimlig och hållbar lösning. Projektet "European Return Platform for Unaccompanied Minors" (ERPUM) fungerar i det sammanhanget som en viktig del i arbetet. ERPUM är ett europeiskt samarbetsprojekt som startade i januari 2011 och har särskild fokus på efterforskning av föräldrar och ordnat mottagande för barn utan vårdnadshavare. Projektets målsättning är att utveckla nya metoder för samarbete kring barn utan vårdnadshavare som ska återvända till sitt hemland efter att deras beslut om avvísning vunnit laga kraft. ERPUM har under 2012 koncentrerat sitt arbete till Afghanistan och Irak. Projektet avslutades 31 december 2012. En ny ansökan om fortsättning av ERPUM har beviljats av Europeiska återvändandefonden och kommer att pågå under 18 månader.

Reintegreringsprojekt

Migrationsverkets målsättning är att ett återvändande blir långsiktigt hållbart, oavsett om personen kommer från närområdet eller mer avlägsna länder. Migrationsverket arbetar fortlopande med att förstärka och strukturera återvändandearbetet, dels nationellt och dels internationellt.

En utvärdering har genomförts av Migrationsverkets avslutande reintegreringsprogram. Utvärderingen har

identifierat områden inom arbetet med reintegration som kan vidareutvecklas, bland annat kompetensutveckling hos personal som arbetar med återvändande och ett närmare samarbete med Sida. Migrationsverkets erfarenheter kring reintegration vid återvändande är att ett framgångsrikt genomförande av olika reintegreringsprogram kräver samarbete och deltagande av olika aktörer, både nationellt och internationellt. En strategi för utvecklingsarbete inom Migrationsverket rörande reintegreringsåtgärder och program har påbörjats under december 2012. Slutprodukten kommer vara klar i början av 2013 där vikten av att tillhandahålla långsiktigt hållbara stödinsatser till personer som återvänder efter avslag på sin asylansökan betonas.

Samarbete med andra medlemsstater och andra organisationen

Dansk Flykting Hjälp (Danish Refugee Council – DRC) har drivit projektet "Support to Sustainable Return to Kosovo and Serbia of Rejected Asylum Seekers in Sweden", som finansieras av Migrationsverket.

Projektets huvudsakliga syfte är att verka för en värdig och hållbar reintegration. Projektet berörde drygt 26 personer med avlägsnandebeslut till Kosovo och Serbien under perioden 1 oktober 2011 till 30 juni 2012. De personer som ingick i projektet fick information och rådgivning av DRC innan avresa till hemlandet. Det stöd som ges är behovsanpassat till personen eller familjen som återvänder. Vidare innehåller projektet aktiviteter för ekonomisk reintegration vilka bland annat består i affärsrådgivning, yrkesutbildning, utbildningskurser och inkomstgenererande aktiviteter.

Migrationsverkets bedömning är att trots en relativ framgång i projektet är en fortsättning av projektet inte aktuellt. Detta mot bakgrund av att asylsökande från Serbien och Kosovo i huvudsak har en relativt kort vistelsetid i Sverige och att det därmed inte kan anses föreligga behov för en faktisk reintegration.

Ett annat samarbetsprojekt som Migrationsverket har ingått i är "European Re-integration Instrument", ERI. Projektet leds av nederländska myndigheter och är till 90 procent finansierat av den Europeiska återvändandefonden. Övriga länder som ingår i projektet förutom Sverige är Tyskland, Belgien och Frankrike. Projektets huvudsakliga syfte är att möjliggöra ett hållbart återvändande och reintegration för tredjelandsmedborgare som befinner sig i EU utan tillstånd. Projektet beräknas omfatta drygt 500 återvändande till länderna Afghanistan, Azerbajdzjan, Irak, Marocko, Nigeria, Ryssland och Pakistan. Som en del i projektet ska även en utvärdering göras för "best practices" inom reintegration, genom en jämförelse av de deltagande ländernas nationella policys. Projektet startade i maj 2012 och kommer att avslutas under 2013.

Återetableringsstöd

För att underlätta för personer att återvända till länder som på grund av svåra motsättningar har mycket begränsade förutsättningar för återetablering, beslutade regeringen under år 2007 om återetableringsstöd för vissa utlänningar. Stödet betalas ut till personer som fått avslag på sin asylansökan eller som har återtagit sin ansökan om asyl i Sverige och självmant tänker återvända till något av dessa länder. Stödets storlek är 30 000 kronor per vuxen, 15 000 kronor per barn och maximalt 75 000 kronor per hushåll.

Totalt har 876 personer ansökt om återetableringsstöd under 2012 varav 614 personer har beviljats stödet. Majoriteten som både ansökte och erhöll stödet var personer som återvände självmant till Irak.

Det är svårt att dra slutsatser om vilka enskilda insatser som har störst betydelse för ett framgångsrikt återvändande. Den enskildes medverkan i processen är av stor betydelse för hur väl ett återvändandearbete fungerar och ger resultat.

Figur 44

5.2 Mottagande av asylsökande m m

	ABO	EBO	Förvar	Övrigt	Summa
Kostnad för mottagande av asylsökande m m (tkr)¹⁾	2 874 733	1 083 744	316 727	1 298 257	5 573 461
<i>varav ersättning till enskild</i>	408 940	277 024	4 472	-20 333	670 103
<i>varav ersättning till landsting och kommuner</i>	1 334 972	564 168	3 389	836 883	2 739 412
<i>varav ersättning enligt utL §1</i>	0	34	0	206	240
<i>varav ersättning enligt utL §4</i>	0	0	0	2 119	2 119
<i>varav lokalutgifter</i>	552 222	25 930	38 611	56 738	673 501
<i>varav personalutgifter</i>	289 027	135 467	218 933	219 640	863 067
<i>varav övrigt</i>	289 572	81 121	51 322	203 004	625 019
Kostnad per inskriven och dygn	364	205	3 553	2 021	401
<i>varav andel organiserad verksamhet %</i>	0,3 %	0,3 %	0,5 %	0,0 %	0,3 %
<i>varav andel organiserad verksamhet kr</i>	1,2	0,6	16,2	0	1,0

Effektivitet

Produktivitet

Under året har antalet boendedygn och antal inskrivna personer i mottagningssystemet ökat med cirka 9 procent. Antalet inskrivna personer i mottagningssystemet per årsarbetare har ökat jämfört med 2011, från 29,5 under 2011 till 30,5. Anledningen till ökningen är framför allt att antalet asylsökande har ökat kraftigt samtidigt som antal årsarbetare inte rekryterats i paritet med ökningen.

Sättet att räkna antal årsarbetare har omvärderats och jämförelsetalen har räknats om. I ovanstående mått ingår samtlig personal inom verksamhetsområdet. Migrationsverket anser att detta sätt är mer korrekt än tidigare år.

Kostnadsutveckling

Den totala kostnaden för verksamhetsgrenen har ökat med drygt 554 miljoner kronor jämfört med 2011.

Den största ökningen av kostnaderna 423 miljoner avser anslaget 1:2 (ersättningar och boendekostnader), varav 17 miljoner kronor gäller ensamkommande barn. Ökningen på detta anslag kan till stor del förklaras av att kostnaderna för bostäder för asylsökande, anslag 1:2:3, har ökat med 290 miljoner kronor, vilket framförallt beror på fler boendedygn i dyra tillfälliga anläggningsboenden (ABT). En plats i ett tillfälligt anläggningsboende är cirka fem gånger dyrare än i en plats i ett vanligt lägenhetsboende.

Kostnadsökningen på anslag 1:1 är 118 miljoner kronor varav 61,5 miljoner kronor är ökade lönekostnader. Från januari 2012 till och med december 2012 har antal årsarbetare ökat med 148 personer eller 12 procent. Övriga kostnadsökningar beror på ökningen av antalet inskrivna personer. Kostnaderna för tolk, översättningar, resor för asylsökande samt hyror och inköp av varor har ökat med 45 miljoner kronor.

Andelen personer som väljer att bo i anläggningsboende (ABO) har ökat från 50 procent i januari 2011 till 62 procent i december 2012. Detta har gjort att kostnaderna för anläggningsboende ökat med 728 miljoner kronor. Kostnaderna för eget boende (EBO), har minskat med drygt 321 miljoner kronor.

Dygnskostnaden

Kostnaden per inskriven person och dygn totalt var 401 kronor, en ökning med 8 kronor jämfört med 2011.

Bodygnskostnaden totalt exklusive förvar har ökat, jämfört med 2011, med 8 kronor. (Kommentarer till beräkning av bodyg, se bilaga 14.) Detta beror till stor del på att kostnaderna för asylsökandes kost och logi samt sjukvård ökat. Dessa kostnader påverkas direkt av antalet inskrivna i mottagningssystemet.

Dygnskostnaden i förvar har ökat med 8 kronor till 3 553 kronor. Detta beror framförallt på att kostnader för utresor samt kostnader för livsmedel har ökat.

Figur 45

5.2 Kostnad för mottagande, bosättning, återvändande m m ²⁾

				Varav kostnad för förvar		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Kostnad för mottagande av asylsökande m m (tkr)	4 722 522	5 019 738	5 573 461	263 611	298 942	316 727
varav 1:1 Migrationsverket (tkr)	1 120 759	1 143 194	1 260 939	244 871	271 450	287 534
varav 1:2, Ersättningar och bostadskostnader (tkr)	3 480 003	3 778 974	4 201 723	3 594	14 071	16 903 ¹⁾
varav övriga samkostnader (tkr) ¹⁾	58 247	51 351	51 717	12 714	11 168	8 995
varav 1:7, Utresor (tkr)	63 514	46 219	59 082	2 431	2 252	3 295
Antal boendedygn totalt respektive i förvaren	12 640 292	12 781 903	13 913 698	91 559	84 326	89 142
Antal boendedygn (exkl förvar)	12 548 733	12 697 577	13 824 556			
Kostnad per inskriven och dygn totalt respektive i förvaren (kr)	374	393	401	2 879	3 545	3 553
Kostnad per inskriven och dygn exklusive förvar (kr)	355	372	380			
1:1 kostnad per inskriven och dygn totalt respektive i förvaren	89	89	91	2 674	3 219	3 226
1:1 kostnad per inskriven och dygn exklusive förvar (kr)	70	69	70			
Genomsnittligt antal inregistrerade per dygn totalt	34 631	35 019	38 120			
varav förvar				251	231	244

¹⁾ I övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

²⁾ Styckkostnaderna har räknats annorlunda 2011-2012 jämfört med 2010. Detta beror på att Migrationsverket tidigare år använt de kostnader som anslagsavräknats istället för totala kostnader. Skillnaden är till allra största del relaterad till andra anslag än förvaltningsanslaget, t ex Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting samt bostadskostnader (anslag 1:2), och till rättshjälp (anslag 1:6).

¹⁾ Den stora förändringen från år 2010 till år 2011

Foto: Tomislav Stjepić

Verksamhetsområde

Arbete, besök och bosättning

Prövning av ansökan om arbete, besök och bosättning

Inom verksamhetsområdet hanteras flera olika ärendekategorier. De kategorier som avses är arbetsmarknadsärenden, anknyningsärenden, studerandeärenden, EES/registreringsärenden, visumärenden samt besöksärenden. Totalt under året inkom drygt 190 000 ärenden till Migrationsverket inom dessa kategorier, vilket är en ökning mot föregående år då drygt 187 000 ärenden inkom. Antalet öppna ärenden vid årets slut var något lägre, cirka 400 ärenden, jämfört med föregående år.

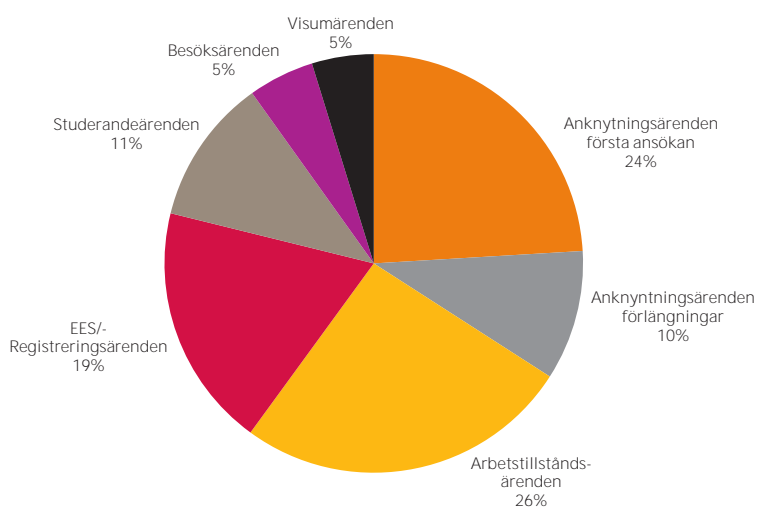
Under 2012 har digitaliseringen av ansökningar inom de olika ärendekategorierna ökat. Andelen webbansökningar framgår under respektive ärendekategori nedan. I dagsläget är statistikuppgifterna avseende webbansökningar manuellt framräknade. En lösning är under framtagande för att få helt korrekt statistik.

Kvalitetsarbete

Migrationsverket arbetar kontinuerligt med att eftersträva och upprätthålla en hög kvalitet i prövningen av de olika ärendekategorierna. Det finns flera samordningsgrupper som ansvarar för olika delar av verksamheten. De olika

Figur 46

Besöks- och bosättningsärenden som inkommit till Migrationsverket 2012

FAKTA

■ **Arbetsmarknadsärende:** ansökan om tillstånd för personer som kommer från ett land utanför EU för att arbeta i Sverige.

■ **Anknyningsärenden:** ansökan om tillstånd för personer som vill flytta till en familjemedlem i Sverige.

■ **Studerandeärende:** ansökan om tillstånd för personer som kommer från ett land utanför EU och ska studera i Sverige i mer än tre månader.

■ **EES/registreringsärenden:** EU-medborgare som vill stanna i Sverige längre än tre månader ska registrera sin uppehållsrätt hos Migrationsverket och familjemedlemmar till EU-medborgare som är medborgare i ett land utanför EU ska ansöka om uppehållskort.

■ **Visumärenden:** ansökan om tillstånd som behövs för att resa in och vistas i Sverige under en kortare tid, till exempel

för att besöka släkt eller vänner, turistbesök, affärsbesök, att delta i en konferens eller genomresa.

■ **Besöksärende:** ansökan om tillstånd för att besöka Sverige i mer än tre månader för exempelvis turistbesök, affärs- eller konferensbesök. Det kan även vara en ansökan om förlängning av visum.

samordningsgrupperna arbetar till exempel med frågor som rör arbetstillstånd, barn, EES/registreringsärenden, gäststuderande samt anknytningsärenden och besöksärenden. I dessa samordningsgrupper diskuteras framför allt praxisfrågor. Varje grupp leds av en expert som är specialiserad på den ärendekategori som diskuteras i respektive samordningsgrupp. Arbetet i dessa grupper resulterar i uppdateringar av handböcker och andra styrdokument. Det finns även en rutinhandbok som syftar till att göra handläggningen av ärenden mer enhetlig. Denna handbok utvecklas och uppdateras löpande. I syfte att upprätthålla hög kvalitet på handläggningen och säkra enhetligheten inom området genomförs kontinuerligt kvalitetsuppföljningar av avgjorda ärenden.

En gemensam mall för kvalitetsuppföljning används för att uppnå en ökad enhetlighet av kvalitetsuppföljningarna. Enheten som genomför uppföljningen plockar slumpvis ut ett antal avgjorda ärenden, både bifall och avslag, vid varje uppföljning. De som genomför uppföljningen granskar inte de ärenden där de själva fattat beslut. Efter genomförd uppföljning sammanställs en rapport där avvikelser från praxis och handläggningsrutiner framgår samt om det finns allmänna brister eller hinder mot en effektiv handläggning. Iakttagelser som gjorts vid uppföljningarna återkopplas även till berörda handläggare och beslutsfattare och leder i tillämpliga fall till ändringar i handböcker och andra styrdokument. Förutom de uppföljningar som sker löpande på enhetsnivå har Migrationsverket på områdesnivå under året genomfört uppföljningar rörande främlingspass. Resultatet av dessa uppföljningar har återkopplats till berörda.

Migrationsverkets rättsenhet har under året genomfört tre kvalitetsuppföljningar rörande arbetsmarknads-, besök- och bosättningsärenden. De har avsett arbetsmarknadsärenden rörande före detta asylsökande efter laga

kraftvunnet beslut, besöksärenden och förstagångsansökningar beträffande arbetsmarknadsärenden.

Under året har Migrationsverket arbetat med att utveckla ett system för att certifiera företag. Syftet med detta arbete är att ledtiderna ska bli kortare och att myndigheten ska få en mer effektiv process för arbetsmarknadsärenden. Ansökningsförfarandet för företag eller arbetsgivare som önskar bli certifierade har också förenklats och systemet omfattar även arbetstagare som vill förlänga sitt arbetstillstånd och anhöriga till arbetstagare.

Migrationsverket har med början 2011, men även under 2012, ändrat tillämpningen av reglerna för bärplockare från tredje land. Detta har resulterat i att missförhållanden som under tidigare år funnits i denna bransch i stort sett eliminerats. Vidare har Migrationsverket under året infört särskilda utrednings- och beviskrav för anställningar inom vissa branscher samt för nystartade verksamheter inom alla branscher med syfte att motverka att tillstånd beviljas för skenanställningar eller anställningar hos arbetsgivare som saknar möjlighet att betala den lön de erbjudit och som längst ska vara i nivå med kollektivavtal.

Migrationsverket deltar tillsammans med Försäkringskassan, Skatteverket och Polisen i Gävleborg sedan våren 2012 i ett projekt som leds av Innovationsrådet. Syftet med projektet är att utveckla och testa styrning enligt ett systemsynsätt, och att resultatet kan bidra till att utveckla styrningen inom staten.

Inom projektet bedrivs försöksverksamheter inom några av de delaktiga myndigheterna, däribland Migrationsverket, för att i praktiken kunna testa styrning enligt systemsynsättet i en begränsad del av verksamheten. Ett team inom arbetstillståndsenheten i Stockholm bedriver under några månader en sådan försöksverksamhet, där man försöker skapa en bättre förståelse för verksamhetens resultat utifrån att verksamhetens kunder och syfte defi-

Figur 47

Antal inkomna, avgjorda och öppna arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden vid Migrationsverket 2012

	Inkomna	Avgjorda	Öppna
Arbetsmarknadsärenden	49 327	49 257	14 688
Anknytningsärenden (första ansökan)	45 746	42 169	16 114
Anknytningsärenden (förlängningar)	19 088	20 673	6 872
Visumärenden	9 081	9 057	106
Studerandeärenden	21 437	24 142	1 588
EES/registreringsärenden	35 806	36 123	6 671
Besöksärenden	9 697	9 673	338
Totalt	190 182	191 094	46 377
Därutöver			
Passärenden	34 568	32 107	6 666

Figur 48

Ärendeutveckling 2010-2012 för arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden vid Migrationsverket

	2010	2011	2012
Inkomna ärenden	174 816	187 023	190 182
Avgjorda ärenden	165 269	174 635	191 094
varav arbetsmarknadsärenden	28 638	39 319	49 257
varav anknytningsärenden (första ansökan)	43 904	41 073	42 169
varav anknytningsärenden (förlängningar)	20 590	19 450	20 673
varav visumärenden	4 329	5 107	9 057
varav studerandeärenden	29 453	26 128	24 142
varav EES/registreringsärenden	26 735	32 798	36 123
varav besöksärenden	11 620	10 760	9 673
Öppna ärenden vid årets slut	34 712	46 803	46 378

nierats på ett tydligt sätt. Alternativa principer för arbetets bedrivande och för dess ledning och styrning prövas sedan i en genomförandefas. Nya sätt att mäta efterfrågan, mäta i arbetsprocessen och mäta processen förmåga att leverera värde utvecklas för att främja lärande och förbättring enligt lean. Detta arbetsätt ska sedan kunna tillämpas på flera verksamheter, och även tjäna som vägledning för utveckling av styrningen inom staten.

Arbetsmarknadsärenden

MÅL

I ärenden som rör arbetstagare från länder utanför EU/EES och Schweiz ska tiden från ansökan till beslut göras så kort som möjligt med hänsyn till arbetsgivarens samt sökandens behov. Handläggningstiden ska minska i förhållande till verksamhetsåret 2011.

I övriga arbetsmarknadsärenden, det vill säga avseende egna företagare, gästforskare, anhöriga till egna företagare samt gästforskare, personer som deltar i internationellt utbyte och anhöriga till arbetstagare från länder utanför EU/EES och Schweiz, ska beslut fattas senast tre månader från ansökan.

Migrationsverket ska motverka missbruk av reglerna.

ÅTERRAPPORTERING

Åtterrapporing avseende ärenden som rör arbetstagare från länder utanför EU/EES och Schweiz. Migrationsverket ska särskilt redovisa:

- hur myndigheten har beaktat arbetsgivares behov och arbetat för att upprätthålla en dialog med arbetsgivarna,
- vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att minska handläggningstiderna samt resultatet av genomförda åtgärder,
- på vilket sätt myndigheten arbetar systematiskt för att upptäcka missbruk av reglerna, bland annat förekomsten av skenanställningar samt
- en analys av utvecklingen i ärendekategorin bl.a. omfattande yrken, medborgarskap och tillståndstider.

MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverket har under 2012 avgjort drygt 49 000 arbetsmarknadsärenden. Den genomsnittliga handläggningstiden totalt för både förstagångs- och förlängningsärenden var 101 dagar (3,3 månader). Detta innebär en ökning jämfört med föregående år då handläggningstiden var 82 dagar (2,7 månader) i dessa ärenden.

Av dessa ärenden var cirka 22 300 övriga arbetsmarknadsärenden, varav 60 procent avgjordes inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 105 dagar (3,5 månader).

Inkomna ärenden

Under de senaste åren har nästan samtliga förstagångsansökningar hanterats av Migrationsverket. Före 2010 hade vissa utlandmyndigheter särskilda bemyndiganden från Migrationsverket för att ta emot och bevilja ansökningar om arbets-tillstånd från personer inom yrkesgruppen medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske. Denna yrkesgrupp omfattade även plockare av vilda bär.

Arbetstagare som ansöker från utlandet stod för ungefär 51 procent av förstagångsansökningarna som inkom under 2012, vilket innebär cirka 17 800 ansökningar. Detta ligger i nivå med föregående år. Cirka 12 000 ansökningar från anhöriga till arbetstagare inkom under året. Under 2012 kom det in cirka 1 200 ansökningar från personer som tidigare vistats i Sverige som studenter och cirka 230 ansökningar från personer som haft ett visum. Detta är ungefär lika många som föregående år då 1 500 personer som tidigare varit studenter och 250 personer som tidigare haft visum i Sverige ansökte som arbetstagare. De som tidigare varit asylsökande var cirka 200 färre än föregående år. Under 2012 lämnades cirka 700 ansökningar in från arbetstagare som tidigare varit asylsökande.

Majoriteten av sökande inom denna ärendekategori är män. Under 2012 var 82 procent män av dem som ansökte om arbetstillstånd i Sverige. Fördelningen var ungefär densamma även under 2010 och 2011. I vissa yrkesgrupper, exempelvis inom byggbranschen och medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske är andelen män högre än 90 procent. Endast inom yrkeskategorierna vård- och omsorg, frisörer och grundskollärare är andelen kvinnor fler än män, där 60 procent av de sökande är kvinnor.

Antalet öppna ärenden

Antalet öppna ärenden har ökat under året. I slutet av 2011 var antalet öppna ärenden nästan 14 000 och i slutet av 2012 hade antalet ökat med totalt cirka 700 ärenden. Antalet öppna förstagångsärenden har minskat med cirka 1 100 ärenden, medan antalet öppna förlängningsärenden ökat med drygt 1 800 ärenden. Anledningen till att antalet öppna ärenden ökat under året är framför allt införan-

FAKTA

■ Till kategorin arbetsmarknadsärenden räknar Migrationsverket arbetstagare som ansöker från utlandet, men även arbetstagare som tidigare vistats i Sverige som asylsökande, student eller har haft ett visum. Som övriga arbetsmarknadsärenden räknas de som ansöker som egna företagare, gästforskare eller inom ramen för ett internationellt utbyte samt anhöriga till arbetstagare, egna företagare och gästforskare.

det av de särskilda utrednings- och beviskraven. Dessa ärenden är mer utredningskrävande än de ärenden som inte omfattas av kraven.

Avgjorda arbetsmarknadsärenden

Migrationsverket har avgjort cirka 49 000 arbetsmarknadsärenden. Av de cirka 35 000 förstagångsansökningarna för arbetstagare har 63 procent avgjorts inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 96 dagar (3,2 månader).

Övriga arbetsmarknadsärenden

Migrationsverket avgjorde cirka 15 200 övriga arbetsmarknadsärenden under året varav 60 procent avgjordes inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 105 dagar (3,5 månader).

Antalet inkomna ansökningar från egna företagare under 2012 var cirka 780, vilket är en ökning med 25 procent jämfört med 2011. Andelen bifall i förstagångsansökningar var 50 procent och i förlängningsansökningar 91 procent.

I förstagångsansökningar för egna företagare har beslut fattats inom tre månader i 22 procent och i förlängningsansökningar 46 procent. Ansökningar från egna företagare är få, men arbetskrävande. Handläggningstiden för dessa ärenden har dock minskat något jämfört med föregående år.

11 700 ansökningar kom från anhöriga till arbetstagare

FAKTA

■ Övriga arbetsmarknadsärenden omfattar de personer som ansöker som egna företagare, gästforskare eller inom ramen för ett internationellt utbyte samt anhöriga till personer inom dessa kategorier och anhöriga till arbetstagare från länder utanför EU/EES.

under året, vilket är ungefär lika många som föregående år, jämfört med 2010 är det nästan dubbelt så många.

Faktorer som påverkat måluppfyllelsen

Med syfte att motverka missbruk av reglerna och arbeta systematiskt för att upptäcka missbruk av reglerna, bland annat förekomsten av skenanställningar, införde Migrationsverket i januari 2012 särskilda utrednings- och beviskrav för anställningar inom vissa branscher samt för nystartade verksamheter inom alla branscher. Detta har medfört att handläggningstiden har ökat under året, eftersom dessa ärenden är mer utredningskrävande än de ärenden som inte omfattas av kraven.

Beaktande av arbetsgivares behov

Tiden från ansökan till beslut ska göras så kort som möjligt med hänsyn till arbetsgivarens samt sökandens behov. Migrationsverket arbetar kontinuerligt för att öka möjligheten att beakta dessa behov. Under året har ett antal åtgärder vidtagits i detta syfte. Bland annat har verket fortsatt arbetet med att utveckla ett system för certifiering av arbetsgivare.

Certifiering av arbetsgivare

Den 1 oktober 2012 införde Migrationsverket ett permanent och utvidgat system för att certifiera företag som har ett återkommande behov av arbetskraft från länder utanför EU och som har visat att de sköter sina åtaganden på korrekt sätt. Migrationsverket har under det senaste året utvecklat arbetet med att certifiera företag och arbetsgivare i arbetsmarknadsärenden.

Syftet med certifieringssystemet är att underlätta för arbetsgivare att rekrytera arbetskraft utanför EU/EES-området. Systemet innebär att även mindre företag får möjlighet att certifieras. Kravet om ett anställningsbehov

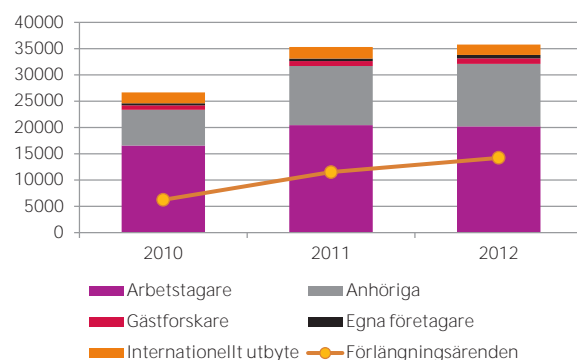
Figur 49

Antal inkomna förstagångsansökningar av arbetsmarknadsärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna

	2010	2011	2012
Inkomna totalt	26 672	35 312	35 785
varav andel inkomna direkt till Migrationsverket	57 %	70 %	66 %
varav andel inkomna till verket via utlandsmyndigheterna	42 %	29 %	32 %
varav andel inkomna enbart till utlandsmyndigheterna	1 %	1 %	2 %

Figur 50

Inkomna arbetsmarknadsärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna 2010-2012

på minst 50 personer har sänkts till 25 och certifieringen, som hittills gällt för ett år i taget, kommer inte längre vara tidsbegränsad.

Utifrån målet om kortare handläggningstider och en mer effektiv arbetstillståndsprocess har verket även förenklat själva ansökningsförandet för företag eller arbetsgivare som önskar bli certifierade. Systemet omfattar även arbetstagare som önskar förlänga sitt arbetstillstånd samt anhöriga till arbetstagare.

Certifieringen, som är en överenskommelse mellan ett företag och Migrationsverket, innebär att företaget eller arbetsgivaren tar på sig att leverera ett komplett underlag för ansökan och Migrationsverket åtar sig att fatta beslut inom en viss tidsperiod. Ansökningarna ska inte bara vara kompletta vad gäller innehållet utan också uppfylla de krav som ställs för att tillstånd ska kunna beviljas. Det innebär att ett antal högt ställda krav ska vara uppfyllda till exempel ska företaget erbjuda anställningsvillkor i nivå med svenska kollektivavtal eller vad som är normalt inom branschen. Alla certifierade företag har en utsedd kontaktperson hos Migrationsverket som de kan kontakta när det gäller certifieringen.

FAKTA

■ **Ett direktcertifierat företag** har en egen kontaktperson på Migrationsverket och sköter kontakter utan mellanhänder. Certifierade företag har kontakt med ett relocationföretag vilket i sin tur är direktcertifierat. Det certifierade företaget sköter alltså sina kontakter med Migrationsverket genom relocationföretaget.

Dialoger med arbetsgivare

Migrationsverket ska särskilt redovisa hur myndigheten har beaktat arbetsgivares behov och arbetat för att upprätthålla en dialog med arbetsgivarna. Migrationsverket arbetar kontinuerligt med att utveckla dialogen. En bra dialog underlättar arbetet för båda parter. Under hösten 2011 anordnades möten med bärforetag och statliga aktörer inför bärssäsongen 2012, vilket resulterade i uppdaterade riktlinjer. Migrationsverket lade mycket resurser och tid på service gentemot de företag som anställt bärplockare under 2011. Företagen fick de nya riktlinjerna utskickade så snart de var fastställda. Varje företag tilldelades två kontaktpersoner på den enhet där deras ansökningar skulle handläggas och de fick tydliga instruktioner om vilka handlingar som skulle finnas med för att ärendet skulle vara komplett och kunna handläggas snabbare. Behovet av kompletteringar har minskat jämfört med tidigare år. I kontakter med företagen har de uttryckt att de upplever att samarbetet med Migrationsverket har varit mycket bra. De anser att Migrationsverkets riktlinjer var tydliga och att det var bra att de kom ut tidigt under året. De tydligt utpekade kontaktpersonerna hos Migrationsverket uppskattades också. Under hösten 2012 hölls återigen möten med bärforetagen och statliga aktörer för att följa upp säsongen 2012.

Efter att ha besökt arbetstillståndsmyndigheterna i Norge och Danmark för att studera hur grannländerna hanterar dialogen med arbetsgivare i sina respektive länder anordnade Migrationsverket Sveriges första arbetsgivarforum i november 2012. I Norge och Danmark har arbetsgivarforum anordnats minst två gånger per år sedan 2007.

Figur 51

Förstagångsansökningar vid Migrationsverket och utlandsmyndigheter 2010-2012

	2010	2011	2012
Inkomna ärenden	26 672	35 312	35 785
Avgjorda ärenden	23 673	30 551	37 271
varav Migrationsverket	23 374	30 337	37 048
varav utlandsmyndighet	299	214	223
Genomsnittlig handläggningstid i dagar	52	80	96
varav Migrationsverket	50	80	96
varav utlandsmyndighet	159	73	42
Andel ärenden som avgjorts inom tre månader	84 %	68 %	63 %
varav Migrationsverket	84 %	68 %	63 %
varav utlandsmyndighet	75 %	94 %	90 %
Antal beviljade ansökningar	20 992	25 309	28 796
varav Migrationsverket	20 777	25 122	28 596
varav utlandsmyndighet	215	187	200

Migrationsverket bjöd in drygt 50 företrädare från samtliga direktcertifierade företag. Vid arbetsgivarforumet diskuterades bland annat certifieringssystemet samt konsekvenserna vid missbruk av reglerna. De medverkande fick även möjlighet att ge förslag på förbättringar av certifieringssystemet. Arbetsgivarna uppmanades att vara aktiva och hjälpa till att identifiera vad som kan vidareutvecklas för att underlätta deras möjlighet att rekrytera utländsk arbetskraft. Arbetsgivarforumet kommer att anordnas minst en gång per år.

Åtgärder som har vidtagits för att minska handläggningstiderna

Under hösten 2012 har Migrationsverket börjat arbeta med ett nytt leanbaserat arbets sätt samt ett nytt handläggningsstöd i syfte att skapa en sammanhängande ärendehantering. Handläggningsstödet har under ett antal år utvecklats inom projekt e-Migration. Det långsiktiga målet är att få effektivare rutiner och en snabbare handläggning i hela verksamheten samt en successiv övergång från pappersdossierer till elektronisk hantering av handlingar. Handläggningsstödet hanterar ansökningar elektroniskt via Migrationsverkets externa webbplats. Inledningsvis är det webbansökningar som inte behöver kompletteras som hanteras i det nya handläggningsstödet vilket innebär helt elektronisk hantering. I dessa ärenden kan beslut fattas snabbare och den sökande ska inte behöva vänta längre än vad som är nödvändigt. En framgångsfaktor för att åstadkomma kortare ledtider i detta nya handläggningsstöd är ett nytt sätt att arbeta och sortera ärenden. Sorteringen sker i tre flöden utifrån behov av utredning och komplettering. Med hjälp av detta handläggningsstöd kan Migrationsverkets flexibilitet att hantera ärenden öka.

Även införandet av systemet med certifierade företag som har ett återkommande behov av arbetskraft från länder utanför EU/EES och Schweiz innebär förkortade handläggningstider.

Resultatet av genomförda åtgärder

Sedan Migrationsverket började handlägga ärenden i det nya handläggningsstödet har 6 procent (cirka 3 200 ärenden) av det totala antalet inkomna arbetstillståndsärenden hanterats på detta sätt, men denna andel förväntas öka under 2013. Ledtiden i de ärenden som hanterats har i genomsnitt varit cirka 2-3 arbetsdagar.

En ytterligare effekt av åtgärder som vidtagits under året är väsentligt kortare handläggningstider för ansökningar från certifierade företag. Dessa ärenden kan även handläggas i det nya handläggningsstödet som beskrivs ovan. Under året har cirka 3 000 arbetstillstånd beviljats för arbetstagare knutna till de cirka 400 företag som är certifierade. Den genomsnittliga handläggningstiden är i

dessa ärenden fem arbetsdagar. Antalet beviljade tillstånd är manuellt räknade fram till oktober 2012, då Migrationsverket införde systemet permanent och började mäta dessa ärenden elektroniskt.

Missbruk och skenanställningar

Migrationsverket ska motverka missbruk av reglerna och arbeta systematiskt för att upptäcka missbruk av reglerna, bland annat förekomsten av skenanställningar.

Under 2011 ändrade Migrationsverket tillämpningen av reglerna för bärplockare från tredje land. De missförhållanden som tidigare funnits i branschen har sedan dess i stort sett eliminerats. Migrationsverkets skärpta riktlinjer för säsongen 2011 eliminerade med stor sannolikhet många oseriösa aktörer från bärplockarbranschen och utnyttjandet minskade markant. Samtliga berörda parter rapporter

att Migrationsverkets riktlinjer haft önskad effekt och att bärplockare från tredje land inte längre utnyttjas av oseriösa arbetsgivare. Under 2012 kom det in cirka 5 800 ansökningar från tredjelandsmedborgare om arbetstillstånd och visum i syfte att komma till Sverige för att plocka vilda bär. Av dessa ansökningar beviljades cirka 5 700. Majoriteten av ansökningarna var från thailändska medborgare. De flesta bärplockare var anställda av bemanningsföretag i hemlandet och hade en svensk uppdragsgivare. Samtliga bärplockare som beviljades arbetstillstånd var medborgare i Thailand. Det var endast ett företag som inte uppfyllde kraven. Ett fåtal ansökningar avlogs också för att den sökande inte var över 18 år. Migrationsverket har under hösten 2012 utvärderat bärplockarsäsongen samt gjort vissa klagöranden och mindre förändringar av riktlinjerna inför säsongen 2013.

Migrationsverket införde i januari 2012 särskilda utrednings- och beviskrav för anställningar inom vissa branscher samt för nystartade verksamheter inom alla branscher. Arbetsgivarna ska bland annat kunna visa att det finns förutsättningar att betala lön för den tid som anställningserbjudandet gäller. Arbetsgivare som tidigare anställt tredjelandsmedborgare ska även visa dokumentation av utbetalda löner, tecknade försäkringar och inbetalda arbetsgivaravgifter. De som omfattas av dessa särskilda beviskrav är städbranschen, hotell- och restaurang-

FAKTA

■ **Reglerna för bärplockare** gäller inte EU-medborgare. De omfattas av den fria rörligheten inom EU och behöver därför inte något uppehålls- eller arbetstillstånd. Det innebär att Migrationsverket inte kan kontrollera anställningsvillkoren för de bärplockare som kommer från EU-länder. EU-medborgare har rätt att vistas och arbeta i Sverige i upp till tre månader utan att registrera sin uppehålls rätt.

branschen, servicebranschen, byggbranschen, bemaningsbranschen, handelsbranschen, jord- och skogsbruksbranschen samt bilverkstadsbranschen. Syftet med dessa särskilda beviskrav är att motverka att tillstånd beviljas för skenanställningar eller anställningar hos arbetsgivare som saknar möjlighet att betala den lön de erbjudit och som lägst ska vara i nivå med kollektivavtal. Införandet av beviskraven ökar även möjligheten att, inom ramen för gällande lagstiftning, förhindra att utländska arbetstagare far illa på den svenska arbetsmarknaden. Den utredning och kontroll som görs i dessa ärenden har enbart detta syfte och innebär inte någon ändring av de grundläggande villkoren för att bevilja arbetstillstånd. Eftersom de särskilda utrednings- och beviskraven rör anställningen och förhållanden kopplade till arbetsgivaren är det i första hand arbetsgivaren som kan ta fram den nödvändiga dokumentationen. Formellt sett är det dock arbetstagaren som är den sökande och som ska visa att förutsättningarna för att bevilja tillstånd är uppfyllda.

Införandet av skärpta krav har haft avsedd effekt

Sedan de särskilda utrednings- och beviskraven infördes har det skett en minskning av antalet beviljade ansökningar om arbetstillstånd inom flera av branscherna som omfattas av de skärpta kraven. Det rör sig främst om servicearbeten och arbeten utan krav på särskild yrkesutbildning. Av de arbetsmarknadsärenden som inkommit under året har cirka 23 procent (cirka 4 500 ärenden) omfattats av de särskilda kraven. Inom branschen storhushåll- och restaurangpersonal har det totala antalet beviljade arbetstillstånd under året minskat med cirka 35 procent jämfört med antalet arbetstillstånd som utfärdades under motsvarande period 2011. Det har också skett en minskning på cirka 30 procent inom yrkesgrupperna köks- och restaurangbiträden, slaktare, bagare och konditorer samt städare. Bifallsandelen för arbetstagare inom samma grupper har i genomsnitt minskat med cirka 20 procent

för respektive grupp. Statistiken tyder på att de skärpta kraven har haft såväl en förebyggande verkan som en reell effekt. Migrationsverket får färre ansökningar från arbetsökande inom de mest utsatta yrkesgrupperna, samtidigt som de skärpta kraven har gjort det enklare att identifiera och avslå ansökningar om arbetstillstånd som inte uppfyller kraven. Under året har andelen bifall i dessa ärenden varit 56 procent, jämfört med en bifallsandel på 80 procent för övriga arbetstagare.

Webbansökningar

Migrationsverket prioriterar webbansökningar och informerar arbetstagare och arbetsgivare om att handläggningstiden är kortare i dessa ärenden, givet att ärendena är kompletta så är handläggningstiden mindre än en vecka. När ansökan lämnas in via webben ska den vara komplett och ansökningsavgiften ska vara betald. Under året har cirka 25 300 ansökningar lämnats in via webben i denna ärendekategori, vilket motsvarar 51 procent av det totala antalet inkomna ärenden.

Analys av ärendeutvecklingen

Under året har de största grupperna av förstagångssökande varit medborgare i Thailand, Indien, Syrien, Kina, Turkiet och Irak. I gruppen tidigare asylsökande kom majoriteten av ansökningarna från mongoliska medborgare.

Antalet beviljade tillstånd för arbetstagare har ökat jämfört med föregående år. Under året beviljades drygt 16 200 förstagångsansökningar jämfört med drygt 14 700 föregående år. De två största yrkesgrupperna som beviljades arbetstillstånd under året var medhjälpare inom jordbruk samt dataspecialister. Antalet beviljade tillstånd för medhjälpare inom jordbruk ökade jämfört med 2011.

I likhet med föregående år utgjordes majoriteten av de beviljade tillstånden inom yrkesgruppen dataspecialister av medborgare i Indien.

Antalet tillstånd med tillståndstider inom intervallet

Figur 52

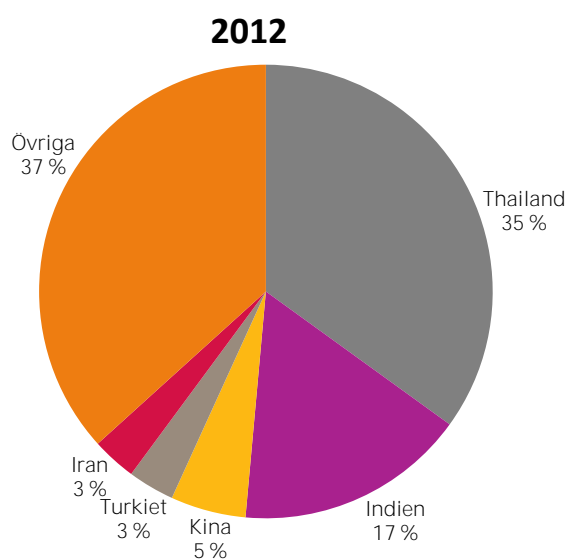
Totalt antal beviljade tillstånd för arbetstagare

	2010	2011	2012
Medhjälpare inom jordbruk m.m.	4 508	2 821	5 708
Dataspecialister	2 208	2 795	3 259
Storhushålls- och restaurangpersonal	1 049	1 323	861
Städare m.fl.	487	798	553
Köks- och restaurangbiträden	548	796	570
Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	537	630	558
Övriga	4 275	5 559	5 034
Totalt	13 612	14 722	16 543

0 – 6 månader ökade under året med cirka 3 000 ärenden. Detta beror på att antalet inkomna och beviljade ansökningar från bärplockare har ökat under året. Antalet beviljade tillstånd med tillståndstider på två år eller längre har minskat med cirka 800 ärenden jämfört med 2011. Det kan ha att göra med de särskilda utrednings- och beviskraven som infördes under året.

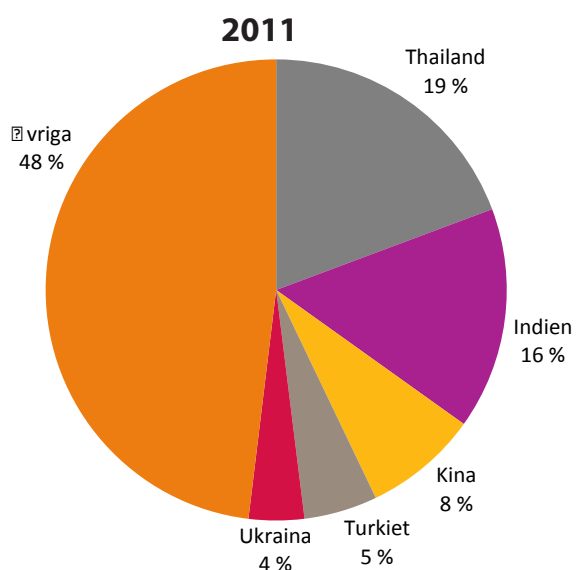
Figur 53

Andel beviljade tillstånd vid Migrationsverket för arbetstagare uppdelat per fem största medborgarskapsländer 2012

Figur 54

Andel beviljade tillstånd vid Migrationsverket för arbetstagare uppdelat per fem största medborgarskapsländer 2011

Bosättningsärenden

MÅL

Beslut om uppehållstillstånd på grund av anknytning till personer bosatta i Sverige ska fattas senast inom åtta månader från ansökningsdatum.

MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverket har avgjort cirka 42 000 förstagångsansökningar, varav 81 procent avgjordes inom åtta månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 152 dagar (5 månader), varav 116 dagar (3,8 månader) på Migrationsverket och 36 dagar (1,2 månader) på utlandsmyndigheterna.

Inkomna ärenden

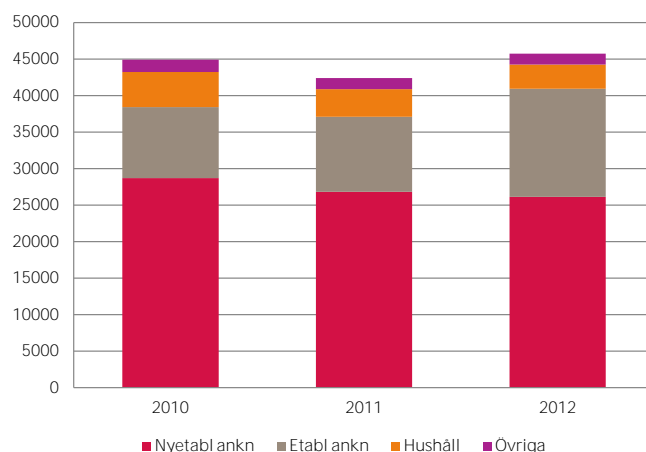
Antalet personer som ansökte om uppehållstillstånd på grund av anknytning till personer bosatta i Sverige var under 2012 cirka 45 700 personer, vilket är cirka 3 600 fler än under 2011. Även under 2012 var den största gruppen sökande somalier.

Analys av ärendeutvecklingen

Fördelningen mellan de olika kategorierna var under 2012 ungefär densamma som föregående år. Nyetablerade anknytningar utgjorde 57 procent av de inkomna ansökningarna. De största grupperna ansökningar från nyetablerade anknytningar under 2012 var medborgare från Irak, Thailand och Serbien. Antalet sökande från Somalia i denna kategori har minskat med 45 procent jämfört med föregående år. I kategorin etablerade anknytningar inkom cirka

Figur 55

Antal inkomna förstagångsansökningar vid Migrationsverket 2010-2012 för anknytningsärenden

FAKTA

■ Anknytningsärenden (förstagångsansökningar):

Delas in i fyra kategorier; nyetablerade anknytningsärenden, etablerade anknytningsärenden, hushållsgemenskap samt övriga anknytningsärenden. **Etablerade anknytningsärenden** är förhållanden där parterna bott tillsammans utomlands under minst två år (familjeåterförening). Övriga förhållanden räknas som **nyetablerade**. I denna kategori kan de sökande vara gifta eller planera att gifta sig eller bli sambo med någon som är bosatt i Sverige. **Hushållsgemenskap** är personer som, utan att behöva ingå i kärnfamiljen, är nära anhöriga och har ingått i samma hushåll som personer som är bosatta i Sverige. **Övriga anknytningsärenden** är bland annat barn med förälder i Sverige.

ka 14 800 ansökningar. I likhet med föregående år kom mer än hälften av ansökningarna i denna kategori från medborgare i Somalia.

Antalet förlägningsärenden har minskat något jämfört med föregående år. Under 2012 inkom cirka 19 100 ansökningar.

Ändrade krav på klarlagd identitet och pass

Migrationsöverdomstolen meddelade den 18 januari 2012 en dom angående kraven på klarlagd identitet och pass i ärenden om uppehållstillstånd. Domen innebär ändrade förutsättningar för handläggningen av vissa tillståndsärenden. Migrationsverket beslutade, med anledning av domen, om ett rättsligt ställningstagande och utgångspunkten är att sökandens identitet ska vara klarlagd för att uppehållstillstånd ska beviljas. Detta gäller alltid när

ansökan prövas medan sökanden befinner sig utanför Sverige, utom vid överföring på den så kallade flyktingkvoten och i vissa familjeåterföreningsärenden där barns identitet inte går att fastställa, till exempel på grund av situationen i hemlandet. En bevislättning, med innebörden att identiteten ska göras sannolik, kan då vara motiverad. DNA-analys, som i sig inte visar identitet men väl släktskap, kan också användas till exempel i barnärenden.

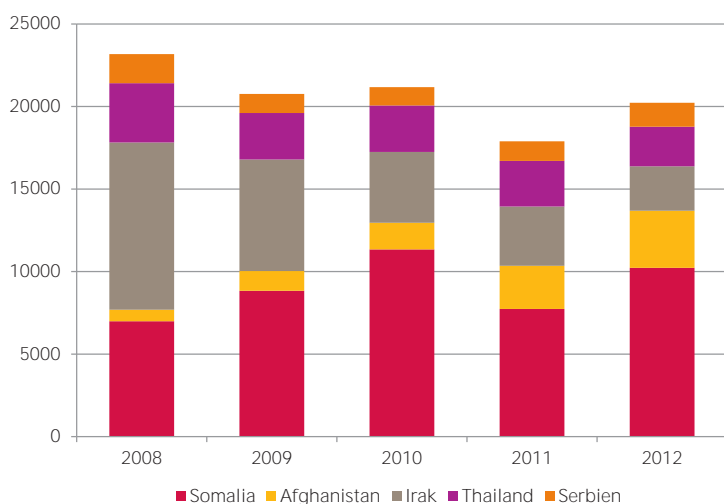
Domen medförde att Migrationsverket har kunnat återgå till den mer generösa tolkning som verket hade tidigare när det gäller barnfamiljer. Migrationsverket förberedde verksamheten för en ökning av anknytningsansökningar från somaliska medborgare under året. Den ökning som förväntades under 2012 med anledning av id-domen har dock inte skett i den utsträckning som Migrationsverket och utlandmyndigheterna beräknade. Anledningen till detta är bland annat att de ambassader där de flesta ansökningar från somaliska medborgare lämnas in och utreds, främst Addis Abeba, men även Nairobi och Kampala, inte har kunnat bygga ut utredningskapaciteten så snabbt som planerats. Möjligheten att lämna in ansökan via Migrationsverkets webbplats har inte heller fått något större genomslag när det gäller dessa ärenden.

Antalet öppna ärenden

Inom kategorin bosättningsärenden har antalet öppna ärenden ökat under året. I slutet av föregående år var antalet öppna ärenden cirka 21 000 och i slutet av 2012 hade antalet ökat med totalt cirka 2 000 ärenden. Det är framför allt antalet öppna förstagångsansökningar som ökat under året, en ökning med cirka 3 600 ärenden. Anledningen till detta är främst prioriteringen av asylprövning som gäller enligt Migrationsverkets regleringsbrev.

Figur 56

Antal inkomna förstagångsansökningar vid Migrationsverket 2010-2012 för anknytningsärenden uppdelat per fem största medborgarskapsländerna

Figur 57

Antal inkomna och avgjorda förstagångsansökningar av anknytningsärenden vid Migrationsverket 2010-2012

	2010	2011	2012
Inkomna ärenden	44 934	42 133	45 746
Avgjorda ärenden	43 904	41 073	42 169
Genomsnittlig handläggningstid			
<i>varav tid på Migrationsverket</i>	169	197	152
<i>varav tid på utlandsmyndigheterna</i>	97	109	116
	72	88	36
Andel ärenden som avgjorts inom åtta månader	84 %	77 %	81 %
Beviljade ansökningar	23 968	23 012	28 565

Avgjorda ärenden

Beslut om uppehållstillstånd på grund av anknytning till personer bosatta i Sverige ska fattas senast inom åtta månader från ansökningsdatum. Migrationsverket avgjorde under året cirka 42 000 förstagångsansökningar, vilket är cirka 1 000 fler avgjorda än föregående år och nästan 3 600 färre än antalet ansökningar som kommit in till myndigheten i denna kategori. Andelen avgjorda inom åtta månader var 81 procent, 4 procent högre än föregående år.

Under hösten har Migrationsverket flyttat cirka 60 årsarbetare från tillståndsprövningen till asylprövningen och detta påverkar i första hand detta ärendeslag. I samband med överflyttningen av personalen går mycket tid till att administrera omflyttning av öppna ärenden och löpande ärendeinströmning till andra enheter. Detta medför på kort sikt längre väntetider och därmed högre andel äldre ärenden inom denna ärendekategori. Migrationsverket kommer under 2013 att arbeta för att åtgärda detta, bland annat genom förbättringar i arbetssätt och ökad digitalisering.

Försörjningskravet

Den 15 april 2010 infördes försörjningskrav vid anhöriginvandring. Detta innebär att de anknytningspersoner som omfattas måste redovisa inkomst och boende. Under året har cirka 300 ärenden omfattats av försörjningskravet. Av dessa har cirka 190 (68 procent) avslagits på grund av att försörjningskravet inte varit uppfyllt.

Skriftlig handläggning i förlängningsärenden

Under året har Migrationsverket genomfört en pilotverksamhet med ett nytt sätt att arbeta med förlängningar i bosättningsärenden. Det nya arbetssättet innebär att personlig inställelse inte ska anses vara nödvändig i ärenden som bedöms vara presumtiva bifall. Utredning genomförs genom ett skriftligt förfarande. Piloten har utvärderats och under hösten permanentats som gällande handläggningsordning. Ledtiden i dessa ärenden förväntas minska och effekten av detta kommer att visas under 2013.

Webbansökningar

Under december 2011 blev det möjligt för samtliga medborgare att lämna in en ansökan via Migrationsverkets webbplats i denna ärendekategori. Myndigheten bedömer att detta ökar möjligheterna att nå tidsmålet eftersom Migrationsverket kan påbörja handläggningen direkt i dessa ärenden. Under 2012 har cirka 10 000 ansökningar lämnats in via webben, vilket motsvarar 22 procent av det totala antalet ansökningar.

FAKTA

■ **Presumtiva bifall** innebär att en bedömning av ärendet vid en första screening indikerar att ansökan ska bifallas.

Figur 58

Antal inkomna förstagångsansökningar av studerande-ärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna

	2010	2011	2012
Inkomna totalt	20 405	10 251	9 491
varav andel inkomna direkt till Migrationsverket	2 %	5 %	22 %
varav andel inkomna till verket via utlandsmyndigheterna	72 %	66 %	52 %
varav andel inkomna enbart till utlandsmyndigheterna	26 %	29 %	26 %

Studerandeärenden

MÅL

I ärenden som rör studerande ska tiden från ansökan till beslut göras så kort som möjligt med hänsyn till sökandens behov. Beslut ska fattas senast inom tre månader.

MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverket har under 2012 avgjort totalt 24 100 studerandeärenden varav 77 procent avgjordes inom tre månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 60 dagar (2 månader). Ungefär 90 procent av förstagångsansökningarna avgjordes inom tre månader och den genomsnittliga handläggningstiden i dessa ärenden var 44 dagar (1,5 månader).

Inkomna ärenden

Under året kom det in cirka 7 000 förstagångsansökningar om uppehållstillstånd för studier från medborgare utanför EU/EES. Detta är ungefär samma antal som föregående år. Antalet förlängningsansökningar har dock minskat jämfört med 2011. Under året kom det in cirka 14 400 förlängningsansökningar jämfört med cirka 19 000 föregående år. Med förlängningsansökningar avses ansökningar

Figur 59

Antal inkomna och avgjorda studerandeärenden vid utlandsmyndigheterna och Migrationsverket 2010-2012

	2010	2011	2012
Inkomna ärenden	37 113	29 304	23 920
Avgjorda ärenden	34 783	29 039	26 558
varav Migrationsverket	29 468	26 128	24 142
varav utlandsmyndigheterna	5 315	2 911	2 416
Genomsnittlig handläggningstid totalt i dagar	55	67	56
för ärenden som avgjorts av Migrationsverket	86	72	60
för ärenden som avgjorts av utlandsmyndigheterna	24	15	19
Andel ärenden som avgjorts inom tre månader	82 %	74 %	79 %
för ärenden som avgjorts av Migrationsverket	79 %	71 %	77 %
för ärenden som avgjorts av utlandsmyndigheterna	99 %	100 %	99 %
Beviljade ansökningar	30 400	26 232	24 039
varav Migrationsverket	25 124	23 352	21 671
bifallsandel	85 %	89 %	90 %
varav utlandsmyndigheterna	5 276	2 880	2 368
bifallsandel	99 %	99 %	98 %

från studenter som tidigare beviljats tillstånd för studier i Sverige och som fortsätter sin utbildning här. Minskningen är en effekt av de anmälnings- och studieavgifter som infördes för dessa studenter avseende studier som påbörjas från höstterminen 2011.

Utländska studenter som ansöker om uppehållstillstånd för studier för första gången kan lämna in sin ansökan till en svensk ambassad (pappersansökan) eller direkt till Migrationsverket via en webbansökan. Webbansökan har utvecklats under 2012 för gäststudenter och omfattar numera alla studenter från alla länder, utom övriga studier. 96 procent av alla gäststudenter kan numera ansöka via webben. Vissa ambassader har bemyndigats av Migrationsverket att bevilja uppehållstillstånd för studerande. Förlängningsansökningar kan lämnas in till Migrationsverket eller via webbplatsen. I likhet med de föregående tre åren kom de flesta ansökningarna från medborgare i Kina, Iran och Pakistan.

FAKTA

■ **Övriga studier:** studenter som bedriver studier på annan nivå än högskolestudier. Det kan till exempel vara utbytesstudier, gymnasiestudier, studier vid internatskolor eller andra övriga studier.

Service till lärosäten för kortare ledtider

Migrationsverket har under året, som en service till lärosätena, tagit fram sakinformation till studenter på engelska. I materialet finns den viktigaste information som de studerande behöver ha inför sin ansökan om uppehållstillstånd för studier. Migrationsverket initierade ett samarbete med Högskolan i Jönköping under 2011 för att förenkla ansökningsförfarandet för studenter och har under 2012 börjat erbjuda lärosäten en kostnadsfri utbildning om detta förenklade ansökningsförfarande. Utbildningen syftar till att ge lärosäten en ökad kunskap om ansökningsprocessen och om möjligheten att ansöka via webben. Genom denna ökade kunskap kan lärosätet vid behov hjälpa sina studenter att lämna in en komplett ansökan via webben. Därmed kan handläggningstiderna kortas. Cirka 20 lärosäten har fått utbildning avseende förstagångsansökningar och 12 lärosäten har fått en fullständig utbildning, även förlängningsansökningar.

Webbansökningar

Även i denna ärendekategori prioriteras webbansökningar. I juni 2012 inleddes en försöksverksamhet för webbansökningar från gäststudenter och doktorander som är medborgare i länder utanför EU/EES och ska studera på högskola och universitet. Ansökningarna hanteras i samma nya handläggningsstöd som arbetsmarknadsärenden.

Volymeffekter uppnåddes redan under 2012, eftersom både förstagångs- och förlängningsansökningar kan hanteras med det nya leanbaserade arbetssättet tillsammans med handläggarstödet.

Migrationsverket har även förbättrat webbtjänsten för studerande till att gälla alla ansökningsländer och det är endast sökande till övriga studier som inte kan ansöka via webben idag.

Antalet webbansökningar i denna ärendekategori var under 2012 cirka 13 000, vilket motsvarar 61 procent av det totala antalet ansökningar. Det är en ökning med 15 procent jämfört med 2011. För webbansökningar som hanteras i det nya handläggarstödet finns det ingen särskild prioritering mellan förstagångsansökningar och förlängningsansökningar. Sedan Migrationsverket började handlägga ärenden i det nya handläggningsstödet har 14 procent (cirka 3 000 ärenden) av det totala antalet inkomna studerandeärenden hanterats på detta sätt. Ledtiden i dessa ärenden är cirka 2-3 arbetsdagar.

Avgjorda ärenden

Under året har Migrationsverket avgjort drygt 24 000 ansökningar om uppehållstillstånd på grund av studier. Av dessa avgjordes 77 procent inom tre månader. Jämfört med 2011 har andelen avgjorda inom tre månader ökat med 6 procentenheter. Den genomsnittliga handläggningstiden var 60 dagar (2 månader), vilket är 12 dagar kortare än föregående år.

Av förstagångsansökningarna avgjordes 90 procent inom tre månader och den totala genomsnittliga handläggningstiden för dessa ärenden var 44 dagar (1,5 månader). Migrationsverket handläggning svarade för 32 dagar och utlandmyndigheternas handläggning svarade för 12 dagar.

I likhet med tidigare år har majoriteten av ansökningarna i denna ärendekategori kommit in under sommarmånaderna och prioriteringen ligger fortfarande på förstagångsansökningarna. Antalet öppna studerandeärenden har under året minskat med cirka 2 600 ärenden och i slutet av 2012 var cirka 1 600 ärenden öppna i denna ärendekategori.

Anledningen till den minskade handläggningstiden och det minskade antalet öppna ärenden under året är framför allt utvecklingen och förbättringen av webbtjänster samt dialogerna med lärosäten i syfte att få in fler kompletta ansökningar från de studerande. En stor del av ansökningarna är numera kompletta från början och kan hanteras digitalt i det nya handläggningsstödet, där ledtiden är cirka 2-3 dagar.

Övriga ärenden

Viseringsärenden

Under 2012 kom det in cirka 215 800 ansökningar om visum till utlandsmyndigheterna. Det är färre än 2011. Det är huvudsakligen utlandmyndigheterna som tar emot och fattar beslut i ansökningar om visum. Endast en liten andel ansökningar överlämnas till Migrationsverket för beslut. Dessa ärenden överlämnas på grund av att utlandsmyndigheten behöver vägledning eller av säkerhetsskäl. I dessa ärenden ingår även ansökningar som har överlämnats till Migrationsverket av de nordiska länder som representerar Sverige. Migrationsverket avgjorde cirka 9 000 viseringsärenden under året. Den genomsnittliga handläggningstiden för dessa ärenden var 31 dagar, varav 9 dagar på Migrationsverket. Andelen elektroniska ansökningar om visum var under året 34 procent av totalt antal inkomna ansökningar till utlandsmyndigheten.

Antalet viseringsärenden kombinerat med arbetstillstånd har ökat under året. Anledningen till detta är att majoriteten av de plockare av vilda bär som under 2012 ansökte om arbetstillstånd även ansökte om Schengenvisering, eftersom de skulle vistas i Sverige under kortare period än tre månader. Det var enbart ett fåtal av dessa bärplockare som enbart ansökte om uppehålls- och arbetstillstånd. Bakgrunden till detta var att företagen som anlidade bärplockare från tredje land ville undvika den förlängda handläggningstid som väntan på att uppehållstillståndskort skulle skickats till utlandsmyndigheten innebär.

EES/registreringsärenden

Migrationsverket avgjorde under året cirka 36 100 EES/registreringsärenden, vilket är nästan 4 000 fler ärenden än föregående år. Denna kategori omfattar såväl registrering av EES-medborgares uppehållsrätt som utfärdande av uppehållskort för EES-medborgares familjemedlemmar som är tredjelandsmedborgare. Antalet ärenden inom denna kategori har ökat under de senaste åren. Ökningen kan bero på Skatteverkets styrsignal rörande folkbokföring och registrering av uppehållsrätt under sommaren 2010 samt Sveriges jämförelsevis goda ekonomi i förhållande till andra länder inom EU/EES. Andelen bifall var 77 procent vilket ligger på ungefär samma nivå som 2011 (76 procent).

Antalet ansökningar från familjemedlemmar till EES-medborgare har under året varit cirka 11 000, vilket motsvarar 30 procent av det totala antalet inkomna ärenden. Det är ungefär lika många som föregående år. Under året har de största grupperna i denna kategori, i likhet med föregående år, varit medborgare från Polen, Tyskland, Rumänien, Litauen och Grekland.

Webbansökningar

EU/EES-medborgare som ska arbeta eller studera i Sverige kan registrera sin uppehållsrätt via webben. Andelen webbansökningar i denna kategori var under året 28 procent av det totala antalet ärenden i denna kategori. Även dessa ärenden kan hanteras i det nya handläggningsstödet. Under 2012 har 7 procent (cirka 2 500 ärenden) av det totala antalet inkomna ärenden i denna kategori hanterats på detta sätt. Ledtiden är cirka 2-3 arbetsdagar.

Besök

Migrationsverket avgjorde cirka 9 700 besöksärenden under 2012. Det är något färre ärenden än föregående år. Besöksärenden kan vara exempelvis turistbesök eller förlängning av visum.

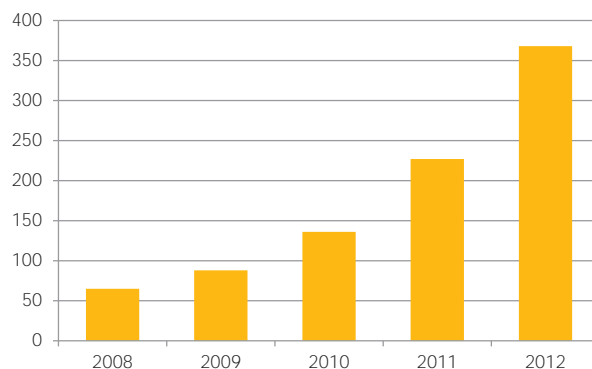
Varaktigt bosatta i annat europeiskt land

Antalet sökande och beslut rörande varaktigt bosatta i andra EU-stater har ökat under de senaste åren och trenden är stadigt ökande.

Se graf nedan över antalet beviljade tillstånd för huvudpersoner. Därutöver tillkommer ungefär lika många familjemedlemmar.

Figur 60

Varaktigt bosatta i annat europeiskt land

Regelverket öppnar för att tredjelandsmedborgare kommer till Sverige och anställs med dåliga villkor och utnyttjas på arbetsmarknaden utan någon kontroll av villkoren. Eftersom regelverket i princip är identiskt med det som gäller för uppehållsrätt för EU-medborgare kan i princip inga krav ställas på anställningsvillkor med mera. De flesta beviljas dessutom femåriga tillstånd. Här finns en risk för missbruk och vid jämförelse med regelverket för den övriga arbetskraftsinvandringen och de åtgärder som vidtas för att motverka missbruk av reglerna för arbetsmarknadsärenden är det inte tillfredsställande att ha denna alternativa väg till arbetskraftsinvandring och, i de flesta fall, dessutom med ytterst dåliga villkor. I de ärenden där tillstånd beviljats är det nästan uteslutande fråga om

lågkvalificerat arbete inom de branscher där Migrationsverket inom den övriga arbetskraftsinvandringen har de största problemen med missbruk.

Effektivitet

Produktivitet

Ett sätt att mäta utvecklingen av produktiviteten på Migrationsverket är att jämföra antalet avgjorda ärenden per årsarbetare. Produktiviteten har då minskat inom verksamhetsområdet med 6,3 procent.

Figur 61

Avgjorda ärenden per årsarbetare arbete, besök och bosättning

	2010	2011	2012
Avgjorda ärenden	165 269	174 635	191 094
Antal årsarbetare	403	405	474
Avgjorda/åa	410	431	403

Sättet att räkna antal årsarbetare har omvärderats och jämförelsetalen har räknats om. I ovanstående mått ingår samtlig personal inom verksamhetsområdet. Migrationsverket anser att detta sätt är mer korrekt än tidigare år. I tabellen ingår passärenden som avgjorts inom verksamhetsområdet samt de årsarbetare som avgjort dem.

För att ge en mer rättvisande bild av prestation tar Migrationsverket hänsyn till att de olika ärendekategorierna är olika resurskrävande. Där har man tagit hänsyn till att mixen av ärendekategorier de olika åren påverkar produktiviteten.

Med utgångspunkt i denna tidsuppskattning har ett produktivetsindex räknats fram. Detta index möjliggör jämförelser av produktionen över tid på ett mer rättvisande sätt, eftersom den eliminerar förändringar i inflödet mellan mer resurskrävande respektive mindre resurskrävande ärenden. Med denna metod att mäta har produkti-

viteten minskat med cirka 6 procent jämfört med 2011. Produktiviteten når inte upp till det mål som Migrationsverket satt upp för 2012.

Vid en jämförelse mellan de två måtten är produktiviteten något sämre med det standardiserade sättet att mäta. En tolkning av detta visar att Migrationsverkets ärendesammansättning under året inneburit att fler utredningskrävande ärenden avgjorts vilket påverkar det standardiserade måttet.

Figur 62

Produktivetsutveckling för arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden 2010-2012

	2010	2011	2012
Avgjorda ärenden per årsarbetare	498	500	470

Sättet att räkna antal årsarbetare har omvärderats och jämförelsetalen har räknats om. I ovanstående mått ingår samtlig personal inom verksamhetsområdet. Migrationsverket anser att detta sätt är mer korrekt än tidigare år.

Under året har Migrationsverket investerat mycket tid och resurser i utvecklingsinsatser. Effekter av dessa har ännu inte påverkat produktiviteten i den utsträckning som tidigare prognosticerats. Nyttoeffekter av det nya digitala handläggningsstödet har varit mindre än beräknat bland annat beroende på att antalet ansökningar som görs digitalt har varit begränsade. Större delen av ärendena går alltså utöver den digitala ärendehanteringens eftersom ärendena kräver komplettering vilket inte kan hanteras i det nya stödet. Under nästa år när även bosättningsärenden kan handläggas elektroniskt bör vi kunna se en större effekt av detta. Det finns även betydande balanser av äldre ärenden som vi systematiskt arbetar med vilket också har bidragit till en lägre produktivitet.

Inströmningen av anknytningsärenden från Somalia har inte uppgått till den prognosticerade nivån. Verksam-

heten hade förberetts för att ta emot dessa ärenden och nyanställda hade specialutbildats. Med anledning av den minskade volymen har dessa handläggare vidareutbildats i andra ärendeslag. Den här typen av omställning påverkar produktiviteten negativt dels med anledning av ökade kompetensutvecklingsinsatser och dels för att ytterligare handledarresurser krävs.

Den skärpning som skett gällande tillämpningen av kraven för arbetstillstånd inom vissa branscher (som beskrivits i kapitlet om arbetstillstånd) har medfört en minskning av antalet beviljade ansökningar inom flera av branscherna som omfattas av de skärpta kraven. Det rör sig främst om servicearbeten och arbeten utan krav på särskild yrkesutbildning. Detta merarbete försvårar områdets möjligheter att minska ärendeslagets öppna balanser eftersom handläggningen av denna specifika grupp ärenden är tidskrävande. Många öppna ärenden av detta slag och hög andel gamla ärenden leder till att produktionsstakten minskat.

I november överfördes också cirka 60 årsarbetare från området till asylprövningen. Detta har tillfälligt medfört en nedgång i produktion till följd av omflyttningar av ärenden och en betydande administration som följd.

Kostnadsutveckling

Under året har kostnaderna för verksamhetsgrenen ökat med cirka 19 procent. Förvaltningskostnaden har ökat med nästan 87 miljoner kronor eller med 20 procent. Ungefär halva ökningen kan förklaras av den nyrekrytering av personal som skett under året. Lönekostnaderna ökade med cirka 44 miljoner kronor och lokalkostnaderna ökade med cirka 2 miljoner kronor. Även andra kostnader som direkt påverkas av antal anställda ökade. Bemanningen har varit 467 årsarbetare, vilket är 60 årsarbetare

högre jämfört med 2011. Den resterade ökningen härrör till kostnader för DNA-analyser och avskrivningskostnader. Kostnaderna för DNA-analyser har ökat med 17 miljoner kronor i förhållande till föregående år. Anledningen är att antalet DNA prov ökat från cirka 510 till 8 540 som en konsekvens av id-domen. Även avskrivningskostnaden har ökat då verksamhetsområdet har fått avskrivningskostnader under 2012 för VIS, EU:s gemensamma system för visuminformation, med 19 miljoner kronor.

Däremot minskade övriga samkostnader, som till övervägande delen utgörs av från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar.

Kostnad per ärende

Kostnad per ärende har ökat med 220 kronor (8 procent). Det beror dels på nyrekryteringen av personal, som behöver en period av inläring innan dessa kan producera med samma effektivitet som erfarna handläggare, samt på de ökade kostnaderna för DNA-analyser och VIS-avskrivningar.

FAKTA

■ **Id-domen:** En tillståndssökande utlänning styrker normalt sin identitet genom att visa en giltig passhandling eller annan identitetshandling utfärdad av en behörig myndighet i hemlandet eller bosättningslandet. Om utlänningen saknar en sådan handling, kan identiteten utifrån en fri bevisvärdering undantagsvis styrkas med hjälp av andra handlingar jämte exempelvis vittnesuppgifter från nära anhöriga i Sverige. DNA-analys, som i och för sig inte visar identitet men väl släktskap, kan också användas främst i barnärenden.

Figur 63

Kostnad för prövning av ansökan om arbete, besök och bosättning ¹⁾⁴⁾

	2010	2011	2012
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	413 187	455 103	540 055
varav 1:1 (tkr)	386 283	431 667	518 405
varav rättshjälp (tkr)	5 968	5 762	4 958
varav övriga samkostnader (tkr) ²⁾	20 936	17 586	16 457
Kostnad per avgjort ärende (kr) ³⁾	2 500	2 606	2 826
1:1 Kostnad per avgjort ärende (kr)	2 337	2 472	2 713

¹⁾ kostnader för processföring i domstol ingår ej.

²⁾ I övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

³⁾ I styckkostnaden avseende 2011 har fel antal avgjorda ärenden använts. Detta har justerats i ovanstående mått.

⁴⁾ Styckkostnaderna har räknats annorlunda 2011-2012 jämfört med 2010. Detta beror på att Migrationsverket tidigare är använt de kostnader som anslagsavräknats istället för totala kostnader. Skillnaden är till allra största del relaterad till andra anslag än förvaltningsanslaget, t ex Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting samt bostadskostnader (anslag 1:2), och till rättshjälp (anslag 1:6).

Verksamhetsområde

Svenskt medborgarskap

Prövning av ansökan om svenskt medborgarskap

MÅL

Beslut i ärenden om svenskt medborgarskap ska fattas senast inom åtta månader under 2012 från det att ansökan kommit in till Migrationsverket.

MÅLUPPFYLLELSE

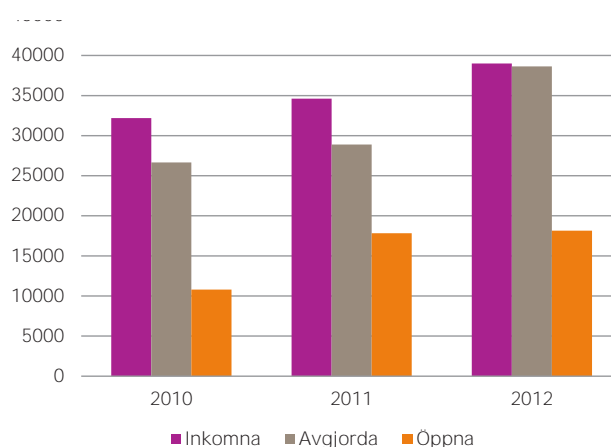
Migrationsverket har under 2012 avgjort 38 600 ärenden om svenskt medborgarskap varav 65 procent avgjordes inom åtta månader. Den genomsnittliga handläggningstiden var 180 dagar (6 månader).

Inkomna ärenden

Under senare år har antalet inkomna grundärenden ökat kraftigt. Under 2012 kom det in cirka 39 000 grundärenden, jämfört med drygt 34 600 under 2011. Av de grundärenden som kom in under året kom cirka 12 000 från irakiska medborgare, vilket utgör 29 procent av det totala antalet sökande. De i övrigt största nationaliteterna var Polen cirka 1 800 ansökningar, Thailand cirka 1 600 ansökningar, statslösa cirka 1 500 ansökningar, Somalia cirka 1 400 ansökningar och Serbien cirka 1 300 ansökningar

Figur 64

Antal inkomna, avgjorda och öppna medborgarskapsärenden 2010-2012

FAKTA

Grundärenden innefattar:

■ Naturalisationsärende:

ansökan om svenskt medborgarskap

■ Anmälningsärenden: ett förenklat ansökningsförfarande som kan användas i vissa

angivna situationer, exempelvis barn som är bosatta i Sverige eller har en svensk fader. Om förutsättningarna är uppfyllda medför anmälan svenskt medborgarskap från dagen för anmälan.

■ Behållande av svenskt medborgarskap:

den som är född och bosatt utomlands kan i vissa fall förlora sitt svenska medborgarskap. För att undvika detta kan man ansöka om att få behålla det.

■ Befrielse från svenskt medborgarskap:

den som är eller önskar bli utländsk medborgare får på ansökan befrias från sitt svenska medborgarskap.

Ett grundläggande krav för att kunna få svenskt medborgarskap är att sökanden har permanent uppehållstillstånd, eller för EU-/EES-medborgare, permanent uppehållsrätt i Sverige. Antalet beviljade uppehållstillstånd har ökat mycket kraftigt alltsedan 2006, vilket också lett till att antalet ansökningar om svenskt medborgarskap ökat mycket.

Under 2012 lämnades 50 procent av ansökningarna in via Migrationsverkets webbplats. Detta är i stort sett samma andel som under 2011, då 48 procent av ansökningarna lämnades in via webben.

Avgjorda ärenden

Under 2012 har arbetet fokuserats på att fatta beslut i ärenden inom åtta månader. Olika team arbetar med olika ärendeflöden. Indelningen är gjord utifrån elektronisk ansökan eller pappersansökan och uppdelad på ärenden som är klara för beslut, ärenden med kompletteringsbehov respektive utredningskrävande ärenden. Under året har teamen dimensionerats för de olika flödena samt fått konkreta produktionsuppdrag i syfte att fatta beslut inom åtta månader. Handläggningen har särskilt varit inriktad

mot de allra äldsta ärendena, vilka oftast är utredningskrävande. Resultatet av detta arbete är att väntetiderna har jämnats ut mellan de olika ärendeflödena. Samtidigt har inriktningen fortsatt varit att avgöra beslutsklara ärenden omgående efter screening.

Prioritering av de äldsta ärendena har visserligen inneburit att genomsnittlig handläggningstid ökat till 180 dagar, jämfört med 175 dagar 2011. I slutet av året var 88 procent av de öppna ärendena åtta månader eller yngre. Den genomsnittliga handläggningstiden sjönk från 216 dagar i januari till 180 dagar i december 2012.

Andelen avgjorda grundärenden inom åtta månader var 65 procent. Produktionen har ökat under året, cirka 38 600 avgjorda jämfört med cirka 28 900 avgjorda under 2011. Migrationsverket avgör ungefär lika många ansökningar som det kommer in. Trots årets positiva utveckling, att väntetiden för de allra äldsta ärendena nu blivit kortare, var antalet öppna grundärenden i slutet av 2012 cirka 18 100, jämfört med 17 800 i slutet av 2011.

Totalt arbetade 52 årsarbetare med medborgarskapsprövning under 2012.

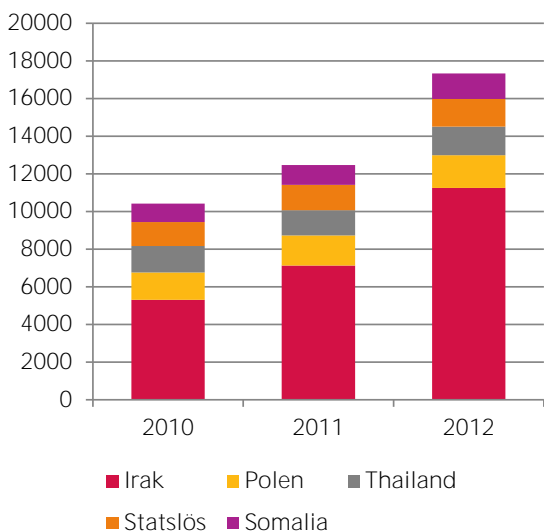
Figur 65

Inkomna medborgarskapsärenden 2010-2012

	2010	2011	2012
Totalt	32 184	34 620	39 007
varav naturalisationsärenden	29 242	31 398	35 581
varav anmälningsärenden	2 199	2 301	2 403
varav bibehållande-/befrielseärenden	743	921	1 023

Figur 66

Inkomna medborgarskapsärenden de fem största grupperna 2010 - 2012

Figur 67

Antal avgjorda medborgarskapsärenden 2010-2012

	2010	2011	2012
Totalt	26 621	28 889	38 639
Andel bifall	84 %	87 %	84 %
Avgjorda inom åtta månader	92 %	68 %	65 %
Genomsnittlig handläggningstid	70	175	180
Avgjorda naturalisationsärenden	23 713	26 164	35 345
Andel bifall	86 %	89 %	85 %
Avgjorda inom åtta månader	91 %	64 %	63 %
Genomsnittlig handläggningstid	75	187	188
Avgjorda anmälningsärenden	2 186	1 839	2 259
Andel bifall	71 %	70 %	74 %
Avgjorda inom åtta månader	99 %	99 %	95 %
Genomsnittlig handläggningstid	33	84	116
Avgjorda bibehållande-/befrielseärenden	722	886	1 035
Andel bifall	70 %	72 %	66 %
Avgjorda inom åtta månader	99 %	99 %	98 %
Genomsnittlig handläggningstid	22	27	26

Effektivitet

Produktivitet

Med anledning av den ökade mängden medborgarskapsärenden har mer resurser avsatts för att handlägga och administrera dessa ärenden, till exempel när sökande hör av sig med förfrågningar eller begäran att återfå handlingar. Medborgarskapsenheten arbetar kontinuerligt med effektivitetshöjande åtgärder. Handläggningsrutinerna har standardiserats och en utökad och tydligare delegering till handläggare har genomförts. Detta medför också att kompetensen sprids till fler personer, vilket leder till mer flexibelt resursutnyttjande.

Varje team har konkreta mål, vilket bidrar till ökad delaktighet. Dessutom arbetar teamen dagligen lösningsfokuserat utifrån de förutsättningar som råder. Teamen har konkreta produktionsuppdrag. Alltsedan hösten 2011 har handläggningen varit inriktad på en väl balanserad insats mellan att handlägga nyinkomna och gamla ärenden. Enheten har satsat hårt på att avgöra beslutsklara ärenden omgående efter screeningen så att dessa aldrig hamnar i någon balans. Denna målmedvetna satsning bidrar i hög utsträckning till ökad produktivitet. Produktiviteten har under året ökat med cirka fyra procent.

Figur 68

Kostnad för prövning av ansökan om svenskt medborgarskap ²⁾

	2010	2011	2012
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	31 344	31 847	38 155
varav 1:1 (tkr)	29 519	30 311	36 651
varav övriga samkostnader (tkr) ¹⁾	1 829	1 573	1 578
Kostnad per avgjort ärende (kr)	1 177	1 102	987
1:1 kostnad per avgjort ärende (kr)	1 109	1 049	949

¹⁾ I övriga samkostnader ingår till övervägande del anslaget 1:8.

²⁾ Styckkostnaderna har räknats annorlunda 2011-2012 jämfört med 2010. Detta beror på att Migrationsverket tidigare är använt de kostnader som anslagsavräknats istället för totala kostnader. Skillnaden är till allra största del relaterad till andra anslag än förvaltningsanslaget, t ex Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting samt bostadskostnader (anslag 1:2), och till rättshjälp (anslag 1:6).

Figur 69

Antalet avgjorda medborgarskapsärenden per årsarbetare 2010-2012

	2010	2011	2012
Avgjorda ärenden	26 621	28 889	38 639
Antal årsarbetare	36	40	52
Avgjorda / åa	746	717	750

En kontinuerlig kvalitetskontroll av handläggares beslut genomförs för att säkerställa att de effektiviseringsåtgärder som vidtas inte påverkar rättssäkerhet och kvalitet negativt.

Kostnadsutveckling

Kostnaderna för verksamhetsgrenen har under året ökat med drygt 6 miljoner kronor (20 procent). Detta förklaras av att förvaltningskostnaderna har ökat med 6 miljoner kronor eller 21 procent. De ökade förvaltningskostnaderna beror framförallt på nyrekrytering av personal. Kostnadsökningen består främst av personalkostnader cirka 5 miljoner kronor samt övriga personalberoende kostnader relaterade till prövning av medborgarskapsärenden.

Bemanningen har ökat med 12 årsarbetare (30 procent) till drygt 52 årsarbetare 2012.

Kostnad per ärende

Kostnaden per medborgarskapsärende har minskat med 115 kronor (10 procent) till följd av ökad produktion under 2012. Förvaltningskostnaden per ärende har minskat med 101 kronor (10 procent).

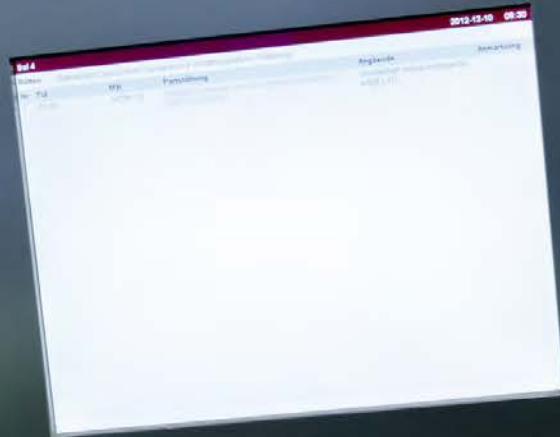
Figur 70

Antal öppna medborgarskapsärenden 2010-2012

	2010	2011	2012
Totalt	10 800	17 833	18 142
varav yngre än åtta månader	79 %	77 %	88 %
Naturalisationsärenden	10 571	17 052	17 234
varav yngre än åtta månader	79 %	76 %	87 %
Anmälningssärenden	182	705	844
varav yngre än åtta månader	93 %	98 %	98 %
Bibehållande-/befrielseärenden	47	76	64
varav yngre än åtta månader	83 %	92 %	84 %

SAL 4

- Förhandling pågår
- Stängda dörrar

	Förhandling	Åtgärds	Anmärkning
1

Foto: Tomislav Stjepić

Omprövning av beslut och processföring

INLEDNING

Med omprövning och processföring avses den verksamhet som är följden av att en sökande överklagar ett avslagsbeslut på sin tillståndsansökan. När ett ärende överklagas överväger Migrationsverket en omprövning av ärendet.

Om beslutet inte ändras lämnar myndigheten överklagan vidare till Migrationsdomstol. I domstolsprocessen är Migrationsverket part och företräds av särskilda processförare.

MÅL

Migrationsverket ska för asyl samt arbete, besök och bosättning redovisa

- andelen omprövningsbeslut som hade en handläggningstid på över en vecka och vad som var orsaken till detta,
- andelen domar av migrationsdomstolarna som myndigheten överklagat och andelen meddelade prövningstillstånd samt kommentarer till utfallet.

Migrationsverket ska även samlat redovisa myndighetens kostnader hänförliga till instans- och processordningen.

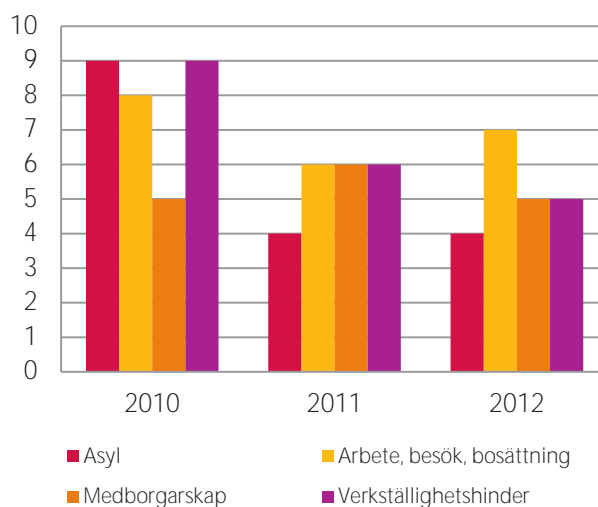
MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverket avgjorde cirka 13 100 omprövningsbeslut avseende asyl, varav 91 procent avgjordes inom en vecka. Den genomsnittliga handläggningstiden var fyra dagar. Handläggningstiden översteg en vecka i cirka 1 200 ärenden, vilket motsvarar nio procent av samtliga avgjorda ärenden.

I ärenden avseende arbete, besök och bosättning avgjordes cirka 10 000 omprövningsärenden varav 83 procent avgjordes inom en vecka. Den genomsnittliga handläggningstiden var sju dagar.

Tabell 71

Genomsnittlig handläggningstid i dagar för överklaganden

Migrationsverket överklagade totalt 144 ärenden till Migrationsöverdomstolen varav 47 avsåg asyl, 90 avsåg arbete, besök och bosättning, tre avsåg prövning av verkställighetshinder samt fyra avsåg medborgarskapsärenden. Domstolen meddelade under året prövningstillstånd i åtta asylärenden, inga prövningstillstånd avseende arbete, besök och bosättning och medborgarskap samt ett prövningstillstånd avseende verkställighetshindersprövning.

Migrationsöverdomstolen fattade också beslut om att inte medge prövningstillstånd i cirka 10 000 asylärenden.

Omprövning

Migrationsverket har en särskild process för överklaganden till Migrationsöverdomstolen för att förhindra att överklagande sker i onödan. Varje anmodan från processförare att överklaga måste godkännas av en verksjurist. Ofta sker detta efter samråd mellan olika inblandade i processen och ibland efter samråd med rättschefen. Migrationsverket har som policy att bara överklaga när det finns ett starkt behov av förtydligande av praxis och när det finns uppenbara handläggningsfel. Det upplevs dock som problematiskt för rättsutvecklingen att endast ett fåtal överklaganden beviljas prövningstillstånd.

Asylprövning

Migrationsverket ändrade fem ärenden av totalt cirka 13 100 omprövade. Det motsvarade en andel på 0,04 procent. Den genomsnittliga handläggningstiden var fyra dagar.

Att en del omprövningsbeslut har en handläggningstid som överstiger en vecka beror ofta på att Migrationsverket behövt tid för att komplettera ärendet, exempelvis med ett yttrande innan det överlämnats till Migrationsdomstolen.

En annan orsak till längre handläggningstider är att det tillsammans med överklagandet kommer in dokument som måste skickas för översättning innan omprövning kan ske.

Figur 72

Ärenden där Migrationsverket överklagat Migrationsdomstolarnas avgöranden 2010 – 2012

	2010	2011	2012
Asyl			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	95	40	47
Antal meddelade prövningstillstånd	39	12	8
Arbete, besök och bosättning			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	227	433	90
Antal meddelade prövningstillstånd	8	6	0
Svenskt medborgarskap			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	1	0	4
Antal meddelade prövningstillstånd	0	0	0
Prövning av verkställighetshinder			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	13	4	3
Antal meddelade prövningstillstånd	2	8	1
Totalt			
Antal överklaganden till Migrationsöverdomstolen	336	477	144
Antal meddelade prövningstillstånd	49	26	9

Figur 73

Omprövningsbeslut i asylärenden 2010 – 2012

	2010	2011	2012
Inkomna	12 933	14 399	13 253
Avgjorda	13 476	14 290	13 111
varav antal med handläggningstid längre än en vecka	4 442	1 361	1 169
varav andel med handläggningstid längre än en vecka	33 %	10 %	9 %
handläggningstid, genomsnitt dagar	9	4	4
Öppna överklaganden 31/12	159	89	134

Verkställighetshinder

Antalet omprövade ärenden rörande verkställighetshinder enligt 12 kap. 19 § var under året 2 578. Ärendena hade en genomsnittlig handläggningstid på fem dagar. Antalet ärenden med en handläggningstid längre än en vecka var 614. I de flesta fall har det berott på att den sökande inlämnat handlingar som behövde översättas eller att någon form av komplettering var nödvändig. Totalt ändrades tre beslut till bifall.

Arbete, besök och bosättning

Migrationsverket omprövade cirka 10 000 ärenden inom kategorin arbete, besök och bosättning. Omprövningsbesluten ändrades till bifall i 232 ärenden. Den genomsnitt-

liga handläggningstiden var sju dagar. Antal ärenden med en handläggningstid på mer än en vecka var cirka 1 700, vilket motsvarade 17 procent av alla ärenden. En av orsakerna till den längre handläggningstiden var att det kom in kompletterande information i ärendet som tidigare inte varit känd, som skulle kunna ligga till grund för ett uppehållstillstånd.

Svenskt medborgarskap

Antalet inkomna och avgjorda omprövningar av medborgarskapsärenden ökade från cirka 800 under 2011 till cirka 1 600 under 2012. Ökningen var förväntad och beroende på den invandring som skett tidigare år. Antalet ändrade beslut var 274 motsvarande 17 procent av det totala anta-

Figur 74

Överklaganden av verkställighetshindersärenden 2010 – 2012

	2010	2011	2012
Inkomna	3 599	2 868	2 566
Avgjorda	3 611	2 854	2 578
<i>varav antal med handläggningstid längre än en vecka</i>	1 580	817	614
<i>varav andel med handläggningstid längre än en vecka</i>	44 %	29 %	24 %
<i>handläggningstid, genomsnitt dagar</i>	9	6	5
Öppna överklaganden 31/12	53	41	20

Figur 75

Överklaganden av ärenden avseende arbete, besök och bosättning 2010 – 2012

	2010	2011	2012
Inkomna	14 451	13 118	9 991
Avgjorda	14 797	12 995	10 001
<i>varav antal med handläggningstid längre än en vecka</i>	2 998	1 574	1 705
<i>varav andel med handläggningstid längre än en vecka</i>	20%	12%	17%
<i>handläggningstid, genomsnitt dagar</i>	8	6	7
Öppna överklaganden 31/12	95	171	115

Figur 76

Överklaganden i medborgarskapsärenden 2010 – 2012

	2010	2011	2012
Inkomna	695	848	1 630
Avgjorda	798	829	1 610
<i>varav antal med handläggningstid längre än en vecka</i>	81	79	117
<i>varav andel med handläggningstid längre än en vecka</i>	10 %	10 %	7 %
<i>handläggningstid, genomsnitt dagar</i>	5	6	5
Öppna överklaganden 31/12	7	10	15

Foto: Tomislav Stjepić

let omprövade ärenden. Orsaker till omprövningar har bland annat varit att vissa villkor uppfyllts efter grundbeslutet. Vid snabbare och enklare kompletteringar kan det vara mer processekonomiskt (eftersom domstolsprocessen är dyrare) att invänta en komplettering under en vecka än att överlämna ärendet till domstol för avgörande.

Processföring

Migrationsverkets processföring som part i domstol handläggs på särskilda förvaltningsprocessenheter lokaliserade i Stockholm, Göteborg och Malmö, vilka också är de orter där migrationsdomstolarna finns.

Processföringen sker genom att Migrationsverket som part i domstolen kan föreläggas att lämna yttrande i utlänningsärendet eller bli kallad till muntlig förhandling i domstol. Både yttranden och muntlig förhandling kan förekomma i ett och samma ärende. Muntliga förhandlingar sker i huvudsak i asylärenden och skedde under året i 27 procent av samtliga avgjorda asylmål i migrationsdomstolarna. Totalt genomfördes drygt 3 400 muntliga förhandlingar. De vanligaste nationaliteterna där muntlig förhandling genomförts var afghaner, iranier, irakier, statslösa, ryssar och somalier.

Under året lämnade närmare 20 800 yttranden i asyl-, arbets-, besöks- och bosättningsärenden Migrationsverket. Andelen yttranden som avsåg asyl var cirka 50 procent. Tilläggas bör att det i ett och samma ärende kan förekomma flera yttranden.

Kostnadsutveckling

Kostnaden per omprövat ärende ökade 2012 med 382 kronor till 4 006 kronor per ärenden jämfört med 3 624 kronor 2011. Skälet till att kostnaderna per ärende ökade, samtidigt som antalet överklagade ärenden totalt minskade, är att processföringen i domstol och då framförallt antalet muntliga förhandlingar i asylärenden ökade under 2012. Totalt minskade dock kostnaderna för omprövning och processföring med knappt 5,9 miljoner kronor jämfört med året innan vilket motsvarar en minskning med cirka 4 procent. De minskade kostnaderna är främst en följd av att övriga samkostnader, som till övervägande delen utgörs av från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar, har minskat.

Figur 77

Processföring (muntlig och skriftlig)

	2010	2011	2012
Muntliga förhandlingar	2 782	2 761	3 415
<i>Asyl (prövning ansökan)</i>	2 527	2 362	2 737
<i>Asyl (prövning verkställighetshinder)</i>	22	31	21
<i>Arbete, besök och bosättning</i>	93	117	110
<i>Svenskt medborgarskap</i>	10	22	14
<i>Övrigt (förvar m m)</i>	130	229	533
Yttranden	20 580	20 649	20 792
<i>Asyl (prövning ansökan)</i>	11 997	12 157	10 359
<i>Asyl (prövning verkställighetshinder)</i>	826	499	304
<i>Arbete, besök och bosättning</i>	5 720	5 625	7 064
<i>Svenskt medborgarskap</i>	300	263	568
<i>Övrigt (förvar m m)</i>	1 737	2 105	2 497

Figur 78

Kostnader för omprövning och processföring ¹⁾

	2010	2011	2012
Kostnad för omprövning av beslut (tkr)	114 537	101 886	99 048
- varav 1:1, Migrationsverket, omprövning av beslut,	108 189	96 406	95 865
- varav 1:6:2, Offentligt biträde i utlänningsärenden	76	38	99
- varav övriga samkostnader ¹⁾	6 273	5 441	3 084
Kostnad per avgjort ärende, omprövning (kr)	3 956	3 624	4 006
- varav 1:1 kostnad per avgjort ärende, omprövning (kr)	3 737	3 429	3 878

¹⁾ Styckkostnaderna har räknats annorlunda 2011-2012 jämfört med 2010. Detta beror på att Migrationsverket tidigare är använt de kostnader som anslagsavräknats istället för totala kostnader. Skillnaden är till allra största del relaterad till andra anslag än förvaltningsanslaget, t ex Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting samt bostadskostnader (anslag 1:2), och till rättshjälp (anslag 1:6).

Foto: Tomislav Stjepić

Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete

Inledning

Migrationsverkets arbete inom EU och internationellt omfattar stöd till regeringen genom deltagande i EU:s beslutsprocesser, praktiskt samarbete genom *Nätverket för de europeiska migrationsmyndigheternas generaldirektörer* (GDISC) och *Europeiska stödkontoret för asylfrågor* (EASO) samt utvecklingssamarbete med utgångspunkt bland annat i Sveriges politik för global utveckling (PGU). Även förvaltning av Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden på nationell nivå ingår här.

UPPDRAG

Migrationsverkets internationella arbete ska bidra till att uppfylla målen för utgiftsområdet. Samarbetet inom EU samt de yttre förbindelserna är i detta avseende särskilt viktiga.

MÅLUPPFYLLELSE

Migrationsverkets arbete genom EASO och GDISC bidrar till ökad solidaritet och effektivitet i Europas asylsystem. Bland annat har utbyte avseende omvärldsanalys och prognoser bidragit till utveckling på detta område. Utvecklingssamarbete med kapacitetsuppbyggnad utanför EU:s gränser och engagemang i det *Östliga partnerskapet* har förstärkts genom de projekt Migrationsverket är delaktiga i, bland annat i Armenien. Projekt "Ny väg in" ger kunskap om människors migrationsval. Migrationsverket bedömer att allt detta bidrar i ett långsiktigt perspektiv till en hållbar migrationspolitik och att det europeiska och internationella samarbetet har fördjupats.

Harmonisering och praktiskt samarbete inom EU

Migrationsverket är aktivt i det praktiska samarbetet och stödjer regeringen i förhandlingsarbetet genom experter i EU:s arbetsgrupper.

EU:s medlemsstater har sedan 1999 arbetat med att harmonisera den europeiska migrations- och asylpolitiken. 2004 beslutade medlemsstaterna att utveckla ett gemensamt asylsystem och 2009 kom man överens om att upprätta ett gemensamt asylförfarande senast 2012. De viktigaste rättsakterna som ingår i det gemensamma asylsystemet antogs under åren fram till 2005 och har därefter genomförts i medlemsstaterna. För att fortsätta harmoniseringen och inrätta det gemensamma asylsystemet har kommissionen presenterat revideringar av rättsakterna. Trots förhandlingar om de reviderade rättsakterna sedan 2008 och ett intensivt slutförhandlingsarbete under 2012 återstår vissa delar att slutförhandla under första halvan av 2013. Målet är att uppnå en högre gemensam skyddsnivå och ett mer likvärdigt skydd i hela EU, samt en ökad solidaritet mellan EU:s medlemsländer. Att det EU-gemensamma VIS-systemet nu används har börjat ge effekter för effektivare viseringsarbete, och det påverkar även Dublinärenden genom att tidigare viseringsansökningar inom EU ger träff i systemet.

Parallellt med förhandlingsarbetet har medlemsstaterna arbetat med praktiskt asylsamarbete inom ramarna för General Directors´ Immigration Services Conference, GDISC, och Europeiska stödkontoret för asylfrågor, EASO.

Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO)

Det europeiska stödkontoret för asylfrågor, EASO, inrättades 2011. En av huvuduppgifterna är att genom en beredskapspool med asylexperter hjälpa till om ett medlemsland begär stöd från andra medlemsstater. Insatser i Grekland pågår sedan 2011 till och med våren 2013. Insatserna är strategiskt viktiga för Sverige när det gäller Dublinärenden, men också i den större kontexten att nå ökad solidaritet inom Europas asylsystem. Kommissionen har under hösten 2012 rapporterat att de hittills utförda insatserna och det nära samarbetet mellan Grekland och de berörda aktörerna lett till flera positiva framsteg. Den utökade gränskontrollen vid landgränsen mellan Grekland och Turkiet har medfört en drastisk minskning av immigranter. Ett antal nyanställda har rekryterats till de tre nya myndigheterna som ska ta hand om prövning, mottagning respektive överprövning. Men många brister kvarstår, i synnerhet vad gäller undermåliga mottagningsförhållanden för asylsökande och standarden på förvarsenheterna samt problem och hinder för de som önskar registrera en asylsökning. Migrationsverket har deltagit med sex experter i olika insatser i Grekland under sammanlagt 122 dagar under 2012, och har ett 35-tal experter i beredskap för EASO:s asylteam. Uppdragen hittills har handlat om att stötta mottagningsverksamheten och identifieringen av särskilt sårbara grupper, bland annat genom att ta fram handböcker och policyer. Härutöver har Migrationsverket även bidragit med fem experter i elva olika uppdrag inom ramen för EASO:s EAC-pool. Enligt kommissionen har utbildning varit det mest framgångsrika området när det gäller stöd till Grekland.

Ytterligare en av EASO:s huvuduppgifter är att förvalta *European Asylum Curriculum* (EAC). EAC:s uppdrag är att tillhandahålla en kvalitativ, bred och likvärdig utbildning för asylhandläggare vilket är viktigt för att främja en harmonisering av asylprocessen inom EU. Under 2012 har Migrationsverket, som varit projektledare för EAC-projekten, slutfört även den IT-tekniska överföringen till EASO. EASO har en särskild expertpool med lärare som utbildar nya EAC-lärare samt ämnesexperter som uppdaterar och utvecklar utbildningsmodulerna. Migrationsverket bidrar till expertpoolen och har under 2012 medverkat i ett tiotal uppdrag för EASO. Dessutom har personal från Migrationsverket deltagit i sju olika EAC-utbildningar vid 153 utbildningsplatser under 2012 (135 utbildningsplatser 2011). I hela Europa har över 1 000 asylhandläggare erhållit en EAC-kurs under 2012.

EASO har påbörjat utvecklingen av ett tidigt förvarningssystem, *Early Warning and Preparedness System* (EPS),

för analys av trender i asylprocesser. Sverige och övriga medlemsstater bidrar med information till systemet. Under året har EASO tagit fram särskild trendanalys och statistik som kunnat belysa fördelning av asylsökande från västra Balkan och hur situationen i Syrien påverkar medlemsstaterna. Migrationsverket har lämnat information till systemet. Det tidiga förvarningssystemet kan också på sikt komma att utgöra en av informationskällorna och ett av verktygen för Migrationsverkets omvärldsanalys.

Nätverket för de europeiska migrationsmyndigheternas generaldirektörer (GDISC)

Sverige är ordförande i ett nätverk för de europeiska migrationsmyndigheternas generaldirektörer (GDISC) till och med 2013. Inom Migrationsverket finns ett sekretariat för nätverket. Sekretariatet är en drivande aktör och knutpunkt för nätverkets samarbete inom asyl- och migrationsområdet i Europa. Det svenska ordförandeskapet ger en möjlighet för Migrationsverket att ha stort inflytande över agendan i frågor om praktiskt samarbete. Migrationsverket kan således lyfta frågor som är av intresse för myndigheten och därmed påverka diskussionerna på europeisk nivå, bland annat frågor hur man arbetar med styrning av myndigheter. Eftersom migration till sin natur är gränsöverskridande är detta viktiga samarbetsfrågor. För att få ytterligare genomslag och för att tillföra ökat värde till deltagande medlemsländer har Migrationsverket arbetat fram ett nytt arbetssätt för effektivare möten med kommunikation enligt lean.

Managementfrågor och förbättrat prognos- och omvärldsanalytiskt arbete har under året varit i fokus inom GDISC. Migrationsverket är drivande i dessa frågor och ett fördjupat samarbete mellan GDISC och EASO har inletts. Bland annat har Sverige och Nederländerna inom ramen för GDISC tagit initiativ till en gemensam europeisk utbildning för chefer som kommer att bli en ny EAC-modul som EASO ansvarar för.

Legal contact points är ett forum inom GDISC för utbyte av information om aktuella rättsfall på europeisk nivå och samarbetet inom detta forum har utvecklats ytterligare under året. Migrationsverket är aktivt i detta forum.

För återvändandefrågor har det inom nätverket bildats en särskild styrgrupp med ett antal medlemsländer, bland annat Sverige, som arbetar med konkret praktisk samverkan. Ett utökat samarbete inom hela GDISC i form av *return contact points* är ett nästa steg under kommande år.

Identitetsfrågor är ytterligare ett område som varit uppe på nätverkets agenda under året där också kommissionen visat intresse.

Det nordiska samarbetet

Nordiska Utlänningsutskottet (NU) är ett forum där Migrationsverket kan nå samsyn med de nordiska länderna i strategiskt viktiga frågor och därmed öka möjligheten att få större genomslag inom EU och GDISC. Liksom inom GDISC har frågor om lednings- och omvärldsanalysarbete varit centrala också i NU. Migrationsverket stod värd för ett av årets två möten där det framkom att det är viktigt för migrationsmyndigheterna att lyfta blicken och arbeta framåt oavsett tryck på verksamheten. Det är värdefullt att arbeta tillsammans med beredskapsfrågor i och med att de nordiska ländernas migrationstrender i stor utsträckning påverkas av samma händelser och att samhällsstrukturerna är likartade.

Europeiska migrationsnätverket (EMN)

Inom EU inrättades 2008 det Europeiska migrationsnätverket (EMN) i syfte att samla in och utbyta aktuell, objektiv, tillförlitlig och jämförbar information om migrationen till medlemsstaterna som grund för beslutsfattande inom området på både nationell och europeisk nivå. De olika produkter som EMNs kontaktpunkter tillhandahåller används som underlag för vidareutveckling av europeisk lagstiftning och policy inom områdena migration och asyl och kan bidra till fortsatt harmonisering av olika nationella regler.

Migrationsverket är enligt instruktionen den svenska kontaktpunkten för nätverket. Som grund för nätverkets arbete utarbetar Kommissionen och EMNs styrelse ett årligt arbetsprogram på EU-nivå. Under året har arbete skett, i enlighet med arbetsprogrammet, genom så kallade ad-hoc frågor, periodiska rapporteringar, tre kortare studier och en huvudstudie samt olika möten och konferenser.

Ad-hoc-frågorna är ett redskap för EMNs kontaktpunkter att snabbt kunna samla in och jämföra information om lagstiftning och praxis i andra länder, antingen för att allmänt lära sig mer om den europeiska kontexten eller för att dra konkreta lärdomar för vidareutvecklingen av nationella regelverk och policy. Temat för EMNs huvudstudie 2012 var migration av internationella studenter. En nationell nätverkskonferens anordnades i april 2012 och den svenska delrapporten publicerades i november. De tre kortare studierna som gjordes under 2012 rörde missbruk av invandring baserad på familjeåterförening (bland annat skenäktenskap), problematiken kring migranter som saknar id-handlingar och förutsättningarna för tredjelandsmedborgare att flytta inom EU. Därtill framställdes en årlig policyrapport på migrationsområdet.

EU-fonder för utvecklingsprojekt

Europeiska flyktingfonden III (ERF) och Europeiska återvändandefonden (RF) syftar ytterst till att ge EU-länderna en gemensam grund för arbetet med asylsökande och flyktingar med flera samt med återvändandet. Fonderna ingår i EU:s ramprogram SOLID, *Solidarity and Management of Migration Flows*, och programperioden pågår 2008–2013. I Sverige medfinansierar fonderna utvecklingsprojekt som drivs av exempelvis kommuner, frivilligorganisationer och Migrationsverket. Migrationsverket är ansvarig myndighet (fondförvaltning) för de svenska delarna av fonderna och på Migrationsverkets hemsida kungörs vilka projekt som beviljats stöd av fonderna.

Utvärderingar av fondernas effekter och resultat för programåren 2008–2010 har genomförts under året och lämnats till Europeiska Kommissionen. Delar av utvärderingen har utförts av en extern och oberoende utvärderare, Ramböll Management AB. Utvärderaren bedömer att flyktingfonden (ERF) har skapat ett mervärde och att strategin för det fleråriga programmet i stor utsträckning har genomförts. Flera stödmottagare har uppgett att projektet inte hade kunnat genomföras utan medfinansiering från ERF, alternativt att de endast hade kunnat genomföras i begränsad utsträckning. Utvärderarens bedömning för återvändandefonden (RF) om uppnådda mål, varierar mellan programåren och mellan programmets olika prioriteringar från begränsade till goda. Bland annat pekar utvärderaren på att det hade varit önskvärt med fler projekt, men bedömer att RF gett ett mervärde då den möjliggjort utvecklingsarbete och medfinansierat projekt som haft potential att utveckla och förnya praxis, verktyg med mera, för återvändandearbete, men att det låga antalet projekt begränsar avtrycket på nationell nivå.

Året har annars präglats av arbete med avslutet av programår 2008 och 2009, där oväntade problem har uppstått. Regelverken är komplexa och ett omfattande arbete med regelverkstolkningar och justeringar har uppkommit. Tolkningar har när det gäller till exempel frågor om kostnader för konferenser och att ersätta avdelad personal avgjorts enligt fondförvaltningens linje. När det gäller till exempel offentligt finansierade bidrag och projektpartner har avgörandet gått enligt reviderande myndighets linje. Fondförvaltningen har valt att tillskjuta medel från de internt så kallade vidarebosättningsmedlen motsvarande de justerade beloppen för att hålla projekten skadeslösa när de har följt fondförvaltningens regeltolkning. För program-

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska återvändandefonden

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska flyktingfonden

år 2008 rör det sig om 17,3 miljoner kronor. För nya bidragsöverenskommelser med projekt har finansplanerna istället omarbetats. Fondförvaltningen har återkrävt medel från projekten när de inte har följt gällande regelverk och dessa kostnader inte i förväg var godkända av fondförvaltningen.

FAKTA

■ **Fondmedel och vidarebosättningsmedel.** Europeiska flyktingfonden III innehåller två helt olika delar av medel och regleras i artikel 13 i den grundläggande rättsakten för Europeiska flyktingfonden. Den ena delen tilldelas varje medlemsstat utifrån antalet personer som fått upphållstillstånd respektive antalet personer som sökt asyl enligt statistik för tidigare år i Eurostat-systemet. Denna del kallas internt fondmedel. Den andra delen är ett särskilt tillägg som incitament för att öka vidarebosättningen till EU-länder. Medlemsstaten erhåller ett fast belopp för varje person som vidarebosatts och internt benämns dessa medel vidarebosättningsmedel. Det är skilda regelverk för fondmedel och vidarebosättningsmedel. EU-kommissionen har genom kommittéförfarande lämnat förklaringar till hur de olika delarna av medlen kan användas och ska redovisas.

I ett mycket sent skede har det också visat sig att de inblandade myndigheterna, fondförvaltningen respektive den attesterande myndigheten samt den reviderande myndigheten har olika uppfattningar om olika strukturella frågor, till exempel hur kommittéförfarandet inom EU ska tolkas.

Detta har lett till betydande ekonomiska risker i det avslutande arbetet. 2008 års program redovisades slutgiltigt till EU-kommissionen den 23 december, men med en reservation från den attesterande myndigheten. Reservationen innebär att attesterande myndighet endast godkänner slutredovisningen "under förutsättning att Kommissionen kan acceptera tolkningen att den ansvariga myndigheten kan använda vidarebosättningsmedel fritt och även som nationell medfinansiering". Ansvarig myndighet har å sin sida i samband med slutredovisningen förklarat sin ståndpunkt i en skrivelse till EU-kommissionen. "Based on information that the Responsible Authority has repeatedly received from the Commission, the Responsible Authority has learnt

FAKTA

■ **Kommittéförfarande:**

EU-kommissionen biträds av kommittéer för genomförandet av beslut som fattas på EU-nivå. Det finns omkring 300 kommittéer som arbetar enligt fem olika kommittéförfaranden. Beroende på typ av förfarande lämnar kommittéerna mer eller mindre tvingande yttranden om de genomförandeåtgärder som kommissionen föreslår – det är detta som kallas kommittéförfarandet.

that there is no condition to account for the use of the fixed amount, or the expenditure concerned. The only obligation connected with the fixed amount is that each Member State must provide information on how many resettled persons that have actually been resettled" Resultatet av inlämnad slutredovisning avseende programår 2008 är helt beroende av EU-kommissionens ställningstagande avseende reservationen från attesterande myndighet. Total omfattning av slutredovisningen avseende EU-fondmedel för programår 2008 uppgår till en summa av 40,7 miljoner kronor (33,2 ERF III + 7,5 RF). Programår 2009 och 2010 ska slutredovisas till EU-kommissionen i början av 2013. Ytterligare några regelverksfrågor har uppkommit som kan ge problem inför dessa avslut. Åtgärder för att komma till rätta med dessa problem är att frågorna liksom tidigare lyfts till EU-kommissionen, samt att nu även en extern part har engagerats för att allsidigt belysa en rättsfråga angående upphandling. För att hantera uppkomna risker har bland annat fondförvaltningens juristkompetens förstärkts. Fondförvaltningen bedömer att riskerna i framtiden är väsentligt mindre omfattande än de som redan har hanterats, förutsatt att EU-kommissionen går på fondförvaltningens linje i 2008 års slutredovisning.

Till följd av problematiken under året har bidragsöverenskommelser med projektägare för programår 2012 inte slutförts. Det har inte heller tagits några beslut under året om att bevilja finansiering till projekt för programår 2013, utan där delges beslut i början av 2013. Till ERF har 26 ansökningar inkommit och till RF tre ansökningar, jämfört med 36 respektive tre inkomna ansökningar 2011. 2013 års medel går till stor del till forskningsprojekt och projekt som rör vidarebosatta. I övrigt finns projekt som handlar om barn och ungdomar, om hbtq- och genusfrågor och om hälsofrågor.

I samband med utlysningen 2012 av 2013 års medel påbörjades ett kvalitetsarbete för ökat kundvärde och effektivare process. Detta har gett resultat i högre kvalitet i inkomna ansökningar som direkt ger högre effektivitet i fondförvaltningens beslutsprocess, med betydligt lägre kompletteringsbehov och högre bifallsandel.

Migration och utveckling

Migrationsverket engagerar sig i det internationella utvecklingssamarbetet bland annat med utgångspunkt i *Sveriges politik för global utveckling* (PGU) och ska bidra till en ökad medvetenhet om sambandet mellan migration och utveckling. I oktober lämnade Migrationsverket rapporten *Migrationsverkets bidrag till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling* till regeringen. Projektet "Ny väg in" är ett exempel på gott samarbete med andra aktörer för att hitta synergier mellan migration, sysselsättningsfrågor och utveckling. Utvecklingssamarbetet har fortsatt att främst inriktas på den östliga dimensionen med kapacitetsutvecklingsinsatser bland annat i Armenien.

Projektet Ny väg in

Med fokus på migranternas behov av information driver Migrationsverket, tillsammans med Arbetsförmedlingen och tankesmedjan Global Utmaning projektet "Ny väg in" med finansiering från Europeiska integrationsfonden. Projektet ger Migrationsverket värdefull kunskap om varför människor väljer att migrera, varför de kommer till Sverige och vad som avgör hur de migrerar.

Östliga dimensionen

– samarbete vid EU:s östra gräns

För Sverige är särskilt den östliga dimensionen av EU:s arbete med migration och utveckling prioriterat. Två insatser som pågått under 2012 är en följd av tidigare svenska insatser och engagemang i *Söderköpingsprocessen*, som införlivades i *Östliga partnerskapet* i slutet av 2011.

Den ena insatsen är den stödfunktion som efter kommissionens förfrågan inrättats på Migrationsverket i augusti 2012 till den nya Panelen för Migration och asyl. Panelen leds av EU-kommissionen och genom stödfunktionen är Migrationsverket och Sverige delaktigt i att planera och genomföra panel- och expertmöten under tre år. Detta är en del av Migrationsverkets stöd till Regeringskansliets arbete med *Global Approach to Migration and Mobility* (GAMM).

Den andra insatsen är EU:s pilotprojekt för kvalitet och utbildning i asylprocessen. Migrationsverket leder detta delprojekt som startades under 2012 och pågår i 18 månader. Projektet följer upp tankarna på en implementering av det europeiska asylutbildningssystemet EAC i bland annat länderna öster om EU.

Armenien – twinningprojekt för utveckling av statsförvaltningen

Utvecklingsarbete i den östliga dimensionen bedrivs också genom det twinningprojekt som Migrationsverket leder i Armenien. Projektet som startade sommaren 2012 och drivs på plats i landet under drygt två år genomförs tillsammans med Polens inrikesministerium. Det ska bidra

till att Armenien närmar sig EU-standard i hanteringen av migrationsfrågor. Armenien är ett prioriterat land inom EU:s grannskapspolitik och EU har ingått ett så kallat partnerskap för rörlighet med Armenien. Projektet är angeläget också för Sverige som tillsammans med Polen drivit fram EU:s *Östliga partnerskap*. Armenien är även strategiskt intressant att följa med tanke på dess geografiska läge i förhållande till prognoser för migrationsströmmar.

Projektet är uppdelat i tre komponenter där Polen leder den första komponenten som syftar till att anpassa den armeniska lagstiftningen till EU:s lagstiftning. Sverige har ansvaret för de två andra komponenterna som består i att stärka samarbetet mellan de armeniska myndigheterna som hanterar migration och att öka dessa myndigheters effektivitet, samt att implementera ett heltäckande asyl- och migrationsdatabehandlings- och kommunikationssystem. Migrationsverket har en expert på plats i Armenien som arbetar tillsammans med experter från både Sverige och Polen. I december avslutades den första svenska aktiviteten i projektets andra komponent, där svenska experter granskat hur styrningen av migrationsfrågorna och samarbetet mellan de olika berörda myndigheterna i Armenien kan förbättras. Resultatet presenterades vid en workshop med deltagare från armeniska myndigheter och frivilligorganisationer. Efter presentationen arrangerades ett "World Café" där deltagarna bland annat fick diskutera hur de tror att den typiske migranten till Armenien kommer att se ut om fem år.

■ **Genom "twinning"** erbjuds myndigheter och andra offentliga aktörer från EU:s medlemsstater att delta i utvecklingen av andra länders förvaltningar. Twinning riktar sig i första hand mot kandidatländer, potentiella kandidatländer och EU:s grannländer i Östeuropa, Centralasien, Nordafrika och Mellanöstern. Medlemsstaternas myndigheter ansöker om att få delta i projekt och det är mottagarlandet som äger projektet.

■ **Söderköpingsprocessen** pågick i tio år (2001-2011) och var ett gränsöverskridande samarbetsprojekt på asyl- och migrationsområdet. Tretton länder deltog, bland annat Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Moldavien, Ukraina och Vitryssland. Sverige var ordförande för Söderkö-

pingsprocessen från 2011 fram till införlivandet i det Östliga Partnerskapet - EU:s gemensamma politik för de östliga grannländerna. Inom det Östliga Partnerskapet har en ny panel för asyl- och migrationsfrågor inrättats som tar vid efter Söderköpingsprocessen. En stödfunktion för

panelen (under ledning av EU-kommissionen) har inrättats på Migrationsverket i augusti 2012. Under 2012 har det genomförts två panelmöten inriktade mot asylprövning och cirkulär migration och ett expertmöte inriktat mot landinformation.

Foto: Tomislav Štjepić

Organisationsstyrning

ÅTERRAPPORTERING

Migrationsverket ska särskilt redovisa hur myndigheten arbetar med långsiktig kompetensförsörjning samt med att bibehålla och vidareutveckla kompetensen rörande etiska frågor och mänskliga rättigheter.

I redovisningen ska också ingå en analys av kompetensbehovet för Migrationsverkets personal när det gäller kvinnor och barn samt särskilt utsatta grupper såsom hbtq-personer och personer med funktionsnedsättningar.

■ hbtq: homosexuella, bisexuella, transpersoner och queer.

RESULTAT

Genom att tillhandahålla ett välutvecklat utbildningsprogram som möter behovet av långsiktig kompetensförsörjning där bland annat utbildningar rörande mänskliga rättigheter ingår, anser Migrationsverket att uppdraget uppfylls.

Vad gäller analys av kompetensbehov rörande kvinnor och barn samt särskilt utsatta grupper bedömer myndigheten att uppdraget till delar uppnåtts. En heläckande analys har inte genomförts.

Medarbetare

Migrationsverket är en arbetsplats som präglas av respekt för människan. Myndigheten strävar efter att ingen ska bli diskriminerad och att alla ska ges lika möjligheter. Migrationsverket arbetar kontinuerligt med att anpassa bemanningen efter verksamhetens kompetensbehov, omfattning samt tillgänglig budget. Under sommaren 2012 skedde en kraftigt ökad inströmning av asylsökande vilket medförde ett ökat personalbehov. Ett omfattande rekryteringsarbete inleddes under hösten och förväntas även pågå under nästa år. Antalet anställda vid årets slut uppgick till 3 797, vilket är 440 fler än förra året. Antalet årsarbetare, det vill säga tillgänglig arbetstid, var i genomsnitt 3 035 under året, vilket är 158 fler än föregående år. Under året har 942 nya medarbetare börjat och 502 slutat. Av de som har slutat var 189 tillsvidareanställda och cirka 75 av dessa utgjordes av pensionsavgångar. Resterande 313 hade tidsbegränsade anställningar. Ungefär 10 procent av medarbetarna kommer att uppnå pensionsålder inom fem år. På grund av det ökade resursbehovet har även antalet tidsbegränsade anställningar under året ökat från 15 procent till 19 procent i början av november 2012. Efter som prognoserna visar på en fortsatt hög inströmning av asylsökande beräknas resursbehovet kvarstå under 2013. Med anledning härav har beslut tagits om att medarbetare med tidsbegränsade anställningar kan erbjudas tillsvidareanställning på Migrationsverket som ett steg i att möta resursbehovet. Erbjudande om tillsvidareanställning lämnas efter prövning av verksamhetens behov samt efter kontroll av att krav på förtjänst och skicklighet uppfylls. Detta har lett till att andelen tidsbegränsade anställningar minskat till 13 procent vid årets slut.

Könsfördelningen har varit i stort sett oförändrad de tre senaste åren och andelen kvinnor uppgick vid årets slut till 64 procent. Däremot var det en jämnare fördelning när det gäller ledande befattningar, där andelen kvinnor uppgick till 46 procent.

Åldersfördelningen på myndigheten är i stort sett oförändrad från föregående år. Antalet anställda som är 50 år eller äldre uppgick vid årets slut till 32 procent, 55 procent var mellan 30-50 år och 13 procent var yngre än 30 år.

Migrationsverket har en lönepolicy där lönesättningen ska motivera medarbetaren till att, genom ständiga förbättringar och respekt för människan, aktivt bidra till att verksamheten når sina mål. Därmed medverkar lönesättningen till att Migrationsverket förblir en attraktiv arbetsplats att arbeta och utvecklas i. Löneläget 2012 var generellt högre i jämförelse med övriga statliga verk i landet. En analys av löneskillnader mellan män och kvinnor visar att kvinnornas medellön vid årets slut var 95 procent av männens, oförändrat jämfört med de tre senaste åren. Den största orsaken till skillnaden i lön är könsfördelningen inom våra olika befattningar. Det är fler kvinnor som arbetar inom befattningen assistenter och en högre andel män som arbetar som experter. Vid lönekartläggningen 2010 identifierades inga osakliga löneskillnader.

Kompetensförsörjning

Migrationsverkets långsiktiga arbete för att säkerställa kompetensförsörjningen har fortsatt under året. Arbetsmodellen för kompetensanalys har etablerats och genomförs nu brett inom myndigheten. Under året har det systematiska arbetsmiljöarbetet varit i fokus och Migrationsverket har säkerställt att det finns en grundläggande kunskap kring arbetsmiljön. En av effekterna av den stora asylinströmningen har varit att Migrationsverket påbörjat

ett stort rekryteringsarbete. Under det sista halvåret har en rekryteringprocess tagits fram som stöd i detta arbete och en upphandling av ett rekryteringsstöd påbörjats.

Under året har formerna för hur nyanställda introduceras utvecklats. Det gäller både på verksamhetsområdesnivå samt verksamhetsgemensam nivå. Ett exempel på områdesintroduktion är det program som utvecklas inom asylprövningsverksamheten. Introduktionen löper över ett år med olika kompetenshöjande insatser och varje nyanställd får en mentor. Resultatet av utvecklingen av de olika introduktionerna kommer dock att synas först år 2013.

Bedömningen av vilken kompetens som behöver utvecklas tas fram via omvärldsbevakning, kvalitetsuppföljning, nya utmaningar, medarbetarnas behovsanalys och ledningens prioriteringar.

Utveckling av kompetensarbetet

Under 2011 fastställdes en kompetenspolicy på Migrationsverket. Under 2012 har myndigheten arbetat aktivt med att implementera det nya synsättet på kompetens. Genom den metod för kompetensanalys som infördes under förra året, arbetar och diskuterar enheterna kring kompetens som lärande i vardagen och att alla ska bidra till utveckling. Kompetensanalyser har under året genomförts på 35 enheter och i två ledningsgrupper. Analyserna fungerar som underlag för enheternas kompetensförsörjningsplanering och medarbetarnas utveckling. I syfte att öka kompetensen i olika frågor samverkar Migrationsverket med länsstyrelser, frivilligorganisationer, kommuner och landsting med flera.

Lära genom att göra

Migrationsverket fortsätter utvecklingen mot en verksamhet där man lär genom att göra och tar vara på medarbetarnas kompetens. I det ordinarie utbildningsprogrammet blir allt fler utbildningar casebaserade. Att arbeta med fallstudier, "case", är en form för lärande i vardagen. Metodiken ger utrymme för att gemensamt inhämta och utbyta kunskap samt till reflektion över den egna insatsen. I syfte att öka lärandet reflekteras före, under och efter utbildningen. Hemuppgifter med återkoppling är något som införs mer och mer.

Projektet "Den lärande organisationen" arbetar med att ta fram olika metoder för lärande inom asylprövningen. Medarbetaren ska få verktyg för att själv kunna följa upp sitt arbete, så kallad självutvärdering. Team och enheter får verktyg i form av caselärande och olika metoder för uppföljningar av kvalitet och enhetlighet i prövningen.

Nya utbildningar som tagits fram under året

Hösten 2011 presenterade UNHCR sin rapport *Kvalitet i svensk asylprövning*. I studien konstaterades att omkring hälften av de asylsökande i de observerade utredningar-

Figur 79

Procentuell fördelning av årsarbetare per verksamhetsområde

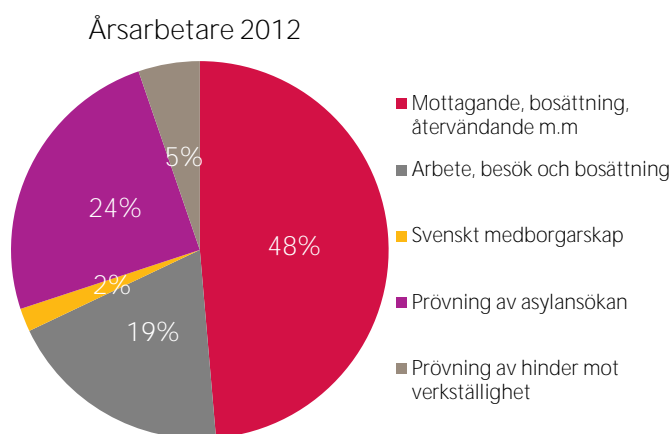

Foto: Tomislav Stjepić

na åberopade att de hade varit utsatta för tortyr, fysiskt våld eller sexuellt våld. Tillsammans med UNHCR, Röda korset och Amnesty har Migrationsverket tagit fram en utbildning om handläggning och bedömning av personer som utsatts för tortyr. Den förväntade effekten är att kvaliteten på utredningar och beslut inom asylprövning ökar. Utbildningen har genomförts på sju orter och var obligatorisk för handläggare och beslutsfattare inom asylprövningen.

Internationell familjerätt är en ny utbildning (grund- och fördjupningsdel) som vänder sig till all ärendehandläggande personal. Utbildningen ska ge kunskap om svensk och internationell familjerätt som den kommer till uttryck i svensk lagstiftning, internationella konventioner och i praxis.

Som ett fortsatt arbete med förra årets utveckling av barnkompetensen genomfördes pilotutbildningen *Barn i Migration* under våren 2012. Utvecklingsmodellen är en del i ett långsiktigt arbete med att bygga upp barnkompetensen på Migrationsverket. Målet är att personalen över hela landet och inom alla verksamhetsområden ska ha relevant barnkompetens så som den står formulerad i barnpolicyen.

Under hösten 2012 fördes barnutbildningen in i det reguljära utbildningsprogrammet för all personal. Utvecklingsmodellen består av en grundutbildning och en fördjupningsutbildning som syftar till att skapa lärande och

kompetens som ska omsättas i praktisk handling i det dagliga arbetet. Barngruppen, som har ett sammanhållet ansvar för barnfrågor, överväger också fler och andra former för kompetensutveckling, exempelvis i form av interaktiv utbildning, fallstudier med mera. Barnutbildningarna har tagits fram utifrån en samsyn på kompetens och lärande där metodiken för utbildningen bygger på aktivt deltagande hos medarbetarna före, under och efter utbildningstillfället. Fördjupningsutbildningen avslutas med en workshop kring konkreta förbättringsförslag som tagits fram av deltagarna.

Inom ramen för det europeiska utbildningsprogrammet EAC har tre utbildningar i intervjumetodik, *Interviewing Children*, genomförts under år 2012.

Navigatörsprogrammet

Migrationsverket har beslutat att tillämpa leanmetodik då denna skapar ett mervärde för våra kunder, oss själva och vår uppdragsgivare. För detta behövs medarbetare som har denna kompetens. Navigatörsprogrammet är det forum där nya personer som arbetar med metodiken får sin utbildning och träning. Myndigheten har också ett intresse av att de experter på arbetssättet som finns sedan tidigare arbetar på ett likartat sätt. Navigatörsprogrammet är det enda forum som finns för alla som redan arbetar som förändringsledare eller liknande. I programmet kan Migrationsverket stämma av erfarenheter samt påverka hur arbetet med lean fortgår. Ett femtiotal personer

har följt programmet under året och blir efter examinering diplomerade navigatörer, det vill säga certifierade handledare i vårt sätt att arbeta. Migrationsverket är nu självförsörjande och inte längre beroende av externa utbildningsleverantörer avseende handledning.

Ledarförsörjning på Migrationsverket

Ledarutvecklingsarbetet har under året fortsatt på Migrationsverket. Fokus har till stora delar legat på ledarskap i en lärande organisation, lean och det coachande förhållningssättet. I arbetet vidgas begreppet från att rikta sig i huvudsak till chefer till att även omfatta andra ledarroller. Detta synliggörs till exempel inom projektet "Den lärande organisationen" och i Navigatörsprogrammet. Ett syfte med Navigatörsprogrammet, som leancenter håller i, är att lägga grunden till ett gemensamt synsätt.

Under året har Migrationsverket provat andra former för till exempel chefsutveckling. Ett exempel är de HR-seminarier som personalenheterna genomfört med olika teman. Exempel på teman är kränkande särbehandling, löneseminarium, försummelse i anställning med mera.

Utvecklingen av ledarförsörjningsarbetet kommer att fortsätta under 2013. Ett av de planerade utvecklingsområdena är det coachande förhållningssättet. Under året har det pågått förberedelser för att testa en utbildning i fördjupad coaching under våren 2013.

Kompetens rörande etiska frågor

Diskussion kring etiska dilemman, bemötande, diskriminering och kränkande särbehandling sker lokalt på enheterna i olika forum exempelvis arbetsplatsträffar, enhetsmöten med mera. Vissa frågor lyfts till Migrationsverkets etiska råd för vägledning.

Under förra året påbörjades arbetet med värdegrundsfrågor och som metod har dialogseminarier med utgångspunkt i en dialogkarta använts. Ämnet för seminarierna var respekt för människan, en av hörnstenarna i lean. Genomförandet av dialogseminarierna avslutades under våren varefter en sammanställning av resultaten från dialogövningarna har gjorts och dessa har presenterats vid ett möte för alla chefer. Totalt medverkade knappt 2 400 av Migrationsverkets medarbetare vid dialogseminarierna. Det fortsatta arbetet består bland annat av att nya fallstudier utarbetas för att ge enheter underlag för fortsatta värdegrundsdiskussioner.

När det gäller rena utbildningsinsatser så innehåller introduktionsutbildningarna förvaltningskunskap med inriktning på tjänstemannarollen. Vidare har myndighetens chefer deltagit i seminarier angående kränkande särbehandling.

Kompetens rörande mänskliga rättigheter

Migrationsverket erbjuder en grundutbildning i mänskliga rättigheter och en fördjupningsdel för medarbetarna

inom asylprövning. Övriga utbildningar som berör mänskliga rättigheter är de som handlar om barn, tortyroffer, särskilt utsatta personer och hbtq-frågor.

I den dagliga hanteringen av ärenden arbetar myndigheten med och fördjupar kunskapen om mänskliga rättigheter. Migrationsverkets landinformationsenhet arbetar kontinuerligt med att ta fram information om förhållandena i olika länder, bland annat gällande mänskliga rättigheter. En viktig vägledning i ärendeprovningen är de rättsliga ställningstaganden som beslutas av rättschefen. Under året har ett flertal rättsliga ställningstaganden som berör mänskliga rättigheter och utsatta grupper beslutats. Rättschefen har också lämnat kommentarer om säkerhetssituationen i ett antal länder samt situationen för religiösa minoriteter i Irak. Under året har också medarbetare från Migrationsverket deltagit på fact-findingresor och kvotuttagningar.

Särskild analys gällande utsatta grupper

En genomgång av myndighetens arbete med hbtq- och genusfrågor har gjorts under året. Analysen bestod av genomgång av forskning och rapporter samt tillgången till och deltagandet vid utbildningar. Dessutom genomfördes medsittningar i verksamheten samt studier av styrande dokument och riktlinjer. Analys och slutsatser redovisas i underlaget "Standardisering av arbetssätt hbtq- och genus" och kommer att leda till att en verksövergripande arbetsgrupp tillsätts som ska samordna myndighetens arbete från nuläge till framtida läge med ledning av myndighetens tydliga uppdrag på området. På uppdrag av generaldirektören har behovet av specialister respektive generalister analyserats med hjälp av omfattande dokumentstudier och medsittningar i verksamheten. Förslag kommer att beredas vidare in på nästa år.

ERF-projektet "Kvinnor i förvar" har under året tagit fram ett utbildningspaket på temat *kvinnor och utsatthet*. Projektet har genom studier av liknande verksamheter, intervjuer med förvarstagna kvinnor och personal, samtals med psykologer och andra professioner, enkäter med mera identifierat ett behov av en utbildning med fokus på frihetsberövandets påverkan på människors fysiska och psykiska hälsa. Förvarspersonalen behöver en utbildning som ger grundläggande kunskap i kris, trauma och PTSD för att korrekt och professionellt kunna bemöta frihetsberövade människor i den utsatta miljön på förvaret. I utbildningspaketet ingår en bemötandeguide, dilemmapall och en seminarieriserie. Tio seminarier har genomförts under året.

Att ta fasta på utmaningar som asylsökande kvinnor och hbtq- personer själva ser inom migrantprocessen har varit en ledstjärna under året. Migrationsverket deltog vid Asylforum 2012 vilket arrangerades av asylsökande eller tidigare asyl- eller tillståndssökande hbtq-personer. Ett antal utmaningar kunde därmed identifieras och förslag till åtgärder beredas i verksamheten. Ett resultat av detta är

en rättslig genomgång och ett förtydligande av styrande dokument angående bedömningar av hbtq-relaterade asylskäl rörande länder där samkönat sex är förbjudet. Andra exempel är ett kommande metodseminarium angående transpersoners rättigheter i migrantprocessen och bedömning av genus som flyktinggrund.

Det har genom kontakter med hbtq-migranter blivit tydligt att information om lika rättigheter inför lagen oberoende av sexuell läggning eller könsidentitet och uttryck, inte varit tillräckligt tydliga för målgruppen. Därför har Migrationsverket tagit fram en ny sida på webbplatsen riktad till hbtq-migranter.

PTSD - posttraumatiskt stressyndrom

Arbetsmiljö

Utvecklingsarbetet inom arbetsmiljöområdet, som pågått sedan 2009/2010, har till stora delar handlat om att ta fram, utveckla, förankra och implementera. Det har i huvudsak varit arbetsmiljöpolicy, uppgiftsfördelning, trafiksäkerhetspolicy, hot och våld, tillbud och arbetsskador som varit i fokus för arbetet på Migrationsverket. Under de första åren togs nya underlag fram, annat reviderades eller omarbetades. Därpå följde ett intensivt arbete med att förankra och implementera.

Successivt har Migrationsverket börjat närma sig målet och under 2012 har myndigheten kunnat se resultat av utvecklingsarbetet. Bland resultaten kan nämnas att det finns en bättre kännedom om arbetsmiljöfrågorna som en förutsättning för resultatet. Detta hänger ihop med att det på myndigheten finns en ökad förståelse för och medvetenhet om det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). Under 2012 har Migrationsverket också sett att arbetsmiljöfrågorna är med tidigare i förändringsprocessen, till exempel har riskbedömningar utvecklats till att utgöra metodstöd och därmed bli en naturlig del i utvecklingsarbetet.

Det största arbetet med att utveckla arbetsmiljöarbetet har skett inom myndighetens verksamhetsområden och för att nå ett gott arbetsmiljöarbete är det avgörande att det bedrivs i samklang med verksamheten. Den utveckling som skett på Migrationsverket utgör en bra grund för det fortsatta förbättringsarbetet på arbetsmiljöområdet.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat under 2012 till 4,1 procent av tillgänglig tid jämfört med 3,5 procent 2011. Den största ökningen syns bland kvinnorna. Männen sjukfrånvaro har ökat i jämförelse med år 2011 och är nu 3,0 procent. Vid nedbrytning på ålder urskiljs en ökning för alla tre grupper. Sjukfrånvaron har ökat mest i åldersgruppen 30-49 även om ökningen är relativt jämn över åldersgrup-

perna. Gruppen 30 till 49 år ökar från 3,0 procent 2011 till 3,7 procent 2012. Åldersgruppen medarbetare över 50 år har en sjukfrånvaro på 5,3 procent år 2012 jämfört med 4,6 procent 2011. Den största ökningen bland männen har skett i åldersgruppen över 50 år och bland kvinnorna har den största ökningen skett i åldersgruppen 30-49 år.

Frisktalet för år 2012 har försämrats och är 63 jämfört med 66 år 2011. Vid en jämförelse med övriga nyckeltal på hälso- och sjukfrånvaroområdet har de flesta nyckeltalen försämrats sedan föregående år. Inflödet i sjukfrånvaro som överstiger dag 29, sjukfall och nyckeltal för upprepade sjukfall ökar. Detta tyder på att såväl Migrationsverkets långa sjukfrånvaro som de kortare sjukfallen ökar, vilket bekräftas av nyckeltalen för kort- respektive lång sjukfrånvaro som båda har ökat sedan 2011. Långtidssjukfrånvaron är 2,2 procent för 2012 (1,8 procent 2011) och korttidssjukfrånvaron är 1,9 procent (1,6 procent 2011). Med långtidssjukfrånvaro avses här sjukfallperioder som överstiger 14 kalenderdagar och korttidssjukfrånvaro är sjukfallperioder upp till 14 kalenderdagar. Nyckeltalet för återgångar efter sjukfrånvaro längre än 29 dagar är 1,0 vilket innebär att arbetet med att få medarbetare tillbaka i arbete efter sjukfrånvaro längre än 29 dagar fungerar bra. En analys av orsakerna till den ökade sjukfrånvaron respektive de försämrade frisktalerna har påbörjats, men det är i dagsläget för tidigt att dra några slutsatser av det arbetet.

Flexibilitetsuppdraget

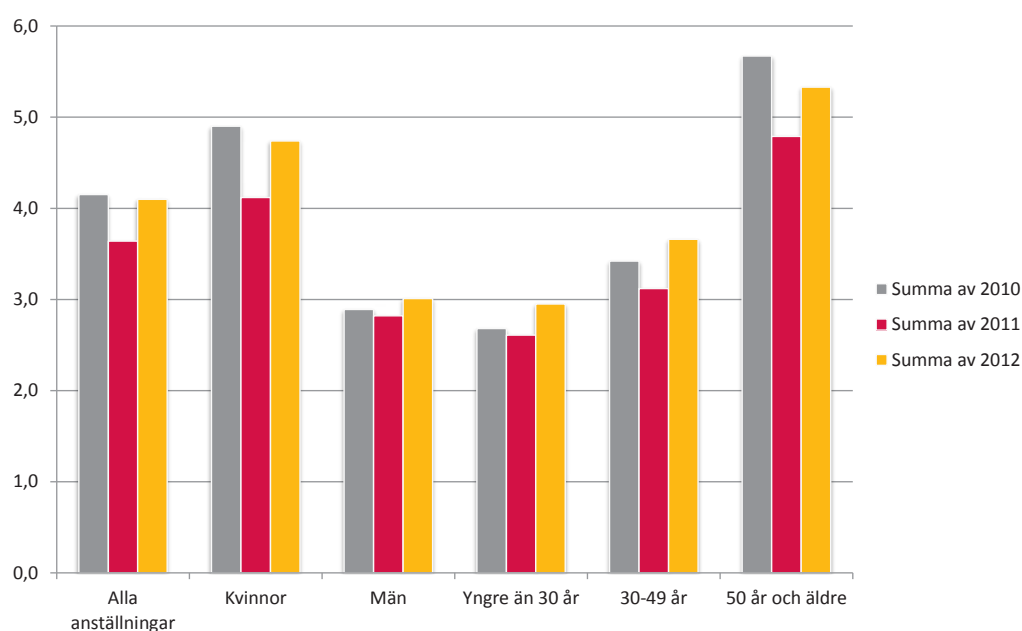
Migrationsverkets verksamhet är kopplad till en omvärld som kännetecknas av osäkerhet och föränderlighet. Det sker snabba och svårprognostiserade förändringar i antalet asylsökande och antalet ärenden av andra slag varierar också över tid. Kostnaderna för snabb omställning av anställda och deras kompetenser är omfattande samtidigt som handläggningen av till exempel asylärenden behöver ske skyndsamt både för individens egen skull och för att undvika onödiga mottagandekostnader. Regeringen gav därför i regleringsbrevet för 2012 Migrationsverket i uppdrag att utveckla organisation och arbetsätt för att öka förmågan att använda personalen på ett mer flexibelt sätt och därmed öka kostnadseffektiviteten i verksamheten.

Migrationsverket lämnade den 15 februari 2012 en genomförandeplan för uppdraget. Den 15 april 2012 redovisades hur uppdraget fortskred och den 1 november 2012 lämnades en redovisning av genomförande. En slutrapport lämnas i särskild ordning i samband med årsredovisningen för 2012. (Det gemensamma diarienumret för återrapporteringen av uppdraget är 112-2011-35928).

För att utveckla flexibiliteten tittar Migrationsverket på aspekter som tar sikte på styrning och utförande av arbetet samt rumsliga och tidsmässiga aspekter. Målet är att inom det intervall av asylsökande som myndighetens budget medger möta växlande behov genom att styra befintliga resurser dit de bäst behövs vid varje givet tillfälle. Det är ett utvecklingsarbete som kräver en bred ansats.

Figur 80

Utveckling av sjukfrånvaro

Hit hör till exempel frågor som rör organisation, utförande av arbetet, ledning och fördelning, befogenheter, utformning av lokaler och arbetsförhållanden i övrigt. Även frågor som rör omvärldsbevakning, kompetensutveckling, arbetstid, personalplanering och kommunikation hör hit. Ytterligare exempel är IT-stöd i handläggningen, digitalisering av tjänster samt andra tekniska hjälpmedel som videoutrustning och liknande. Arbetet har påskyndats med anledning av det stora antalet asylsökande. Utvecklingen har gjort det nödvändigt att snabbt vidta åtgärder, hitta flexibla lösningar och prioritera bland uppgifterna för att klara verksamheten under tiden som personalstyrkan utökats.

Uppdrag att bistå utlandsmyndigheterna

Den 1 februari 2012 inrättade Migrationsverket en ny enhet för samordning av utrikesfrågor. Syftet är att samordna kontakter och frågor inom migrationsområdet med utrikesdepartementet och utlandsmyndigheterna. Migrationsverket behöver öka stödet till migrationsexperterna samt diskutera frågor om utbildning, handläggning, ledtider samt återkoppling vid utlandsmyndigheterna. En ständig utveckling av migrationsexperternas uppdrag sker, bland annat genom en ökad styrning via uppdrag från Migrationsverket. Migrationsverket har under 2012 genomfört två utbildningsomgångar på utrikesdepartementet för personal som ska tjänstgöra på utlandsmyndigheterna och också deltagit i flera regionala utbildningar. En inventering av utbildningsbehovet på samtliga utlandsmyndigheter har genomförts och arbete med att ta fram en

kompetensutvecklingsplan pågår. Under året har myndigheten startat ett projekt för kontinuerlig återkoppling till utlandsmyndigheterna samt ett gränsfondsprojekt för stärkande av viseringsprocessen och mot illegal invandring där migrationsexperterna och övrig migrationspersonal på vissa utlandsmyndigheter får utbildning i bland annat dokumentgranskning.

Migrationsverket gör kontinuerligt uppföljningar av utlandsmyndigheternas ärendehantering och deltar i utrikesdepartementets inspektioner. Inspektionerna av utlandsmyndigheterna samordnas tillsammans med utlandsmyndigheterna och Sida. Vidare deltar Migrationsverket i utvecklingsarbetet inom Schengen, både i Bryssel och inom det nordiska samarbetet. Myndigheten ger också ut anvisningar till utlandsmyndigheterna.

Regelbundna möten med utrikesdepartementet

I samråd med utrikesdepartementet sker ett arbete för att utveckla och effektivisera kommunikationen och flödet mellan utlandsmyndigheterna och Migrationsverket. Det innebär bland annat att bistå utrikesdepartementet i grundläggande produktionsplanering och kvalitetssäkring vid utlandsmyndigheterna, bygga upp en funktion för att ge återkoppling till utlandsmyndigheterna, ha månatliga möten med utrikesdepartementet, ansvara för kompetensutveckling och utbildning av utlandsmyndigheternas personal genom att bland annat delta i regionala seminarier i de olika regionerna samt säkerställa att instruktioner med mera till utlandsmyndigheterna är korrekta för ändamålet.

Migrationsverket

☐ kan behållas	Till
☐ för handläggning	
☐ för kännedom	
☐ för yttrande	
☐ för godkännande	
☐ önskas åter	
☐ enligt överenskommelse	
☐ tack för lånet	

Foto: Tomislav Stjepić

TOTAL KOSTNAD

Ekonomisk översikt 2012 (belopp i tkr)

Intäkter/kostnader	ASYLPROCESSEN			ARBETE, BESÖK OCH BOSÄTT- NING	SVENSKT MEDBORGAR- SKAP	Summa
	Prövning av ansökan	Mottagande, bosättning, åter- vändande m m	Prövning av hinder mot verkställighet			
Intäkter	9 446	18 689	985	20 596	553	50 269
Kostnader för personal	-482 834	-864 383	-48 200	-366 302	-31 891	-1 793 610
Kostnader för lokal	-48 535	-671 298	-4 432	-42 913	-2 689	-769 867
Övriga driftskostnader	-144 540	-478 146	-7 005	-120 188	-4 090	-753 969
Finansiella kostnader	-860	-1 632	-46	-1 620	-33	-4 191
Avskrivningar	-8 554	-24 921	-797	-39 848	-433	-74 553
Övriga erh. medel f finansiering	392	677	36	303	27	1 436
Lämnade bidrag	-588 366	-7 756 817	-2 097	-21 664	-1 485	-8 370 430
Summa	-1 263 853	-9 777 831	-61 556	-571 636	-40 040	-11 714 917
Varav samkostnader	-144 496	-249 683	-13 297	-111 347	-10 083	-528 907
TOTAL KOSTNAD	-1 263 853	-9 777 831	-61 556	-571 636	-40 040	-11 714 917
1:1 Migrationsverket	672 775	1 260 939	59 109	549 015	38 462	2 580 300
1:2:2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting		3 455 611				3 455 611
1:2:3 Bostäder för asylsökande		746 112				746 112
1:3:4 Återvändningsförberedelser	597	1 032	55	461	42	2 187
1:3:5 Återvändningsbidrag	29	50	3	22	2	107
1:3:6 Vidarebosättning m.m	341 453					341 453
1:3:7 Resor vid vidarebosättning m.m.	15 563					15 563
1:3:8 Anhörigresor	662	1 143	61	511	46	2 422
1:6:2 Offentligt biträde i utlänningsärenden	212 437		366	4 958		217 761
1:7:1 Utresor för avvisade och utvisade		59 082		234		59 317
1:8:1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	20 337	49 492	1 963	16 434	1 488	89 714
1:2:1 Extra ersättning 2010		3 460				3 460
1:2:2 Ny schablonersättning		631 875				631 875
1:2:3 Ersättning för initialt ekono- miskt bistånd		72 345				72 345
1:2:10 Grundersättning		120 120				120 120
1:2:11 Schablonersättning		593 369				593 369
1:2:12 Ersättningar för äldre och funktionshindrade		109 841				109 841
1:2:13 Ersättningar för ensamkommande barn		2 394 212				2 394 212
1:2:14 Extraordinära ersättningar		62 893				62 893
1:2:15 Sjukvårdsersättningar		216 476				216 476
1:2:16 Extra ersättning 2007-2009		-220				-220
SUMMA FINANSIERING	1 263 853	9 777 831	61 556	571 636	40 040	11 714 917

ANSLAGSAVRÄKNAT

14. Ekonomisk översikt 2012 (belopp i tkr)

Intäkter/kostnader	ASYLPROCESSEN			ARBETE, BESÖK OCH BOSÄTTNING	SVENSKT MEDBORGAR- SKAP	Summa
	Prövning av ansökan	Mottagande, bo- sättning, åter- vändande m m	Prövning av hinder mot verkställighet	Prövning av ansökan	Prövning av ansökan	
1:1 Migrationsverket	673 090	1 269 367	59 138	549 258	38 484	2 589 337
1:2:2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting		3 356 991				3 356 991
1:2:3 Bostäder för asylsökande		746 112				746 112
1:3:4 Återvändnings- förberedelser	597	1 032	55	461	42	2 187
1:3:5 Återvändningsbidrag	29	50	3	22	2	107
1:3:6 Vidarebosättning m.m	341 453					341 453
1:3:7 Resor vid vidare- bosättning m.m	15 563					15 563
1:3:8 Anhörigresor	662	1 143	61	511	46	2 422
1:6:2 Offentligt biträde i utlänningsärenden	197 741		366	5 645		203 752
1:7:1 Utresor för avvisade och utvisade		58 659		234		58 894
1:8:1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	8 177	28 487	841	7 045	638	45 188
1:2:1 Extra ersättning 2010		6 140				6 140
1:2:2 Ny schablonersättning		566 374				566 374
1:2:3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd		69 340				69 340
1:2:10 Grundersättning		119 680				119 680
1:2:11 Schablonersättning		692 683				692 683
1:2:12 Ersättningar för äldre och funktionshindrade		67 612				67 612
1:2:13 Ersättningar för ensam- kommande barn		2 071 747				2 071 747
1:2:14 Extraordinära ersättningar		59 721				59 721
1:2:15 Sjukvårdersättningar		192 700				192 700
1:2:16 Extra ersättning 2007-2009		2 100				2 100
SUMMA FINANSIERING	1 237 312	9 309 938	60 464	563 177	39 212	11 210 103

Väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2008	2009	2010	2011	2012
Låneram					
Beviljad i regleringsbrevet	147 900	180 000	286 000	254 000	300 000
Utnyttjad (vid räkenskapsårets slut)	113 275	157 456	206 793	240 113	232 686
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	100 000	130 000	206 000	210 000	210 000
Maximalt utnyttjad	0	25 006	70 113	92 819	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	5 175	553	125	2 007	2 305
Räntekostnader	0	70	70	55	0
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten ³⁾	1 935	3 073	12 505	5 550	4 914
Avgiftsintäkter som inte disponeras av myndigheten	82 875	270 314 ²⁾	216 531	255 657	257 639
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrevet	720 104	780 494	927 718	883 842	910 770
Utnyttjad kredit	0	262 516	655 208 ¹⁾	162 863	135 414
Anslag					
Anslagssparande (samtliga ramanslag)	1 254 068	317 715	384 634	1 001 004	972 237
Bemyndigande					
Åtaganden	0	0	0	243 926	192 927
Tilldelade	0	0	0	440 000	445 000
Medeltal under året					
Årsarbetskrafter	2 771	2 681	2 699	2 814	3 035
Anställda	3 191	3 125	3 176	3 270	3 554
Driftkostnader					
per årsarbetskraft	823	855	937	983	1 093
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-601 207	-169 887	-119 746	-125 390 ⁴⁾	-398 721
Balanserad kapitalförändring	-636 942	-1 048 709	-1 217 623	-1 449 758 ⁴⁾	-1 575 112

¹⁾ Enligt regeringsbeslut 2011-02-10 har Migrationsverket medgivits ett överskridande på anslag 1:2 med 175 000 tkr.

²⁾ Ökningen 2009 beror på medel som erhållits från EU för Europeiska flyktingfonden och Återvändandefonden.

³⁾ Jämförelsetalen är justerade då inte alla intäkter som disponeras av myndigheten har tidigare medräknats.

⁴⁾ Jämförelsetalen är justerade efter ändrade redovisningsprinciper.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2012	2011 ¹⁾
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	3 347 378	2 786 185
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	4 914	5 550
Intäkter av bidrag	3	39 998	20 761
Finansiella intäkter	4	4 848	2 491
Summa		3 397 138	2 814 987
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-1 793 610	-1 617 133
Kostnader för lokaler	6	-769 867	-556 242
Övriga driftkostnader	7	-753 969	-591 456
Finansiella kostnader	8	-3 664	-2 051
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-74 553	-48 141
Summa		-3 395 663	-2 815 023
Verksamhetsutfall	10	1 475	-36
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	11	381 108	419 546
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-257 638	-255 657
Saldo	12	123 470	163 889
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1	7 845 348	8 115 241
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		1 435	0
Finansiella intäkter	4	509	978
Finansiella kostnader	8	-528	-180
Lämnade bidrag	13	-8 370 430	-8 405 282
Saldo	14	-523 666	-289 243
Årets kapitalförändring	15	-398 721	-125 390

¹⁾ Jämförelsetalen har justerats efter ändrade redovisningsprinciper

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2012-12-31	2011-12-31 ¹⁾
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	16		
Balanserade utgifter för utveckling		201 192	190 910
Rättigheter avseende dataprogram/licenser för dataprogram		7 593	9 419
Summa immateriella anläggningstillgångar		208 785	200 329
Materiella anläggningstillgångar	17		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		5 106	9 336
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		48 190	57 228
Pågående nyanläggningar		611	0
Summa materiella anläggningstillgångar		53 907	66 564
Fordringar			
Kundfordringar	18	5 355	317
Fordringar hos andra myndigheter	19	67 420	51 960
Övriga fordringar		3 107	2 328
Summa fordringar		75 882	54 605
Periodavgränsningsposter	20		
Förutbetalda kostnader		107 303	86 045
Upplupna bidragsintäkter		177 132	174 130
Övriga upplupna intäkter		1 697	363
Summa periodavgränsningsposter		286 132	260 538
Avräkning med statsverket	21	251 153	164 066
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	22	166 264	165 992
Kassa och bank		24 450	14 775
Summa kassa och bank		190 714	180 767
SUMMA TILLGÅNGAR		1 066 573	926 870
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	23	15 207	7 359
Balanserad kapitalförändring	24	-1 575 112	-1 337 308
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	25	-398 721	-125 390
Summa myndighetskapital		-1 958 626	-1 455 339
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	6 523	8 615
Övriga avsättningar	27	27 059	72 446
Summa avsättningar		33 582	81 061
Skulder m. m.			
Lån i Riksgäldskontoret	28	232 686	240 113
Skulder till andra myndigheter		50 661	42 841
Leverantörsskulder	29	295 250	147 354
Övriga skulder	30	64 968	51 328
Summa skulder m. m.		643 565	481 636
Periodavgränsningsposter	31		
Upplupna kostnader		2 296 609	1 772 990
Oförbrukade bidrag		51 443	46 522
Summa periodavgränsningsposter		2 348 052	1 819 512
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 066 573	926 870
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser	32		

¹⁾ Jämförelsetalen har justerats efter ändrade redovisningsprinciper

Anslagsredovisning

Redovisning mot inkomstitlar

Inkomstittel (belopp i tkr)	Inkomster
2394 Övriga ränteinkomster	
114 Övriga ränteinkomster	18
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	
024 Expeditions- och ansökningsavgifter ¹⁾	192 896
2714 Sanktionsavgifter m.m.	
441 Särskild avgift, Migrationsverket	750
6911 Övriga bidrag från EG	
005 Europeiska flyktingfonden III	42 354
007 Europeiska återvändandefonden	21 621
Summa 6911	63 975
SUMMA	257 639

¹⁾ Avser ansökningsavgifter för medborgarskap, uppehålls- och arbetstillstånd, främlingspass, resedokument m.m. Migrationsverket redovisar viseringsavgifter mottagna via webbansökan för utlandsmyndigheternas räkning. Dessa avgifter uppgår till 14 112 tkr.

Finansiella villkor

Belopp i tkr	Villkor	Utfall 2012
1:1 Migrationsverket		
1:1 ap 1 Migrationsverket (ram)		
Förstärka återvändandearbetet	40 000	39 680
Behålla utökad förvarskapacitet	20 000	20 000
Stationering av personal vid svenska utlandsmyndigheter	17 500	16 524
1:7 Utresor för avvisade och utvisade (Ramanslag)		
1:7 ap 1 Migrationsverket (Ram)		
Åtgärder i samband med utlänningsars återvändande	11 000	3 835

Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag (belopp i tkr)	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtagande	Utestående åtagande	Utestående åtagandenas fördelning			Not
				per år	2013	2014	
		2012-01-01	2012-12-31				
Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	445 000	243 926	192 927	122 714	54 158	16 055	48

Utestående åtagande avseende bidrag

Tabellen avser de avtal om boendeplatser som fanns vid årsskiftet. Beloppen baseras på avtalade platser och motsvarar inte det egentliga behovet som är betydligt större.

Anslag (belopp i tkr)	Utestående åtaganden			
	2013	2014	2015	2016
Utgiftsområde 8				
1:2 ap 2 Ersättning till asylsökande, kommuner och landsting (ram)	711 983	673 703	673 703	673 703
Utgiftsområde 13				
1:2 ap 2 Ny schablonersättning (ram)	834 432	327 220		
1:2 ap 10 Grundersättning (ram)	114 365	98 536	99 844	102 460
1:2 ap 13 Ersättning för ensamkommande barn (ram)	1 778 028	1 802 916	1 802 916	1 802 916
Summa	3 438 808	2 902 375	2 576 463	2 579 079

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (belopp i tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2012-01-01 -- 2012-12-31	Utgående överföringsbelopp	Not
UTGIFTSOMRÅDE 8 Migration									
1:1 Migrationsverket (Ramanslag)									
1:1 ap 1 Migrationsverket (Ram)	-17 470	2 499 473				2 482 003	2 589 337	-107 334	33
Summa 1:1	-17 470	2 499 473	0	0	0	2 482 003	2 589 337	-107 334	
1:2 Ersättningar och bostadskostnader (Ramanslag)									
1:2 ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting (Ram)	-131 548	3 755 393	-170 000			3 453 845	3 356 991	96 854	34
1:2 ap 3 Boende för asylsökande (Ram)	-13 845	562 570	170 000			718 725	746 112	-27 387	35
Summa 1:2	-145 393	4 317 963	0	0	0	4 172 570	4 103 103	69 467	
1:3 Migrationspolitiska åtgärder (Ramanslag)									
1:3 ap 4 Återvändningsförberedelser (Ram)	875	5 300			-875	5 300	2 187	3 113	36
1:3 ap 5 Återvändningsbidrag (Ram)	715	1 000			-715	1 000	107	893	37
1:3 ap 6 Vidarebosättning m.m. (Ram)	133	375 440			-133	375 440	341 453	33 987	38
1:3 ap 7 Resor vid vidarebosättning m.m. (Ram)	696	16 150			-696	16 150	15 563	587	
1:3 ap 8 Anhörigresor (Ram)	1 640	4 700			-1 640	4 700	2 422	2 278	39
Summa 1:3	4 059	402 590	0	0	-4 059	402 590	361 732	40 858	
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden (Ramanslag)									
1:6 ap 2 Migrationsverket (Ram)	122 788	225 005			-112 788	235 005	203 752	31 253	40
1:7 Utresor för avvistade och utvisade (Ramanslag)									
1:7 ap 1 Migrationsverket (Ram)	19 895	58 202			-19 895	58 202	58 894	-692	41
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ramanslag)									
1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ram)	44 284	156 554			-44 284	156 554	45 188	111 366	42
Summa utgiftsområde 8	28 163	7 659 787	0	0	-181 026	7 506 924	7 362 006	144 918	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (belopp i tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2012-01-01 -- 2012-12-31	Utgående överföringsbelopp	Not
UTGIFTSOMRÅDE 13 Integration och jämställdhet									
1:2 Kommunsättningar vid flyktningmottagande (Ramanslag)									
1:2 ap 1 Extra ersättning för mottagna 2010 (Ram)	50 440	25 000			-50 440	25 000	6 140	18 860	43
1:2 ap 2 Ny schablonersättning (Ram)	124 511	628 000			-124 511	628 000	566 374	61 626	
1:2 ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd (Ram)	22 098	75 000			-22 098	75 000	69 340	5 660	
1:2 ap 10 Grundersättning (Ram)	2 273	121 000			-2 273	121 000	119 680	1 320	
1:2 ap 11 Schablonersättning (Ram)	46 643	726 000			-46 643	726 000	692 683	33 317	
1:2 ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m. (Ram)	55 924	203 000			-55 924	203 000	67 612	135 388	44
1:2 ap 13 Ersättning för ensamkommande barn (Ram)	458 873	2 596 417			-458 873	2 596 417	2 071 748	524 669	45
1:2 ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader (Ram)	133	60 000			-133	60 000	59 721	279	
1:2 ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård (Ram)	41 283	235 000			-41 283	235 000	192 700	42 300	46
1:2 ap 16 Extra ersättning 2007 till 2009 (Ram)	7 800	6 000			-7 800	6 000	2 100	3 900	47
Summa utgiftsområde 13	809 978	4 675 417	0	0	-809 978	4 675 417	3 848 098	827 319	
Summa utgiftsområde 8 och 13	838 141	12 335 204	0	0	-991 004	12 182 341	11 210 104	972 237	

Finansieringsanalys

Belopp i tkr	Not	2012		2011 ¹⁾	
DRIFT					
Kostnader	49	-3 367 214	-3 367 214	-2 721 593	-2 721 593
Finansiering av drift					
Intäkter av anslag		3 347 378		2 786 185	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	50	4 270		4 760	
Intäkter av bidrag		39 998		20 761	
Övriga intäkter		4 848		2 491	
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		3 396 494	3 396 494	2 814 197	2 814 197
Ökning (-) av kortfristiga fordringar			-91 689		4 406
Ökning (+) av kortfristiga skulder			213 765		29 024
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT			151 356		126 034
INVESTERINGAR					
Investeringar i materiella tillgångar		-18 450		-27 180	
Investeringar i immateriella tillgångar		-54 799		-65 518	
Summa investeringsutgifter		-73 249	-73 249	-92 698	-92 698
Finansiering av investeringar					
Lån från Riksgäldskontoret		117 155		79 158	
-- amorteringar		-124 582		-45 838	
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		7 889		7 286	
Försäljning av anläggningstillgångar		672		891	
Aktivering av avskrivningskostnader		1 493		124	
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		2 627	2 627	41 621	41 621
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder			4 709		-190
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR			-65 913		-51 267
UPPBÖRDSVERKSAMHET					
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		381 108		419 546	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		52 100		-175 144	
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		433 208	433 208	244 401	244 401
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet			-257 639		-255 657
KASSAFLÖDE TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET			175 569		-11 256
TRANSFERERINGSVERKSAMHET					
Lämnade bidrag		-8 370 430		-8 405 282	
Finansiella kostnader		-528		-180	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		359 687		286 967	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-8 011 271	-8 011 271	-8 118 496	-8 118 496
Finansiering av transfereringsverksamhet					
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		7 845 348		8 115 241	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		1 435		0	
Finansiella intäkter		509		978	
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		7 847 292	7 847 292	8 116 219	8 116 219
KASSAFLÖDE TILL TRANSFERERINGSVERKSAMHET			-163 979		-2 277
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			97 033		61 234
Belopp i tkr					
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			2012		2011
Likvida medel vid årets början			344 832		283 598
Ökning (+) av kassa och bank		9 675		1 796	
Ökning (+) av tillgodohavande Riksgäldskontoret		271		165 992	
Ökning (+) av avräkning med statsverket		87 087		-106 554	
Summa förändring av likvida medel			97 033		61 234
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT			441 865		344 832

¹⁾ Jämförelsesiffrorna har justerats efter ändrade redovisningsprinciper

Tilläggsupplysningar och noter

Kommentarer till finansiella delarna

Belopp redovisas i tkr där inte annat anges. Avrundningsdifferenser gör att totalsumman inte alltid stämmer vid summering av delposterna.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Förändrade redovisningsprinciper

Redovisning av avgifter och andra liknande ersättningar har ändrats från inkomstmässig till intäktsmässig redovisning mot inkomstittel i enlighet med nya regler i Anslagsförordningen (2011:223).

Immateriella anläggningstillgångar har delats upp i "Balanserade utgifter för utveckling" samt "Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar" enligt uppställningsformen för balansräkningen i Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tidigare redovisades alla immateriella anläggningstillgångar som Balanserade utgifter för utveckling. Jämförelsetalen i balansräkningen har räknats om.

Fordran och skuld mot EU-kommissionen avseende Europeiska flyktingfonden (ERF) och Europeiska återvändandefonden (RF) redovisas från och med 2012 som upplupna bidragsintäkter och oförbrukade bidrag. Tidigare år har fordran respektive skuld mot EU-kommissionen redovisats som övriga upplupna intäkter och övriga förutbetalda intäkter. Redovisning har ändrats i och med ESV:s beslut från 2011-12-08 om utökade S-koder för statsredovisningen avseende fordringar och skulder som avser EU-medel. Jämförelsetalen i balansräkningen har räknats om.

I syfte att förtydliga redovisningen av fordringar och skulder gentemot EU-kommissionen har följande ändringar gjorts:

- Fordran mot EU-kommissionen avseende vidarebosättningsmedel från ERF har tidigare år beräknats utifrån förbrukningen medan de i år beräknas utifrån förväntat bidrag från EU-kommissionen i förhållande till antalet vidarebosatta enligt artikel 13 i den grundläggande rättsakten för ERF. Vidarebosättningsmedlen särredovisas som upplupna bidragsintäkter. Tidigare år har vidarebosättningsmedlen ingått i verkets samlade fordran respektive skuld på EU-kommissionen. Jämförelsetalen i resultat- och balansräkning har räknats om.
- Skuld till bidragsmottagare för projekt avseende ERF och RF där Migrationsverket mottagit slutredovisning av projektet 2012 men inte betalt ut projektbidraget bokförs som upplupna kostnader. Tidigare år har skulden ingått i verkets samlade fordran respektive skuld på EU-kommissionen. Jämförelsetalen i resultat- och balansräkning har räknats om.

Påbörjade interna projekt som fått beslut om medfinansiering från ERF och RF men saknar bidragsöverenskommelse vid årsskiftet 2012/2013 har bokförts ofinansierat till den del som avser finansiering från fonderna. Beloppen påverkar årets kapitalförändring budgetåret 2012. Tidigare år har belastning medgivits på anslaget 1:8 anslagspost 1 "Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar" när initialt

beslut om fondfinansiering erhållits. Belastningen på anslaget följer nu samma princip som för externa projekt där bidraget betalas ut först efter att bidragsöverenskommelse skrivits. Jämförelsetalen har inte justerats då uppgifter från föregående år saknas.

Bistånd som inte hämtats ut av sökande och som därför återredovisats till Migrationsverket av utbetalande bank har tidigare år bokförts som övrig skuld i redovisningen. Erfarenheten från de år systemet med kortutbetalning har använts är att en väsentlig del av skulden inte kommer att regleras. Migrationsverket har därför klassificerat om skulden till övriga avsättningar. Jämförelsetalen i balansräkningen har klassificerats om. Tidigare år har skulden redovisats med belopp motsvarande den totala juridiska skulden. Från och med delårsbokslutet 2012 sker en schablonmässig värdering och avsättningen skrivs halvårsvis ned till det belopp som kan förväntas utbetalas.

Migrationsverket har ändrat redovisningen av semesterlöneskulden och sociala avgifter för semesterlöneskulden. Från och med 2012 reduceras semesterlöneskulden endast på grund av deltidspension. Tidigare har semesterlöneskulden reducerats även med tjänstledigheter. De sociala avgifterna för semesterlöneskulden beräknas nu exakt med hänsyn tagen till arbetstagare med reducerade sociala avgifter. Tidigare schablonberäknades de sociala avgifterna för semesterlöneskulden. Den nya metoden för beräkning av semesterlöneskulden ger en något högre skuld än tidigare, men bedöms som en försiktigare redovisning då det finns risk att semesterdagarna tas ut med en högre tjänstgöringsgrad kommande år. Jämförelsesiffrorna från föregående år har inte justerats då uppgifterna inte kan tas fram retroaktivt i lönesystemet.

Intäkter från projektpartners i projekt REVA har redovisats i verksamhetsavsnittet i resultaträkningen medan bidragskostnader redovisats i transfereringsavsnittet. Vid delårsbokslutet redovisades både bidragsintäkter och kostnader i transfereringsavsnittet. Ändringen har genomförts efter samråd med Ekonomistyrningsverket.

Likvida medel/betalningar

Migrationsverket har två betalningsflöden. I räntebärande flöde finns anslag 1:1 Migrationsverket. Övriga anslag är icke räntebärande.

Värderingar av fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till det belopp som beräknas bli betalt. I januari faktiskt utbetald löneskuld har bokförts under övriga skulder. Skulder i utländsk valuta har värderats till kurs som gällde den 31 december 2012.

Fordran och skuld mot EU-kommissionen avseende Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden har beräknats utifrån inbetalade fondmedel i förhållande till förbrukning. Vidarebosättningsmedel från Europeiska flyktingfonden har detta året beräknats utifrån förväntat bidrag i förhållande till antal vidarebosatta. Vid värdering har ingen hänsyn tagits till de ekonomiska risker som uppstått i samband med problem vid slutredovisningen av programåren 2008, 2009 och 2010. Se vidare resultatredovisningens avsnitt "EU-fonder för utvecklingsprojekt" under rubriken "Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete". Utgången är helt beroende på EU-kommissionens slutliga ställningstaganden och den finansiella effekten går inte att uppskatta på ett tillförlitligt sätt.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggnings-tillgångar.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas.

Materiella anläggningstillgångar:

Datorutrustning	3-5 år
Bilar	5 år
Inventarier i anläggningsboende	3 år
Övriga inventarier och maskiner	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	kvarvarande hyrestid om den bedöms uppgå till 3 år eller längre tid

Immateriella anläggningstillgångar:

Licenser och programvaror	3-5 år
Utgifter för utveckling	3-5 år

Vid utrustning av nya enheter har de inventarier som inte var för sig uppfyllt definitionen på anläggningstillgångar lagts samman till en "fungerande enhet" och aktiverats.

Aktiverade utgifter för utveckling börjar avskrivas när de tas i bruk.

Periodavgränsningsposter

Förutbetalda kostnader och intäkter samt upplupna kostnader och intäkter bokförs som periodavgränsningspost, om beloppet överstiger 100 tkr.

Avsättningar

Under posten redovisas avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt övriga avsättningar. Som övrig avsättning redovisas avsättning för kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder samt lön till personal som inte har arbetsplikt under ordinarie uppsägningstid. Även bistånd till asylsökande som återbetalats från utbetalande bank, avvecklingskostnader för lokaler, engångspremier till SPV samt tvister redovisas som övrig avsättning.

Brytdag

Brytdagen, som är gemensam för statsförvaltningen, inföll den 4 januari 2013. Fakturor och dylikt för år 2012 måste ha inkommit senast brytdagen för att ingå i den löpande redovisningen.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Enligt regleringsbrevet undantas Migrationsverket från kravet att redovisa en treårsserie enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag när det gäller redovisningen av grunder för beviljade tillstånd samt antalet utlännningar som ansökt om asyl fördelade efter medborgarskap, kön och ålder.

Enligt regleringsbrevet undantas Migrationsverket från kravet enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191) att samråda med Ekonomistyrningsverket om avgifter som myndigheten tar ut eller avser att ta ut.

Migrationsverket medges även undantag från bestämmelserna i 2 kap. 1 § Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) samt 12 § Anslagsförordningen (2011:223) för anläggningstillgångar som helt eller till väsentlig del finansieras från anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar. Undantaget omfattar hela finansieringen av berörda anläggningstillgångar även eventuell del som belastar annat än angivet anslag. Berörda anläggningstillgångar ska till sin helhet anslagsfinansieras. Anslaget ska avräknas det

år anskaffning sker och med det belopp som motsvarar anskaffningsvärdet.

Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.

Migrationsverket gör bedömningen att omsättningen i företagsverksamheten inte uppgår till de tröskelvärden på 40 miljoner euro som lagen anger och att lagen därför inte är tillämplig för verkets del.

Uppgifter om Ledningens och insynsrådets ersättningar och förmåner enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Generaldirektör Anders Danielsson erhöll 1 136 632 kr i lön och skattepliktiga förmåner under 2012 (anställd 23 april 2012).

Christina Werner erhöll 346 430 kr i lön och skattepliktiga förmåner under sin tid som vikarierande generaldirektör 2012 (1 januari-22 april 2012).

Ledamöterna i Migrationsverkets insynsråd erhöll arvoden med 1 450 kronor per sammanträde.

Reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå.

Nedan anges arvode och ersättningar till ledamöter under året.

Mikael Cederbratt	1 450 kr
Gun Drugge	1 450 kr
Lars Gustafsson	1 450 kr
Ulla Hoffmann	1 450 kr
Charlotta Hedström	0 kr
Monica Werenfels-Röttorp	1 450 kr
Göte Wahlström	1 450 kr

Detta var Migrationsverkets insynsråd från 14 februari 2008 till och med 30 april 2012. Ett nytt insynsråd tillträdde 1 november 2012. Inget arvode eller ersättningar har betalats ut till ledamöterna i Migrationsverkets nya insynsråd under 2012.

Ledamöterna i det nya insynsrådet är

Per Hall
Kerstin Brunberg
Maria Ferm
Fredrick Federley
Fredrik Lundh Sammeli

Kvar från tidigare insynsråd är

Lars Gustavsson
Monica Werenfels-Röttorp

Verkets ledning och insynsrådets ledamöter har haft följande uppdrag som styrelse- eller rådsledamöter:

Anders Danielsson	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap -insynsråd EASO Europeiska stödkontoret för asylfrågor Management board E-delegationen
-------------------	---

Christina Werner	Inga övriga uppdrag
Mikael Cederbratt	Inga övriga uppdrag
Gun Drugge	Inga övriga uppdrag
Lars Gustafsson	Tullverkets insynsråd
Ulla Hoffmann	Inga övriga uppdrag
Charlotta Hedström	Inga övriga uppdrag
Monica Werenfels-Röttorp	Vinporten AB
Göte Wahlström	AB Bankerydshem

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 1

Intäkter av anslag och medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag

Jämförelse mellan medel som anslagsavräknats i balansräkningen och intäkter som redovisas i resultaträkningen

Anslag/Intäkter av anslag	2012	2011
Utgiftsområde 8 Migration		
1:1 Migrationsverket	2 589 337	2 301 154
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	4 103 103	3 727 490
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	361 732	386 704
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	203 752	213 204
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	58 894	46 307
1:8 Från EU- budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	45 188	105 618
Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet		
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	3 848 097	4 139 525
Avräknat anslag	11 210 103	10 920 002
Intäkter av anslag enligt resultaträkning	3 347 378	2 786 185
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag enligt resultaträkningen	7 845 348	8 115 241
Summa intäkter	11 192 726	10 901 426
Differens ¹⁾	17 377	18 576

¹⁾ 9 492 tkr av differensen motsvarar en minskning av semesterlöneskuld sparad före 2009 och som tagits ut under 2012 och bokförts direkt mot anslaget. 7 885 tkr avser anläggningstillgångar finansierade med anslagsmedel.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter	2012	2011
Intäkter av avgifter och enligt 4 § Avgiftsförordningen	3 558	4 388
Offentligrättsliga avgifter som disponeras av myndigheten	74	46
Intäkter av andra ersättningar:		
Icke statliga medel enligt 1§ kap. 6 Kapitalförsörjningsförordningen	638	326
Realisationsvinst ¹⁾	644	790
Summa	4 914	5 550

¹⁾ Realisationsförlust redovisas under övriga driftkostnader i resultaträkningen och uppgår 2012 till 1 375 tkr

Specifikation av "intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt 4 § Avgiftsförordningen"

Intäkter	2012	2011
Lokaler	144	426
Konsultuppdrag	0	4 430
Tjänsteexport ¹⁾	2 402	0
Övriga intäkter	1 012	-468
Summa	3 558	4 388

¹⁾ Avser twinningprojekt i Armenien där Migrationsverket erhållit ersättning från EU-kommissionen med 2 943 tkr varav 792 tkr överförts till projektpartner i Polen, asylteamexperter EASO där ersättning från EU-kommissionen erhållits med 238 tkr samt konsultuppdrag i Finland där 13 tkr erhållits.

Specifikation av "intäkter av icke statliga medel enligt 1§ kap. 6 Kapitalförsörjningsförordningen"

Intäkter	2012	2011
Skadestånd och försäkringsersättningar	321	316
Övrig försäljning	317	10
Summa	638	326

Not 3

Intäkter av bidrag

Intäkter	2012	2011
Bidrag från EU ¹⁾	5 988	16 702
Bidrag från övriga länder och internationella organisationer	231	500
Bidrag från statliga myndigheter	13 623	9 947
- anställningsstöd	3 963	3 288
- lönebidrag	1 352	1 072
Periodiseringsposter	14 841	-10 748
Summa	39 998	20 761

¹⁾ Av föregående års saldo bestod ca 7,7 miljoner kr av förskott till projekt ERPUM. I år har inte något projekt i den storleken varit aktuellt för bidrag från EU. Återbetalning av tidigare erhållit bidrag från EU-kommissionen har gjorts 2012 avseende två tidigare projekt, AIHIAS och JIMMSA, på sammanlagt ca 2,7 miljoner kr.

Not 4

Finansiella intäkter

Intäkter	2012	2011
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	2 305	2 007
Kursvinster	1 888	283
Övriga ränteintäkter	655	201
Summa finansiella intäkter verksamhet	4 848	2 491
Kursvinster transfereringsverksamhet	509	978
Summa finansiella intäkter transfereringar	509	978

Not 5

Kostnader för personal

Kostnader	2012	2011
Asyl	-1 070 807	-964 963
Besök och bosättning	-278 712	-238 153
Medborgarskap	-25 671	-20 592
Samkostnader inkl. förvaltningsprocess	-418 420	-393 425
Summa	-1 793 610	-1 617 133
därav lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgift pensionspremier o andra avgifter enligt lag)	-1 225 019	-1 098 639

Ökningen av personalkostnader beror på ett utökat personalbehov till följd av den kraftigt ökade inströmningen av asylsökande. Antalet anställda vid årets slut var 440 fler än förra året.

Not 6

Kostnader för lokaler

Lokalkostnadernas ökning beror till stor del på att antalet asylsökande ökat kraftigt. Andelen personer som valt att bo i anläggningsboenden har också ökat under året. Detta har inneburit att verket fått hyra tillfälliga anläggningsboenden som varit kostsammare än ordinarie anläggningsboenden. Kostnaderna för tillfälliga boenden har ökat med ca 174 miljoner kr år 2012 jämfört med år 2011.

Not 7

Övriga driftskostnader

Ökningen av övriga driftskostnader är framförallt relaterad till inströmningen av asylsökande. Kostnaden för livsmedel till asylsökande placerade i tillfälliga boenden har ökat med ca 68 miljoner kr till följd av att Migrationsverket fått hyra fler tillfälliga anläggningsboenden av typ hotell, vandrarhem eller liknande där möjlighet till självhushåll saknas och mat därför tillhandahålls. Ytterligare exempel på kostnader som ökat under året är resor för asylsökanden, tolkning, bevakning samt kostnader för DNA-analyser.

Not 8

Finansiella kostnader

Kostnader	2012	2011
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	0	-55
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	-2 394	-1 703
Dröjsmålsräntor	-302	-88
Övriga räntor	-830	-66
Kursförluster	-138	-139
Summa finansiella kostnader verksamhet	-3 664	-2 051
Kursförluster transfereringsverksamhet	-528	-180
Summa finansiella kostnader transfereringar	-528	-180

Not 9

Avskrivningar och nedskrivningar

Ökningen består till största delen av avskrivningar för VIS fas 1 (det visuminformations-system som är gemensamt för medlemsstaterna i Schengen) som har satts i drift och börjat skrivas av. Första fasen innebär att man startat med att registrera visumansökningar och ta biometri i den första regionen, som är Nordafrika.

Not 10

Verksamhetsutfall

Saldot i verksamhetsavsnittet består av kostnader på 8 339 tkr för påbörjade projekt inom Migrationsverket som beviljats finansiering med EU-medel men vid årsskiftet 2012/2013 ännu inte tecknat bidragsöverenskommelse samt intäkter från projektpartners i projekt REVA med 9 834 tkr. Bidragskostnader i REVA på motsvarande belopp har redovisats i transfereringsavsnittet. Transaktioner mellan projektägare och projektpartner har gjorts i syfte att delge projektpartners EU-stöd, ett krav som ställts för att projektpartners kostnader/medfinansiering till projektet ska anses vara stödberättigande. Saldot består även av anläggningstillgångar som finansierats med anslagsmedel i enlighet med undantaget från bestämmelserna i 2 kap. 1 § Kapitalförörjningsförordningen (2011:210) samt 12 § Anslagsförordningen (2011:223) i regleringsbrevet med 20 tkr.

Not 11

Intäkter av avgifter och andra ersättningar som inte disponeras av myndigheten

Intäkter	2012	2011
Ansökningsavgifter, medborgarskap	53 520	46 883
Ansökningsavgifter, främlingspass	9 142	8 545
Ansökningsavgifter, resedokument	1 627	1 257
Ansökningsavgifter, uppehålls- o arbetstillstånd	114 495	101 159
Ansökningsavgifter, utlandsmyndigheter ¹⁾	14 112	12 750
Särskilda avgifter, transportörer	750	612
Bidrag från Europeiska flyktingfonden III ²⁾	24 731	47 977
Bidrag från Europeiska flyktingfonden III, vidarebosättning ²⁾	17 623	25 418
Bidrag från Europeiska återvändandefonden	21 621	11 520
Periodiseringar Europeiska flyktingfonden och Återvändandefonden ²⁾	6 775	45 519
Periodiseringar fondmedel vidarebosättning ²⁾	124 334	102 353
Återföring av föregående års periodiseringar EU-fonder ²⁾	-7 640	15 553
Ränteintäkter i uppbördsverksamhet	18	0
Summa	381 108	419 546

¹⁾ Migrationsverket redovisar viseringsavgifter mottagna via webbansökan för utlandsmyndigheternas räkning. Dessa avgifter uppgår till 14 112 tkr.

²⁾ Se förändrad redovisningsprincip avseende fordringar och skulder gentemot EU-kommissionen.

Not 12

Saldo Uppbördsverksamhet

Skillnaden jämfört med föregående år beror till större delen av periodiseringsposter avseende fondmedel. Se förändrade redovisningsprinciper.

Not 13

Lämnade bidrag

Bidrag	2012	2011
Mottagning m.m:		
Dagersättning, boendeersättning, särskilda bidrag ¹⁾	-648 060	-650 998
Ersättning enligt sjukvårdsförordning:		
Schablonersättning, sjukvård	-611 504	-539 061
Kostnadskrävande vård	-167 681	-138 261
Sjuk- hälso- och tandvård (förvar)	-2 830	-2 102
Hälsoundersökningar/hälsosamtal	-34 666	-30 864
Läkemedel	-33 806	-33 967
Delsumma	-850 487	-744 255
Ersättning enligt asylersättningsförordningen:		
Ersättning för skolkostnader	-378 689	-352 860
Placering av barn i annat hem än barnets eget	-184 167	-125 765
Placeringskostnader ensamkommande barn ²⁾	-1 116 205	-1 195 798
Bistånd åt utlänningar (till kommuner)	-4 964	-1 698
Utredningskostnader för ensamkommande barn	-76 530	-61 547
God man	-75 338	-53 957
Extraordinära kostnader	-3 553	-6 408
Delsumma	-1 839 446	-1 798 033
Kostnader för organiserad sysselsättning:		
Svenskundervisning ³⁾	-651	-13 809
Övriga kostnader	-2 602	-6 888
Delsumma	-3 253	-20 697
Övrig omsorg och omvårdnad:		
Barnomsorg	-83	-75
Placering av familjer och vuxna	-43 882	-48 964
Övriga kostnader	-10 628	-11 509
Delsumma	-54 593	-60 548
Övriga lämnade bidrag		
Förebyggande stödinsatser för barn (till kommuner)	-50 000	-50 000
Övrigt	-16	-104
Delsumma	-50 016	-50 104
Återetableringsstöd	-13 251	-20 088
Delsumma mottagning m.m	-3 459 106	-3 344 723
Kostnader för Kommunersättningar vid flyktingmottagande		
Extra ersättning 2010 (1:2 ap 1)	-3 460	-64 020
Ny schablonersättning (1:2 ap 2) ⁴⁾	-631 875	-43 551
Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd (1:2 ap 3)	-72 345	-54 486
Grundersättning (1:2 ap 10)	-120 120	-153 982
Schablonersättning (1:2 ap 11) ⁴⁾	-593 368	-1 835 926
Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m. (1:2 ap 12)	-109 841	-96 534

Ersättning för ensamkommande barn (1:2 ap 13)	-2 394 212	-1 843 719
Ersättning för vissa särskilda kostnader (1:2 ap 14)	-62 893	-60 602
Ersättning för stöd, service, hälso och sjukvård (1:2 ap 15)	-216 476	-193 060
Extra ersättning 2007 till 2009 (1:2 ap 16)	220	-9 120
Delsumma	-4 204 370	-4 355 000
Bidrag Övrigt		
Bidrag migrationspolitiska åtgärder	-359 216	-384 358
Ersättning till offentliga biträden	-217 761	-207 712
Bidrag utresor för avvisade och utvisade	-56 892	-39 700
Bidrag Europeiska flyktingfonden och Återvändandefonden ⁵⁾	-61 815	-73 789
Bidrag finansierade med "externa medel"	-11 270	0
Delsumma	-706 954	-705 559
Summa lämnade bidrag	-8 370 430	-8 405 282

¹⁾ Kostnaden 2012 är reducerad med nedskrivning gällande bistånd som inte hämtats ut av sökande. Beloppet uppgår till 56 003 tkr. Se vidare förändrade redovisningsprinciper.

²⁾ Antalet barn har ökat under 2012, trots det ligger kostnaden något lägre än 2011. Detta beror på att dygnskostnaden för barn som vistats i ankomstkommuner har minskat samt att det tecknats fler överenskommelser om platser under 2012.

³⁾ Ingen svenskundervisning har erbjudits under 2012.

⁴⁾ Ersättning till kommunerna för mottagande före den 1 december 2010 av personer som beviljats uppehållstillstånd. Ersättningen har fördelats under en två års period. Den sista utbetalningen på anslagsposten 1:2:11 gjordes i december 2012.

⁵⁾ Se förändrad redovisningsprincip skuld till bidragsmottagare.

Not 14

Saldo transfereringar

Skillnaden mellan erhållna medel och lämnade bidrag består av periodiseringsposter på sammanlagt 513 832 tkr och bidragskostnader på 9 834 tkr i projekt REVA, se not 10.

Not 15

Årets kapitalförändring

Specifikation	2012	2011
Avskrivningar (exkl. avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet)	-20	-36
Fondfinansierade projekt som saknar bidragsöverenskommelse ¹⁾	-8 339	0
Periodiseringsposter i uppbördsavsnittet	123 470	163 889
Periodiseringsposter i transfereringsavsnittet	-513 832	-289 243
Summa	-398 721	-125 390

¹⁾ Posten avser påbörjade projekt inom Migrationsverket som delvis finansieras med EU-medel och där bidragsöverenskommelse saknades vid årsskiftet, se förändrade redovisningsprinciper.

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16

Immateriella anläggningstillgångar

Specifikation	2012-12-31	2011-12-31
Balanserade utgifter för utveckling		
Anskaffningsvärde, ingående balans	281 847	224 724
Årets anskaffningar	54 051	57 605
avgår avyttrade anläggningar ¹⁾	-4 965	-482
Anskaffningsvärde, utgående balans	330 933	281 847
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-90 937	-77 065
Årets avskrivningar/nedskrivningar ²⁾	-43 769	-14 354
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	4 965	482
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-129 741	-90 937
Bokfört värde	201 192	190 910
Rättigheter avseende dataprogram och licenser		
Anskaffningsvärde, ingående balans	50 415	42 502
Årets anskaffningar	748	7 913
Anskaffningsvärde, utgående balans	51 163	50 415
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-40 996	-40 458
Årets avskrivningar ²⁾	-2 574	-538
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-43 570	-40 996
Bokfört värde	7 593	9 419

¹⁾ Ökningen av avyttrade anläggningar beror på utrangering av Agresso system för elektronisk fakturahantering som under 2012 har ersatts av Raindance.

²⁾ Ökningen av avskrivningar/nedskrivningar, se not 9.

Not 17

Materiella anläggningstillgångar

Specifikation	2012-12-31	2011-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffningsvärde, ingående balans	96 683	97 065
Årets anskaffningar och överföringar	1 850	3 337
avgår avyttrade anläggningar	-54	-3 719
Anskaffningsvärde, utgående balans	98 479	96 683
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-87 347	-82 629
Årets avskrivningar	-6 080	-8 437
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	54	3 719
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-93 373	-87 347
Bokfört värde	5 106	9 336
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Anskaffningsvärde, ingående balans	286 959	306 323
Årets anskaffningar	12 404	23 843
avgår avyttrade anläggningar	-5 314	-43 207
Anskaffningsvärde, utgående balans	294 049	286 959
Ackumulerade avskrivningar, ingående balans	-229 731	-247 886
Årets avskrivningar	-24 878	-24 936
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	8 750	43 091
Ackumulerade avskrivningar, utgående balans	-245 859	-229 731
Bokfört värde	48 190	57 228
Pågående nyanläggningar ¹⁾	611	0
Bokfört värde	611	0

¹⁾ Pågående nyanläggningar avser anläggningar som ännu ej registrerats i anläggningsregistret. Posten har uppkommit till följd av byte av anläggningsmodul under 2012. Således finns ingen jämförelsesiffra för 2011.

Not 18

Kundfordringar

Ökningen av bokfört värde år 2012 beror främst på verkets fordran på UK Border Agency/Home Office för EU-bidrag ERF Community actions projekt EAC fas III.3 på ca 4,5 miljoner kr.

Not 19

Fordringar hos andra myndigheter

Förändringen jämfört med föregående år består dels av att fordran avseende mervärdesskatt ökat och dels av verkets fordran för fondfinansiering av projektet REVA 3 (Rättssäkert och effektivt verkställighetsarbete).

Not 20

Periodavgränsningsposter

Specifikation	2012-12-31	2011-12-31
Förutbetalda kostnader		
Hyrer	86 786	67 789
Datatjänster m.m.	14 150	14 563
Viseringsmärken m.m.	0	2 840
Övrigt	6 367	853
Delsumma	107 303	86 045
Upplupna bidragsintäkter		
Inomstatliga myndigheter	2 156	324
Utomstatliga organisationer	706	3 439
Europeiska flyktingfonden och Återvändandefonden ¹⁾	49 935	68 014
Vidarebörtningsmedel ²⁾	124 335	102 353
Delsumma	177 132	174 130
Övriga upplupna intäkter	1 697	363
Delsumma	1 697	363
Summa	286 132	260 538

¹⁾ Upplupna bidragsintäkter RF programår 2009 och 2010, ERF III programår 2008-2010, se förändrade redovisningsprinciper.

²⁾ Upplupna bidragsintäkter vidarebörtningsmedel 2008-2012, se förändrade redovisningsprinciper.

Not 21

Avräkning med statsverket

Specifikation	2012-12-31	2011-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-548	-1 020
Övergångseffekt	4	0
Redovisat mot inkomsttitel	-257 639	-255 657
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	257 387	256 129
Skulder avseende Uppbörd	-796	-548
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	87 382	64 665
Redovisat mot anslag	8 620 766	8 618 849
Medel hänförliga till transfereeringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-8 617 301	-8 596 132
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	90 847	87 382
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	17 470	133 297
Redovisat mot anslag	2 589 337	2 301 154
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-2 499 473	-2 416 981
Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	107 334	17 470
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	63 369	74 659
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-9 492	-11 290
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	53 877	63 369
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	-3 607	-981
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	438 217	402 017
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-8 794 634	-8 744 646
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	8 359 915	8 340 003
Övriga skulder på statens centralkonto i Riksbanken	-109	-3 607
Summa Avräkning med statsverket	251 153	164 066

Not 22

Räntekonto i Riksgäldskontoret

Årets slut visar ett positivt saldo på 166 264 tkr, föregående års siffra var 165 992 tkr. Behållningen på räntekontot har påverkats av att utbetalningar som skulle verkställts de sista bankdagarna 2012, till följd av tekniska problem, försenats och betalats först 2013.

Beviljad kreditram uppgår 2012 till 210 000 tkr. Det är ett oförändrat belopp jämfört med 2011. Migrationsverket har inte utnyttjat räntekontokrediterna under 2012.

Not 23

Statskapital

Specifikation	2012	2011
Ingående balans	7 359	133
Kapitalförändring från föregående år	7 848	7 226
Utgående balans	15 207	7 359

Under 2012 har anläggningstillgångar finansierade med anslag anskaffats för 7 885 tkr som främst avser utveckling av immateriella anläggningstillgångar.

Not 24

Balanserad kapitalförändring

Specifikation	Ingående balans 2012-01-01	Årets kapitalförändring 2011 ¹⁾	Utgående balans 2012-12-31
Ingående balans	-1 337 308		-1 337 308
Omf 2011 års kapitalförändring, periodisering uppbörd ²⁾	-140 231	163 889	23 658
Omf 2011 års kapitalförändring, periodisering ²⁾	27 777	-289 243	-261 466
Justering pga. byte av redovisningsprincip ³⁾	4		4
Summa	-1 449 758	-125 354	-1 575 112

¹⁾ Av årets kapitalförändring 2011 har 36 tkr överförts till statskapital.

²⁾ Se förändrade redovisningsprinciper avseende fordringar och skulder gentemot EU-kommissionen.

³⁾ Se förändrade redovisningsprinciper om övergång från inkomstmässig till intäktsmässig redovisning mot inkomsttitel

Not 25

Kapitalförändring enligt resultaträkningen

Se not 15.

Not 26

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Specifikation	2012-12-31	2011-12-31
Ingående avsättning	8 615	10 689
Årets pensionskostnad	1 026	1 141
Årets pensionsutbetalningar	-3 118	-3 215
Utgående avsättning	6 523	8 615

Not 27

Övriga avsättningar

Specifikation	2012-12-31	2011-12-31
Engångspremier SPV	1 252	658
Särskild löneskatt SPV	304	160
Kompetensväxlingsåtgärder	21 993	20 468
Avsättning för personal	437	1 718
Avsättning för lokaler	0	470
Tvister	64	64
Avsättning för återbetalt bistånd ¹⁾	3 009	48 908
Utgående avsättning	27 059	72 446

¹⁾ Redovisningsprincipen för bistånd som inte hämtats ut av sökande och som därför återredovisats till Migrationsverket av utbetalande bank har ändrats. Skulden redovisas från och med delårsbokslutet 2012 som en övrig avsättning. Jämförelsetalet har omklassificerats. 2012 har avsättningen skrivits ned till det belopp som beräknas utbetalas.

Not 28

Lån i Riksgäldskontoret

Specifikation	2012-12-31	2011-12-31
Ingående skuld	240 113	206 793
Lån upptagna under året	117 155	79 158
Årets amorteringar	-124 582	-45 838
Utgående skuld	232 686	240 113
Beviljad låneram	300 000	254 000

Av befintliga lån avser 108 472 tkr kreditiv för finansiering av utveckling av immateriella anläggningstillgångar. Ännu ej belånade tillgångar avseende anskaffningar under december 2012 uppgår till 14 457 tkr.

Låneramen har utökats vid två tillfällen under 2012, i regeringsbeslut II:2, 2012-06-14 till 258 300 tkr samt i regeringsbeslut II:3, 2012-06-28 till 300 000 tkr.

Not 29

Leverantörsskulder

Saldot på leverantörsskulder 2012 förklaras dels av att utbetalningarna i samband med årsskiftet försenades på grund av tekniska problem vilket resulterade i att betalningarna genomfördes först 2013. Dels av att antalet leverantörsfakturor ökat till följd av den utökade verksamheten.

Not 30

Övriga skulder

Förändringen mellan åren förklaras av en ökad skuld till asylsökande avseende bistånd som utbetalats till Migrationsverkets konton för sökande men ännu inte hämtats ut.

Periodavgränsningsposter

Specifikation	2012-12-31	2011-12-31
Upplypna kostnader		
Placering barn	1 298 142	955 022
Sjuk- och hälsovård	341 492	270 730
Utbildning	156 662	133 908
Schablonersättningar vid flyktingmottagande m fl övriga transfereringar	214 908	195 288
Offentliga biträden	52 586	38 578
Lönekostnader	5 606	3 672
Semesterlöneskuld (inklusive sociala avgifter)	136 106	122 701
Övrigt	46 601	25 314
Skuld till bidragmottagare, finansiering till projekt från Europeiska flyktingfonden och Återvändandefonden ¹⁾	44 506	27 777
Delsumma	2 296 609	1 772 990
Oförbrukade bidrag		
Inomstatliga myndigheter	1 419	12 688
Utomstatliga organisationer	6 865	11 339
Bidrag från EU avseende Europeiska flyktingfonden och Återvändandefonden ²⁾	43 159	22 495
Delsumma	51 443	46 522
Summa	2 348 052	1 819 512

¹⁾ Avser skulder till projekt som slutredovisats år 2012 men där utbetalning av återstående beviljade projektbidrag ännu inte verkställts, se förändrade redovisningsprinciper.

²⁾ Se förändrade redovisningsprinciper. Består av ERF programår 2011-2012, RF programår 2008, 2011 och 2012

Not 32

Övriga ansvarsförbindelser

Migrationsverkets ansvarsförbindelser avser

- Konkursverket har lämnat in en ansökan om upphandlingskadeavgift hos Förvaltningsrätten. Förvaltningsrättens dom har överklagats av Migrationsverket. Kammarrätten har meddelat dom och avslagit ansökan om upphandlingskadeavgift. Kammarrättens dom har överklagats av Konkursverket. Högsta förvaltningsdomstolen har beviljat prövningstillstånd
- Hewal Fastigheter AB har lämnat in en stämningsansökan om skadestånd enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) till Norrköpings tingsrätt. Målet är ännu inte avgjort.
- Ånge fastighetsbolag AB har framställt krav på Migrationsverket avseende kostnader för återställande av lägenheter för asylsökande som Migrationsverket tidigare hyrt. Migrationsverket har gjort en preskriptionsinvändning
- Dina Försäkringar har riktat ett regresskrav mot Migrationsverket avseende en vattenskada i en fastighet där Migrationsverket hyrt lägenheter för asylsökande. Migrationsverket har gjort en preskriptionsinvändning
- Belesia AB har lämnat in en stämningsansökan p.g.a. påstått avtalsbrott till Norrköpings tingsrätt.

NOTER TILL ANSLAGSREDOVISNINGEN

För budgetåret 2012 tilldelades Migrationsverket medel från Justitiedepartementet enligt regleringsbrev, regeringsbeslut II:1, 2011-12-22 (Ju2011/8972/SIM m.fl.). Från Arbetsmarknadsdepartementet tilldelades Migrationsverket medel för utgiftsområde 13 enligt regleringsbrev, regeringsbeslut II:3, 2011-12-15 (A2011/4501/IU m.fl.).

För budgetåret 2012 har Justitiedepartementet beslutat om fyra ändringar av Migrationsverkets regleringsbrev. Ändringarna är beslutade i regeringsbeslut II:2, 2012-06-14 (Ju2012/2431/SIM m.fl.), regeringsbeslut II:3, 2012-06-28 (Ju2012/458/SIM m.fl.), regeringsbeslut II:2, 2012-11-01 (Ju2012/5945/SIM m.fl.) och regeringsbeslut II:1 2012-12-06 (Ju2012/7567/KRIM m.fl.)

Arbetsdepartementet har inte gjort några ändringar av Migrationsverkets regleringsbrev för utgiftsområde 13.

Not 33

1:1 ap 1 Migrationsverket

Anslagskrediten har under året utökats med 49 990 tkr till 124 974 tkr. Av den har verket utnyttjat 107 334 tkr. Orsaken till den höga anslagsbelastningen är främst ett ökat personalbehov till följd av den kraftigt ökade inströmningen av asylsökande. Antalet anställda vid årets slut var 440 fler än förra året. Ärederelaterade kostnader inom asylprövningen, till exempel tolkkostnader, har också ökat. Även kostnader inom asylmottagningen har ökat. Bland annat har bevakningskostnader och andra kostnader som har samband med ett mer geografiskt spritt boende ökat i och med att Migrationsverket hyr tillfälliga platser för anläggningsboende som hotellbyggnader, vandrarhem och stugbyar.

Not 34

1:2 ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting

Under året har anslagsposten ökat med 40 000 tkr. Anslagskrediten har utökats med 59 008 tkr till 236 278 tkr.

Not 35

1:2 ap 3 Boende för asylsökande

Anslagsposten har under året ökat med 300 000 tkr och en omdisponering inom anslaget på 170 000 tkr har skett. Anslagskrediten har utökats med 20 552 tkr till 42 180 tkr. Av den har verket utnyttjat 27 387 tkr. Den höga anslagsbelastningen beror på den ökade inströmningen av asylsökande och att allt fler väljer att bo i anläggningsboende. Detta har inneburit att Migrationsverket fått hyra fler tillfälliga anläggningsboenden som varit dyrare än ordinarie anläggningsboenden.

Not 36

1:3 ap 4 Återvändningsförberedelser

Den låga förbrukningen på anslagsposten beror på att förväntade ansökningar om projektstöd riktade till Afghanistan, Irak och Somalia uteblev på grund av den osäkra säkerhetssituationen i länderna.

Not 37

1:3 ap 5 Återvändningsbidrag

Den låga förbrukningen på anslagsposten beror på att endast ett fåtal ansökningar har beviljats bidrag då ansökningarna av olika skäl inte uppfyllt kraven för att bidrag ska beviljas.

Not 38

1:3 ap 6 Vidarebosättning m.m.

I enlighet med regleringsbrevet har ett schabloniserat belopp omförd till anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. För 2012 har 341 453 tkr belastat anslagsposten i juni och december 2012. Beloppet motsvarar 1 728 överförda flyktingar multiplicerat med 197 600 kr.

Not 39

1:3 ap 8 Anhörigresor

Det höga utgående överföringsbeloppet beror främst på att den förväntade ökningen av anknytningsärenden från somaliska medborgare uteblev. Den förväntade ökningen pga. id-domen, som innebär en generösare tolkning vad gäller fram för allt barnfamiljer, uteblev då de ambassader där de flesta av dessa ansökningar lämnas in och utreds inte kunnat bygga ut utredningskapaciteten i den takt som planerats.

Not 40

1:6 ap 2 Migrationsverket

Anslagsposten har under året ökat med 15 000 tkr. Anslagskrediten har utökats med 14 705 tkr till 21 005 tkr. Det relativt höga överföringsbeloppet beror främst på en stor del asylärenden som medför en lägre grad av biträdesförordnanden då de förväntas medföra uppehållstillstånd.

Not 41

1:7 ap 1 Utresor för avvisade och utvisade

Anslagsposten har under året minskat med 9 000 tkr. Anslagskredit är på 2 016 tkr, av den har verket utnyttjat 692 tkr. Utnyttjandet av anslagskrediten beror på att antalet självmant återvändande har ökat under 2012.

Not 42

1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Utfallet för 2012 har blivit avsevärt mycket lägre än tilldelad ram främst till följd av att bidragsöverenskommelser med projektägare för programår 2012 inte slutförts till följd av den problematik med regelutvecklingen som redovisas i avsnitt Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete i resultatredovisningen. Det var heller inte möjligt att genomföra en riktad utlysning av kvarvarande medel för programår 2011. Även utnyttjandet av 2009 och 2010 års medel blev lägre än beräknat.

Interna projekt som fått beslut om medfinansiering men saknar bidragsöverenskommelse vid årsskiftet 2012/2013 har 2012 inte belastat anslaget utan följer nu samma princip som gäller för externa projekt där bidraget betalas ut först efter att bidragsöverenskommelse skrivits.

Not 43

1:2 ap 1 Extra ersättning för mottagna 2010 (Ram)

Det höga utgående beloppet beror på svårigheter för kommunerna att uppfylla villkoren i förordningen 2009:1561, sista ansökningsdatumet var 31 december 2012.

Not 44

1:2 ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.

Det höga utgående överföringsbeloppet beror på att ett stort antal ansökningar som avser 2012 ännu inte betalats ut. Ca 58 000 tkr har periodiserats men inte belastat anslaget i enlighet med reglerna för anslagsavräkning av transfereringar.

Not 45

1:2 ap 13 Ersättning för ensamkommande barn

I linje med den starkt ökande asyltrenden i sin helhet, fortsätter även antalet ensamkommande barn att öka. Det höga utgående överföringsbeloppet beror på att ett stort antal ansökningar som avser 2012 ännu inte betalats ut. Ca 851 000 tkr har periodiserats men inte belastat anslaget i enlighet med reglerna för anslagsavräkning av transfereringar.

Not 46

1:2 ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård (Ram)

Det höga utgående överföringsbeloppet beror på att ett stort antal ansökningar som avser 2012 ännu inte betalats ut. Ca 106 000 tkr har periodiserats men inte belastat anslaget i enlighet med reglerna för anslagsavräkning av transfereringar.

Not 47

1:2 ap 16 Extra ersättning 2007 till 2009 (Ram)

Det höga utgående beloppet beror på svårigheter för kommunerna att uppfylla villkoren i förordningen 2007:662, sista ansökningsdatumet var 31 december 2011.

Not 48

Redovisning av beställningsbemyndigande**1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar**

Nya åtaganden som vid åskandets av ram beräknades till 225 miljoner kronor blev enbart 12 miljoner. Till följd av de stora problem med regelverkstolkningen som redovisas i avsnitt "Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete" i resultatredovisningen, har nya beslut om projektfinansiering skjutits upp. Även infriade åtaganden har blivit ca 100 miljoner lägre, vilket också har sin förklaring i regelverksproblematiken. Att nyttjandet av ramen blivit så lågt beror även på det låga ingående åtagandet, som följer av att nya åtaganden under 2011 inte kom upp i beräknad nivå.

NOTER TILL FINANSIERINGSANALYSEN

Not 49

	2012	2011
Kostnader enligt resultaträkningen	-3 395 663	-2 815 023
Justeringar:		
Avskrivningar	74 553	48 141
Realisationsförlust	1 375	16
Avsättningar	-47 479	45 273
Kostnader enligt finansieringsanalysen	-3 367 214	-2 721 593

Not 50

	2012	2011
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	4 914	5 550
Justeringar:		
Realisationsvinst	-644	-790
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	4 270	4 760

Förklaringar till bilagorna

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl.

Konventionsflyktingar

AF Flykting UtL kap 4:1§ (Genevekonventionen)

Alternativt skyddsbehövande

AT Tortyr, alternativt skyddsbehövande 4 kap 2 §

AC väpnad konflikt, alternativt skyddsbehövande 4 kap 2 §

Övriga skyddsbehov

AV Väpnad konflikt, övrig skyddsbehövande 4 kap 2 a §

AS Svåra motsättningar, övrig skyddsbehövande 4 kap 2 a §

KV Organiserad överföring av flyktingar m.m. (kvot)

G Synnerligen ömmande omständigheter 5 kap 6 §

Grunder för beviljade tillstånd efter verkställighetshindersprövning

M4 Hinder mottagarlandet tar inte emot

M5 Medicinska hinder

M6 Hinder annan särskild anledning

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga

B Anhöriga till personer som bor i Sverige, exklusive personer under K

B3 Anknytning på grund av tidigare vistelse i Sverige

B4 Annan anhörig som har ingått i samma hushållsgemenskap som någon som bor i Sverige eller som har uppehållstillstånd för bosättning i Sverige

B5 Anhöriginvandring som regleras av EG-direktiv

B6 Anhöriginvandring som regleras av nationell lagstiftning

B7 Försörjningskravet uppfyllt

B8 Försörjningskravet inte uppfyllt, men särskilda skäl

CA Anhörig till gästforskare

CB Anhöriga till egna företagare

CG Anhöriga till arbetstagare

DB Anhöriga till gäststuderande

K Anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått uppehållstillstånd av flyktingskäl, som skyddsbehövande i övrigt eller på humanitära grunder

K1 Anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd enligt den tillfälliga lagen

K4 Annan anhörig (ex hushållsgemenskap) till personer boende i Sverige med samma klassning som ovan

K7 Försörjningskravet uppfyllt för anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd av flyktingskäl och skyddsskäl eller humanitära grunder

K8 Försörjningskravet ej uppfyllt, särskilt skäl för anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd av flyktingskäl och skyddsskäl eller humanitära grunder

Tillstånd enligt EES-avtalet

R1 Arbetstagare

R2 Egenföretagare

R4 Studerande

R5 Pensionär

R6 Make/maka/barn

R7 Föräldrar och barn över 21 år

Q1 Make/maka/sambo/barn som beviljats uppehållskort

Q2 Föräldrar/barn över 21 som beviljats uppehållskort

Beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land samt medborgare i Schweiz

H1 Arbetstagare

H2 Egenföretagare

H4 Studerande

H5 Pensionär

H6 Make/maka/barn

H7 Föräldrar

LS/LT Avtal Schweiz

Tidsbegränsade uppehållstillstånd:

T2 Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av anmärkning på skötsamhet

T3 Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av humanitära/medicinska skäl

T4 Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder

T5 Tidsbegränsat UT meddelat på grund av verkställighetsanvisning

T9 Tidsbegränsat tillstånd, förundersökning/huvudförhandling i brottmål

Arbetsmarknad

C0 Arbetstagare

C7 Arbetstagare fd asylsökande

C8 Arbetstagare med visum

C9 Arbetstagare tidigare student

CF Egna företagare

CH Aupair

CI Idrottsutövare/tränare

CP Praktikanter

CR Gästforskare EU-direktiv

CU Artister

CW Ungdomsutbyte

Övriga tillstånd

D Gäststuderande

DF Doktorander

F Adoptivbarn

Bilaga 1

Asylansökningar 2012

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Totalt
Syrien	Under 18 år	2 512
	Mellan 18-64 år	5 125
	Över 64 år	177
	Män	4 714
	Kvinnor	3 100
	Totalt	7 814
Somalia	Under 18 år	1 068
	Mellan 18-64 år	4 458
	Över 64 år	118
	Män	3 775
	Kvinnor	1 869
	Totalt	5 644
Afghanistan	Under 18 år	2 830
	Mellan 18-64 år	1 880
	Över 64 år	45
	Män	3 566
	Kvinnor	1 189
	Totalt	4 755
Serbien	Under 18 år	1 223
	Mellan 18-64 år	1 456
	Över 64 år	18
	Män	1 393
	Kvinnor	1 304
	Totalt	2 697
Eritrea	Under 18 år	477
	Mellan 18-64 år	1 852
	Över 64 år	27
	Män	1 229
	Kvinnor	1 127
	Totalt	2 356
Statslös	Under 18 år	695
	Mellan 18-64 år	1 516
	Över 64 år	78
	Män	1 448
	Kvinnor	841
	Totalt	2 289
Bosnien och Hercegovina	Under 18 år	630
	Mellan 18-64 år	907
	Över 64 år	12
	Män	862
	Kvinnor	687
	Totalt	1 549
Övriga	Under 18 år	4 716
	Mellan 18-64 år	11 834
	Över 64 år	233
	Män	10 758
	Kvinnor	6 025
	Totalt	16 783
TOTALT	Under 18 år	14 151
	Mellan 18-64 år	29 028
	Över 64 år	708
	Män	27 745
	Kvinnor	16 142
	Totalt	43 887

Asylansökningar ensamkommande barn 2012

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Totalt
Afghanistan	0-6 år	22
	7-12 år	82
	13-17 år	1 836
	Pojkar	1 803
	Flickor	137
	Totalt	1 940
Somalia	0-6 år	16
	7-12 år	50
	13-17 år	386
	Pojkar	296
	Flickor	156
	Totalt	452
Marocko	0-6 år	
	7-12 år	4
	13-17 år	141
	Pojkar	143
	Flickor	2
	Totalt	145
Algeriet	0-6 år	
	7-12 år	
	13-17 år	120
	Pojkar	120
	Flickor	
	Totalt	120
Syrien	0-6 år	11
	7-12 år	12
	13-17 år	97
	Pojkar	80
	Flickor	40
	Totalt	120
Eritrea	0-6 år	5
	7-12 år	10
	13-17 år	90
	Pojkar	50
	Flickor	55
	Totalt	105
Statslös	0-6 år	7
	7-12 år	11
	13-17 år	42
	Pojkar	41
	Flickor	19
	Totalt	60
Övriga	0-6 år	36
	7-12 år	59
	13-17 år	541
	Pojkar	464
	Flickor	172
	Totalt	636
TOTALT	0-6 år	97
	7-12 år	228
	13-17 år	3 253
	Pojkar	2 997
	Flickor	581
	Totalt	3 578

Bilaga 2

Självmant återvändande (inkl Dublinärenden) 2010-2012, fördelat på medborgarskap

Medborgarskap	År	Antal	varav inom 14 dagar	varav inom 28 dagar	Genomsnittlig handläggningstid
Serbien	2010	3 987	1 517	2 501	45
	2011	2 622	589	1 091	63
	2012	2 550	782	1 343	53
Bosnien och Hercegovina	2010	63	14	22	92
	2011	177	63	102	52
	2012	1 698	695	1 320	29
Albanien	2010	60	5	11	88
	2011	50	18	25	46
	2012	633	308	494	28
Kosovo	2010	645	76	159	85
	2011	582	47	158	101
	2012	578	48	118	119
Irak	2010	1 495	71	207	110
	2011	735	62	180	149
	2012	565	66	164	183
Makedonien	2010	407	153	271	30
	2011	858	371	592	33
	2012	461	76	218	66
Mongoliet	2010	194	38	74	76
	2011	270	59	107	76
	2012	411	47	154	83
Afghanistan	2010	115	9	40	74
	2011	160	23	66	60
	2012	361	19	121	79
Ryssland	2010	330	61	123	63
	2011	407	70	157	99
	2012	347	50	128	116
Somalia	2010	478	17	100	78
	2011	268	12	88	64
	2012	261	22	102	57
Iran	2010	218	50	109	60
	2011	255	60	122	64
	2012	259	55	115	76
Övriga	2010	2 952	584	1 079	89
	2011	3 357	746	1 406	87
	2012	3 613	647	1 377	96
TOTALT	2010	10 944	2 595	4 696	71
	2011	9 741	2 120	4 094	79
	2012	11 737	2 815	5 654	76

Bilaga 3

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl. 2012

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod							Totalt
		AF	AT	AC	AV	AS	KV	G	
Syrien	Under 18 år	426	1 130	12		16	25		1 609
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>	19	33			1	1		54
	Mellan 18-64 år	727	2 528	19	2	40	60	4	3 380
	Över 64 år	8	121		1	3	2	2	137
	Män	724	2 302	21	1	36	46	3	3 133
	Kvinnor	437	1 477	10	2	23	41	3	1 993
	Totalt		1 161	3 779	31	3	59	87	6
Afghanistan	Under 18 år	413	337	519		107	210	549	2 135
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>	112	236	478		78	1	515	1 420
	Mellan 18-64 år	455	218	76	1	37	215	50	1 052
	Över 64 år	7	2	6		3	12	6	36
	Män	421	442	529		103	178	542	2 215
	Kvinnor	454	115	72	1	44	259	63	1 008
	Totalt		875	557	601	1	147	437	605
Somalia	Under 18 år	134	36	313		15	247	13	758
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>	39	19	150		10	7	11	236
	Mellan 18-64 år	195	180	1 118	3	22	252	10	1 780
	Över 64 år	2	9	72		1	2		86
	Män	120	147	833	2	18	257	12	1 389
	Kvinnor	211	78	670	1	20	244	11	1 235
	Totalt		331	225	1 503	3	38	501	23
Eritrea	Under 18 år	67	232		2		125	2	428
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>	12	48				5	2	67
	Mellan 18-64 år	137	869	7	3		187	2	1 205
	Över 64 år		11				3	3	17
	Män	73	521	4	4		182	4	788
	Kvinnor	131	591	3	1		133	3	862
	Totalt		204	1 112	7	5		315	7
Statslös	Under 18 år	93	126	14		17	13	77	340
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>	10	5			3	1	8	27
	Mellan 18-64 år	228	334	5		31	6	61	665
	Över 64 år	3	21				1	6	31
	Män	198	295	6		26	10	71	606
	Kvinnor	126	186	13		22	10	73	430
	Totalt		324	481	19		48	20	144
Övriga	Under 18 år	422	116	11		21	190	284	1 044
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>	65	22	3		5	5	70	170
	Mellan 18-64 år	1 276	225	13		59	301	241	2 115
	Över 64 år	24	7		1	23	2	18	75
	Män	908	206	10		40	284	256	1 704
	Kvinnor	814	142	14	1	63	209	287	1 530
	Totalt		1 722	348	24	1	103	493	543
TOTALT	Under 18 år	1 555	1 977	869	2	176	810	925	6 314
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>	257	363	631		97	20	606	1 974
	Mellan 18-64 år	3 018	4 354	1 238	9	189	1 021	368	10 197
	Över 64 år	44	171	78	2	30	22	35	382
	Män	2 444	3 913	1 403	7	223	957	888	9 835
	Kvinnor	2 173	2 589	782	6	172	896	440	7 058
	Totalt		4 617	6 502	2 185	13	395	1 853	1 328

Bilaga 4

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga 2012

Beslut i första och andra instans

Medb.skap	Ålder/Kön	Klassningskod																Totalt
		B	B3	B4	B5	B6	B7	B8	CA	CB	CG	DB	K	K1	K4	K7	K8	
Somalia	Under 18 år	143		4									3 900	5	73	6		4 131
	Mellan 18-64 år	16		1	24	4							663		24	1		733
	Över 64 år				1								16					17
	Män	80		2	12	3							2 176	3	46			2 322
	Kvinnor	79		3	13	1							2 403	2	51	7		2 559
	Totalt	159		5	25	4							4 579	5	97	7		4 881
Irak	Under 18 år	217	1		8	1				6	302	6	259	1	12			813
	Mellan 18-64 år	21		4	1 009	171	12			7	193	7	295	6	21			1 746
	Över 64 år				2						1		4		1			8
	Män	131	1	1	477	115	6			2	183	2	243	3	9			1 173
	Kvinnor	107		3	542	57	6			11	313	11	315	4	25			1 394
	Totalt	238	1	4	1 019	172	12			13	496	13	558	7	34			2 567
Thailand	Under 18 år	650			4	12				2	10							678
	Mellan 18-64 år	8	1		341	1 082			4	1	9	1						1 447
	Över 64 år				1													1
	Män	315	1		16	60			1		6							399
	Kvinnor	343			330	1 034			3	3	13	1						1 727
	Totalt	658	1		346	1 094			4	3	19	1						2 126
Indien	Under 18 år	28							39	2	657	10						736
	Mellan 18-64 år	3			97	51	2		57	3	937	25	1					1 176
	Över 64 år																	
	Män	15			36	36			25		420	11	1					544
	Kvinnor	16			61	15	2		71	5	1 174	24						1 368
	Totalt	31			97	51	2		96	5	1 594	35	1					1 912
Kina	Under 18 år	114			4				70	21	254	16	3					482
	Mellan 18-64 år	8			332	320	2		104	31	328	47	6					1 178
	Över 64 år																	
	Män	61			67	62	1		63	14	195	19	3					485
	Kvinnor	61			269	258	1		111	38	387	44	6					1 175
	Totalt	122			336	320	2		174	52	582	63	9					1 660
Afghanistan	Under 18 år	122			3			5			23		374		224	2		753
	Mellan 18-64 år	13		1	223	31	1				11		309	2	118	3		712
	Över 64 år			1									10		2			13
	Män	93			102	21	1				11		268		121	3		620
	Kvinnor	42		2	124	10	5				23		425	2	223	2		858
	Totalt	135		2	226	31	6				34		693	2	344	5		1 478
Turkiet	Under 18 år	118			2	1			2	9	327	3						462
	Mellan 18-64 år	11	2		494	260	4		5	7	223	4	6					1 016
	Över 64 år																	
	Män	66	2		265	185	1		4	6	208	2	5					744
	Kvinnor	63			231	76	3		3	10	342	5	1					734
	Totalt	129	2		496	261	4		7	16	550	7	6					1 478
Övriga	Under 18 år	2 654	9	3	63	66			244	114	2 869	209	829	5	5			7 070
	Mellan 18-64 år	236	55	16	6 992	6 470	34	11	241	119	2 429	287	674	10	11	6	3	17 594
	Över 64 år	7	9	1	39	26			3		15		7					107
	Män	1 488	38	6	3 134	2 969	8	8	157	73	1 986	181	657	4	5	4	1	10 719
	Kvinnor	1 409	35	14	3 960	3 593	26	3	331	160	3 327	315	853	11	11	2	2	14 052
	Totalt	2 897	73	20	7 094	6 562	34	11	488	233	5 313	496	1 510	15	16	6	3	24 771
TOTALT	Under 18 år	4 046	10	7	84	80		5	355	154	4 442	244	5 365	11	314	6	2	15 125
	Mellan 18-64 år	316	58	22	9 512	8 389	54	12	411	168	4 130	371	1 954	18	174	7	6	25 602
	Över 64 år	7	9	2	43	26			3		16		37		3			146
	Män	2 249	42	9	4 109	3 451	16	9	250	95	3 009	215	3 353	10	181	4	4	17 006
	Kvinnor	2 120	35	22	5 530	5 044	38	8	519	227	5 579	400	4 003	19	310	9	4	23 867
	Totalt	4 369	77	31	9 639	8 495	54	17	769	322	8 588	615	7 356	29	491	13	8	40 873

Bilaga 5

Grunder för registrering av uppehållsrätt för EES-medborgare och beviljade uppehållskort 2012

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod								Totalt
		R1	R2	R4	R5	R6	R7	Q1	Q2	
Polen	Under 18 år	2	1	5	5	1 079	1	1		1 094
	Mellan 18-64 år	2 461	220	205	77	738	6			3 707
	Över 64 år	3	1		23	1	1			29
	Män	1 636	148	81	39	714	4	1		2 623
	Kvinnor	830	74	129	66	1 104	4			2 207
	Totalt	2 466	222	210	105	1 818	8	1		4 830
Tyskland	Under 18 år	2		59	11	343		2		417
	Mellan 18-64 år	816	43	1 582	232	209				2 882
	Över 64 år	2		1	49	2	1			55
	Män	471	27	670	160	242		1		1 571
	Kvinnor	349	16	972	132	312	1	1		1 783
	Totalt	820	43	1 642	292	554	1	2		3 354
Rumänien	Under 18 år	1		2	1	338				342
	Mellan 18-64 år	923	31	132	106	288	2			1 482
	Över 64 år				18		1			19
	Män	609	26	65	48	236				984
	Kvinnor	315	5	69	77	390	3			859
	Totalt	924	31	134	125	626	3			1 843
Frankrike	Under 18 år	1		8	1	121				131
	Mellan 18-64 år	333	5	799	31	94	1			1 263
	Över 64 år									
	Män	218	3	441	15	82				759
	Kvinnor	116	2	366	17	133	1			635
	Totalt	334	5	807	32	215	1			1 394
Litauen	Under 18 år			5	2	273		2		282
	Mellan 18-64 år	597	49	158	22	208				1 034
	Över 64 år				4					4
	Män	430	35	53	11	165				694
	Kvinnor	167	14	110	17	316		2		626
	Totalt	597	49	163	28	481		2		1 320
Storbritannien	Under 18 år					153				153
	Mellan 18-64 år	618	19	300	91	108		1		1 137
	Över 64 år	3			12	1				16
	Män	465	17	161	69	109		1		822
	Kvinnor	156	2	139	34	153				484
	Totalt	621	19	300	103	262		1		1 306
Grekland	Under 18 år				1	142				143
	Mellan 18-64 år	607	4	317	70	95				1 093
	Över 64 år	2			14	1	1			18
	Män	381	4	181	45	90				701
	Kvinnor	228		136	40	148	1			553
	Totalt	609	4	317	85	238	1			1 254
Övriga	Under 18 år	4		44	14	1 097		175		1 334
	Mellan 18-64 år	3 226	138	2 294	383	739	4	1 064	9	7 857
	Över 64 år	9			55	1	1	2	4	72
	Män	2 133	95	1 246	229	738	2	579	4	5 026
	Kvinnor	1 106	43	1 092	223	1 099	3	662	9	4 237
	Totalt	3 239	138	2 338	452	1 837	5	1 241	13	9 263
TOTALT	Under 18 år	10	1	123	35	3 546	1	180		3 896
	Mellan 18-64 år	9 581	509	5 787	1 012	2 479	13	1 065	9	20 455
	Över 64 år	19	1	1	175	6	5	2	4	213
	Män	6 343	355	2 898	616	2 376	6	582	4	13 180
	Kvinnor	3 267	156	3 013	606	3 655	13	665	9	11 384
	Totalt	9 610	511	5 911	1 222	6 031	19	1 247	13	24 564

Bilaga 6

Grunder för beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land och för medborgare i Schweiz 2012

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod							LS/LT	Totalt
		H1	H2	H3	H4	H5	H6	H7		
Schweiz	Under 18 år								41	41
	Mellan 18-64 år	1			2				231	234
	Över 64 år							2	2	
	Män				1				139	140
	Kvinnor	1			1				135	137
	Totalt	1				2			274	277
Nigeria	Under 18 år	1						29		30
	Mellan 18-64 år	39				1	15			55
	Över 64 år									
	Män	28					19			47
	Kvinnor	12				1	25			38
	Totalt	40					1	44		
Pakistan	Under 18 år						28			28
	Mellan 18-64 år	30	4				13			47
	Över 64 år									
	Män	29	4				19			52
	Kvinnor	1					22			23
	Totalt	30	4					41		
Marocko	Under 18 år						20			20
	Mellan 18-64 år	39				1	8			48
	Över 64 år									
	Män	33				1	8			42
	Kvinnor	6					20			26
	Totalt	39					1	28		
Ghana	Under 18 år						19	2		21
	Mellan 18-64 år	34					10			44
	Över 64 år									
	Män	29					9	2		40
	Kvinnor	5					20			25
	Totalt	34						29	2	
Övriga	Under 18 år						87			87
	Mellan 18-64 år	194	7	2	5	5	59		7	279
	Över 64 år	1								1
	Män	158	5	1		3	47		2	216
	Kvinnor	37	2	1	5	2	99		5	151
	Totalt	195	7	2	5	5	146		7	367
TOTALT	Under 18 år	1					183	2	41	227
	Mellan 18-64 år	337	11	2	7	7	105		238	707
	Över 64 år	1							2	3
	Män	277	9	1	1	4	102	2	141	537
	Kvinnor	62	2	1	6	3	186		140	400
	Totalt	339	11	2	7	7	288	2	281	937

Bilaga 7

Grunder för beviljade tillstånd avseende tidsbegränsade uppehållstillstånd 2012

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/Kön	Klassningskod					Totalt
		T2	T3	T4	T5	T9	
Rumänien	Under 18 år					2	2
	Mellan 18-64 år						
	Över 64 år					7	7
	Män					1	1
	Kvinnor					8	8
	Totalt					9	9
Litauen	Under 18 år						
	Mellan 18-64 år						
	Över 64 år	1				5	6
	Män	1					1
	Kvinnor					5	5
	Totalt	1				5	6
Irak	Under 18 år						
	Mellan 18-64 år						
	Över 64 år		1	4			5
	Män		1	4			5
	Kvinnor						
	Totalt		1	4			5
Syrien	Under 18 år						
	Mellan 18-64 år						
	Över 64 år			4			4
	Män			3			3
	Kvinnor			1			1
	Totalt			4			4
Övriga	Under 18 år			2		1	3
	Mellan 18-64 år					1	1
	Över 64 år	5	2	4	1	10	22
	Män	5	2	5	1	2	15
	Kvinnor		1	1		9	11
	Totalt	5	3	6	1	11	26
TOTALT	Under 18 år			2		3	5
	Mellan 18-64 år					1	1
	Över 64 år	6	3	12	1	22	44
	Män	6	3	12	1	3	25
	Kvinnor		1	2		22	25
	Totalt	6	4	14	1	25	50

Bilaga 8

Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende arbetsmarknadsärenden 2012

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod											Totalt		
		C0	C7	C8	C9	CF	CH	CI	CP	CR	CU	CW			
Thailand	Under 18 år	1													1
	Mellan 18-64 år	5 791		4	2	6	18				12				5 833
	Över 64 år														
	Män	5 153		2		1					5				5 161
	Kvinnor	639		2	2	5	18				7				673
	Totalt	5 792		4	2	6	18				12				5 834
Indien	Under 18 år	2													2
	Mellan 18-64 år	2 643	1	3	129	12		4	3	148	2	1			2 946
	Över 64 år														
	Män	2 321	1	2	115	10		3	3	108	2	1			2 566
	Kvinnor	324		1	14	2		1		40					382
	Totalt	2 645	1	3	129	12		4	3	148	2	1			2 948
Kina	Under 18 år	1											2		3
	Mellan 18-64 år	766		10	137	57	17	8	3	303	13				1 314
	Över 64 år														
	Män	575		4	86	30		6	1	181	5	1			889
	Kvinnor	192		6	51	27	17	2	2	122	8	1			428
	Totalt	767		10	137	57	17	8	3	303	13	2			1 317
USA	Under 18 år					1									1
	Mellan 18-64 år	418		16	8	5	36	165	2	124	9				783
	Över 64 år	8						1		5	1				15
	Män	301		11	7	5	2	100	1	82	7				516
	Kvinnor	125		5	1	1	34	66	1	47	3				283
	Totalt	426		16	8	6	36	166	2	129	10				799
Ukraina	Under 18 år														
	Mellan 18-64 år	491	6	4	25	8	28	6	153	31	5				757
	Över 64 år														
	Män	360	4	3	13	7	1	6	98	17	5				514
	Kvinnor	131	2	1	12	1	27		55	14					243
	Totalt	491	6	4	25	8	28	6	153	31	5				757
Iran	Under 18 år	1	1												2
	Mellan 18-64 år	289	31	2	222	79				93	5				721
	Över 64 år	2				1									3
	Män	188	20	2	133	61				64	4				472
	Kvinnor	104	12		89	19				29	1				254
	Totalt	292	32	2	222	80				93	5				726
Turkiet	Under 18 år				1										1
	Mellan 18-64 år	523	9	5	35	17	1		4	35					629
	Över 64 år														
	Män	464	9	5	29	16			3	16					542
	Kvinnor	59			7	1	1		1	19					88
	Totalt	523	9	5	36	17	1		4	35					630
Övriga	Under 18 år	9			1	1					1	28			40
	Mellan 18-64 år	4 465	158	83	688	162	104	232	87	466	60	355			6 860
	Över 64 år	19	1			1		1		2	1				25
	Män	3 542	120	73	605	129	8	205	53	318	43	238			5 334
	Kvinnor	951	39	10	84	35	96	28	34	150	19	145			1 591
	Totalt	4 493	159	83	689	164	104	233	87	468	62	383			6 925
TOTALT	Under 18 år	14	1		2	2					1	30			50
	Mellan 18-64 år	15 386	205	127	1 246	346	204	415	252	1 212	94	356			19 843
	Över 64 år	29	1			2		2		7	2				43
	Män	12 904	154	102	988	259	11	320	159	791	66	240			15 994
	Kvinnor	2 525	53	25	260	91	193	97	93	428	31	146			3 942
	Totalt	15 429	207	127	1 248	350	204	417	252	1 219	97	386			19 936

Bilaga 9

Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende gäststuderande, doktorander och adoptivbarn 2012

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod			Totalt
		D	DF	F	
Kina	Under 18 år	3		90	93
	Mellan 18-64 år	1 392	207		1 599
	Män	613	119	55	787
	Kvinnor	782	88	35	905
	Totalt	1 395	207	90	1 692
Turkiet	Under 18 år	1			1
	Mellan 18-64 år	443	11		454
	Män	207	5		212
	Kvinnor	237	6		243
	Totalt	444	11		455
USA	Under 18 år				
	Mellan 18-64 år	369	33		402
	Män	188	20		208
	Kvinnor	181	13		194
	Totalt	369	33		402
Indien	Under 18 år			9	9
	Mellan 18-64 år	296	59		355
	Män	233	43	4	280
	Kvinnor	63	16	5	84
	Totalt	296	59	9	364
Australien	Under 18 år	15			15
	Mellan 18-64 år	340			340
	Män	168			168
	Kvinnor	187			187
	Totalt	355			355
Kanada	Under 18 år	13			13
	Mellan 18-64 år	323	10		333
	Män	147	3		150
	Kvinnor	189	7		196
	Totalt	336	10		346
Iran	Under 18 år			1	1
	Mellan 18-64 år	228	110		338
	Män	119	73	1	193
	Kvinnor	109	37		146
	Totalt	228	110	1	339
Övriga	Under 18 år	34		182	216
	Mellan 18-64 år	2 824	381	1	3 206
	Män	1 475	254	112	1 841
	Kvinnor	1 383	127	71	1 581
	Totalt	2 858	381	183	3 422
TOTALT	Under 18 år	66		282	348
	Mellan 18-64 år	6 215	811	1	7 027
	Män	3 150	517	172	3 839
	Kvinnor	3 131	294	111	3 536
	Totalt	6 281	811	283	7 375

Bilaga 10

Beviljade uppehållstillstånd avseende verkställighetshindersärenden 2012

Medborgarskap	Ålder/Kön	M4	M5	M6	Totalt
Statslös	Under 18 år	4		15	19
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			1	1
	Mellan 18-64 år	10		24	34
	Över 64 år			1	1
	Män	11		20	31
	Kvinnor	3		20	23
	<i>Totalt</i>	<i>14</i>		<i>40</i>	<i>54</i>
Irak	Under 18 år	1		5	6
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			2	2
	Mellan 18-64 år	1		25	26
	Över 64 år			1	1
	Män	1		24	25
	Kvinnor	1		7	8
	<i>Totalt</i>	<i>2</i>		<i>31</i>	<i>33</i>
Kosovo	Under 18 år		4	14	18
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			4	4
	Mellan 18-64 år		3	10	13
	Över 64 år			1	1
	Män		3	12	15
	Kvinnor		4	13	17
	<i>Totalt</i>		<i>7</i>	<i>25</i>	<i>32</i>
Serbien	Under 18 år		2	18	20
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			1	1
	Mellan 18-64 år		1	11	12
	Över 64 år				
	Män		1	16	17
	Kvinnor		2	13	15
	<i>Totalt</i>		<i>3</i>	<i>29</i>	<i>32</i>
Övriga	Under 18 år	1	2	126	129
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			15	15
	Mellan 18-64 år	3	1	166	170
	Över 64 år		5	7	12
	Män	3	2	127	132
	Kvinnor	1	6	172	179
	<i>Totalt</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>299</i>	<i>311</i>
TOTALT	Under 18 år	6	8	178	192
	<i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			23	23
	Mellan 18-64 år	14	5	236	255
	Över 64 år		5	10	15
	Män	15	6	199	220
	Kvinnor	5	12	225	242
	<i>Totalt</i>	<i>20</i>	<i>18</i>	<i>424</i>	<i>462</i>

Bilaga 11

Avgjorda medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2010-2012

Medborgarskap	Kön	2010	2011	2012
Irak	Kvinnor	1 647	1 947	3 694
	Män	2 070	2 743	6 540
	Bifall kvinnor %	82 %	85 %	86 %
	Bifall män %	79 %	82 %	84 %
	Totalt antal	3 717	4 690	10 234
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>80 %</i>	<i>83 %</i>	<i>85 %</i>
Serbien	Kvinnor	614	955	853
	Män	626	902	803
	Bifall kvinnor %	87 %	91 %	89 %
	Bifall män %	85 %	89 %	85 %
	Totalt antal	1 240	1 857	1 656
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>86 %</i>	<i>90 %</i>	<i>87 %</i>
Thailand	Kvinnor	1 087	1 094	1 421
	Män	126	123	163
	Bifall kvinnor %	93 %	96 %	94 %
	Bifall män %	82 %	88 %	83 %
	Totalt antal	1 213	1 217	1 584
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>92 %</i>	<i>96 %</i>	<i>93 %</i>
Statslös	Kvinnor	401	495	576
	Män	593	731	784
	Bifall kvinnor %	82 %	75 %	72 %
	Bifall män %	73 %	72 %	64 %
	Totalt antal	994	1 226	1 360
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>76 %</i>	<i>73 %</i>	<i>67 %</i>
Polen	Kvinnor	737	814	826
	Män	507	614	527
	Bifall kvinnor %	93 %	95 %	92 %
	Bifall män %	91 %	94 %	87 %
	Totalt antal	1 244	1 428	1 353
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>92 %</i>	<i>95 %</i>	<i>90 %</i>
Iran	Kvinnor	535	514	766
	Män	415	431	578
	Bifall kvinnor %	86 %	91 %	92 %
	Bifall män %	81 %	83 %	83 %
	Totalt antal	950	945	1 344
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>84 %</i>	<i>87 %</i>	<i>88 %</i>
Somalia	Kvinnor	470	462	638
	Män	405	398	578
	Bifall kvinnor %	84 %	82 %	82 %
	Bifall män %	74 %	77 %	74 %
	Totalt antal	875	860	1 216
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>79 %</i>	<i>80 %</i>	<i>78 %</i>
Övriga	Kvinnor	8 284	8 314	9 842
	Män	7 382	7 466	9 015
	Bifall kvinnor %	88 %	91 %	87 %
	Bifall män %	82 %	86 %	80 %
	Totalt antal	15 666	15 780	18 857
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>85 %</i>	<i>89 %</i>	<i>84 %</i>
Totalt	Kvinnor	13 775	14 595	18 616
	Män	12 124	13 408	18 988
	Bifall kvinnor %	88 %	90 %	87 %
	Bifall män %	81 %	85 %	81 %
	Totalt antal	25 899	28 003	37 604
	<i>Totalt bifall %</i>	<i>85 %</i>	<i>88 %</i>	<i>84 %</i>
Bibehållande/befrielse		722	886	1 035
Summa avgjorda ärenden		26 621	28 889	38 639
Summa inkomna ärenden		32 184	34 620	39 007

Bilaga 12

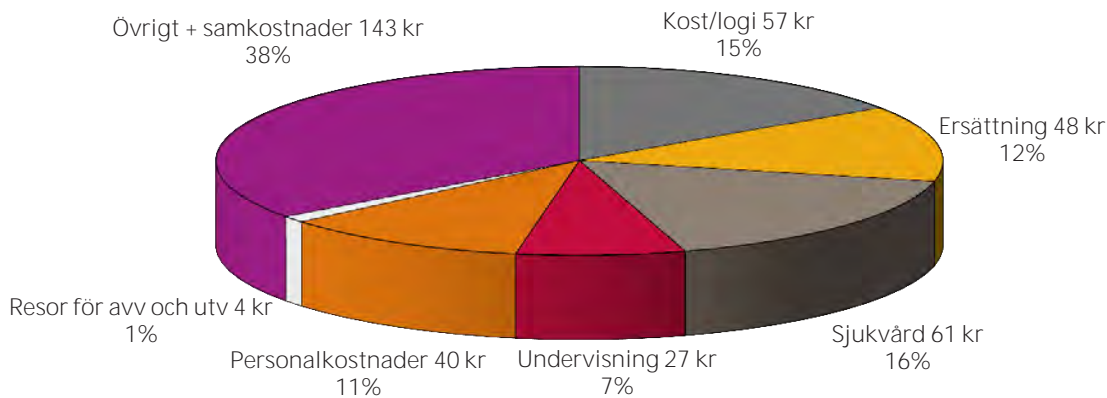
Utbetalade statliga ersättningar till kommuner och landsting för flyktmottagande 2010-2012

	2010	2011	2012
Anslag	4 684 328 000	4 980 283 000	4 675 417 000
Extra ersättning för mottagna 2010	78 660 000	71 790 000	6 140 000
Ny schablonersättning (2010:1122) inkl. överföring från anslaget 12:3:6	--	-4 511 000	566 373 760
Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	--	52 902 000	69 339 500
Grundersättning	151956000	153 982 200	119 680 000
Schablonersättning (1990:927) inkl. överföring från anslaget 12:3:6	2 869 721 190	1 953 357 020	692 683 320
Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	105 620 961	104 075 999	67 611 764
<i>varav</i>			
<i>ekonomiskt bistånd (1990:927)</i>	45 473 304	47 904 748	27 240 965
<i>stöd och hjälp i boendet (1990:927)</i>	58 938 842	54 312 554	38 953 150
<i>färdtjänst (1990:927)</i>	1 208 815	1 858 697	47 216
<i>ekonomiskt bistånd 19.1 § (2010:1122)</i>	--	--	348 906
<i>ekonomiskt bistånd 19.2 § (2010:1122)</i>			131 089
<i>ekonomiskt bistånd ungdomar 20 § (2010:1122)</i>			764 748
<i>stöd och hjälp i boendet (2010:1122)</i>			125 690
Ersättning för ensamkommande barn	976 171 813	1 553 865 401	2 071 747 472
<i>varav</i>			
<i>boendeplatser</i>	574 127 759	1 044 661 740	1 275 404 760
<i>familjehem o.dyl</i>	402 044 054	486 613 661	740 872 712
<i>barnschablon</i>	--	22 590 000	55 470 000
Ersättning för vissa särskilda kostnader	102 973 995	59 866 501	59 721 393
<i>varav</i>			
<i>direkta kostnader för kvotflyktingar</i>	12 756 788	10 872 557	10 391 653
<i>övriga individuella insatser</i>	48 575 669	51 807 465	52 088 472
<i>strukturella insatser</i>	41 641 538	-2 813 521	-2 758 732
Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	173 079 225	183 717 105	192 700 035
<i>varav</i>			
<i>varaktig vård kommuner</i>	108 954 692	108 174 229	107 757 728
<i>varaktig vård landsting</i>	54 568 249	70 567 821	79 798 807
<i>hälsundersökningar kommuner</i>	526 654	132 500	--
<i>hälsundersökningar landsting</i>	9 029 630	4 842 555	5 143 500
Extra ersättning 2007--2009	57 360 000	10 480 000	2 100 000
Totalt	4 515 543 184	4 139 525 226	3 848 097 244

Bilaga 13

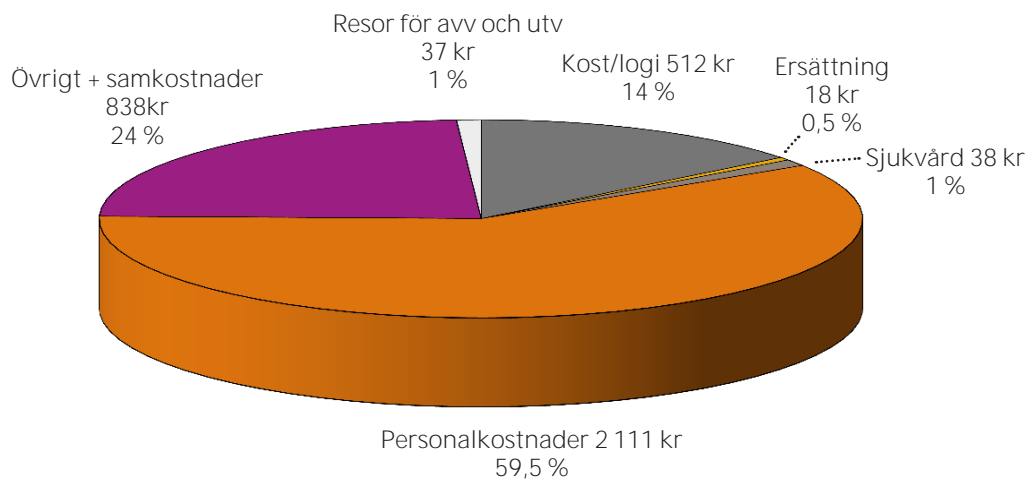
Dygnskostnad fördelat på kostnadsslag, exkl förvar

Totalt 380 kr/dygn

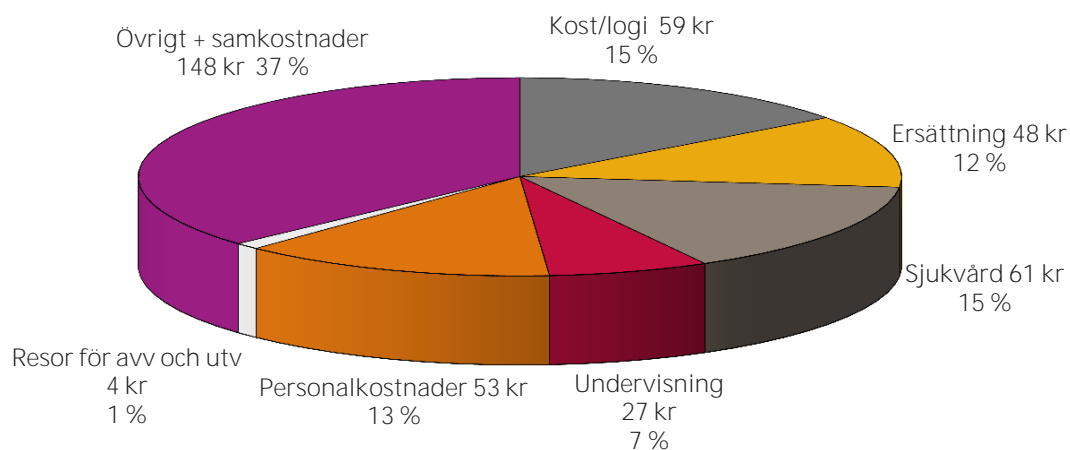
Dygnskostnad i förvar fördelat på kostnadsslag

Totalt 3 553 kr/dygn

Dygnskostnad totalt fördelat på kostnadsslag

Totalt 401 kr/dygn

Bilaga 14

Kommentarer till beräkningen av boendedygn för år 2012 i årsredovisningen

För år 2012 har boendedygnet beräknats på antalet inskrivna vid utgången av varje månad under året enligt följande; ingående balans adderad med utgående balans dividerat med två. Tidigare år har boendedygnet hämtats till statistikdatabasen från poster i en adresshistorik i vilken in- och utflyttningar registreras.

Skälet till det ändrade beräknings sättet har varit att kvaliteten i registreringarna i adresshistoriken har försämrats under 2012. Detta beror i någon mån på att ett nytt boendehanteringssystem infördes 2012 med vissa brister i logiken men främst på att möjligheten i SKAPA-systemet (ett ärendehanteringssystem) att uppdatera adress- och personuppgifter sannolikt använts allt frekventare. Detta medförde bl a att nya adressposter felaktigt skapas i adresshistoriken genom att till exempel en persons mobiltelefonnummer lades in eller uppdaterades. Konsekvensen blev då en dubbelräkning i statistikdatabasen av boendedygn.

Åtgärder genomfördes vid flera tillfällen under 2012 för att ändra programlogiken i adresshistoriken och att förhindra att nya felaktiga poster uppstod. Under året rättades dessutom sammanlagt cirka 12 000 felaktiga poster. Ungefär 400 arbetstimmar lades ned på rättningar.

För att få ut så korrekta uppgifter som möjligt till årsredovisningen togs uppgifterna ut direkt ur Centrala Utlänningsdatabasen (CUD) istället för statistikdatabasen.

Följande fel kvarstod;

- Ca 300 poster som har ett from datum som är större än tom datum. Dessa fel uppstår genom felaktiga användarregistreringar och kan ge minusdygn.
- Individer som har flera parallella perioder som har olika startdatum och där perioderna avslutats. Dessa går inte att identifiera och det är oklart hur många det rör sig om.

Det särskilda uttag som gjordes i februari 2013 visade fortfarande ett betydligt högre antal boendedygn år 2012 än jämfört med metoden att räkna genomsnittligt antal dygn under månaden.

Bedömningen görs att felkällan med parallella adressperioder för samma individ är så omfattande för 2012 att det korrekta sättet att räkna boendedygn är att räkna genomsnittligt antal dygn per månad utifrån hur många som var inskrivna vid respektive månadsskifte. Uppgiften om inskrivna vid månadsskiftet hämtas inte direkt från adresshistoriken och utesluter dubletter.

För år 2013 kommer sådana ändringar i programlogiken göras så att korrekta adressposter ska gå över till statistikdatabasen.

